

59

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

TUDOR NEGOIȚĂ

Parola nu era completă

EDITURA MILITARĂ

TUDOR NEGOIŢĂ

Parola nu era completă

EDITURA MILITARĂ, BUCUREŞTI, 1982

Coperta : VICTOR ILIE

I. O cunoștință pur întîmplătoare

Orchestra se pregătea să-și reînceapă programul. Destul de neplăcut, căci unul dintre difuzoare spînzura chiar deasupra capului său.

Vlad aprinse o a treia țigară, cu ochii la ușa restaurantului. Nici Stoenescu, nici Emi nu catadicseau să apară. Înregistră, în schimb, privirea reprobabilă a micului mustăcios, în costum negru, pe care un client ce pufăia singur la o masă, fără să comande nimic, îl deranja în mod evident. El era clientul cel rău ; și strica, pesemne, un plan economic riguros calculat.

Îi veni în minte o întîmplare aflată de curînd. Tot de-un tînăr ospătar era vorba. Plîngînd, reclamase că fusese prădat. I se spărsese locuința, i se furaseră — zicea printre lacrimi — treizeci de mii, pe care îi ținea sub saltea, bani pentru căsătorie, adunați cu greu.

Hoții fuseseră prinși chiar a doua zi. Nostimada începuse însă abia cînd asupra lor se găsiseră peste șaptezeci de mii, pe care fiecare declarase că îi luase de la adresa reclamantului cunoscut. Și-așa, din una-n alta, tînărul ospătar, aflat în pragul mariajului, posesor dealtminteri și-al unui „Forduleț de ocazie", recunoscuse pînă la urmă că... nu prea știa ce sumă agonisise din greu, sub saltea...

— Poate doriți totuși un coniac ? Pînă sosește persoana pe care-o așteptați.

Mustăciosul se ivise lîngă el iar. Era a treia tentativă pe care-o făcea, hotărîse probabil să aplice perseverent tactica întrebărilor sîcîitoare.

— De ce crezi că aştept pe cineva, dragul meu ? se interesă Vlad cu un aer distrat.

Zîmbetul profesional se lăţi, o undă de încîntare trecu prin ochii sprîncenaţi ai mustăciosului, întinzîndu-se pe faţa tînără, cu trăsături vag mongoloide.

— Presupun, domnule, spuse el pe un ton afectat.

Costumul era impecabil, surîsul onctuos.

— Eşti perspicace, Tavi ! Ia spune, cum îţi mai merge maşinuţa ?

O clipă zîmbetul se şterse, privirea alunecă spre ecusonul de la piept, urmă apoi altă expresie, de nedumerire, despre maşinuţă nu scria pe ecuson nimic.

— Maşina mea ?... Merge bine.

— Ce marcă ziceai că e ? continuă Vlad.

Chelnerul nu-şi amintea, desigur, cînd povestise despre aşa ceva. Îşi cercetă mai cu luare-aminte clientul, scormonindu-şi memoria, se întunecă puţin.

— Un Taunus. De ocazie... Dar de unde ştiţi, vă rog ?

— Presupun, Tavi, presupun, explică Vlad pe un ton aproape grav. I se părea uneori că, dacă te pune păcatul să observi oamenii, descoperi că se-aseamănă supărător de mult. Adăugă însă cu sprîncenele ridicate deasupra nasului, ca rezultat parcă al unei inspiraţii subite : Whisky aveţi ?

— Desigur, se învioră Tavi. Un whisky atunci, da ?

— ...Dar ţuică ? păru Vlad nehotărît.

Alt moment de nelinişte. Surîsul de reclamă ieşi biruitor şi de data asta.

— Şi ţuică. Şi vodcă, orice doriţi ! preciză Tavi.

— Ce păcat ! zise Vlad. Îl privi pe posesorul Fordu..., nu, al Taunusului, cu un aer candid. Motivă dezarmant : Înseamnă... că ...trebuie să mai reflectez.

Preţ de cîteva secunde chelnerul rămase imobil. Se înclină apoi, ca şi cum ar fi spus „Prea bine, domnule“, nu spuse însă nimic, se depărtă spre uşa care ducea la bucătărie, c-un aer de marchiz jignit.

Orchestra ! Începuse cu furie, bateristul făcuse probabil pariu că va reuşi să spargă toba mare în seara asta. Simţi că nu avea să mai suporte mult vacarmul.

Ce se putuse întîmpla pentru ca Stoenescu, pedant de punctualul Stoenescu, să întîrzie mai bine de-o jumătate de oră ?

Stabiliseră să se întîlnească aici. Stoenescu urma să-i povestească în două vorbe o întrevedere avută cu o persoană interesantă. Trebuia să afle neapărat cum se soldase discuţia. A doua zi dimineaţă, Stoenescu urma să plece în provincie. Să se fi lungit întrevederea atît de mult ?

Nici Emi nu venea, şi ea ar fi trebuit să apară de douăzeci de minute. Cu Emi nu era însă nici o problemă : uitase pur şi simplu, era „stilul ei".

Vlad strivi în scrumieră ţigara abia începută, privi dezgustat filtrul îngălbenit, gîndindu-se la campania antitabagică, la milioanele de fumători care se chinuiau să se lase de fumat, în timp ce el trebuia să se-apuce acum, cînd, pînă la treizeci şi trei de ani, nu pusese ţigară în gură. Frumos ar fi fost ca, în ultimul moment, să se renunţe la planul Magdei, dintr-un motiv sau altul, să nu mai fie substituit „fumătorul pasionat", iar el să rămînă pe viaţă „contaminat".

Surîse cu „infatuarea care-l caracteriza", cum ar fi spus Magda ; descoperi că surîdea unei blonde. Dincolo de-o masă liberă stătea, drept în faţa lui, îl fixa cu insistenţă, întorcîndu-i zîmbetul ca o oglindă. Se întrebă cînd picase îngerul platinat acolo ca din senin.

Frumoasă, tipul nordic, de care se vorbea mult, nu de rău, picioarele erau perfecte în orice caz. Şi singură. Poftim, în ce-l vîra Stoenescu !

Printre plantele mari, de lîngă uşa de intrare se strecură un bărbat uscăţiv, căutînd parcă pe cineva. Nu era totuşi Stoenescu. Vlad îşi întoarse ochii spre ispititoarea masă a necunoscutei, observă cum capul blond se înclină foarte uşor, aproape insesizabil.

O întrebare părea să fie, un „Da ?" nerostit, privirea ochilor mari şi verzi, legănatul uşor al piciorului în ciorap fumuriu întregeau perfect sensul întrebării.

Era de neiertat acest Stoenescu ! Vlad schiţă însă la fel de discret şi surîzător o negare, privi cu regret poznaş scaunul liber de lîngă el. Zîmbetul femeii se accentuă, avînd acum şi o notă de ironie, privirea ei rămînea stă-

ruitoare. „Ca un cîntec ademenitor de sirenă!“, ar fi comentat cu silă acrișoară Magda.

I se păru o clipă că Magda era lîngă el, cu aerul ei aparent indiferent, de suveran dispreț, pe care îl arbora în asemenea ocazii, cînd îi surprindea privirea oprindu-se asupra unei necunoscute. Auzi parcă și vocea Magdei spunînd sec, abia șoptit : „Eu pot să iau un taxi !“

Acum însă Magda nu era aici... Apăru în schimb chelnerul, care se aplecă spre urechea lui, anunță politicos, nu fără o nuanță complice :

— Vă caută cineva la telefon.

Era unul din trucurile ieftine ale casei ? În camera unde se afla telefonul îl aștepta de fapt un „maître“ grav și burtos care avea să-l invite — desigur, în termeni stilați, era doar un restaurant de lux, după ce îl va măsura expert din creștet pînă-n vîrful pantofilor — să „servească ceva“ ori să nu le ocupe inutil o masă.

— Cine spuneai că mă caută ?

— Domnița pe care-o așteptați, susură echivoc Tavi. Completă : V-a descris foarte exact.

— Adică.

— A zis..., se codi mustăciosul. Iertați-mă, eu nu fac decît să repet, preciză el grăbit, se vedea însă că nu-i displăcea deloc. A zis : „un lungan blond, cu aer plictisit de...“

De „polițist“ trebuie că zisese obrăznicătura mică. Îi spusese că are „aer de polițist“ din prima zi în care se cunoscuseră. Asta îl îngrijorase atunci, pînă constatase că pentru Emi toți bărbații cu cravată erau „polițiști“. Tavi preferă să se înece puțin, rezumă :

— Se numește Emi, domnule, și zice că-i urgent.

— Te urmez, Octavianus, acceptă Vlad ridicîndu-se. Observă în treacăt că privirea scandinavă îl conducea reprobativ.

Dincolo de ușa batantă nu era chiar bucătăria, ci un mic hol. În dreapta o ușă capitonată.

— Aici, domnule.

Un birou de lemn negru, gol, pe care s-ar fi putut juca ping-pong, un covor gros, de un oranj fierbinte, vaze mari de cristal, unul cu crizanteme albe, enorme, „ca niște

capete de căţei ciufuliţi“, ar fi zis Magda încîntată. Nici o hîrtioară, telefonul deschis.

— Mulţumesc.

Tavi şovăi, ieşi totuşi, Vlad închise uşa, luă receptorul.

— Unde eşti, scumpo ?

— Vlad ? ! Vlad, sînt la Viky ! E un ceai la ei, ştii ?

Asta era Emi ! Habar n-avea vreodată încotro pleacă şi unde va ajunge. Compensaţia acestui mod aiurit de viaţă îl constituia faptul că Emi cunoştea cam trei sferturi din muşteriii localurilor de noapte şi-i plăcea să bîrfească de-a dreptul cu voluptate. Iar bîrfa măruntă, chiar a unei distrate — pe care o cunoscuse absolut întîmplător în urmă cu vreo cîteva săptămîni — îl ajuta să afle uneori amănunte care nu erau înscrise în nici un dosar. Acum vocea ei era teribil de vioaie ; la capătul celălalt al firului se distingea un fundal sonor care ar fi putut concura cu succes orchestra restaurantului, „ceaiul“ începuse fără doar şi poate de mult.

— Iubito, parcă tu trebuia să vii aici ! îi aminti Vlad pe un ton inofensiv.

— Ah, nu te strîmba aşa, scînci Emi, simt cum strîmbi din nas. Îmi pare foarte rău că n-am venit, dar nu am putut să-i refuz, Vlad, zău că nu ! Îţi explic eu cînd ajungi. Nu te superi, da ?

— Deloc.

— Şi vii ? !

— Unde ?

Blonda o fi fost într-adevăr nordică ? Şi cum se făcea că stătea singură, singurică ?

— Atunci uite cum facem, Vlad. Te sui în maşină, vii pînă în Piaţa Romană...

Blondă, blondă ! Cu o faţă bronzată, de culoarea mierii, şi ochi de smarald ! Ori de otravă ? !

Memoria îi juca feste ca-ntotdeauna. Acum o lună vizitase la spital un fost coleg de liceu, care „acostase o blondă fantastică“, parcă tot în restaurantul ăsta. O condusese acasă, acasă la ea, unde fusese „surprins de soţul legitim“, bătut măr şi aruncat pe scări fără portofel şi fără un pantof.

„Şi ce zîmbet avea, dac-ai fi văzut-o !“

Era tot ce putuse scoate de la el, părea prostit iremediabil, în patul ăla de spital, înfăşat ca o mumie, nu era în stare să spună măcar pe unde venea blocul în care fusese dus şi cotonogit, ştia doar că blonda avea „un surîs îngeresc".

Realiză că explicaţia dată de Emi era teribil de lungă şi complicată.

— Şi de-acolo, gata, primul bloc-vilă pe stînga, numărul... Viky ! Viky, ce număr e-aici ! ?

Numai că el nu prea era omul care să se lase surprins, trucul cu „soţul gelos, aşteptînd după uşă" îl ştia de mult.

— Vlad ! Vlad, ai înţeles ?

— Perfect, iubito, demarez în clipa asta.

Şi închise. Tonul, formă alt număr, un apel lung, altul, un „da". Vocea lui Stoenescu era, o voce iritată, ostenită în acelaşi timp.

— 'trăiţi, tovarăşe maior !

— ...Vlad ? !

Discuţia putea fi încheiată aici. Era clar, fusese uitat.

— Vlad ! rosti vocea maiorului, cu o nuanţă jenat chinuită, disperată. Îmi pare rău, Vlad, cum să-ţi spun, cred... Am uitat, asta e, recunoscu Stoenescu.

Iată deci că, paradoxal, nu distrata de Emi uitase de el, ci veşnic punctualului Stoenescu îi ieşise complet din minte întîlnirea pe care-o fixaseră.

Paradoxal ? Ce era de fapt paradoxal ? Îşi aminti faţa prelungă a maiorului, părul rărit şi încărunţit, cearcănele maronii de sub ochi. Avusese două ultime săptămîni „cam agitate", cum ar fi zis colonelul Dumitrescu.

Dar dacă povestea cu blonda avea să se soldeze cu un micuţ tărăboi, de orice natură, cine era de vină ?

Stoenescu se scuza în continuare.

— Sînt cu maşina dumneavoastră, pot trece acum să vă fac o vizită, zise Vlad nu prea convins.

— A, nu. Nu mai e nevoie. Nu m-am văzut cu tipul ăla azi, s-a amînat discuţia, ca şi plecarea mea din Bucureşti. Ne vedem mîine, Vlad. Încă o dată, îmi pare rău că te-am făcut să aştepţi.

Aşadar, „zarurile erau aruncate".

— Nici un necaz, îl linişti Vlad, am întîlnit aici o veche cunoştinţă, aşa că nu v-am aşteptat inutil. Să trăiţi !

— Noapte bună, Vlad.

În definitiv, dacă blonda nu era o veche cunoştinţă, putea să devină. Ce contau, „în imensitatea fluviului timp" cîţiva ani ? Şi cine ştie dacă nu dădea chiar peste blonda cu „surîs îngeresc" şi „soţ legitim" atît de experimentat. Povestea i se păru în cazul ăsta de-a dreptul amuzantă.

Orchestra făcea o mică pauză. Lîngă masa blondei se oprise însă un tip grăsan, cam trecut. Aer satisfăcut şi ochelari cu rame negre, impozante. Nimfa scandinavă îşi rătăcise pesemne bricheta, pentru că bursucul cu ochelari îi aprindea o ţigară. Se aşeză apoi fără ezitări alături de ea.

Vlad privi scena cu senzaţia că unul dintre „zarurile aruncate" zvîcnise brusc şi se întorsese pe altă faţă, aşa, „de-al dracului". Ar fi putut protesta la zarul ăsta, nu-i plăcea însă niciodată să forţeze inutil „mîna destinului". Putea fi acum liniştit. Îşi luă fîşul de la garderobă şi ieşi din restaurant.

Se făcuse rece. În lumina slabă a tuburilor stinghere de neon, ploaia măruntă părea să contenească. Începuse însă un vînt subţire, prevestitor de iarnă. Spulbera frunzele ude de pe caroseriile maşinilor adormite pe două şiruri, în dreapta şi în stînga peluzei.

Printre ele era şi Taunusul de ocazie al lui Tavi. Celelalte ?

Îmbrăcă fîşul, coborî treptele restaurantului, se îndreptă cu paşi relaxaţi spre „bătrîna" lui Stoenescu, pe care o parcase în cel mai întunecos colţ al aleii.

Deschisese tocmai portiera, cînd zări, dincolo de peluză, pe şoseaua care ducea spre oraş, o maşină elegantă ce oprise chiar atunci. Farurile automobilului, un Mustang părea să fie, se stinseră şi se aprinseră de două ori.

Din grupul de caroserii lucind în noapte, alte două faruri, cam în stînga lui, se aprinseră şi se stinseră ca un răspuns. Se auzi apoi o portieră deschisă şi trîntită, întrezări o siluetă de femeie, care porni cu pas iute, aproape în fugă, sărind sprintenă peste băltoacele de apă. Era îmbrăcată într-un impermeabil negru de plastic, gluga mare îi

acoperea capul complet. Se îndrepta direct spre Mustangul care aştepta în şosea.

Ia te uită ! Cine-o fi fost doamna care alerga aşa ? Cine era în maşină ? „Soţul inocent“ s-o fi aflat în restaurant ?

Vlad rămase nemişcat în umbră, observă cum impermeabilul cu glugă se urcă în Mustangul ce demară imediat şi dispăru după un pîlc de copaci.

Acum putea intra şi trînti portiera. O închise şi..., drăcia dracului, simţi nevoia să aprindă o ţigară ! Era bine, era rău ? Magda ar fi zis — *bine !*

Îşi aminti de ziua cînd Magda pătrunsese în biroul lui, avînd în braţe două biblioraftùri doldora de hîrtii. Îl întrebase dacă ghiceşte „ce i-a adus“.

— O acţiune formidabilă, mormăise el subit indispus.

Pentru Magda orice acţiune pe care o începeau era „formidabilă“, invariabil, chiar dacă dezgropa cine ştie ce hîrţoage din arhivă.

— Bineînţeles ! aprobase Magda. O acţiune în care ţi-am rezervat rolul de june-prim.

Protestase, inutil, tînăra lui colegă pregătise bine terenul, îl convinsese dinainte pe prudentul Stoenescu, îl convinsese şi pe colonel că soluţionarea cea mai bună a acelui dosar vechi, devenit nou, era „să substituie un personaj care urma să aibă o întîlnire cu agentul de legătură al unui serviciu de spionaj străin“.

Teoretic, totul era perfect pus la punct ; ca întotdeauna, în planurile Magdei. Era documentată asupra micii reţele de pierde-vară pe care o racolase treptat respectivul serviciu şi pe care un anume Lungeanu ar fi trebuit s-o conducă. Lungeanu avea să se întîlnească, într-o săptămînă, cu agentul care urma să-i dea instrucţiuni. Pe Magda o interesau instrucţiunile. Ţinea morţiş ca el, Vlad Zeţaru, să devină Petre Lungeanu pentru seara în care era prevăzută întîlnirea cu cetăţeanul străin, venit în România special pentru „a activa reţeaua“. În seara aceea, Lungeanu avea să fie „blocat“ cumva, astfel încît să nu bănuiască nimic.

Neplăcut era nu numai faptul că „reţeaua“ era constituită doar din patru nepricepuţi, ci şi că Lungeanu se dovedea a fi un fumător pasionat. Și nu merita riscată, zicea

Magda, reuşita substituirii „pentru un asemenea fleac". Aprinderea unei ţigări trebuia să devină „un act reflex" în comportarea celui ce-l va înlocui pe Lungeanu. Protestase, desigur, din nou iar Magda rîsese.

— Ţi-e frică să nu devii fumător ? Dragul meu, dar ăsta e, cum bine spuneai cîndva, „un viciu al oamenilor neraţionali, total lipsiţi de voinţă" ! Cum ai să devii tu un fumător adevărat ? ! În ziua cînd acţiunea se încheie, arunci pachetul de ţigări la coş şi gata, nu ? încheiase ea, aprinzînd o ţigară.

Nu s-ar fi temut într-adevăr, nu se temea nici azi, prost era că o cam cunoştea pe Magda. Dacă întîlnirea cu agentul străin avea să decurgă bine, ar fi fost tentată să continue „jocul". Jocurile astea erau preferinţa ei. Dorinţa de-a afla mereu alte şi alte scopuri ale serviciului de spionaj avea s-o facă să inventeze informaţii plauzibile, pe care el să le trimită, să stimuleze astfel foamea de date a centrului de spionaj. Şi ar fi trebuit, astfel, să-şi amîne cura de dezintoxicare. Ajunsese deja la şapte-opt ţigări pe zi, i se părea mult. Simţea asta cînd respira adînc, plămînii refuzau să suporte tratamentul de îmbîcsire accelerată.

Un taxi se desprinse din şosea, se prelinse pe aleea udă, opri în faţa uşii restaurantului.

Ce se întîmplase însă cu tînăra făptură care dispăruse cu Mustangul ? Era acum în alt local ? La vreun hotel ? Într-o garsonieră ? ...Oricum, era stupid s-o aştepte, femeia putea să revină abia spre dimineaţă, ori să-şi trimită soţul după maşină, inventînd ceva palpitant.

Voia tocmai să răsucească cheia de contact, cînd auzi în spate ceva care se dorea o melodie la modă. O urlau cinci indivizi teribil de bine dispuşi, acompaniindu-se la o ghitară dezacordată. O porniră de-a dreptul peste peluză, doi susţinîndu-se într-o îmbrăţişare de beţivi. Se îndreptau spre şosea. Asta era totuşi bine ; rău ar fi fost să urce în halul în care erau la volanul unei maşini.

Voi din nou să demareze, cînd remarcă pe şosea, drept în faţa sa... Mustangul. Revenise. Silueta femeii cu glugă se desprinse din automobilul ce plecă imediat. Tînăra în

impermeabil negru porni cu pas la fel de iute spre mașina ei, care o aştepta.

Ceea ce urmă, Vlad intuise din prima clipă. Femeia o luă pe alee, căutînd să evite grupul zurbagiu. Unul din cei cinci o zări însă, se auziră mai întîi fluierături admirative, cîteva exclamaţii, impermeabilul cu glugă îşi urma drumul, cei cinci se interpuseră însă, unul o prinse de braţ, ceilalţi se strînseră în jurul ei.

Nu se mai auzea acum decît un hohot colectiv de rîs, însoţit de zdrăngănitul ghitarei care nu contenise o clipă, văzu că femeia era îmbrîncită „în joacă" de la unul la altul, de ceilalţi patru scandalagii, care păreau să se amuze copios. Vlad deschise portiera strîmbîndu-se.

Dar femeia nu ţipa, nu o auzise protestînd măcar, ţinea strîns la piept ceva ce părea a fi o pungă de plastic pe care n-o avusese cînd urcase în Mustang. Ce-o mai fi fost şi asta ?

Descoperi că avea între degete o ţigară. Cînd dracu o scosese ? O zvîrli scîrbit, ieşi din maşină şi porni cu pasul său relaxat prin iarba udă, spre grupul care „se distra".

Încetaseră acum s-o mai azvîrle, fusese imobilizată de doi dintre ei, un al treilea spunea cu glas de beţiv, încercînd să acopere ghitara :

— Señioritta, dă-mi voie să-ţi prezint pe... prietenii mei.

— De ce nu ? De ce cu noi nu vrea să bea, de ce *cu noi* nu ? ! repeta iritant al patrulea, în timp ce continua să zdrăngăne ghitara.

— Hello ! aruncă Vlad.

Se oprise cam în spatele lor.

Se aşternură cîteva clipe tăcere. Ghitara murise, toţi se răsuciseră spre el. Cu degetele înfipte în cureaua pantalonului, Vlad îi preveni cu răceală :

— Doamna e cu mine, băieţaşi, daţi-i imediat drumul !

Urmară alte cîteva secunde de încremenire. Nu se dumireau cum apăruse acolo. Femeia se smuci, nu reuşi să scape din mîinile celor doi. Cineva spuse repede ceva. Un pletos porni agale spre el, i se propti în faţă, îl cerceta acum cu un real interes, cu un fel de milă. Părea să cîn-

tărească vreo sută de kilograme. Faţa nu i se distingea prea bine în lumina foarte slabă, s-ar fi zis însă că avea şi barbă. Începu deodată să rîdă, un rîs gros, în hohot, se întoarse din mijloc spre grup, bălăbănindu-şi mîinile ca un om beat.

Apoi, vechea şmecherie, pletosul se răsuci brusc, încercînd să-l doboare cu o lovitură năucitoare. Pară, lovi scurt. O clipă tipul rămase încă în picioare, încercă să ducă mîna la gît, se prăbuşi ca un sac. Ghitara scoase un geamăt stins.

Un pas peste cel căzut, se apropie de grup cu acelaşi aer plictisit, se opri pe locul celui care acum lipsea.

— Am spus ceva, băieţaşi... Executarea !

Bine jucată, scena se putea solda fără încăierare. Observă că femeia intuise momentul. Se desprinse cu o mişcare bruscă, făcu un pas înainte, îl privea întrebător.

Vlad ridică braţul stîng uşor, spuse liniştit :

— Iartă-i, draga mea, au băut un pahar în plus.

Părea tînără, foarte tînără chiar. Gluga îi căzuse pe spate. Înaintă încă doi paşi, îi luă braţul uşor, fără să se agaţe prosteşte de el şi, o clipă, Vlad crezu că trucul reuşise, că se vor îndepărta înainte ca cei patru să iasă din starea de consternare.

Făcuse deja un pas înapoi — poate aici greşise, poate ar fi trebuit să treacă printre ei — cînd, cel din dreapta lui îşi răsuci braţul ca aripa unei mori de vînt, încercînd să-l lovească în cap cu un sac de sport.

Reuşi să se ferească în ultima clipă. Îi şopti un „Fugi!“ femeii. Încăierarea pe care încercase s-o evite nu mai putea întîrzia.

Nu se înşelase. Ceilalţi trei se repeziră ca la un semnal. Femeia se îndepărtă în fugă. Vlad făcu un salt lateral, cosindu-l din mers pe cel cu sacul de sport.

Abia după ce evită următoarele două atacuri, descoperi că îşi subestimase adversarii. Mai puţin voinici aparent decît primii doi, nu mai păreau chiar atît de beţi şi, pe deasupra, nu erau nepricepuţi.

Se lupta tot mai greu pe pămîntul moale. Îl încurca impermeabilul pe care uitase să şi-l scoată. Evită alte două atacuri. Nu mai încăpea îndoială, avea de-a face cu bătăuşi veritabili. Loviturile ţinteau puncte vitale. Instinctul

de conservare reacționă. Simți mușchii încordîndu-i-se pînă la ultima fibră. Mișcările îi deveniră fulgerătoare. Îl zvîrli peste cap pe cel care încercase din nou să-i sară în spate. Se trezi în fața pletosului care ținea acum într-o mînă ghitara, în cealaltă un cuțit cu lamă lungă, pe care-l flutura amenințător.

Nu-i plăcea defel. Pe lîngă masivitatea și vitalitatea deosebite, ghitara-scut și cuțitul însemnau mult, dacă știa să le folosească. Și părea să știe.

Doi, rămași în picioare, mormăiră ceva, se postară de-o parte și de alta, cam în spatele lui, pentru a-i tăia orice retragere. Era foarte grav. Singura șansă părea să fie o rupere laterală. Dacă avea să fie însă blocat...

Lumina puternică a farurilor unei mașini spintecă brusc noaptea, simultan cu țipătul prelung, interminabil al unui claxon. Un vehicul se prăvălea spre grup cu o viteză nebună. Orbit aproape, reuși să mai întrezărească mișcarea de spaimă a atacatorilor săi și să sară în dreapta, la timp. Mașina frînă, se răsuci în loc, lunecînd pe iarbă, auzi ca într-un vis portiera deschisă și glasul femeii strigînd speriată :

— Urcă !

Cel mai apropiat atacant nu părea dispus să accepte o asemenea încheiere a ostilităților. Se azvîrli spre el cu furie. Pletosul era. Sclipirea cuțitului — de jos în sus, lovitură de profesionist ! Pară cu brațele cruciș, urmă un răcnet cumplit de durere, însoțit de-o înjurătură.

Sărise deja în mașină, trînti portiera, femeia demară ca într-un raliu, auzi doar zgomotul făcut de ghitara care fusese azvîrlită după mașina ce se-ndepărta de cîntăreții de ocazie.

Salvatoarea sa conducea cu buzele strînse, lividă. Ieșiseră în șosea. Goneau acum nebunește spre București.

Pe umeri gluga îi atîrna strîmb, întreg impermeabilul era răsucit, din clipa cînd se aruncase probabil la volan. Profilul tinerei se dovedea teribil de pur.

Era cam de vîrsta Magdei. Șatenă parcă. Într-o stare de nervi evidentă. Privea țintă înainte, cu maxilarele încleștate.

Vlad îşi aranjă cravata. Constată însă că, în grabă, se aşezase pe ceva — sacoşa de plastic — în care se afla parcă un volum cartonat. Îl împinse la o parte. Şoferiţa avu primul gest de ieşire din starea de tensiune — apucă iute, cu o mişcare posesivă, sacoşa, trăgînd-o lîngă ea. Îi aruncă o privire cam piezişă ! Şopti apoi căutînd să-şi stăpînească tremurul vocii :

— Îţi mulţumesc. Îţi mulţumesc foarte mult.

— Eu nu mai puţin, spuse Vlad destins. Adăugă liniştitor : Gata, acum a trecut !

Îi aruncase altă privire. Îşi muşca buzele cu încrîncenare, cu teama de-a nu începe să ţipe, conducea cu viteză nebună pe şoseaua lucind sub becurile de neon.

— Mai încet, vreau să spun, preciză Vlad pe acelaşi ton degajat. Altfel vom face cunoştinţă la Salvare !

Înţelese, în sfîrşit. Ridică piciorul de pe accelerator, frînă lent, opri pe marginea şoselei ude. Mîinile lunecară de pe volan, capul se lăsă pe spate, închise ochii, căuta evident să se adune, îşi impunea să se relaxeze.

Aşteptă nemişcat. Cam zece secunde, urmări cu interes destinderea treptată a trăsăturilor obrazului tînăr. Nu era urîtă ! Părea doar epuizată. Degetele mîinii, prelungi, tresăriră uşor, nervoase.

Întoarse în sfîrşit capul spre el, încet, îl privi atentă, ochii erau melancolici, inteligenţi, cercetători, un zîmbet abia schiţat, chinuit, trist, parcă autoironic, îi lumină totuşi faţa. Mută cu o mişcare grăbită sacoşa lîngă portieră şi îi întinse cealaltă mînă, recomandîndu-se simplu.

— Ligia !

Palma îngustă se dovedi nebănuit de fierbinte.

— Vlad. Ligia şi... ?

— Vlad şi... ? replică Ligia după o clipă de ezitare.

— Nu Dracu, zise Vlad cu surîsul său dezarmant.

Nu-i înţelegea ezitarea şi nu-i plăcea în general să bată în retragere. Dar nici Ligiei.

— Atunci e perfect, zise ea, aruncă o privire la ceas, explică scurt : Idioţii ! Din cauza lor o să întîrzii !

— Are să aştepte, o linişti Vlad.

— Mă tem că nu. Îi va fi foame. Şi cînd îi e foame... Urlă !

— Urlă ? !

— Vai, în ce hal !

Zîmbea acum ştrengăreşte, părea să fi uitat complet de starea de nervi prin care trecuse doar cu cîteva minute mai înainte. Îi amintea iarăşi de Magda. Magda făcea la fel. Era o calitate această schimbare rapidă de dispoziţie sau o carenţă a sistemului lor nervos ? Cu regret, acceptă că părea mai degrabă un atu.

Cum arăta individul care putea să urle la femeia asta ? Cum o fi arătat cel din Mustang ? De ce-i făcuse totuşi confidenţa asta, de vreme ce evita să-şi rostească numele întreg ? Ligia o chema oare ?

— Tipul din Mustang se vede că ştie cum urlă celălalt !

Femeia păru să nu fi auzit. Întrebă apoi, desigur, pentru a cîştiga doar timp.

— Tipul din Mustang ?

— Era foarte grăbit, din cîte mi-am dat seama.

— A, da. Un prieten. Mi-a lăsat o carte.

— Care trebuie restituită mîine dimineaţă la biblioteca de cartier, continuă Vlad pe un ton ce se voia pe deplin înţelegător.

— Ai ghicit, zise Ligia.

Răsuci volanul, intrară pe-o stradă cu case de tip vechi, vile cele mai multe. Opri în faţa porţii unei clădiri noi, cu aspect de instituţie, claxonă scurt.

— Îmi pare rău că nu te pot conduce pînă acasă. Sînt în schimbul de noapte, deja am întîrziat.

Lui Emi îi părea foarte rău că nu putuse veni, maiorului că-l uitase, Ligiei că era în schimb. Precis că şi blondei îi părea la fel de rău că bursucul ocupase scaunul de lîngă ea. „Regretele sînt tardive şi întotdeauna zadarnice", îşi aminti Vlad. În seara asta nu avusese noroc şi pace.

— Ne-am mai putea vedea, lăsă el cuvintele să cadă cu o anumită indiferenţă.

Era numai pe jumătate o întrebare. O cerceta cu aerul lui aparent nevinovat care ştia că-l prinde. Remarcă imediat greşeala.

Ligia îi aruncă o privire iute, ochii ei se fixară apoi pe poarta mare, metalică, ce se deschidea. Un portar solid se uita la ei cu un aer de nemulţumire.

— De ce nu ? răspunse femeia. Tonul nu era însă cel aşteptat. Adăugă zîmbind vag, expeditiv : Lumea-i atît de mică !

Îi făcea de fapt o invitaţie indirectă să coboare. Era una din acele secretare care se ocupă şi de masa şefului ? La ora asta ? Soţ îi era şi lucrau zi şi noapte, ca nişte apucaţi ? Sau „el“ era vreun gibon, cimpanzeu ? Preferă ipoteza ultimă, încercă să se-asigure, căutînd să vadă dacă femeia purta verighetă. Aşa cum ţinea mîna pe volan, nu se putea observa.

— Atunci pe curînd ! decise Vlad.

Deschise portiera hotărît să coboare. Simţi în clipa aceea palma îngustă şi fierbinte pe mîna lui. Ligia spuse scăzut, aproape şoptit :

— Încă o dată, îţi mulţumesc foarte mult.

Nici măcar nu clipi. Ieşi din maşină, observă că femeia se aplecase puţin, îl cerceta lung, ca şi cum l-ar fi văzut ultima oară, ori ar fi vrut să-i memoreze bine trăsăturile feţei, silueta. Cu ce scop ?...

Maşina intră în curtea mare, portarul îi închise poarta-n nas, uitîndu-se la el cu un aer nu tocmai amical.

Institutului îi lipsea o tăbliţă indicatoare, pe partea asta cel puţin ; părea să fie o intrare de serviciu. Ce era oare aici, cine era Ligia ? O cercetătoare conştiincioasă ? Ori... avusese ghinionul să fie „salvată“ de el ? A doua zi trebuia să afle neapărat ce-i cu institutul ăsta şi cine era femeia. Probabil nu tot atît de uşor urma să descopere şi ce ascundeau ochii aceia căprui, pentru că de ascuns, ascundeau totuşi ceva.

Acum ar fi trebuit să se-ntoarcă la şosea. Să ia maşina lui Stoenescu, pe care-o mai lăsase şi descuiată...

Ce putea fi totuşi în sacoşa de plastic ? !

Două străzi mai departe zări venind din faţă un taxi gol. Vlad sări în mijlocul drumului, şoferul frînă, scoase însă capul pe ferestruica portierei, îl anunţă ferm :

— Degeaba, mă retrag !

— În direcţia aia merg şi eu, îl asigură Vlad, se urcă repede.

— Spre centru ?

— Nu, spre Băneasa.

II. Propunere neobişnuită

„Iartă-mă, Cornel. Zoti şi-a rupt un picior azi-dimineaţă, are-acum un şoşon de ghips. Au venit şi m-au rugat să-i ţin locul, lucrarea trebuie terminată. Na-i să te superi, nu ? Te rog să înţelegi. Vin cum ies din schimb, aşteaptă-mă ! Maria."

Descoperi că lăsase uşa garsonierei deschisă. Şi că stătea, cu cele două plase cu care venise încărcat, atîrnîndu-i în mîini, privea prostit biletul scris în fugă şi aşezat la loc vizibil, pe măsuţa de lîngă sofa. Îl citi încă o dată, se opri surîzînd la „na-i să te superi". Ortografia rămînea evident partea slabă a Mariei. Îşi aminti însă că şeful lui de lucrări comitea uneori greşeli asemănătoare, în ciuda faptului că Matei era un cercetător apreciat.

Ce era de făcut acum ?

Trînti uşa cu piciorul, cără plasele în mica bucătărie, le vîrî cu totul în frigider înghesuindu-le cum se nimerea. Se-ntoarse în cameră, se-ntinse pe canapea, începu să roadă fără chef nişte fursecuri. Muşchiul ţigănesc, icrele — găsise icre şi stătuse pentru ele la coadă, Maria adora tot ce era pescărie — sticla de vin, mascotele, Mariei îi plăceau mascotele, totul nu mai avea nici un haz. Constată că-i pierise şi foamea de lup cu care intrase pe uşă.

Cum naiba reuşise să-şi rupă piciorul Zoti — Zoti, ce nume o fi fost şi-ăsta, cum o fi arătat insul de fapt ? — de ce trebuise ca tocmai „de ziua lor" să-şi facă „un şoşon de ghips" Zoti şi de ce-o chemaseră tocmai pe ea în locul lui Zoti ? !

„Lucrarea trebuie terminată... Te rog să-nţelegi."

Ce-avea altceva de făcut decît să-nţeleagă ? Cu cîteva zile în urmă lăsase el un bilet asemănător, experienţele din laboratorul lor erau atunci într-un moment critic. Maria înţelesese.

Numai că atunci nu era ziua lor !

Îi părea rău acum că nu rămăsese la institut. Nu, totuşi, nu mai avea ce face acolo, el „îşi încheiase misiunea", practic urma să fie făcută doar verificarea şi... să fie invitată comisia de omologare.

Şi *dacă* nu se mai ivea vreun nou necaz, atunci avea să-şi ia în sfîrşit concediu, concediul pe care-l aştepta de doi ani, avea să plece cu Maria... în „voiajul de nuntă". Unde o fi vrut să-l poarte în „voiaj de nuntă" zănatica de Maria ? Îi spusese doar că „biletele erau luate" — ce fel de bilete ? — că va fi „magnific", magnific era cuvîntul ei, şi că totul trebuia să fie pentru el o surpriză.

Unde voia să-l plimbe ? Vreo excursie prin O.N.T. ? În Deltă ? Vreun „tur al României" ?

Trebuia înainte de asta să mai treacă şi pe la primărie, să zică el „da", ea „da" şi să fie declaraţi soţ şi soţie, oficial !

I se părea o formalitate cam de prisos. Avea să urmeze şi-o masă, petrecere... Detesta petrecerile ; el, pe post de mire, mai ales. Trăia cu sentimentul că e căsătorit cu Maria de cînd lumea, că oricum totul mergea perfect şi-aşa.

De cînd lumea soţ şi soţie ? !... De fapt n-aveau decît un an de cînd se cunoşteau. Mai exact spus de cînd o cunoştea, de cînd descoperise el că există Maria. Ea zicea altceva, spusese... .

— Dacă vrei să ştii, eram cu ochii pe tine, de mult !

O privise atunci năuc, total nedumerit, Maria rîsese, cu ochii mari, negri, scînteietori, cu dinţii albi, lucind în soarele dimineţii, erau pe stradă, în dreptul blocului în care locuia el, faţa aceea bronzată, sănătoasă a Mariei, de om sănătos şi fără complexe, faţa femeii care-l scosese din apă... ca pe-un pisoi bleg.

O cunoscuse în împrejurări cam dramatice ; ori comice; pentru el în orice caz. Îl pusese păcatul să ia o barcă şi nişte blestemate de undiţe şi să meargă pe lacul din apropierea oraşului, „să mediteze pescuind" ! A lui Matei fusese ideea ! Pretindea că „nimic nu e mai reconfortant, nimic nu te ajută mai bine să-ţi regăseşti echilibrul şi să-ţi ordonezi ideile, ca o partidă de pescuit, chiar dacă nu prinzi nimic".

El nu prinsese într-adevăr nimic în cele două partide de pescuit de pînă la treizeci de ani. Nu-i ieşeau însă în săptămîna aia calculele la studiul pe care-l migălea şi pe care toţi îl aşteptau, depăşise deja termenul..., se hotărîse „să încerce şi asta". Se-ndepărtase cu barca pe lac, ajun-

sese într-un loc mai retras, departe de plaja improvizată, plină de oameni în costume de baie, hrănise peştii cam vreun ceas, în soarele dimineţii de vară, moţăind c-o pălărie de soare pleoştită pe cap, fără să reușească nici să-şi găsească echilibrul, nici să-şi ordoneze ideile. Descoperise în schimb că una din undiţe se agăţase în brădet. Intrase în apă s-o descurce. Se chinuise inutil, se agăţaseră de picioarele lui nişte plante de apă, nu mai ştia apoi prea bine ce urmase, simţea doar că se zbate inutil, că se-neacă, avea să se-nece acolo, ca un prost, ...gîndul că lucrarea lui de cercetare avea să rămînă definitiv „înfundată“ îl înnebunea mai mult decît orice, decît propria viaţă, i se părea stupid, stupid, stupid, strigase încercînd să ajungă la barca ce continua să se-ndepărteze.

Nu-şi mai amintea ce se-ntîmplase apoi. Se trezise pe mal, cineva îi făcea respiraţie artificială „gură la gură“.

Așa o cunoscuse pe Maria, care se oferise să-l conducă acasă. Îl condusese c-un taxi. Atunci îi spusese că „era cu ochii pe el mai de mult“, intrase în garsoniera lui ca la ea acasă, nu se mirase de harababura care domnea în cameră, nu se apucase să strîngă, adusese din bucătărie două pahare de apă, pusese în ele însă coniac, ciocniseră, băuse și el. „Pînă la cap !“ Pînă la cap, băuse. „Şi-acum, dormi.“ Şi adormise aproape imediat, cuminte, încă zăpăcit. Cînd se trezise constatase că habar n-avea măcar cum se numea salvatoarea lui, care dispăruse... Nu-şi amintea decît ochii negri, scînteietori, cascada de păr întunecat, zîmbetul ei... ciudat.

Cînd se-ntorsese acasă de la institut, două luni mai tîrziu, o găsise ghemuită, rezemată cu spatele de ușa garsonierei. Rămăsese tablou. Pînă atunci, cu toate „investigaţiile“, nu reuşise să afle cine-l scosese din apă.

Ea se ridicase repede, era îmbrăcată într-o bluză grena şi în blugi, îl întrebase dacă o recunoaște. De recunoscut, o recunoștea.

— Mă numesc Maria. Şi... am venit.

— ...Să vezi ce mai fac ! ? schiţase el un fel de zîmbet.

— Nu. Am venit, pur și simplu : pentru că-mi placi.

Se simţise penibil, nu ştia ce să mai spună. Intraseră în garsonieră, Maria aruncase o privire în jur, se întorsese spre el.

— N-am de gînd să-ţi cer să ne căsătorim, poţi dealtfel să-mi spui să mă car de-aici şi-am s-o fac. A doua oară n-aş mai veni însă, şi-are să-ţi pară rău !

Nu-i spusese „să se care". Rămăsese la el în noaptea aia, în zilele următoare, se iubiseră, făcuseră dragoste mai corect spus, n-o iubea atunci, n-o înţelegea, nu ştia totuşi ce vrea, ce era cu... pasiunea pe care-o făcuse pentru el, nu se ştia seducător, un tip după care femeile să se dea în vînt. Şi rămînea misterioasă, continua să nu-i spună cine e, unde lucrează, cînd o întreba, răspundea invariabil :

— Ce importanţă are ? !... Nu fi prost, te iubesc şi gata, cînd ai să te plictiseşti, să-mi spui !

Insistase, într-o seară cînd se plimbau prin oraş, insistase mai mult decît alteori, Maria se strînsese la braţul lui.

— .Dacă ţi-aş spune că lucrez într-un post foarte înalt, ai fi mai fericit ?

Ce post putea fi nu-şi dădea seama. Din discuţiile cu ea nu putea trage nici un fel de concluzii. Maria evita discuţiile în general, amesteca în vocabular expresii cam „neşlefuite". Cu o nonşalanţă care-i stătea bine !

Apoi, în altă seară, Maria adora să hoinărească ore în şir, fără o vorbă, la braţul lui, el insistase din nou, se mirase... că ea putea să tacă atît.

— Prostule ! Ar trebui să te bucuri ! O femeie care vorbeşte puţin, care te iubeşte, care nu vrea nimic ! Ce-şi poate dori un tîmpit de bărbat mai mult ? !

Se vede că el era un mare tîmpit de bărbat, pentru că întrebase totuşi, o agasase. Maria se oprise în faţa unor blocuri noi, care se construiau, era acolo un şantier întins, un nou cartier al oraşului se ridica, şi spusese deodată :

— Bine ! Uite, acolo sus lucrez eu !

— ...Unde acolo ?

— Pe macara ! Ţi-am spus că lucrez într-un post foarte înalt, nu ? !

Era o macara gigant în faţa lor, urca pereţi din prefabricate. Crezuse că Maria glumeşte.

— Adaugă la asta că sînt măritată, rostise ea cu un fel de duritate, că şcoala cea mai temeinică pe care o am e cea de macaragiu. S-a terminat acum, nu ?

— ...Glumeşti !

— Crezi ?... Ascultă, Cornel !... Am douăzeci şi doi de ani, acum cinci eram muncitoare necalificată, cu opt clase. Peste şase ani voi termina politehnica, am examenul de admitere peste trei săptămîni. Şi voi reuşi ! Dacă vrei să aştepţi, ceea ce mă-ndoiesc..., peste şase ani n-are să-ţi fie ruşine cu mine, te-asigur, am „să-ţi fac concurenţă“ şi în lucrările de cercetare ! Eu ce-mi propun să fac, fac !...

— Ai spus... că eşti măritată ?

— De la optsprezece ani. La nouăsprezece m-am despărţit de bărbatu-meu. E un tembel, îl cunoşti. Divorţul se va pronunţa curînd. Sper.

— Îl cunosc ? ! Pe fostul... pe... ?

— E colegul tău, Bonteş.

Bonteş ? ! Bonteş era într-adevăr coleg de institut cu el, nu ştiuse pînă atunci... că ar fi fost însurat ; că obişnuia să bea, ştia.

Îl prinsese singur într-un laborator pe Bonteş două zile mai tîrziu, i se păruse că era necesară o discuţie „de edificare“, nu găsea cum să înceapă. Începuse Bonteş, spunîndu-i că „a aflat tot“.

— Ce-ai aflat ?

— Că vrei să repeţi prostia pe care-am făcut-o eu. Nu-i de tine. Găseşte-ţi o femeie ca lumea, dacă vrei să te-nsori, sînt destule !

— ...De ce nu accepţi să divorţezi ?

— ...Asta mă priveşte !

Divorţaseră totuşi, şase luni mai tîrziu. Între timp Cornel avusese o discuţie cu Matei, care se simţise dator să-l sfătuiască prieteneşte, arătîndu-i şi el că „face o greşeală, o femeie care şi-a lăsat o dată bărbatul“...

— Stai puţin, Matei. Că Bonteş nu venea acasă cu zilele, că atunci cînd venea, venea beat şi-o bătea, ştii ?... Nu-i o femeie care să se lase umilită, asta-i tot ! E ceva greu de-nţeles ?

Incredibil, dar părea să fie greu de înţeles. Maria fusese în lunile acelea irascibilă, o enerva că nu reu-

șea să divorțeze, că nu pricepea o mulțime de lucruri din cursurile pe care se-apucase să le tocească, izbutise însă la examenul de admitere, o înfuria că Matei venise la șantier și „cazul ei“ fusese pus în discuția colectivului, unde alți doi bețivi, colegi nedespărțiți ai lui Bonteș luaseră o atitudine „foarte fermă“, cîteva femei, în ciuda tuturor așteptărilor, „o făcuseră praf“, ajunsese la un pas de-a fi nevoită să părăsească șantierul și macaraua gigant de care era îndrăgostită...

Totul se limpezise, apoi, odată cu divorțul. Matei își schimbase atitudinea, cei de la șantier la fel, rămăsese totuși un gust amar... Lui îi rămăsese, Maria rezumase totul cu simplitatea ei obișnuită și optimistă :

— Fără de-astea viața n-ar avea nici un haz, nu ? A trecut, gata, acum... e magnific ! De cerut în căsătorie n-am să te cer, poți fi liniștit, ce-am spus, am spus !

O ceruse el în căsătorie. O rugase frumos, cum nu rugase niciodată pe cineva, i se părea că fără ea i-ar fi venit foarte greu, fără noul gen de dezordine care era acum în garsoniera lui. Maria nu excela în a fi o bună gospodină, lucrurile și cursurile ei se amestecau acum în cameră, și-n bucătărie, și-n baia devenită laborator foto, cu ale lui, descoperise însă că o iubea, o iubea... poate pentru că era atît de diferită de el...

Da, el era o fire complicată, întortocheată, care se hotăra greu, care se bucura puțin, cu prudență parcă, fără a avea motive s-o facă, viața nu-i oferise mari dezamăgiri, nici măcar necazuri. Din contră, lucrările, cercetările îi reușiseră întotdeauna, încă din studenție, fără ca să depună pentru asta vreun efort deosebit.

Maria muncea, tocea, se zbătea cîinește pentru tot ce izbutea, se hotăra însă fără o ezitare, știa, da, poate că asta îl fascinase de fapt cel mai mult, *știa să se bucure* de viață, de dragoste, de-o masă bună, de-o excursie, de-o rochie, de-o carte, de-o floare, de orice, ochii negri îi străluceau atunci, știa să rîdă, să rîdă cu toată gura, nu să zîmbească doar, ca el, Maria iubea tot ce făcea, cu patimă, iubea viața așa cum era, o lua așa cum era, cu simplitatea fermă și cutezătoare a fostei săritoare de la trambulînă — fusese, se zicea, o bună sportivă, înainte de a-l fi

întîlnit pe Bonteş — cu suveranul mod de-a privi lumea de sus, de la înălţimea macaralei cît zece etaje.

Săptămîna viitoare urmau să se căsătorească. Azi se împlinea un an, un an de cînd venise la el. De cînd descoperise că o cheamă Maria, de cînd aflase că ea... a venit, pur şi simplu, pentru că-l plăcea...

Se auzi soneria. Tresări. Gîndul că totuşi Maria ar fi putut fi, că poate intervenise „ceva" şi se întorsese mai devreme, ori că terminase ce avea de făcut acolo, pe şantier, îl făcu să sară şi să deschidă uşa într-un suflet.

Matei era însă. Matei, în mînă c-un buchet de flori !

— Iartă-mă că vă deranjez la ora asta.

— Maria nu-i acasă... Ce ţi-a venit ?

— ...Nu-i acasă ? !

Îşi privea florile parcă cu regret, nu ştia ce să facă cu ele, zise luînd-o în glumă :

— Poate-i mai bine aşa, deşi... sper să nu se supere pe mine prea rău.

— De ce să se supere ?

— Ştii, mîine, începu Matei încurcat, puse florile pe măsuţă, peste bilet, cu un gest aproape grav, adăugă fără să-l privească : Mîine, da, trebuie susţinut de cineva, proiectul 225 la Bucureşti.

— Şi ce-i cu asta ?

— Da, mă rog,... Bonteş trebuia să-l ducă, numai că... n-o să poată merge.

— De ce tocmai Bonteş ? Şi ce-i cu el ?... E beat ?

— A fost... cum să-ţi spun ? A fost la o nuntă ; dacă află directorul că iar a băut, ce mai, îl dă afară... M-am gîndit, dacă n-ai vrea tu să faci un drum, tot ţi-ai terminat cercetarea, nu mai ai mult de lucru zilele-astea... Ştiu, ştiu, ştiu ! O să ne ocupăm noi ! Îţi promit că mă ocup personal de tot ce-i legat de masa de nuntă, am să aranjez cu restaurantul, cu orchestra s-a vorbit, poţi să te-ntorci chiar poimîine liniştit. Te rog, Cornel, te rugăm foarte mult ! Îţi spun, dacă află directorul, îl dă afară precis !

— Şi crezi că... aşa n-o să afle ?

— O să facem cumva. Bonteş e totuşi colegul nostru. Fii atît de bun, fă pentru mine asta dacă vrei, e un gest omenesc ! Maria o să înţeleagă.

Nu era deloc sigur că, de data asta, Maria o să înțeleagă. Maria ura bețivii, își detesta fostul bărbat care ajunsese în ultimul timp deplorabil. Se întrebă dacă un asemenea om avea ce căuta într-adevăr într-un institut de cercetare. Dar simți totodată că nu putea să-l refuze pe Matei, că nu „în cazul Bonteș" era momentul să refuze. O zi, poate două..., în definitiv, nu însemna mare lucru.

— Cînd ar trebui să plec ?

— Păi... mîine dimineață, la nouă trebuie să fii la minister. Ai un tren peste două ore, biletul e luat. N-avem pe cine trimite, știi ce-i acum la noi. Ești singurul care cunoaște proiectul și care în același timp...

— Am să fiu la institut... peste-o oră. Pregătiți argumentația. Și biletul de tren.

— Sînt aici ! spuse Matei luminîndu-se la față, începu să scormonească în servietă. Sînt aici, știam eu că n-ai să mă refuzi. Cornel, nici nu-ți pot spune ce bine-mi pare, trebuie să mai încercăm ceva pentru... Ce vrei, un om nefericit, nu-l putem lăsa. Uite. Asta-i documentația, biletul. Sînt cu mașina, dacă vrei, te conduc.

— Tati, el este Marius !

Cîți ani putea să aibă de fapt Marius ?

Colonelul Dumitrescu răsuci cu un gest brutal volanul mașinii, evitînd să lovească doi bețivi, care-i apăruseră în față tocmai după ce făcuse la dreapta, pe o străduță prost luminată.

De unde puteau să vină cei doi la ora aceea din noapte ? Și ce-și găsiseră să „discute" proțăpiți în mijlocul drumului ? Și cum de numărul bețivanilor călcați de mașini era totuși mic ? I-o fi protejat Bachus ?...

Făcu din nou la dreapta, înscriindu-se pe bulevard. Gîndul la vîrsta lui Marius nu-i dădea pace.

Acel „Tati, el este Marius !" începuse povestea. Mirela nu părea stingherită cînd i-l prezentase cu simplitatea aceea... dezarmantă.

Era un băiat nălțuț Marius, subțirel, cu fața prelungă, păr șaten, cîrlionțat și ochi melancolici. Părea oricum mult

mai încurcat decît Mirela de prezentarea aceea. Îi spusese Mirela că tatăl ei e colonel de securitate ? Probabil.

Îşi amintea însă bine, tînărul stătea în faţa mesei din sufragerie, nepreaştiind ce să facă cu mîinile, explicase apoi scopul vizitei. Voia s-o conducă pe Mirela la o seară de dans ; la Casa de Cultură.

Părea om de treabă. Ochii căprui priveau drept în faţă, deschis, asta era bine ; păreau şi foarte hotărîţi, asta..., în situaţia lor, era şi nu era tocmai bine.

Mirela începuse clasa a douăsprezecea. Pînă atunci nu avusese nici un fel de „probleme" cu ea, niciodată, nu de acest gen, în orice caz. Spre deosebire de Dan. Dan era mezinul ; o fire mai năbădăioasă, „căpăţînos şi curios ca taică-su", îl bombănea Mara uneori.

Mirela fusese o elevă bună, chiar foarte bună, se arătase întotdeauna complet detaşată de preocupările fetelor de vîrsta ei, de albume cu fotografii de actori sau „jurnale intime" ! Astea or fi fost însă preocupările fetelor de vîrsta Mirelei ? Ori rămăsese el în urmă ? Discuţiile cu fiica sa fuseseră rare şi, de regulă, „pe teme serioase".

Şi uite că acum, dintr-o dată, Marius ăsta se oferea s-o conducă la dans. De unde apăruse, cum s-or fi cunoscut ?

Sigur, nu era nimic rău în a merge şi Mirela... Mirela lui, la dans, într-o seară. Probabil nici maică-sa, dacă ar fi fost în Bucureşti, n-ar fi avut nimic împotrivă. Numai că Mara nu era acasă. În ultimul timp, Mara făcea parte din... nu mai ştia exact ce comisie, tot pleca în provincie pe cîte o săptămînă. Nici el nu era în Bucureşti pe puţin zece zile din lună. Mirela şi Dan rămîneau singuri.

Nu era încîntat. Ştia cazuri destule, „semnificative".

— O conduc diseară înapoi acasă ! se angajase, cu vocea aceea liniştită şi fermă tînărul Marius. La ce oră spuneţi ? La 19, la 20...

El se uitase la ceas, era cinci şi jumătate după-amiază. Răspunsese, la fel de liniştit, că nu la 19 sau 20, ci la ora zece seara, cel mai tîrziu, voia ca Mirela să fie înapoi.

I se părea că, pînă aici, procedase corect. Se făcuse însă ora zece, zece şi-un sfert, zece jumătate. Citea în

dormitor o carte pe care nu prea mai putea s-o urmărească, în sufragerie Dan rezolva cu o sîrguință rară niște exerciții de matematică.

La unsprezece fără douăzeci încercase să-l trimită pe Dan la culcare. Puștiul îi explicase că trebuia neapărat să-și termine problemele, a doua zi, profesorul...

Ar fi putut să pună mîna-n foc că șmecherul mic n-avea nici o problemă urgentă de rezolvat, aspect însă greu de probat, mai ales în ultima vreme, cînd din matematica pe care o făceau cei doi copii ai lui înțelegea tot mai puțin.

Dan voia desigur să asiste la scena întoarcerii Mirelei. În urmă c-un an, „căpățînosul care semăna cu taică-su" — o fi fost el într-adevăr „căpățînos" ? — fusese pe punctul de-a fugi de-acasă. „Se-namorase" de-o elevă de la o școală de balet.

Mirela, acum...

Cînd Mara avea anii fetei, se prezentase, cam la fel de încurcat ca Marius, la părinții ei... s-o ceară de nevastă. Îl dăduseră afară. Scurt. Iar el... atunci... o cam furase. Vorba vine, Mara nu-i opusese rezistență, stătuseră vreo patru ore în gara din orășelul acela, noaptea, Mara în mînă c-o bocceluță, în care-și luase tot ce i se părea necesar pentru... o viitoare căsnicie.

Și făcuse rău ? Nu făcuse ! Îl urmase în orice caz, cu o rezistență pe care nu i-o bănuise, cînd el fusese detașat la munte, îl aștepta, ea știa cu ce inimă, cînd se-ntorcea din „expedițiile" lungi, pe-atunci aveau de-a face cu bande încă, îl ajutase să-și termine liceul — pe care ea îl întrerupsese... din motive de căsătorie — își luaseră, după ani grei, obositori, licențele, o licență pe care Mara ar fi putut s-o aibă la 23 de ani și-o obținuse de 35...

Aici era aici, ce-avea să facă Mirela, dacă...

Dacă ce ? Se miră singur cît de panicard, stupid de panicard putea fi, în definitiv, nu se întîmplase nimic, absolut nimic...

Marius o adusese trei sferturi de oră mai tîrziu acasă.

Da. *Deocamdată* atît. Și putea foarte bine într-adevăr să nu însemne asta nimic, se scuzaseră amîndoi, troleibuzul...

Putuse fi şi troleibuzul. Dumitrescu se încruntase însă, precizase că-i plac oamenii care „cînd spun o vorbă e vorbă" şi că „va mai discuta cu Mirela a doua zi".

Numai că nu prea ştia deloc ce să discute cu Mirela a doua zi.

„Cînd spui o vorbă, să fie vorbă !" I se reproşase uneori şi la serviciu că manifestă „duritate", lipsă de înţelegere. Rămăsese întotdeauna pe poziţie. În armată era însă altceva. Mirela şi Marius...

Dacă întîrziase într-adevăr troleibuzul ? Sau dacă nu întîrziase ? Marius cîţi ani o fi avut ? Zicea că-i student, în anul doi la politehnică, deci nu cu prea mulţi ani în plus, hotărîrea aceea din ochii lui îi plăcea şi nu-i plăcea. Mirelei probabil, ca şi Marei cîndva, i-o fi plăcut. Uite, acum Mara ar fi trebuit să fie aici !

Ajunsese în faţa ministerului. Parcă maşina, întrebîndu-se ce se mai putuse întîmpla de-l chemaseră la ora unu şi jumătate noaptea.

Mircea Stoican era de serviciu, acel Mircea Stoican pe care el îl ceruse insistent să lucreze în „echipa" lor. Mircea Stoican, un „puşti" la fel de cîrlionţat şi drăguţ ca Marius, îndrăgostit de vreun an de Geta, o studentă eminentă, dar distrată, capricioasă ca o primadonă. De vreo patru ori hotărîseră să se căsătorească, înaintaseră şi actele, se certaseră de fiecare dată c-o zi înainte, ca să se-mpace iar şi s-o ia bineînţeles de la cap. Neplăcut era că în zilele în care erau certaţi, Mircea făcea numai boroboaţe. O iubea se vede mult. Dumitrescu se-ntrebă dacă Geta îl iubea cu adevărat pe Mircea. Era posibil şi asta, descoperise că uneori oamenii reuşesc să-şi complice existenţa şi să se chinuie reciproc... cu talent.

Nici aşa nu era bine. Cum o fi fost oare *bine* ?

Coridorul lung al ministerului era complet pustiu. Îşi auzea paşii stîrnind un vag ecou cînd trecea pe lîngă uşile încuiate, în spatele cărora nu se distingea nici o mişcare şi care aveau să fie deschise şi închise cu nervozitate peste numai şase ore.

Dormise puţin, după-masă, cînd încercase să aţipească, apăruse Marius ca să-i alunge somnul. De ce l-o mai fi chemat şi Mircea acum ?

Deschise hotărît uşa cabinetului. Mircea sări prompt în picioare. Da, semăna, semăna bine cu Marius, mai ales în costumul ăsta gri sport şi cravata cu dunguliţe roşii, s-ar fi zis că se îmbrăcaseră după acelaşi jurnal.

— 'Trăiţi, tovarăşe colonel !

Ochii lui Dumitrescu se opriră o fracţiune de secundă pe banderola roşie cu un „O.S.", tînărul ofiţer de serviciu cîrpi reflex greşeala, ridicînd mai sus banda care-i alunecase spre cot.

— Mircea, tu ţi-ai propus să m-aduci aici chiar în fiecare noapte în care eşti de serviciu ? începu colonelul căutînd din ochi răspunsul pe biroul acoperit de hîrtii şi telefoane.

Pe Mircea observaţia îl deranjă. Era, într-adevăr, în trei luni, a treia oară consecutiv cînd era nevoit să apeleze la şeful lui „pentru a rezolva o problemă care se ivise". Spre deosebire de Marius, însă, mîinile locotenentului rămaseră liniştite. „Puştiul" începu pe un ton milităresc :

— Tovarăşe colonel, permiteţi să...

„Să raportez", voise să spună, Dumitrescu îl întrerupse pe tonul lui sec şi expeditiv, descoperise de fapt printre hîrtiile de pe birou un paşaport.

— Despre ce-i vorba ?

— Despre acest paşaport, preciză Mircea. Ocoli masa de lucru, se apropie. Paşaportul unui cetăţean străin, pe care miliţia l-a prins acum o oră încercînd să schimbe ilegal dolari pe lei. „Afacerea" se trata cu un bişniţar, în holul hotelului Nord, un tip cunoscut bine de miliţie.

— Şi pentru asta m-ai adus noaptea aici ? îşi ţuguie buzele Dumitrescu.

— Nu, spuse simplu Mircea. Individul, adică cetăţeanul străin, se corectă el repede, zice că-l cunoaşteţi. Vorbeşte perfect româneşte, pretinde că are să vă spună ceva foarte important şi extrem de urgent.

— Şi tu l-ai crezut ? mormăi indispus colonelul, întrebîndu-se dacă nu cumva studenta eminentă îi făcea din nou necazuri locotenentului.

Treaba părea o poveste de duzină. Nu era prima oară cînd un client de-al lor sau al miliţiei, prins într-o situaţie nu tocmai de invidiat, îşi amintea subit de el şi cerea

să-i spună „numai tovarăşului Dumitrescu ceva important şi urgent“. De la douăzeci de ani, de cînd îşi începuse meseria ca sergent-major şi pînă azi, cunoscuse mii, poate zeci de mii de oameni, într-o împrejurare sau alta. De unii uitase complet, abia cînd se porneau să-i spună unde şi cum se cunoscuseră, începea să-şi amintească şi să se enerveze. De ce dracu îşi aduceau aminte oamenii ăia de el doar cînd ajungeau în pragul unei condamnări ? !

Erau şi alţii, desigur, mult mai rari însă. În ultimul an, de pildă, o singură dată îl căutase cineva „fără un asemenea scop“, acasă. Un om pe care-l cunoscuse demult, tare demult, fost chestor de siguranţă ; pe care, poate, ar fi trebuit să-l trimită la puşcărie.

Fusese convins atunci că ar fi greşit arestîndu-l. N-o făcuse. Avusese ceva de tras după aceea, timpul îl convinsese că procedase bine. Fostul chestor reapăruse abia acum, într-o seară. Îi explicase de la început că n-a venit să-i ceară nimic. Îl căutase numai să-i spună că trăieşte, că e bine ; că are un băiat, care a terminat facultatea, primul din promoţie.

Ce dorea însă acest Eugen Panait ?

Aşa îl chema pe posesorul paşaportului ; din fotografie îl privea un bărbat cu faţa trasă, posomorîtă, parcă bolnăvicioasă. Tipul burlacului ulceros şi singur...

Cine să fi fost Eugen Panait, acum cetăţean străin, şi cînd l-o fi cunoscut oare ?

Remarcă privirea nedumerit nefericită a lui Mircea, nu ştia încă, era mult prea tînăr pentru a şti, cît de „importante şi de urgente“ puteau fi asemenea probleme ale celor prinşi cu mîţa-n sac.

— L-ai întrebat cam despre ce-i vorba ?

— Nu, recunoscu Mircea. Continuă printr-o scuză pe care o simţea el însuşi superficială. A zis... că vrea să vorbească *personal* cu dumneavoastră.

Ar fi trebuit să-l dăscălească puţin. Mircea trebuia să priceapă că avea la dispoziţie o armă extrem de preţioasă : întrebarea. I se păru însă că a priceput, de priceput pricepea repede. Dumitrescu se interesă bosumflat :

— Unde-i ?

— Alături. Are... un aer ciudat, explică Mircea. Cred că asta m-a impresionat cel mai mult.

Colonelul aruncase paşaportul pe masă, era în drum spre uşă, cuvîntul „impresionat“ îl opri, se întoarse spre locotenent cu un surîs amuzat, se vedea că puştiul nu ştia încă... ce teatru erau capabili să joace unii dintre cei care „o încurcau“ cumva. Vru iarăşi să-l dăscălească, unul din telefoanele de pe birou ţipă însă în aceeaşi clipă. Dumitrescu renunţă, intră în camera alăturată.

Încăperea era mobilată cu două fotolii mari, o măsuţă, o bibliotecă, un birouaş şi-un scaun. Pe unul din fotolii stătea încremenit Eugen Panait, cu o privire rătăcită, absentă, pe scaunul din spatele micului birou se afla Radu Gherasim, un plutonier-major cam de cincizeci de ani, în uniformă, urmărind cu o expresie de cerber silueta cufundată în fotoliu.

Subofiţerul se ridică în picioare cu reflexul acela tipic de cătană bătrînă şi începu o frază care suna a salut şi a raport. Dumitrescu făcu un gest moale cu mîna, privirea i se oprise asupra ochilor străinului, care arăta mai în vîrstă decît el, în ciuda firelor de păr rar, încă de culoare cînepie. Panait se ridicase şi el ; cu o anumită greutate.

Prima impresie pe care o lăsa omul ăsta era de banal, aproape de jalnic. Mărunţel, cu ochii şterşi, cu buze pungite, ca de ştirb. Nu, nu şi-l amintea deloc pe acest Eugen Panait, care avea să-i comunice „personal ceva foarte important şi extrem de urgent“.

— Mulţumesc, îi zise pe un ton politicos Dumitrescu subofiţerului, fără a-şi lua ochii de pe chipul bizarului străin.

Bărbatul în uniformă înţelese, salută fără un cuvînt, ieşi din cameră parcă liniştit că „misiunea aceasta se încheiase“.

Dumitrescu îşi cercetă cu atenţie interlocutorul, încercînd să înlăture ravagiile timpului de pe obrazul plămădit de natură cu maximă economie. Constată că încă nu-şi amintea unde l-ar fi putut întîlni.

— Marine ! şopti atunci Eugen Panait făcînd un pas mic şi timid înainte.

Ca şi Marius, părea grozav de stingherit de ceea ce avea să spună. Mîna stîngă, cu degete foarte îngălbenite de tutun, schiţă un gest slab, ca şi cum ar fi premeditat o îmbrăţişare de revedere.

Cine putea să fie ?

Masiv, cam cu capul în piept, impenetrabil, colonelul privea pe sub sprîncene silueta costelivă, pe care hainele cenuşii, nu lipsite de-o anumită eleganţă, atîrnau. Cămaşa era mototolită, cravata verzuie, pantofii extrem de mici şi înguşti. O manşetă a pantalonului rămăsese puţin ridicată, dezvăluind un ciorap căzut.

— Marine, nu mă recunoşti ? păru afectat de această tăcere Eugen Panait.

— Nu, spuse ferm colonelul.

— Marine ! Am fost colegi de şcoală şase ani ! Panait. Eugen Panait, repetă cu un surîs şters. Marine, nu se poate să mă fi uitat ! insistă omuleţul nedumerit şi disperat totodată, că ajunsese de nerecunoscut.

Şi deodată Dumitrescu îşi aminti. Era, da, era... Jenică Panait. Băiatul care vindea susan. Da, fuseseră, vreo doi ani, colegi de clasă chiar. Panait stătea undeva, mereu zgribulit, în ultimele bănci, lîngă sobiţa de tuci. În „pauza mare“ îşi instala un fel de tarabă, vindea nişte romburi mici de susan cu miere, pînă i se descoperise „afacerea“ şi fusese exmatriculat un an, de direcţia foarte severă a şcolii.

Nu asta fusese însă totul. Nu. Mai tîrziu se întîlniseră, cînd el intrase deja în securitate. Jenică Panait avusese „un necaz“. Îi rămăsese sora în străinătate, era sportivă, iar Jenică venise la el să-l ajute. „E o nebună, ce-o să facă ea acolo, dă-ţi seama, trebuie s-o aduc înapoi !“ Părea, ca şi acum, disperat, nenorocit. Dumitrescu avea atunci cam vîrsta lui Mircea. Se lăsase păcălit. Intervenise ca Eugen Panait să plece „să-şi aducă sora“, deşi pe-atunci ieşirile din ţară se aprobau foarte greu. Panait plecase şi nu mai revenise... decît acum. Se întrebă de ce tocmai acum omuleţul ăsta îi amintea întîmplarea aceea care nu-i era deloc favorabilă ? Cu ce scop ?

Pe faţa colonelului nu tresărişe nici un muşchi. Cercetă încă o dată obrazul teribil de boţit al fostului său coleg. Începu metodic :

— Numele meu este Dumitrescu. Aţi spus, începu el rar şi apăsat, că aveţi să-mi comunicaţi ceva important. Şi urgent.

Observă că umerii lui Panait căzură, ca urmare a barierei pe care o pusese între ei *prezentul*, în care străinul Eugen Panait se afla cam la strîmtoare. Se gîndi că poate era din nou prea aspru, că „manifesta iarăşi duritate", făcu deci un gest vag spre fotoliul pe care stătuse vechea sa cunoştinţă.

— Luaţi loc !

Panait încremenise, ca şi cum n-ar fi auzit, se aşeză apoi, degetele subţiri şi îngălbenite se agitau pe braţul de piele neagră al fotoliului pe care stătuseră atîţia...

Dumitrescu păru să-şi amintească, scoase din haină un pachet de Kent, se apropie de musafirul său, îi oferi o ţigară. Observă expresia de cîine bătut, degetele care apucară cu mişcări de fumător pătimaş ţigara, cealaltă mînă dibuia după o brichetă. Colonelul i-o aprinse, aprinse şi el. Auzi un „Mersi" slab, însoţit de-o tuse astmatică, sfîrşită într-un surîs chinuit. Omul acesta părea că se scuză pentru fiecare mişcare, surîs ori vorbă pe care o spunea.

— Ascult, zise colonelul.

Panait mai trase un fum lung, arăta complet dezorientat, şopti cu acelaşi zîmbet ostenit :

— Mi-ai tăiat... Mi-aţi tăiat, se corectă el, orice...

Nu mai ştia ce să spună. Dumitrescu repetă apăsat, atent, dur :

— Ascult !

Privirea lui Eugen Panait ţintea din nou în gol, cu acea expresie rătăcită pe care i-o văzuse cînd intrase în cameră. Începu, în sfîrşit, pe un ton de-ai fi crezut că-i mărturisea cine ştie ce secret :

— Am plecat din ţară... Aşa cum ştiţi, cînd aţi fost atît de înţelegător şi...

Întîlni, o fracţiune de secundă doar, privirea lui Dumitrescu. Ochii decoloraţi ai lui Jenică Panait fugiră în lături grăbiţi, păru să renunţe la o explicaţie. Apoi continuă :

— Acolo am nimerit... într-o conjunctură nefavorabilă... Cuvintele nu i se potriveau parcă. N-am avut de lucru un timp...

Intenţiona să înceapă o lungă spovedanie ?

— Asta e urgent şi important ? pară Dumitrescu.

— Nu, spuse iarăşi derutat Panait. Într-adevăr nu, deşi... Ar trebui să cunoaşteţi... N-am mai revenit în România de atunci... niciodată. Acum, am venit pentru prima oară, preciză el, căutînd „să coloreze" introducerea : Intrasem în ţara asta, unde... m-am născut, abia de cîteva ore intrasem...

— Şi aţi săvîrşit deja o ilegalitate ! rosti Dumitrescu. Asta ştiu. Ce doriţi ? se interesă el plat, cu o expresie de dezgust, pe care nu era nevoie să şi-o compună. Fostul vînzător de susan îi inspira, nu înţelegea bine de ce, un sentiment teribil de neplăcut.

— Sînt într-o situaţie, îşi căută iarăşi cuvintele Panait, trase din ţigară şi vorbi pe un ton scăzut, ca de confesiune foarte delicată... Dincolo... dincolo am acum o familie, înghiţi un nod Panait. Dacă veţi comunica ambasadei, dacă patronul meu va afla cumva... O încurcătură de-asta cu valută, într-o ţară socialistă, în România, supralicită parcă, ar fi... ar fi... Marine ! izbucni omuleţul cu o voce tremurată, lăsînd impresia că uitase ori nu mai avea rost acum între ei o formulă oficială, Marine, sînt la o vîrstă cînd n-o mai pot lua de la capăt ! Nu mai rezist, înţelege-mă !

Ai fi putut jura că e sincer. Nuanţe abia perceptibile ale vocii, un muşchi tremura spasmodic pe gîtul lui subţire, degetele pe care căuta să le ţină liniştite pe braţul fotoliului, fără a reuşi, ochii mai ales, păreau să exprime, într-adevăr, o situaţie limită. Îţi putea trezi milă reacţia acestui mic funcţionar, pentru care nemulţumirea patronului, căruia „îi făcuse probleme", în străinătate, însemna mult.

Şi tocmai pentru că totul părea atît de limpede, tocmai această sinceritate disperată şi desăvîrşită a lui Panait îi întări colonelului convingerea că asista la o comedie bine pusă la punct.

— Domnule Panait, atacă hotărît, cu o politeţe rece Dumitrescu. Vă rog, sublinie el, pentru a reaşeza bariera uitată, vă rog, să-mi spuneţi exact ce doriţi.

— Să nu se afle nimic ! icni fostul coleg de clasă. Continuă pe un ton de negustor care te imploră să-i accepţi marfa : Banii mi-au fost confiscaţi, bine, am înţeles, dar să nu se afle, vă rog, nimeni să nu ştie dincolo că eu...

— Asta-i tot ? mormăi Dumitrescu, stingînd ţigara.

Avea acum senzaţia mai certă că i se ascunde ceva, că jocul era abia la început, că mărunţelul şi jalnicul lui fost coleg trişează.

— Da, răspunse Panait, cu o lucire de speranţă în ochi.

Mîna colonelului atinse discret un buton ascuns al măsuţei în spatele căreia se instalase. Plutonierul-major Gherasim îşi făcu apariţia imediat în cadrul uşii. Dumitrescu se ridică de pe scaun greoi şi parcă plictisit.

— Condu-l, te rog ! decise el. Să se urmeze procedura obişnuită în astfel de cazuri.

— Am înţeles ! răspunse scurt plutonierul.

Ochii lui se opriră asupra străinului cu o expresie de satisfacţie ce părea să spună : „Nu ţi-a mers, scumpule !“

Panait privea năucit. Dumitrescu îl văzu apoi sărind în picioare cu o agilitate nebănuită, de nevăstuică, se împiedică de măsuţa dintre fotolii, se repezi spre el. Subofiţerul făcu un pas prevenitor înainte, interpunîndu-se ferm între ei.

— Marine ! Tovarăşe colonel, pentru Dumnezeu, nu v-am spus ! Nu v-am spus ce era mai important !

Bănuise replica asta aproape cuvînt cu cuvînt. Aşa era deci, „atuul la urmă“. Încercase pînă acum să-i îndruge poveşti pe care poate le-ar fi înghiţit Mircea ! Întoarse din uşă o privire întunecată spre Panait, îl fixă lung, faţa nefericitului era la fel de expresivă şi convingătoare, i se adăugase însă o notă de gravitate. Se gîndi că n-ar fi stricat ca Mircea să asiste la „metamorfozele“ astea şi la ce avea să urmeze. Pentru că avea să urmeze „o scenă“ în mod sigur. Colonelul oftă. Impunîndu-şi un aer agasat, neîncrezător, atinse braţul subofiţerului.

— Mai așteaptă puțin.

— Am înțeles, tovarăşe colonel, repetă grăbit, de data asta cu o nuanță de regret evident plutonierul. Aruncă o privire aprigă spre străin, parcă prevenindu-l că nu-i va merge în continuare, şi ieși.

— Da ! făcu Dumitrescu, era acel „Da“ al lui cam mîrîit printre dinți, un „Da“ cu totul personal.

Panait nu ştia iarăși ce să facă. Privirea se dorea învinsă, sfîrşită. Duse țigara la gură, trase un ultim fum, o strivi în scrumieră, căută brațul fotoliului.

Avea să urmeze scena cu preinfarctul ?

Jenică Panait se prăbuși într-adevăr în fotoliu, medită puțin şi renunță se vede să întindă coarda prea mult ; murmură :

— Nu trebuie... nu trebuie să se ştie dincolo, altfel sînt pierdut. Vă rog, nu anunțați !

Dumitrescu se întoarse hotărît să iasă din cameră. Pusese deja mîna pe clanță, cînd strigătul disperat, înăbuşit, al lui Panait îl opri.

— Pot să vă dau o rețea ! strigă el. Adăugă apoi cumva speriat, în șoaptă, o şoaptă în care se simțea că vine cu oferta supremă, „oferta şoc“, pe care o clipă înainte nu bănuise că va fi necesar s-o facă : O rețea, oameni pe... pe care trebuia să-i reactivez aici !

Asta era deci ?... Umilul și jalnicul negustoraş ori funcționar, de pînă acum, putea divulga o rețea ! O rețea ? !

Inventa de frică ? Voia „să-i ducă“, ori „să-şi amîne scadența“ dintr-un motiv doar de el știut ? Sau, într-adevăr, ăsta era începutul unui joc mare ?

Colonelul se mulțumi să-și încrețească nasul neîncrezător, întoarse doar capul.

— Poftim ? făcu el, tărăgănînd cuvîntul.

— Numele lor, adrese, parole de recunoaştere, cum au fost recrutați, cînd, totul... vă dau totul ! debită Panait într-o criză de panică, parcă de silă față de sine. Mîinile nervoase căutau să se apere ca de un duşman invizibil, lăsau impresia că vrea să se lepede de tot.

Dumitrescu făcu trei paşi rari în direcția măruntului „traficant cu familie“, care se dovedea acum cel puțin un

agent de legătură vechi, scîrbit deja de „meserie". Se opri în spatele celuilalt fotoliu, își însoți tonul apăsat de o privire care prevenea ferm.

— Eugen Panait, dacă mă minți iar...

— Jur că nu ! Se poate verifica tot, absolut tot.

Oare ? Avea de gînd să-i ofere niște „conserve expirate", oameni poate niciodată folosiți, care muriseră între timp ? Ce joc mai era și ăsta ?

— De ce ? silabisi Dumitrescu. De ce mi-ai divulga o rețea ?

Panait îl privi din fotoliul în care se pierdea, îl observa parcă neînțelegînd cum nu pricepe colonelul motivul acestei divulgări. Începu pe vechiul ton nefericit :

— Dacă dincolo... dacă se află c-am avut de-a face... cu poliția, indiferent pentru care motiv, sînt oricum terminat. Și-am obosit ! strigă isteric Panait. 25 de ani ! Am obosit ! Asta era ultima misiune, i-am rugat să nu mă trimită aici, era ultima misiune, înțelegeți, ar fi stupid să capotez tocmai acum ! Nu vreau ! M-ați umflat cînd am făcut un schimb amărît de valută, iar eu trebuia să iau legătura, în 24 de ore, cu cinci oameni, cinci oameni care trăiesc aici ! Vreau să-mi revăd copiii ! țipă Eugen Panait.

Tirada asta era plină de contradicții ciudate.

Ce spunea putea fi și așa. Nu-și amintea să fi întîlnit numele lui Eugen Panait în ultimii zece ani măcar, era de înțeles și oboseala lui, și dorința omului acesta care, poate, într-adevăr, făcuse un joc ce-i depășise nervii tot timpul. Pricepea și dorința aprigă a lui de-a nu „capota" tocmai acum, dacă avea și copii ; strigătul acela de la sfîrșit era într-adevăr sincer, acela da.

Împotriva sincerității totale pledau însă alte elemente. Manevra alambicată și prea bine jucată prin care ajunsese la această mărturisire, încercarea de flatare a eficacității „poliției" române, de care dealtfel se temea, dovadă că-l prinsese atît de repede, „îi implorase pe cei de la centru să nu-l trimită aici", asta voia să însemne că nu acționase pînă acum împotriva țării din care fugise cîndva. Și mai erau expresiile românești pe care le folosea cu nonșalanță : „M-ați umflat cînd am făcut un schimb amărît de valută !" Așa vorbea oare un om care nu mai folo-

sise limba română de peste douăzeci de ani ? Care nu mai venise în România şi nu acţionase împotriva ei ?

Dar dacă vorbea româneşte în familie ?

— De ce trebuia să iei legătura în 24 de ore ? mîrîi Dumitrescu.

— Aşa era ordinul pe care l-am primit, explodă plin de spaimă Panait. O acţiune „blitz“, ca să nu mă prindeţi ! Mîine la prînz de fapt ar fi trebuit să plec înapoi.

Asta era posibil. Acţiunile „blitz“ erau preferate de multe servicii. Putea fi însă la fel de bine şi un termen scurt pe care Eugen Panait practic li-l impunea ; ca să nu aibă timp să facă verificări temeinice.

Şi mai era un aspect care pleda împotriva „sincerului şi obositului spion pe punctul de-a se lăsa la vatră“.

— Spune-mi, începu Dumitrescu, un profesionist cu douăzeci şi cinci de ani de „meserie“ în spate schimbă valută ca un începător ? Cu primul bişniţar deocheat ?

Panait surîse strîmb, braţele îi căzură.

— Era..., asta era „afacerea mea“, murmură el. N-are legătură cu ...fondul chestiunii, nu-mi cereţi să vă spun, nu pot. Am ratat... ca întotdeauna cînd încerc să fac altceva decît să execut. Ca tot ce-am încercat pînă la cincizeci de ani, încheie Jenică Panait obosit.

Ai fi putut jura că era din nou sincer. Şi asta era posibil, să se fi strecurat prin viaţă executînd anumite misiuni mărunte, de rutină, iar acum, ca şi altădată, cînd încercase „o afacere pentru el“, iniţiată de el, ca atunci cînd vindea susan... să rateze. Iar asta să-i întărească sentimentul înfrîngerii, să-i aducă în ochi spectrul puşcăriei, ori al testelor de control, cînd „dincolo“ avea să se afle că a fost „interogat de poliţia română şi pus în libertate“. Aşa cum totul putea face parte dintr-un scenariu, în care aceste impresii fuseseră prevăzute de Panait.

— Şi dacă ne dai nume şi parole, vrei să te mai întorci dincolo ?

— Daa ! tresări speriat, nedumerit Panait. De ce nu ? Vă spun parolele, mă lăsaţi să iau eu legătura sub control sau o faceţi dumneavoastră, îmi daţi nişte date, ce vreţi, plauzibile desigur. Mă-ntorc acolo, spun că le-am luat eu, că mi-am încheiat misiunea, le iau banii, dispar cu familie

cu tot, definitiv ! Ce vă rog e să nu-i arestaţi două săptămîni pe cei din reţea ! Atît am nevoie ! Am copii, pe care...

— Nume ! i-o reteză Dumitrescu

Îşi amintise subit, un alt agent străin venise, în urmă cu vreo doi ani, cu o propunere similară. Crezuseră că minte, datele despre ceilalţi agenţi se dovediseră însă reale... Atît doar că omul acela nu avea de îndeplinit o misiune „blitz“.

Aflaseră psihologii de la centrul pentru care lucra Panait şi de asta ? O prevăzuseră în planul lor ?

Eugen Panait îşi luase capul în palme, îşi pipăia încurcat urechile, obrajii căzuţi, spuse încet, frămîntat :

— Sînt deci patru.

— Cinci ai spus ! interveni prompt Dumitrescu.

Bărbatul din fotoliu îl privi pierit, s-ar fi zis că nu-şi amintea cînd făcuse gafa de-a spune că erau cinci.

— Ai spus cinci ! preciză colonelul. Şi te previn, o singură minciună dacă-mi spui, una singură...

— Nu ! Nu, vă spun tot ! Acum... vă spun tot ! strigă, pradă unei crize de nervi Panait ; ezită, totuşi completă scăzut, înfiorat, distrus : Banii... schimbul valutar pe care l-am încercat ar fi fost pentru al cincilea...

— Nume ! ceru Dumitrescu.

— Al cincilea... E fosta mea soţie ! trînti el cu un soi de scîrbă faţă de sine. Îşi acoperise faţa cu palmele, părea că plînge, cu suspine de om înfrînt.

Dumitrescu se apropie enervat, îi dădu palmele la o parte. În ochi avea lacrimi, lacrimi adevărate, expresia desfigurată i se păru greu de trucat, chiar pentru un actor de clasă.

Cu un sentiment contradictoriu, colonelul îi lăsă mîinile, se apropie de uşă, o deschise, făcu un semn din cap. Plutonierul intră prompt, Dumitrescu ieşi, se opri în faţa lui Mircea care ţinea în mînă o foaie de hîrtie pe care notase ceva.

— Mircea ! mormăi colonelul, ţuguindu-şi buzele gînditor.

— Ordonaţi !

Pe cine putea oare să mobilizeze la ora asta ? Avea şapte oameni din serviciu plecaţi în misiuni, alţii prinşi într-un control, toţi în afara Bucureştiului.

— Stoenescu, Vlad, Magda să fie aici, într-o oră ! Şi Ionescu ! își aminti el. Stabili scurt : Să rămînă de serviciu în locul tău, o să avem de lucru puţin.

— Magda Deleanu e în provincie, din cîte ştiu, obiectă Mircea.

Dumitrescu aruncă o privire la ceas, spuse rar, începînd să se plimbe ca de obicei prin birou.

— A venit. Acum două ore. Spune-i că-mi pare rău, dar ceilalţi sînt în misiune, îngînă prost dispus colonelul, pe tonul cu care ar fi zis : „Asta-i jocul nostru, dragul meu locotenent, Magda o să priceapă".

Se întrebă, totuși, dacă avea să priceapă.

Magda se întorsese dintr-o misiune complicată. Pe care, din cîte aflase prin telefon, o încheiase cu bine, după zece zile petrecute cam fără odihnă. Ar fi meritat măcar o zi de relaxare. Ca femeie, cu atît mai mult. Probabil abia se culcase, asta dacă trenul venise la timp. Avea s-o aducă aici, urmau douăzeci şi patru de ore „fierbinţi".

Niciodată Magda nu protestase, asta era adevărat, Dumitrescu se gîndi însă, încă o dată, că proceda greșit. Ceea ce era extrem de preţios la Magda, pentru multe misiuni pe care le aveau, era... frumuseţea ei. Ofiţeri buni erau mulţi, o femeie foarte frumoasă şi foarte tînără, bun ofiţer..., se găsea mai rar. Şi existau misiuni pentru care calităţile astea erau de nepreţuit. Iar el, acum, ca şi altădată... le risipea.

Da, cam asta făcea. Tinereţea şi frumuseţea, pentru a fi păstrate cît mai mult, aveau nevoie de cu totul altceva decît de treceri drăcești dintr-o misiune în alta, decît de nopţi nedormite. Ce era de făcut totuși dacă Panait avea cinci oameni în reţea şi nu patru ! ?

Mircea își luase o agendă în mînă, aştepta.

— Peste zece minute am să-ţi dau cîteva nume, reluă Dumitrescu. Amicul meu din şcoală, zgîrie cuvintele colonelul, cel care te-a impresionat, pretinde că ar fi agenţii lor...

Şi dacă totul era hazard ? Dacă avea să-şi alerge oamenii degeaba ?

Dar dacă Panait era sincer ? ! Nu şi-ar fi iertat niciodată să piardă un asemenea prilej, cinci agenţi, dintr-un foc, descoperiţi în douăzeci şi patru de ore, nu era o situaţie cu care te întîlneşti prea des.

— Ai să afli despre ei, rosti rar Dumitrescu, *tot* ce se poate afla la ora asta... şi ceva pe deasupra. Dacă există documente, fotografii, să le am ! În cel mult două ore ! E vreo neclaritate ?

Ochii uşor migdalaţi ai lui Mircea scînteiară. Puştiul intuise „o afacere de zile mari".

— Nu, tovarăşe colonel.

Era în regulă. Mircea avea să facă pe dracu-n patru să afle. Din toţi oamenii serviciului, locotenentul era cel care niciodată nu punea întrebări sîcîitoare asupra modului cum să acţioneze. Spre deosebire de *hîrşitul* Stoenescu, maiorul care punea cam trei întrebări „pentru a nu greşi", ori de Magda care descoperea simultan şase „variante posibile", sau de Vlad căruia de regulă nu-i convenea ideea şefului, găsind mereu „soluţii neortodoxe". Ceea ce devenea cu timpul obositor, chiar dacă Vlad rata rareori.

— Dă-i bătaie, încheie liniştit Dumitrescu. După ce dai telefoanele, află-mi, după datele din paşaport, tot ce se poate despre acest Eugen Panait. Zice că are o nevastă lăsată aici acum douăzeci şi cinci de ani.

— Are ! mijiră ochii lui Mircea. Eliza Panait ; şi-a păstrat numele, 45 de ani, asistentă medicală la o policlinică din Bucureşti. Mi-am permis să cer date deja despre Panait, explică Mircea. Adăugă în maniera lui exactă şi concisă. Despre el nimic semnificativ, deocamdată. Aştept în zece, respectiv cincisprezece minute, date noi.

— Bine, aprobă colonelul.

Probabil, locotenentul se împăcase cu studenta năbădăioasă şi avea să fie „în formă". Dumitrescu înhăţă din mers două coli de hîrtie de pe birou, trecu în camera alăturată, spuse un nou „mulţumesc" subofiţerului care ieşi, se instală în al doilea fotoliu, în faţa lui Panait.

— Nume, adrese, parole ! Deocamdată atît.

— Dar îmi promiteţi că... Îmi promiteţi că, dacă...

— În cazul că nu-mi vei ascunde ni-mic, dar ni-mic, repetă colonelul, n-o să te reţin..., Eugen Panait.

Privi faţa fostului său coleg ce părea acum că se liniştise. Adăugă :

— Ascult !

III. Posibil, dar improbabil...

Ranke aruncă o ultimă privire în oglinda retrovizoare, constată că totul era în ordine. Hoinărise aproape patru ore prin oraşul adormit, fără să descopere nici un indiciu că ar fi fost filat. Cu ocazia asta se familiarizase puţin şi cu străzile noului Bucureşti.

Se schimbase într-adevăr cîte ceva de cînd nu-l mai văzuse. Străzile noi, de la margine, erau foarte largi, foarte bune deci în eventualitatea că ar fi fost nevoit să se piardă de urmăritori, făcînd uz de motorul puternic al maşinii.

Ajunsese acum în vechiul oraş. Recunoştea aici aproape fiecare clădire ; fiecare dintre străduţele întortocheate, pline de magazine ; centrul comercial, cu pasaje şi ganguri în care se îngrămădeau o mulţime de prăvălii era şi mai necesar să fie revăzute. Dintr-o urmărire în care abandonai maşina, puteai să dispari uşor în labirintul ăsta.

Coborî. Străbătu apoi două străduţe aproape pustii ; la ora asta îşi pierduseră forfota obişnuită, ce domnea aici în lumina dimineţii. Intră într-un pasaj în care se instalase o schelă, îl parcurse pînă la cap pentru a vedea dacă nu-l înfundaseră între timp. Nu-l înfundaseră. Reveni în centrul pasajului, lîngă atelierul de tricotaje.

Nimeni. Vitrinele zăvorîte, o luminaţie precară, micul cerc de cretă se vedea totuşi bine pe zidul cenuşiu de beton. „Cale liberă“ !

Intră în gangul strîmt, întunecos, îl parcurse pînă unde făcea un unghi. În lumina slabă a becului spînzurat se trezi în faţa unui individ înalt, în impermeabil, cu faţa arsă de soare şi păr tăiat scurt.

El era. Imaginea din oglindă îl speriase o clipă, oglindă proastă, deforma trăsăturile. Alături de ea, în stînga, deasupra uşii înguste, ferecate într-o plasă metalică, se vedea vechea firmă mică, cenuşie, pe care scria „Reparaţii, brichete, ochelari".

Surpriza consta în faptul că în cămăruţa din spatele uşii era întuneric.

„I-o făcuse" cumva Vincenţiu ? ! Întîrziase el prea mult ? Ori Vincenţiu fusese „luat", cine ştie pentru ce prostie, iar ei... *ei* aşteptau, îl aşteptau să vină, undeva într-o prăvălioară din pasaj. Doamne, ce tîmpenie să ajungă la ora asta, noaptea ! Ce-ar fi putut pretinde, dacă-l întrebau, cînd avea să-ncerce să iasă din cuşca asta, ce putea spune că a căutat, la două noaptea, în faţa atelierului de reparat brichete şi ochelari ? !

Era prins ? ! Atît de stupid ? !

În cămăruţa din faţa sa se aprinse o lampă de birou. Zări în aceeaşi clipă silueta cocîrjată, sfrijită a lui Vincenţiu, nu mai cocîrjată şi sfrijită decît o ştia ; adică de vreo zece ani. Umbra se apropia, se auzi un zăvor, uşa se deschise, gura ştirbă a bătrînului morfoli un „Ce-ai întîrziat atît ?", care părea îngrijorat.

Ranke se strecură în cămăruţa înţesată de rafturi-vitrină, auzi zăvorul tras la loc. Bătrînul trecu în halatul lui cam soios pe lîngă el, tîrşind nişte papuci prea mari. Dispăru în altă cămăruţă care se făcea în stînga, atelierul propriu-zis.

— Vino-ncoace ! se auzi vocea răguşită, nazală a lui Vincenţiu.

Ranke intră, bătrînul se foi, reveni în prima încăpere, stinse veioza, se-ntoarse în ghimirlia de atelier, luminată de un tub de neon.

Masa de lucru neschimbată, micul strung, puzderia de brichete şi rame de ochelari, murdăria, mirosul de ebonită şi gaz. Totul absolut neschimbat.

Mîinile lui Vincenţiu numai, care cotrobăiau după un pachet de ţigări, mîinile aveau doar cîteva zeci de pete maronii în plus, unghiile semănau tot mai mult a gheare.

— O ţigară ?

— Nu, refuză Ranke.

Ochii spălăciţi, cu albul incert, devenit gălbui, ai lui Vincenţiu se opriră abia acum iscoditori pe faţa sa.

— Grăbit ca întotdeauna ?

— Da.

— Îhî... Păcat... Ai mai îmbătrînit, ştii ! ? chicoti Vincenţiu.

Pe faţa smochinită, anii de roboteală migăloasă în aerul îmbîcsit de gaz şi lipsit de soare îşi puseseră o amprentă puternică. Obrazul semăna cu o mască de ceară care se chinuia acum să rînjească a sentiment de încîntare.

Ranke rămase imobil, cu faţa impenetrabilă, cu mîinile în buzunarele impermeabilului. Bătrînul îşi strînse halatul pe lîngă gîtul de pui, rînjetul se schimbă într-un fel de surîs.

— N-ai timp nici să bem ceva ? Măcar...

— Nu, zise Ranke încruntîndu-se, întrebîndu-se ce mai putea fi asta, nu cumva şobolanul costeliv „trăgea de timp" aşteptînd pe cineva ? Sau voia să-l drogheze ? !

Umerii înguşti şi aduşi se ridicară a neputinţă. Bătrînelul se aşeză binişor în scaunul vechi care scîrţîi totuşi sub povara scheletului în halat albăstrui. Mîinile reparatorului de brichete şi ochelari meşteriră ceva sub masa de lucru, scoaseră o cutie de lemn.

Capacul ridicat, o mulţime de dălţiţe, prinse în elastic. Alt capac, se ivi revolverul de care avea nevoie, alături amortizorul.

— Atunci ia-l şi gata ! făcu bătrînul cu un aer scîrbit; se ferea parcă să atingă arma.

Ranke luă cele două piese. Vincenţiu introduse în locul armei un pumn de şuruburi, închise cele două capace.

— Grăunţe !

— Are, şopti dezgustat bătrînul şi vîrî sub masă, „la locul ei", cutia lunguiaţă.

Încărcătorul era într-adevăr plin. Ranke îl puse la loc, armă, începu să înşurubeze amortizorul.

— Chiar nu mai ai altele de rezervă ?

Bătrînul rînji iar. Mîinile lui obosite se odihneau acum pe masă, alături de strungul minuscul, printre brichete dezasamblate şi rame rupte.

— Nimic, nimic ! Din clipa asta sînt curat ca un prunc! morfolirä a rîs buzele lui moi. Adăugă pe alt ton, cumva de regret : Mă pensionez, știi ?... Săptămîna viitoare... voi fi la vila fiică-mii, la Bușteni... Să nu mă mai căutați, am pus cruce !

Nu-i spunea o noutate, și mințea încă, prostește. Vila nu era la Bușteni și nu-i aparținea fiică-sii. Sarcina lui era să-l determine pe Vincențiu să-și schimbe hotărîrea, ochii de cîine ostenit ai meșterului, gura știrbă, mîinile acelea dovedeau însă că încercarea ar fi fost zadarnică. Și... periculoasă.

— De-asta aș fi vrut să bem astă seară un păhărel, începu Vincențiu, pus pe confidențe memorialistice.

Ranke își aminti că-i programase două gloanțe de fapt. Unul în burtă ; pentru pretenția de a încheia cînd vrea el colaborarea ; al doilea în inimă, pentru că nu trădase totuși niciodată. Avea însă opt cartușe, toate. Așa că Ranke renunță la explicații risipitoare, apăsă pe trăgaci ferm. Plesnitura seacă, zvîcnirea scurtă a mîinilor scheletice, pata de sînge înroșind halatul murdar, ochii buimăciți, holbați și galbeni, care se fixau întrebători, consternați.

Arma funcționa perfect. O putea șterge deci. Aici încheiase.

— Cum ? făcu Magda nedumerită. Vrei să spui că sînt prima care-am ajuns ?

Ionescu era un băiat slăbuț, cu ochi cuminți și senini. Explică la fel de nedumerit :

— Nu știu. M-a chemat și pe mine de-acasă tovarășul locotenent Stoican. Să-i țin locul. Adineauri am picat. Nu era aici decît dînsul. A zis, dacă veniți, să luați loc în sala de ședințe.

Nemaipomenit ! Cînd îi telefonase, Mircea spusese că toți o așteaptă. Dumitrescu, Stoenescu, Vlad. Nu veniseră încă ? Plecaseră deja ? „Să-i aștepte în sala de ședințe !"

Magda își trînti iritată poșeta pe birou, se apropie de fereastra mare, prin care panorama orașului adormit se oferea liniștită, în noaptea aceea rece de toamnă. De ce-o

fi grăbit-o Mircea aşa, pentru ca acum să fie invitată să aştepte ?

Nu-i era somn, apucase să aţipească două ore în tren, îşi aminti că, în urmă cu doi ani doar, nu-şi putea imagina măcar să poată dormi în tren. Uite că învăţase şi asta ! Ar fi dormit probabil pînă la Bucureşti, dacă n-ar fi intrat în compartiment doi vorbăreţi.

De ce-o fi chemat-o Mircea atît de „urgent“ ?

Abia ajunsese acasă de la gară, apucase să facă un duş, cînd sunase telefonul. N-avusese timp să mănînce, ultima masă fusese la prînz, pe la douăsprezece mai exact. Simţea acum că moare de foame.

— Mircea era deci de serviciu ? Ia vezi, n-are ceva de mîncare ? se interesă Magda.

Ionescu aruncă o privire în jur, era nou, venise din şcoală abia de cîteva luni, nu ştia încă „obiceiurile casei“. Magda se apropie de biroul mare şi plin de hîrtii, deschise uşiţa din stînga, descoperi o pungă plină cu portocale. Se vedea că Mircea avusese o seară agitată, n-apucase nici el să mănînce. Magda luă două portocale.

— Ai un briceag ?

Avea. I-l oferi cu un gest stîngaci. Magda făcu două incizii lungi în coaja groasă, restitui briceagul, luă o foaie de hîrtie, îşi pescui poşeta, porni spre uşa din stînga.

— Spune-i că i-am şterpelit două portocale ca pedeapsă, sublinie Magda şi trecu în camera alăturată.

Aprinse lampa de birou, defilă prin faţa scaunelor goale aşezate impecabil de-o parte şi de alta a mesei lungi, îmbrăcate în postav verde, se aşeză pe ultimul scaun de lîngă perete — locul ei la şedinţele „simandicoase“ — începu să cojească portocalele.

Ce fel de şedinţă avea să fie de fapt ? În afară de cei din „echipa“ lor, mai erau invitaţi şi alţii ? Despre ce acţiune era oare vorba ?

Amuzant ar fi fost ca „acţiunea“ să fi fost declanşată de cei doi indivizi cu care făcuse ultima parte a călătoriei în tren.

— Diculea, dom'ne, ce vrea Diculea ăsta, eu nu înţeleg ? !

Fraza îi rămăsese în minte, o auzise de vreo patru-cinci ori, o repetase obsedant, obsedat de întrebare, unul dintre cei doi tovarăşi ai ei de compartiment.

Era un bărbat voinic, jovial ; colegul său, slab şi liniştit, păstra o linişte meditativă, parcă istovită. Tipul voinic, Manea îl chema, îi debitase timp de-o oră, tot drumul pînă la Bucureşti, cîte pătimise el din cauza acestui „nemernic de Diculea“ care „îl înnebunise“, care credea că „o invenţie e o minge de fotbal“. Venea acum în capitală să poarte „o discuţie deschisă, privindu-l în ochi pe Diculea“, să înţeleagă odată dacă Diculea ăsta e „un incompetent, ori doar se preface“.

Colegul lui Manea dădea din cap ostenit, îl ştia şi el pe Diculea, da, şi cu invenţia lui se întîmplase la fel.

Păreau să lucreze în aceeaşi ramură industrială, se cunoşteau bine, se vedea asta, făceau parte fără doar şi poate din categoria oamenilor care dormeau puţin, a celor probabil bombăniţi de neveste, pentru că duminicile „nu ieşeau nicăieri“, pentru că serile le petreceau la serviciu, ori acasă, în faţa unei planşe de desen. A oamenilor „arşi de-o idee“, cum zicea Dumitrescu, a celor cărora, dacă le intra în cap ceva, uitau de rest, de familie, de timp, de „tinereţea care oricum trecea“, cum amintea contemplativ Vlad, pentru ca apoi, cînd, în sfîrşit, izbuteau, după kilometri de ţigară înghiţiţi, să se afle în faţa unui Diculea, să primească o depeşă în care acesta aprecia că invenţia lor poate să-şi mai aştepte experimentarea, ori hotăra că nu-i „corespunzătoare“.

Iar invenţiile lor păreau „grozav de corespunzătoare“ ! De asta îşi dăduse seama ea, care nu era de specialitate, înţelegea însă că invenţiile lor, similare în bună parte, ofereau două soluţii de purificare a aerului din halele industriale, *două* soluţii de purificare pînă la aproape 98 la sută, în timp ce pe plan mondial, aparatele brevetate, importate şi de români, pe valută, nu ofereau o purificare decît de maximum 65 la sută.

— Spune-mi şi mie, continua Manea, de ce unul care delapidează cîteva sute de mii ajunge la puşcărie şi unul ca imbecilul de Diculea, care zvîntă, dom'ne, risipeşte milioane în valută, e lăsat în pace ? De ce ?

I se păruse atunci că întrebarea îi fusese ei adresată, chit că nu aveau habar unde lucrează vecina lor de compartiment, că făceau abstracţie de prezenţa ei, n-o băgaseră pur şi simplu în seamă, ceea ce i se întîmpla rar în tren, într-o companie masculină.

De ce era lăsat în pace Diculea ? Într-adevăr, de ce ? Îşi aminti că numele ăsta, nu greu de memorat, îl mai auzise. În urmă cu vreo patru luni. Discutase atunci cu un cercetător de la un institut bucureştean, care o ascultase atent, tăcut şi conchisese că vina pentru nevalorificarea proiectului său o purta acelaşi Diculea.

— Vedeţi, spusese rar şi concis cercetătorul, acest Diculea e tot atît de potrivit în scaunul pe care-l ocupă cît ar fi un rinocer într-un muzeu de porţelanuri.

Preveniseră scoaterea proiectului peste hotare. Vlad o descoperise pe Éveline, străina care se infiltrase în anturajul cercetătorului, intrase apoi ea, Magda, în acţiune, şi dezvăluise activitatea străinei. „Expatrierea ideii“ fusese împiedicată, înaintaseră o notă ministerului de resort, cu privire la acel Diculea. Ce se întîmplase cu nota lor ? Cine apreciase oare că Diculea era încă bun pentru scaunul pe care-l ocupa, cum se făcea că alţi doi oameni se loveau acum de obtuzitatea aceluiaşi Diculea ?

Pe tovarăşul lui Manea şi-l amintise de la o emisiune TV. Se numea Ilieş, nu era un începător. Omul cu faţă ostenită şi expresie aparent liniştită era atunci cam la a cincisprezecea invenţie. Acum, ca şi Manea, se lovise de Diculea.

Prefăcîndu-se că doarme cu capul ascuns în pardesiu, în colţul ei de compartiment, Magda ascultase imobilă toată expunerea lui Manea, ascultase şi descrierea completă a procesului tehnologic nou, apoi a ideii de la care pornise invenţia, observaţiile circumspecte ale colegului, explicaţiile inginerului neobosit. Vorbeau mult, îngrozitor de mult, zăpăciţii ăia doi, mai mult decît ar fi trebuit, existenţa lui Diculea nu scuza cu nimic limbuţia lor.

Ea nu înţelesese totul. Nu era în specialitate. Cei doi nu aveau de unde să ştie însă asta.

— De ce crezi că am făcut eu ulcerul ? întrebase colegul lui Manea.

Ei şi ? Ulcerul nu-l scuza, n-ar fi putut să-l scutească de perspectiva ca, în timpul cît ei aveau să se războiască cu Diculea, ideea la care lucraseră zile şi nopţi să fie valorificată operativ de altcineva.

Aşa că Magda se hotărîse să aplice una din „ideile neortodoxe, gen Vlad", evident mai eficientă decît o morală straşnică, pe care cei doi ar fi uitat-o în următoarele zece minute... ori zece zile.

Se apropiau tocmai de Bucureşti, Magda păruse a se trezi din somn, scrisese cîteva rînduri pe fila albă, ultimă, a romanului poliţist pe care-l citise, se ridicase, strecurase biletul în pălăria lui Manea, îşi luase valiza şi ieşise pe coridor, trecuse în vagonul alăturat. Coborîse apoi în Gara de Nord, se pierduse în mulţime.

Îşi imagina însă expresia feţei lui Manea cînd avea să găsească biletul. Scrisese în nemţeşte. Ştia de la emisiunea TV că tovarăşul lui Manea făcuse o specializare de un an la Berlin.

Manea o fi ştiut şi el nemţeşte ? Dacă nu, cu atît mai interesantă avea să fie reacţia cînd Ilieş, avea să-i traducă rîndurile. Asta în mod sigur urma să-i facă ceva mai atenţi pe cei doi prieteni.

Să o fi luat însă cei doi în serios ? Să fi venit în noaptea aceea la minister cu bileţelul, Mircea să-l fi alertat pentru o asemenea poveste pe Dumitrescu ? Ar fi fost... cam neplăcut.

În afară de Vlad, ceilalţi nu aveau să aprecieze probabil procedeul. Nici colonelul ?

Probabil că nu. După ultima figură „neortodoxă", care se soldase cu un raport al şefului altui serviciu pînă la şeful direcţiei, Dumitrescu îi pusese în vedere „să-şi cenzureze fantezia, c-a ajuns să le facă mai ceva ca Vlad"...

Uşa se deschise, apăru Vlad. Îi ură un „bun găsit" plin de veselie, adăugînd ceva referitor la cît de bine-i pare că o revede „atît de curînd".

— Să trăiţi ! închise discuţia Magda, ducînd la gură o felie de portocală.

— Ai idee de ce ne-au chemat ?

Magda negă din cap. Vlad se apropie. Îşi însuşi fără jenă o jumătate de portocală, începură să mănînce amîn-

doi. N-avea chef se pare nici el de conversaţie. Ce-o fi fost în capul lunganului ăsta blond, care mesteca metodic, privind în gol, cu veşnicul lui calm imperturbabil ?

Magda înfăşură în hîrtie cojile de portocală, le azvîrli la coş. Vlad o urmări cu o privire somnolentă, scărpinindu-se după ceafă.

— Mda ! Mare plictiseală.

Scoase din buzunar o cutie de chibrituri, o puse pe marginea mesei, o pocni cu degetul mare, făcînd-o să cadă pe latura îngustă. Repetă operaţia de trei ori, „sportul" se vede că îl pasiona.

— Încetează, te rog ! protestă Magda surd ; ţăcănitul cutiei cu beţe o enerva.

— Iartă-mă, spuse repede şi degajat Vlad. O privi, constată pe tonul lui din care era imposibil să înţelegi dacă vorbea serios : Arăţi superb !

— Îmi închipui ! trînti Magda. N-am prea dormit nici în noaptea trecută.

— O aventură ? sclipiră ochii lui Vlad. Reuşită ?

— Du-te dracului ! zvîrli moale Magda.

Se întreba uneori de ce ţinea Vlad să pară că nu-i umblă decît tîmpenii prin cap. Întoarse apoi privirea spre uşă. Intraseră Dumitrescu, Stoenescu, Mircea, ultimul cărînd un epidiascop.

— Staţi jos, rosti Dumitrescu în loc de „bună seara".

Avea un aer bosumflat colonelul. Veni lîngă Vlad. Stoenescu se aşeză alături de ea.

— Şi fiţi veseli, continuă morocănos Dumitrescu, pînă mîine la prînz o să ne distrăm probabil binişor.

Ei da, asta era o veste teribil de plăcută !

Mircea aşezase epidiascopul în centrul mesei, vîrî în priză cordonul lung, se apropie de peretele opus şi scoase de după bibliotecă un ecran.

Colonelul stătea în picioare în capul mesei, între ea şi Vlad. Începu plat.

— O să vedeţi imediat cine nu ne lasă să dormim.

Mircea fixase ecranul, revenise lîngă epidiascop, stingînd din mers veioza. Pe ecranul pînă atunci gol apăru faţa necăjită, boţită a unui bărbat cu păr foarte rărit, cam de cincizeci de ani.

— Îl cheamă Eugen Panait, continuă Dumitrescu începînd să se plimbe ca de obicei prin cameră. A rămas ilegal în străinătate, acum douăzeci şi cinci de ani... profitînd ca un netrebnic de încrederea... pe care a avut-o cineva în el. S-a întors aseară în România, şi-a amintit că am făcut şcoala elementară împreună. Asta cînd l-au prins în flagrant delict. Schimba ilegal valută, o sumă bunicică.

Pe ecran imaginea era alta acum ; apăru un instantaneu făcut probabil de miliţie. Panait alături de un individ zdravăn, spilcuit, în mînă cu o servietă diplomat. Eugen Panait arăta speriat, privea drept spre aparat, avea un mic rictus, zdrahonul de lîngă el îi lua din mînă un pachet de dolari.

— Mi-a oferit numele a cinci agenţi cu care pretinde că trebuia să ia legătura pînă mîine la prînz, spuse Dumitrescu. Asta ca să-l lăsăm să plece în perfectă linişte la familia pe care o adoră. Noi ar urma deci să intrăm în legătură cu cei cinci, pe bază de parole, să-i predăm „prietenului" meu Eugen informaţii contrafăcute, pe care le va duce conştiincios şefilor lui. Ideea îi aparţine.

Urmară cîteva clipe lungi de tăcere. Mircea meşterea ceva la aparat.

— Nu-mi place povestea asta, mormăi Stoenescu, abordînd aerul lui mohorît. Miroase rău.

— Nici mie, spuse la fel de plat ca pînă atunci Dumitrescu.

Vlad se mulţumi să-şi mîngîie bărbia puternică, vrînd să afle parcă dacă era bine ras. Nu era. Pe deasupra, o zgîrietură lungă, făcută parcă de unghia unei femei, se întindea cam de la ureche pînă la gură.

— Şi dacă totuşi s-a speriat de perspectiva de a se afla că a fost reţinut ? se întrebă Magda. Dacă într-adevăr venise pentru o misiune şi şi-a dat seama de...

— Da, da, da, o întrerupse colonelul. E foarte posibil, Magda, să avem de-a face cu o repetare a cazului „Zank", de anul trecut.

— Cînd o istorie se repetă, comentă Vlad, pe tonul lui tărăgănat, atenţie la micuţele diferenţe ! Surîdea sibilinic, scărpinîndu-şi ciuful blond.

— De verificat pe ăştia cinci sîntem *obligaţi* să-i verificăm, sublinie Dumitrescu. Şi să-l *credem* pe Panait ; pînă la proba contrarie.

Dar dacă „proba contrarie“ nu avea să vină ?

— Şi dacă sînt într-adevăr agenţii lor, chiar îi dăm drumul ? vru să ştie Magda.

— Păi în cazul ăsta..., explică Dumitrescu revenind în capul mesei, de prejudiciat n-a prejudiciat nimic, nu rezultă să mai fi venit în România, nu avem nici o probă că a acţionat împotriva noastră, înseamnă că o să-i spunem şi „mulţumesc“ ! încheie înfuriat colonelul. Şi după aia, adăugă el pufnind, putem să ne zgîriem pe ochi, fiindcă agenţii au lucrat aici, sub nasul nostru, fără să ştim nimic...

Magda se strîmbă involuntar. Uite, ăsta era „farmecul nespus“ al ocupaţiei ei din ultimii ani ! Cum o dădeai, întotdeauna ieşea prost, ori măcar cu un semn de întrebare. Dacă-i prindeau acum pe ăştia cinci, întrebarea se punea cum de nu au ştiut de ei pînă atunci ? Dacă-i arestau, întrebarea se punea dacă nu era mai bine să nu-i aresteze. În locul reţelei respective putea apărea alta, de care să nu mai aibă habar. Dacă-i lăsau şi le procurau, discret, informaţii false, deşi nu era uşor defel, nu puteai avea nicicînd certitudinea că unul dintre ei nu transmite, pe alt „canal“, şi informaţii bune, probabil altui serviciu.

Cinci ! O reţea constituită ! De nici unul n-or fi ştiut ei nimic pîn-acum ?

— Nu rezultă, răspunse colonelul întrebării ei nerostite, mai nimic despre aceşti cinci indivizi. Veţi vedea dealtfel imediat ce ştim noi despre dumnealor. Ai cuvîntul, Mircea ! zise Dumitrescu instalîndu-se pe un scaun.

— Permiteţi să vă contrazic ? începu Mircea.

Ia te uită, asta era de regulă întrebarea lui Vlad. Dumitrescu remarcă şi el. Privi lung, spre locotenent, acceptă după o ezitare :

— Dar scurt !

— Scurt ! rosti Mircea. Din cei cinci, doi ne-au spus imediat ce au venit din străinătate că au fost racolaţi, deci, de ei ştiam.

— Pentru că au venit şi ne-au spus ! Asta e frumos, dar din partea lor ! Mai bine dă explicaţii ! decise Dumitrescu.

Mircea rămase o clipă interzis, îşi aminti apoi, schimbă imaginea, pe ecran apăru un bărbat tînăr, cu trăsături colţuroase, aspre.

— Proiectantul Mihai Ene, zise Mircea, 28 de ani, căsătorit. Şi inginerul rezervist Dinescu Gheorghe. Sînt cei doi care ne-au comunicat adevărul imediat ce au revenit în ţară.

Imaginea se schimbase, pe ecran se vedea acum un bărbat uscăţiv, cu faţa suptă, bolnăvicioasă, semănînd cu cea a lui Panait.

— Cum trebuie înţeles exact acest „racolaţi" ? vru să ştie Vlad.

— Ei, da ! Aici e aici, spuse Dumitrescu întorcîndu-se spre el. Din declaraţiile pe care ni le-au dat, rezultă că şi rezervistul şi tehnicianul au fost mai mult tatonaţi. Nu a avut loc o recrutare propriu-zisă. Spun că nu li s-au cerut şi că nu au dat informaţii concrete.

— Parole au primit ? întrebă Stoenescu. Aştepta răspunsul ca pe ceva deplin edificator.

— Da, făcu o grimasă colonelul.

— Înţeleg că ni le-au şi comunicat, continuă Stoenescu. Sînt identice sau nu cu cele date de Panait acum?

— Perfect identice ! rosti cam printre dinţi Dumitrescu. S-ar fi spus că asta îl intriga. Ceilalţi, Mircea ! decise el.

Pe ecran apăru o femeie cam de cincizeci de ani, cu o expresie, la prima vedere, ştearsă. Contrastul între maxilarele puternice şi gura cu buze subţiri, care făcea parcă un unghi, o gură ce amintea litera V, nasul subţire şi bărbia ascuţită confereau chipului ei note de viclenie. Ochii protejaţi de ochelari cu lentile groase erau greu de distins. Magdei îi făcu impresia că mai văzuse fotografia undeva, nu însă de o fotografie umană era vorba, chipul acela, dacă ar fi avut ataşate două antene, ar fi semănat înfiorător de mult cu imaginea mărită a capului „Călugăriţei", cea mai lacomă, cea mai feroce dintre insecte.

— Eliza Panait, soţia, adică fosta soţie a..., se opri Mircea încurcat.

Colonelul explică :

— A amicului meu, Eugen. E laborantă într-un institut de cercetări.

— Cred că despărţirea de ea a fost dureroasă pentru Panait ! observă pe un ton aparent serios Vlad.

Colonelul nu păru să fi auzit, adăugă :

— Ciudat este că noi nu deţinem nici un fel de date despre această femeie. Vreau să spun că nu era considerată suspectă cîtuşi de puţin. Asta însă nu e tot. Nu deţinem date nici despre următorul individ pe care ni-l oferă amicul Panait.

— Mişu Greabăn ! explică prompt Mircea, schimbînd imaginea. Fotograf profesionist.

Pe ecran apăruse acum un individ voinic, mustăcios, cu o faţă smeadă, frunte şi buze groase.

— În cazierul miliţiei figurează ca fost condamnat pentru viol, preciză Mircea. Şi traficant de fotografii pornografice. Asta reiese, de fapt, dintr-o sesizare anonimă, neverificată încă, în care se menţionează ceva şi despre intenţii de şantaj. Ultimul din reţea, reluă Mircea prezentarea, Emil Zariţchi, cercetător la Institutul numărul 3.

Ochelari eleganţi, un bărbat pieptănat atent, zîmbitor, aer distrat.

— Îi place foarte mult să călătorească peste hotare, în concedii, comentă Dumitrescu. Automobilist, necăsătorit, profesional se zice că ar fi talentat. Ceea ce omisesem să vă spun e că, de şase luni, Eliza Panait lucrează la acelaşi institut. A părăsit policlinica unde era asistentă, pentru a deveni simplă laborantă. Asta ar fi cam tot ce am putut afla ; datele exacte pe care le deţinem se află în plicurile ce le veţi primi.

— Şi ăştia trei au fost tot „tatonaţi“ ? întrebă Magda.

— Nu ! preciză colonelul. Cercetătorul, fotograful şi laboranta au fost recrutaţi ca agenţi ; aşa spune cel puţin Panait. Au acceptat, au dat deja unele informaţii. Noi n-aveam habar de existenţa lor. Felicitări, mulţumesc la fel, reveni colonelul la tonul lui plat. Şi mai adaug, zise

Dumitrescu aprinzînd veioza, că, exceptîndu-l pe fotograf, ceilalţi lucrează în instituţii de interes deosebit.

Magda privea în gol. Întoarse capul ca şi cum ar fi primit o palmă. Observă pe feţele lui Vlad şi Stoenescu o reacţie identică.

— Să precizez, spuse apăsat colonelul, că, dacă e adevărat şi greşim oricît de puţin, îşi pot da seama, iar ce ne-a oferit Panait nu mai are valoare. Trebuie operat repede, dar impecabil. Fără complicaţii psihologizante, Magda ; fără risc inutil, Vlad ; cu mult tact, Mircea !

În capul mesei, Dumitrescu îi privea pe rînd.

— Am să iau legătura cu fosta soţie a lui Panait, hotărî colonelul. Vlad cu fotograful, Magda cu cercetătorul zîmbăreţ. Mircea va discuta încă o dată cu proiectantul şi rezervistul. Vreo obiecţie ?... Întrebări ?

— Eu ? mormăi nedumerit Stoenescu.

— Te vei ocupa de Panait, explică Dumitrescu. Îşi scrie acum declaraţia, îi vom da drumul. Discret foarte, dar să ştiu exact unde merge, cu cine se-ntîlneşte, ce preferinţe are etc., etc.

— Va bănui că e urmărit, surîse Stoenescu.

— Va fi sigur ! corectă colonelul. Şi e profesionist. Aşa că ai grijă.

— Am înţeles, zise simplu Stoenescu.

— Urmează datele suplimentare pe care le deţinem despre Panait, serviciul lui, „subiecţii" ! Şi... parolele ! încheie Dumitrescu, în timp ce Mircea punea în faţa fiecăruia cîte un plic mare, albastru. Le studiaţi cu atenţie, vă schiţaţi planul de abordare. Pînă la ora şase dimineaţa, vreau ca toate astea să fie rezolvate. Încă o dată, vreo întrebare există ?

— Ce fac eu... ? îşi aminti Magda. Am ţinut să revin astă-seară în Bucureşti, pentru că mîine dimineaţă...

— Toţi aveam, Magda, altceva, mîine dimineaţă, răspunse iritat colonelul. Acum ne ocupăm de Panait. Repet, *este posibil,* chiar dacă pare o fantezie, ca Panait să fie totuşi corect cu noi. În cazul ăsta, nu avem voie să ratăm; trebuie să se-ntoarcă în termenul fixat, cu material plauzibil, la şefii lui...

Se ridică întîi Vlad, apoi Stoenescu. Dumitrescu îi opri cînd o porniseră deja spre ușă :

— A, uitasem ! Veți acționa ca agenți de legătură străini. Procedați deci ca atare. Fără ilegalități, dar nu „cu mănuși". E o precizare pe care Panait mi-a făcut-o! Cine are clar în minte planul, vine în biroul meu, ar fi bine să discut cu fiecare în parte, înainte de a pleca. Studiu plăcut !

*

„Dumneata nu înțelegi unele lucruri, nu le înțelegi!"

Radu Gherasim fixa cu privirea silueta din fotoliul masiv, mult cocîrjată peste măsuța rotundă pe care se adunaseră deja patru coli de hîrtie scrise mărunt, pe ambele fețe. Panait, parcă spusese colonelul Dumitrescu, da, Panait îl chema pe... spionul ăsta, care fără doar și poate, voia să-i prostească. Cum nu-și dădea seama Dumitrescu de asta, cum de se putea încrede în ochii ăia parșivi ?!

Ori colonelul înțelesese ceva... ce el, plutonierul Radu Gherasim, nu putea înțelege într-adevăr ? Poate că și aici, ca și în manualele pe care le tocea acum — își pregătea bacalaureatul — existau... „niște zone" pe care mintea lui obosită nu mai putea să le asimileze ?

„Dumneata nu înțelegi unele lucruri, nu le înțelegi !"

Îi rămăseseră în memorie ca o arsură cuvintele, ca o cicatrice urîtă de care nu putea scăpa, se întreba mereu, de cînd îi fuseseră spuse, dacă într-adevăr nu era cumva prea bătrîn, dacă n-ar fi trebuit să-și ceară pensionarea. Anii de pensie îi avea.

Panait își aprindea altă țigară, camera era deja plină de fum. Radu Gherasim se gîndi că ar fi fumat și el ; numai că nu se cădea. Nu fusese pus aici să fumeze cu individul ăsta, fusese pus să-l supravegheze, nu-și putea măcar imagina cum ar fi fost să pufăie amîndoi în aceeași cameră.

Îl urmărea cu privirea, stînd drept, nemișcat, așezat temeinic pe scaunul tare de lîngă fereastră, cu mîinile sprijinite pe măsuța la care de obicei o văzuse pe stenografă. Se întrebă cît timp o mai fi avut de gînd să

mîzgălească hîrtia acest spion ? Acest spion care semăna cu Elefterescu...

Nici pe Elefterescu nu-l înțelesese. Da, se vede că nu mai putea înțelege unele lucruri.

Noaptea cînd îl cunoscuse pe Elefterescu...

Asta se petrecuse de mult, tare de mult, era încă război, el era militar, sergentul Radu Gherasim, conducea o patrulă pe străzile Bucureștiului bombardat, mutilat de raidurile aeriene care nu mai încetau.

Într-una din nopțile acelea îl cunoscuse pe Elefterescu. Elefterescu era pe-atunci tot atît de tînăr ca el, îndrăgostit de-o evreică fugită din Polonia. Să n-ajungă în lagăr, Elefterescu o adusese în România, ascunsă într-un portbagaj de mașină. Toate avea să le afle însă ceva mai tîrziu.

În noaptea aceea de patrulare, dăduse peste Elefterescu și iubita sa între două blocuri dărîmate, unde el și militarii alergaseră alertați de un strigăt. Prăbușit peste un morman de fiare contorsionate de explozia unei bombe, zăcea un subofițer neamț fără cască. Bluza femeii cu care era Elefterescu fusese sfîșiată, nenorocita își ascundea pieptul cu o expresie îngrozită, agățată de brațul bărbatului.

Ochii, ochii aceia mari și negri ai femeii, expresia de animal hăituit, încolțit...

În lumina lanternelor și-n urletul de alarmă, scena i se părea și acum... grozavă, una din acele imagini care îți rămîn în minte pentru totdeauna, care nu pot fi șterse de nimic.

Intuise dintr-o dată întreaga și scurta poveste. Cărămida de la picioarele bărbatului și pistolul din mîna neamțului prăbușit vorbeau suficient. Nu știa pe atunci nici că bărbatul se numea Elefterescu, nici că fusese curier la un serviciu de informații român, nici că femeia tînără de lîngă el era evreică poloneză. Ceea ce știa în mod sigur era că, dacă îi reținea, aveau să fie predați comandamentului german și executați.

Și atunci... făcuse ceea ce nu înțelegea nici azi dacă fusese bine. Îl întrebase pe bărbat dacă știe cum și-a sfărîmat țeasta subofițerul neamț. Nu răspunsese. Îl privise doar lung, crispat, incapabil să articuleze un sunet. El

repetase întrebarea, bărbatul scuturase capul înfiorat. Şi-atunci, le spusese „să circule“ !

Avusese în patrulă trei ostaşi. Doi tăcuseră, al treilea vorbise ceva, seara, în dormitor. A doua zi fusese chemat, anchetat, bătut zile în şir, scăpase cu viaţă numai pentru că fusese uitat într-o celulă, nemţii o ştergeau din ţară teribil de grăbiţi.

Pe Elefterescu îl întîlnise abia douăzeci şi patru de ani mai tîrziu. Tot într-o seară, în Gara de Nord. Nu-l recunoscuse, Elefterescu îl întrebase dacă nu se numeşte Radu Gherasim, apoi se recomandase.

El îşi amintise că omul pentru care îl bătuseră nemţii în urmă cu ani se numea Elefterescu. Avusese un destin complicat Elefterescu. Spunea că încercase să-l găsească de mult.

Petrecuseră o seară plăcut. Cît de plăcută putea fi o seară pentru doi oameni trecuţi de patruzeci şi cinci de ani, rămaşi amîndoi fără neveste. Elefterescu părea distrus. Se mai întîlniseră şi în săptămîna următoare, de două ori. Se simţea în mod ciudat foarte legat de omul acela, ţinea la el, într-un fel inexplicabil, ca şi cum Elefterescu l-ar fi salvat pe el de la moarte.

Apoi Elefterescu plecase, spunea că fusese mutat contabil-şef undeva, pe la Alba Iulia, revenise cîteva luni mai tîrziu, în concediu, şi reînnodaseră prietenia veche, petrecînd seri la rînd în faţa unui pahar, în locuinta sa.

Prietenie sfîrşită prost ; mult mai prost decît îşi putuse vreodată închipui.

Pe scurt, Elefterescu îi făcuse, în ultima seară cînd îl văzuse, o introducere lungă şi alambicată, după care îi spusese că ar putea cîştiga bani mulţi, dacă nu s-ar mai feri de el şi i-ar spune cîte ceva. Despre colegi, despre şefii lui, despre serviciul unde lucra.

Băuseră în seara aceea un pahar mai mult, i se păruse totuşi că Elefterescu glumeşte. Elefterescu nu glumea însă defel. Îi venise apoi dintr-o dată în minte să-l întrebe unde lucrează în Alba Iulia.

Şi descoperise că Elefterescu nu lucra în România. După război fugise în străinătate, rămăsese acolo pînă în urmă cu numai un an, cînd revenise „să mai vadă ţara“.

Îl ascultase pe Elefterescu două ceasuri. Imobil, aşa cum aştepta acum să termine Panait declaraţia, la sfîrşit hotărîse scurt, cu sentimentul cu care i-ar fi spus fratelui său : „Să mergem acum !“ „Unde ?“ „Să declari tot ce mi-ai spus“.

Atunci Elefterescu începuse să rîdă. Intrase apoi în panică, nu se putea, zicea, nu se putea să-i facă „una ca asta, ce dracu, nu pricepea cum merge lumea ?“

Nu pricepuse. Nu pricepuse nici că „strica tot ce fusese atît de frumos între ei“, cum spunea Elefterescu. Îl cărase pe străin la sediu, la trei noaptea. Ce urmase după aceea, însă, devenise de neînţeles. Elefterescu negase tot şi... fusese pus în libertate, lăsat să părăsească ţara.

Cu el însă începuse o dandana întreagă. „Ştia că nu-i era permis să se întîlnească la băutură, în mod repetat, cu un cetăţean străin, dubios ?“... Ştia, ce putea să spună, de ştiut, ştia. Dar ştia şi că, şi că... Urmaseră zeci, sute de întrebări, pe care i le punea un locotenent-major tînăr... cel care sfîrşise prin a-i explica privindu-l lung :

— Dumneata nu înţelegi unele lucruri. Nu le înţelegi !

Fusese pus în discuţia subofiţerilor din unitate, dat de exemplu ca un caz de lipsă de vigilenţă, de orientare şi de sinceritate. Nu puteau crede că vreme de şase luni se întîlnise cu un om fără să ştie că-i cetăţean străin, fără să discute cu el altceva decît amintiri de război şi despre nevestele care muriseră.

I se adusese apoi la cunoştinţă că... urma să părăsească ministerul.

Crezuse întîi că n-a auzit bine. De la douăzeci de ani era militar, de peste douăzeci era în securitate. Asta însă acum i se imputa ! Cum era posibil ca un om care trăise atîţia ani în minister să procedeze fără tact, atît de prosteşte, să se lase îmbrobodit şi poate „exploatat informativ“ ?

Ieşise de la şedinţa aceea năucit. Acasă nu era nimeni, fiică-sa era la o olimpiadă de matematică.

Şi dacă ar fi fost acasă, ce să-i spună ? Şi dacă nu ei, cui să-i spună ?

Intrase într-un local de periferie, băuse unul după altul cinci pahare de vodcă, el care nu bea niciodată decît vin cu sifon, duminica, la masă, ori... ori cu un prieten.

Cînd se închisese localul, descoperise că nu-l mai ţineau picioarele. Pornise „ca un exemplu negativ ce era“, sprijinindu-se binişor de ziduri, spre casă.

Se oprise într-un teren demolat, izbit de asemănarea — zidurile acelea prăbuşite — cu locul unde-l cunoscuse pe Elefterescu. Vomitase. Vomitase ţinîndu-se de-un stîlp. Cînd terminase şi ridicase ochii, zărise, ca prin ceaţă, o maşină care se oprise la cinci metri de el. Se frecase cu pumnul la ochi, cu cealaltă mînă se ţinea bine de stîlp, văzuse un bărbat solid, cu părul alb ca şi al lui, coborînd din maşină. Şi îngheţase.

Din toţi oamenii din lume, singurul pe care nu l-ar fi dorit să apară acolo, să-l vadă în halul ăla... El era, Dumitrescu !

Îl cunoscuse pe colonel de mult, fusese în „echipa“ lui, în urmă cu ani... atunci cînd umblau „în munte“. După unii, care trebuiau urmăriţi cu arma în mînă.

Trei ani fuseseră aproape nedespărţiţi, mîncaseră uneori din aceeaşi pîine şi bucată de caş, aceeaşi ceapă ; trei ani în care muriseră lîngă ei oameni adevăraţi, oameni tineri, pe care îi aduseseră împreună pe crengi de brad, în sat, la nevestele care-i aşteptau.

Dumitrescu se oprise în faţa lui în noaptea aceea, el se ascunsese ca un struţ după stîlp, colonelul murmurase pe tonul lui plat, cunoscut :

— Ei, hai că asta-mi place !

Îl scuturase apoi de braţ şi ordonase fără drept de apel:

— Marş în maşină !

Ajunsese în maşină, colonelul îl întrebase dacă mai ştia pe ce stradă-i e casa. Da, mai ştia. Dumitrescu îl dusese pînă acasă, parcase maşina într-un loc întunecos. Nu-l întrebase tot drumul nimic ; apoi se întorsese spre el cu aerul lui bosumflat, hotărîse la fel de dur :

— Vreau să-mi spui exact ce s-a-ntîmplat. Fără mofturi, fără introduceri, pricep din două vorbe. Ce-i ?

Şi atunci... i se păruse că ar fi fost mai bine să-l soarbă pămîntul ca pe-o jivină nenorocită ce era, îl podidise un plîns, un plîns ruşinos, cu icnete de muiere, plînsese cum niciodată nu plînsese, sălbatic, minute în şir, trezit complet din beţie, nu pricepea cum i-ar fi putut explica lui

Dumitrescu exact ce s-a întîmplat „în două vorbe“, de ce simţise nevoia să se-mbete şi încă îmbrăcat în uniformă.

Cînd sfîrşise îl văzuse pe colonel cu capul în piept şi mîinile amîndouă pe volan, somnolent parcă, încremenit.

Şi pricepuse dintr-o dată că Dumitrescu *înţelesese* aşa, esenţialul, fără să-i spună măcar un cuvînt, înţelesese numai din plînsul lui tot ce locotenentul-major şi băieţii ăilalţi tineri, colegii lui, nu înţeleseseră nici după ore de „dezbateri“, în care-i puseseră sute de întrebări. Şi-l podidise plînsul iar, un plîns liniştitor şi ostenit, care-l făcea să se simtă ca o cîrpă.

Îi spusese apoi colonelului toată povestea ; cu Elefterescu ; de la cap. Dumitrescu ascultase la fel de tăcut ; doar cînd el isprăvise toată spovedania, tot ce nu putuse să spună ori nu-l ascultaseră ceilalţi, colonelul mormăise abătut :

— Sigur nu ai uitat nimic ?

— Sigur.

— Bine. Să mergem în casă.

Îl dusese pînă în apartament, deşi nu era, nu mai era beat deloc, colonelul intrase în casă, îl întrebase de fiică-sa ; rostise rar :

— Poimîine vii la mine. Ai să fii mutat ; disciplinar. În echipa mea, caut un subofiţer de mult. Iar despre Elefterescu o să mai discutăm, acum culcă-te.

Despre Elefterescu nu mai apucaseră însă pînă azi să discute. Deşi lucra de opt ani cu Dumitrescu. Nu-i făcea vină, în iureşul acela de zi şi de noapte, în care îl vedea mereu pe colonel..., uitase poate, ori nu avea ce să-i spună ; ori considera povestea închisă ? Sau aştepta, cine ştie, să mai vină în ţară Elefterescu ?

Uite că venise însă acest Panait. Care-i spusese „Marine !“, auzise cu urechile lui cuvîntul acela, însemna că-l cunoscuse mai de mult, că, la fel ca Elefterescu, Panait încerca să-i toarne colonelului „o minciună caldă“, pe care — cum oare ? — Dumitrescu nu o descoperea.

Cum de nu-şi dădea seama colonelul că omul care era acum în faţa lui minţea, se vedea din privirea, din mişcările lui furişate, din modul în care trăgea din ţigară. Era Elefterescu, întocmai Elefterescu !

„Probe, tovarăşe plutonier, probe !“

Aşa-i spusese locotenentul-major ; cînd venise în noaptea aceea la sediu cu Elefterescu. Probe nu avusese ; nici acum nu avea. Privirea, tonul glasului şi gesturile nu figurau ca probe în nici un tratat..., deşi, Doamne, cum ar fi trebuit să mai figureze !

Cu Dumitrescu mai vorbise în aceşti ani o singură dată, aşa, de la om la om, altceva decît treburile de serviciu adică. Atunci colonelul îl întrebase de ce nu şi-a luat bacalaureatul.

De ce nu şi-l luase ? !

Cînd intrase în securitate, în primul an chiar, voise să se înscrie la seral, să-şi facă liceul. Şi fusese dat exemplu în şedinţă. Pentru „înclinaţii mic burgheze". Fusese făcut praf „pentru ideea asta", vreo doi ani se uitau la el ca la un ciumat, trecuse apoi la acţiunile operative din munte, nu-i mai venise măcar în gînd ideea cu şcoala.

Apoi, după alţi ani... „se schimbase calimera", cum ar fi spus soacră-sa. Fusese întrebat „ce-are de gînd", de ce nu se-apucă şi el, ca alţii „să-şi completeze studiile".

Nu mai avea putere. Îi murise tocmai băiatul într-un accident, băiat cu care se mîndrise, fata era bolnavă, el nimerise într-un serviciu nou, unde făcea ture de noapte, extenuante. Dimineaţa şedinţe ; venea acasă dărîmat. Refuzase. Ferm. Îl discutaseră prin cîteva şedinţe, ca pe un „element înapoiat", apoi iarăşi îl lăsaseră în pace.

Acum cinci ani, Dumitrescu îl chemase o dată la el. Îl întrebase de ce n-a mai continuat şcoala. Îi explicase. Colonelul se strîmbase :

— Bine. De acord, atunci s-a greşit, erau alte condiţii. Dar acum ce faci ? Cum naiba îţi petreci timpul liber ? Cînd îl ai, ce faci ?

Îi răspunsese că o să rîdă fiică-sa de el, dacă se-apucă de învăţătură, „cal bătrîn să..."

— Îhî, încheiase discuţia Dumitrescu. Bine. Mai gîndeşte-te o săptămînă şi să vii să-mi spui.

A treia zi după discuţia aia, începuse Ana, fiică-sa, „campania". Vorbise colonelul cu ea sau nu, păcătoasa mică tăgăduia cu convingere, uitîndu-i-se în ochi ; îl pisase însă metodic la cap patru zile.

Acum învăţa. Tocise împreună cu ea, seară de seară, simţindu-se la început umilit. Nu mai ştia, nu mai pricepea nimic din ce se studia, în primul an trecuse cu chiu cu vai, cinci pe linie. În anul al treilea se lua la întrecere cu fiică-sa la note şi-nţelesese, cu o bucurie pe care nu ar fi bănuit-o, că *izbutise*. Acum dăduse examen fiică-sa, voia să se facă „informatician" !

Cînd îi spusese, simţise că-i creşte tensiunea. Bănuise în prima clipă cînd auzise cuvîntul acela că e ceva legat de munca de culegere a informaţiilor şi că iar era mîna lui Dumitrescu. Se îngrozise. Ce viaţă aveau aici ştia ? Fiică-sa rîsese, îi explicase. Se liniştise, computerele erau altceva. Da, lumea ordinatoarelor, auzise, era ceva nemaipomenit.

Mîna lui Panait dibuia încet după pachetul de Kent, descoperi că e gol ; ridică o privire spre el. Alături scrumiera era îndesată.

— O ţigară, te rog ! zise Panait cu un zîmbet care se dorea îndatoritor.

— N-am, spuse moale Radu Gherasim.

Panait, arătă subit disperat, parcă ar fi descoperit brusc lipsa aerului din cameră, se foi pe fotoliu, scînci :

— Poate ceri la cineva... Nu..., nu pot să scriu altfel.

Ha ! Adică să-l lase singur, aici ? ! Asta putea s-o spere acest „Elefterescu" mult şi bine ! Şi unde credea că-i poate găsi Kent acum ?

— Numai Mărăşeşti, zise apăsat Radu Gherasim. Dacă vreţi.

Panait îl privea atent, păru să priceapă din cuvinte toată aversiunea pe care i-o purta paznicul său ; îl cercetă ezitînd cîteva clipe :

— Bine.

Radu se ridică încet, căută în buzunar, scoase un pachet Mărăşeşti cam boţit, se apropie cu paşi rari de Panait, fără să-l piardă nici o clipă din ochi, puse cu un gest aproape de satisfacţie pe măsuţă pachetul, reveni, mai mult dîndu-se înapoi, la locul său, auzise destule despre de-ăştia spăşiţi, capabili să lase sub masă un emiţător.

Panait luă o ţigară, o privi fără expresie, vru s-o ducă la gură, întrebă deodată :

— Dumneata nu fumezi ?

— Nu, spuse Radu apăsat. Acum nu.

IV. Gînduri despre un orizont nou

Da, hotelul era bun ! Adică prost, vechi, nu tocmai în centru, dar exact asta căuta.

Ranke mai parcurse două străzi, îşi parcă maşina, coborî, avînd în mînă geanta de voiaj, verifică uşile, se întoarse prin spatele hotelului, cercetînd împrejurimile cu ochi întrebători. O curte de serviciu dădea deci aici, gardul era uşor de escaladat la nevoie, îngrămădeala de lăzi obişnuită. Dincoace se întretăiau cinci străzi, şi-asta era de reţinut, un gang, şase prăvălii, un debit. Bune şi ele la nevoie, ziua trebuie că era aici vînzoleală.

Străduţa pe care se afla intrarea în hotel, convenabilă şi ea. Greu să nu remarci aici pe cineva care se plictiseşte c-un ziar în mînă sau „picotind" la volan. Rămînea de văzut holul, dacă nu era acolo ceva suspect.

Ranke intră în hotel, trecu pe sub două plante mari ornamentale, cam ofilite, cu frunzele roase de frig, zări o pereche pe banca din faţa oglinzii, un mulatru şi-o venetă cu aer desuet, tremurînd într-o bluziţă neagră. În afara funcţionarului, mai era lîngă masa înaltă de la recepţie un băiat în tricou pe gît, haină de scai şi blugi. Şuşoteau ceva. Ranke se apropie, dintr-o privire îşi dădu seama că tipul cu haină de scai nu era ce crezuse, ochii haimanalei se întoarseră spre el speriaţi. Nu cumva îl credea poliţist ? ! Haina de scai se îndepărtă oricum prefingîndu-se parcă, se aşeză pe bancă lîngă bluza neagră.

— Nu avem camere, să ştiţi, îl preveni recepţionerul, un individ şters, pe jumătate chel, cu zîmbet profesional plictisit.

Dacă-i vorbise româneşte era perfect, însemna că hainele şi alura lui corespundeau pe deplin. Trebuia însă să

obţină un loc aici, aşa că Ranke spuse în franceză, cu cel mai liniştit ton din lume, punînd pe masa recepţionerului paşaportul în care strecurase vizibil o bancnotă mare :

— O cameră. Pentru trei nopţi, adăugă Ranke, deşi ştia că în următoarele douăzeci şi patru de ore avea să fie departe.

Restul se petrecu precum îşi imaginase. Cînd întoarse distrat din nou capul spre recepţioner, acesta era aplecat peste registru, căutînd în grabă ceva ; nu mult.

Un minut doar mai tîrziu, Ranke urca treptele vechi ale hotelului, condus de-un băiat trezit din somn, dar nespus de îndatoritor, care apăruse ca din pămînt. Camera pe care o primise era la primul etaj chiar, singur bineînţeles, nu spre stradă, „fără vecini", cum îl anunţase amabil recepţionerul.

Bun băiat, greşeala lui ar fi fost doar să nu schimbe bancnota primită, în următoarele trei zile. După aia, bietul ar fi putut descoperi că hîrtia, altminteri impecabil executată, avea bizara tendinţă să devină albă ca neaua.

*

Dumitrescu închise cu un gest scurt dosarul pe care-l studiase, privirea i se opri pe fişetul verzui, unde aşteptau alte două mape pline de hîrtii. Promisese să le vadă azi. Mai mult ca sigur n-avea s-apuce să le deschidă. Da, povestea acestui Jenică Panait picase prost. Aveau s-o verifice greu. Şi nu le era permis să greşească.

El, în primul rînd, nu trebuia să greşească în discuţia pe care urma s-o poarte cu Eliza Panait.

Putuse fi dorită cîndva cu adevărat femeia aceea respingătoare ? Arătase oare în tinereţe altfel ? O iubise Eugen Panait şi o „trăda" acum, pentru a-şi salva pielea, pentru altă femeie, pentru copiii pe care-i avea în străinătate ? O fi fost ceva adevărat din toate astea ?

Ori o împingea Eugen Panait într-un joc în care n-avea nici o vină, doar pentru a-şi răzbuna micile mizerii suferite din cauza ei, înainte de a pleca din ţară ? Pregătise Eugen totul din timp, transmiţîndu-i femeii o parolă prin care s-o compromită ? Să fi fost de vină doar expresia

feței, pentru impresia rea pe care i-o lăsase Eliza ? Oricum, din toți cei cinci, dacă era să creadă pe cineva amestecat într-o treabă urîtă, pe ea o credea, reacție pur subiectivă desigur, deci greșită. Era oare o nefericită care habar n-avea ce carte juca ?

Trebuia s-o prindă acasă înainte de a pleca spre institut. Pînă atunci își propusese să discute cu Vlad, Magda și Mircea, voia să știe cum și-au propus să acționeze, nici unul dintre ei n-avea voie să greșească. Se uită la ceas și se întrebă cine avea să apară întîi. Vlad ? Nu. Vlad avea să intre pe ușă cu cinci minute înainte de ora limită, își va lua un aer nefericit, mărturisind că „nu-i venise nici o idee". Era trucul lui dintotdeauna. Magda îi spunea că e „total lipsit de fantezie". Vlad nu protesta, nu se supăra, prefera să fie considerat așa.

De ce oare ? Dintr-o economie de energie ? Vlad avea oroare de „muncă fără sens". Era doar de vreo opt ani ofițer, descoperise însă că, de multe ori, planul din birou nu se potrivea cu cel din teren. La fața locului, Vlad se descurca de minune, întotdeauna, planurile din dosarele lui erau însă o calamitate ; schițate în fugă, cu dezinteresul și disprețul suveran pentru hîrțoage al omului de acțiune. Totuși, era doar o economie de energie ?

Mai mult ca sigur, Vlad uza de trucul cu „nu i-a venit nici o idee" pentru a „nu se lega de mîini". Modul său de rezolvare a sarcinilor era prin excelență original, de cele mai multe ori atît de original, încît un șef, oricît de înțelegător ar fi fost, nu i-l putea aproba. Vlad prefera deci să-l aplice întîi. Cum făcea, cum dregea, treaba ieșea bine, raporta apoi liniștit rezultatul, explicînd că amănuntele „nu au afectat cu nimic legalitatea".

Magda îi călca pe urme. Magda se închisese acum desigur într-un birou, avea să vină și să-i pună pe masă vreo cinci, șase variante, începînd să explice : „Dacă va fi așa, voi proceda așa, dacă va zice asta, voi recurge la varianta asta, dacă..." „Dacă, dacă, dacă !" Trebuia de fiecare dată să intervină, să-i ceară să-și stabilească un plan de bază, ceea ce pe Magda o deranja vădit, excesul ei de fantezie descoperea o sută de posibilități, fiecare cu altă „modalitate optimă" de soluționare și cu alte variante și sub-

variante care creau un hăţiş derutant. Stoenescu se plîngea întotdeauna cînd rămînea la comandă că „nu ştie ce să-i aprobe".

Singur Mircea, Mircea venise de-un an doar de la şcoala de ofiţeri, da, Mircea avea să-i prezinte un plan corect, concis, sigur, clar, scris impecabil, un plan care ar fi pus în încurcătură pe cel mai chiţibuşar inspector ce i-ar fi verificat dosarele.

Mircea era oare... subalternul ideal ? ! Fără probleme, omul care nu întreba fără rost, care îşi elabora planul în limitele datelor existente, care izbutea să-l ducă şi la îndeplinire, rezumîndu-se exact la ce şi-a propus. Nici Vlad, nici Magda n-ar fi fost în stare de aşa ceva, ei descopereau întotdeauna „aspecte secundare interesante", pe care nu rezistau să nu le limpezească ; riscînd uneori inutil.

Unul din cele trei telefoane sună scurt, colonelul ridică receptorul.

— Locotenent Mircea Stoican. Permiteţi să vin la dumneavoastră ?

— Vino.

Închise. Căută să-şi imagineze care din aceste trei tipuri de ofiţeri era în realitate cel mai bun ? Spre ce tindeau aceste trei genuri de oameni ? Mircea avea să se transforme cu timpul într-un Stoenescu ? Despre care, pe nedrept, cei mai mulţi spuneau că e „rutinat, plafonat şi acrit" ? Că nu ştie decît să execute ordinele date de alţii ?

Nu, nu trebuia să se întîmple asta. Cum putea oare să-l facă pe Mircea să reflecteze complex, imaginativ, să facă din el un ofiţer inventiv şi cu tact, cu spirit de investigaţie, cu dorinţa aceea proprie lui Vald şi Magdei de-a afla mereu mai mult, de-a nu rata nici o şansă, niciodată ! Asta... riscînd cît mai puţin, dacă era posibil... deloc.

Mircea intrase în cameră. Dumitrescu îi făcu semn să se-aşeze, luă foaia de hîrtie, o parcurse.

Planul era impecabil. Se limita însă la ce ştia despre cei doi, de parcă ar fi fost sigur cum vor reacţiona oamenii aceia, sau i-ar fi spus tot ce se întîmplase în urmă c-un an, dintr-o suflare.

Dumitrescu îi restitui hîrtia.
— Permiteţi să fac precizări.
— ...Nu, mormăi gînditor Dumitrescu.
— Permiteţi să plec ?
— Nu, repetă colonelul. Mai rămîi puţin.
Locotenentul se execută prompt, întrebîndu-se însă „ce nu-i plăcea şefului ?" Ce nu-i plăcea de fapt ?
— Mircea, începu colonelul, planul mi se pare bun. Tratează esenţa răspunsurilor pe care vizezi să le obţii şi cum te-ai gîndit să abordezi întrebările. Şi ordinea e bună.
Mircea îl privea atent, drept în ochi, intuind că avea să urmeze un „însă" !
— Ştii, continuă Dumitrescu şi privirea sa grea, parcă somnolentă rătăci acum prin cameră. La ora asta ai fi avut dreptul să te odihneşti. Îţi făcuseşi poate un program pentru ziua de azi, poate trebuie să te vezi cu Geta...
— Nu sînt deloc obosit ! spuse foarte sigur locotenentul şi se opri. Întîlnirea cu Geta era deja stabilită. Avea să-i facă reproşuri, se vor certa iar. Ce i-ar fi putut spune ?
— Ba eşti obosit, zise apăsat colonelul. După aproape douăzeci şi patru de ore de serviciu nu poţi fi decît obosit. Ţine seama de asta ! îl avertiză Dumitrescu.
Se gîndi că nu aşa ceva ar fi vrut să spună, dar nu găsea cuvintele care îi trebuiau. Mircea răspunse regulamentar :
— Am înţeles.
— Dacă ai înţeles, reluă colonelul, grăbeşte-te încet. Văd că ţi-ai propus să fii la ora şapte la Dinescu. Eu zic să treci întîi pe-acasă. Fă un duş, mănîncă ceva, bea o cafea, schimbă-ţi cămaşa şi costumul, sînt „amănunte" importante. Omul cu care vei discuta s-ar putea să te privească..., să zicem, cu o anumită răceală.
— Pentru că sînt doar locotenent ?
— Şi pentru asta. Nu am date complete, s-ar putea să fi fost însă un om care a iubit armata. Aşa cum s-ar putea să fi fost sîcîit de nevastă o viaţă întreagă pentru că avea programul de muncă pe care îl ştim, ori să fi nimerit peste un ultim şef cu care nu se înţelegea. Şi într-un caz şi în celelalte este posibil să aibă, poate inconştient,

anumite resentimente, să-l irite faptul că ne-am apucat să dezgropăm „o poveste veche“. În sfîrşit, e foarte normal să fi uitat unele amănunte. Iar pe noi ne interesează acum amănuntele, Mircea... Cele semnificative, asupra manierei în care a fost „tatonat“ în străinătate. Trebuie să înţelegem de ce l-au abordat pe el şi nu pe altul, de ce i-au dat totuşi o parolă din moment ce a refuzat „să lucreze“, ce i se ceruse să facă, tot, amănunţit.

— Asta ştiu. Am înţeles ! spuse Mircea Stoican.

— Nu ştii, mormăi Dumitrescu. Trebuie să înţelegem dacă au contat pe el, ori l-au recrutat pentru a ni-l servi drept trădător acum. E necesar să afli dacă l-au mai căutat vreodată după aceea, să-l determini să ne mărturisească sincer asta, chiar dacă, să zicem, „a uitat să ne spună“, *chiar dacă* a transmis ceva informaţii !

— Nu cred să fi făcut aşa ceva, zise Mircea.

— Nici eu. Dar reţine, *este posibil* şi aşa ceva. S-ar fi putut ca ei să fi revenit între timp, cu alte „argumente“. Cînd omul este foarte bolnav, poate fi influenţat mai uşor. Promisiunea unui medicament „miraculos“ a avut efect asupra unor oameni care se credeau foarte tari. Nu-i exclus să fi inventat amicii lui Panait şi altceva : ar fi greşit să-i subapreciem.

— Înţeleg, şopti Mircea posomorît.

— Fii deci foarte atent cum deschizi discuţia cu el, păstrează o politeţe strictă, dar caută să-l cîştigi treptat, să-l faci să priceapă că este vorba de ceva important, în care trebuie să te ajute, ca un om matur pe un tînăr, că îi cerem să coopereze la o acţiune importantă. Fă-l să înţeleagă că nu contează chiar dacă a dat ceva informaţii, totul e să ştim exact, acum, ce rol i-au hărăzit. Asta fără să-l faci să se simtă jignit, fără să vadă în dumneata „puştiul care vrea să obţină o stea“ !

— Voi avea grijă, spuse foarte serios Mircea.

— E perfect posibil, continuă rar colonelul, ca tot ce ţi-am spus să nu fie valabil, omul să se dovedească de cea mai bună credinţă şi să fie absolut curat... Trebuie să avem în vedere însă toate variantele ! Ar fi trebuit să-l trimit pe maiorul Stoenescu sau să merg eu, dar Stoenescu e mai potrivit pentru supravegherea lui Panait, iar eu...

S-ar putea ca această fostă soție a lui Eugen Panait să constituie cheia problemei.

— Înțeleg... Permiteți să plec ? întrebă Mircea.

— Nu, mormăi Dumitrescu parcă indispus de graba asta. Cu tehnicianul fii la fel de atent ! Omul acela n-a știut probabil nimic despre munca de informații. Dintr-o dată s-a văzut pe punctul de a deveni agent al unui serviciu străin. A venit, ne-a spus, ulterior e posibil să se fi gîndit mult la situația aceea excepțională pentru el ! Și-a imaginat poate cum ar fi acționat, dacă l-am fi solicitat să facă un joc, a mai citit o carte, a văzut un film. Memoria noastră este ciudată. De multe ori reținem doar aspectele plăcute, uneori începem să credem sincer că o discuție care a avut loc cîndva a decurs așa cum am fi dorit, nu cum a fost în realitate. Nu m-ar mira să-ți dea acum amănunte pe care nu le-a scris în declarație și care ar putea fi imaginate ; să ne inducă deci în eroare. Așa cum e la fel de posibil să nu-și mai aducă aminte aspecte pe care le-a descris foarte exact atunci.

Trebuie să-i verifici fiecare afirmație nouă pe care o face, fără a-i lăsa impresia că-l suspectezi.

— Am înțeles, tovarășe colonel. Permiteți să plec ?

Nu cumva era prea bătrîn ? Nu cumva îl „dăscălea" pe puștiul ăsta, plictisindu-l ?

— ...Succes ! spuse moale Dumitrescu.

*

Scara lungă a ministerului : cu trepte tocite de mii, de zeci de mii de pași. Panait o cobora anevoie, temîndu-se parcă la fiecare treaptă să n-alunece.

Radu Gherasim își aminti, tot așa îl condusese, pe scara asta, pe un dement ; fanatic religios. Pe care Stoenescu îl pusese în libertate, după ce „discutase cu el" vreo trei ceasuri. Nici atunci el, Radu Gherasim, nu i-ar fi dat drumul ăluia, așa cum nu i-ar fi dat drumul acum lui Panait.

Stoenescu îi explicase o oră mai tîrziu că n-aveau motive să-l rețină, probele „nu erau concludente", iar in-

dividul se dovedise a fi în timpul discuţiei nu numai paşnic, dar şi rezonabil. Promisese în plus să plece în două zile din ţară.

Numai că nu plecase. O săptămînă după aceea, Radu Gherasim se afla în concediu într-o staţiune. Îşi regăsise acolo un fost coleg, Damian, pensionat pentru un reumatism degenerativ. În staţiune, Damian se simţea excelent, muncea ca mecanic la centrala de termoficare şi putea face cît tratament voia. Uite însă că-n ziua aia, Damian venise după el speriat, îl descoperise în biblioteca staţiunii, încercînd să-şi găsească o carte pe care s-o citească pînă la cap ; spre deosebire de filme, lectura îl plictisea de regulă, se scria parcă prea mult şi se spunea puţin. Damian îl trăsese afară, îi spusese în frînturi iuţi de vorbe, bîlbîindu-se, gesticulînd, că un „bolund" s-a vîrît „între cazanele lui", la centrală, are o geantă în care spune c-ar fi o maşină infernală şi vrea să se sinucidă la ora 19 fix, cînd toţi cei din secta din care făcea parte aveau „să urce la Domnul", indiferent unde s-ar afla, scîrbiţi de păcătoşenia pămînteană. „Bolundul" primise un fel de mesaj telepatic de la Sfîntul duh, în care i se precizase ziua şi ora „marii purificări".

Îl urmase atunci pe Damian cu paşi automaţi, uluit, mecanicul era înnebunit realmente. Directorul nu era, administratorul nicăieri.

„Bolundul" stătea cu geanta în braţe între cazane, două etaje mai sus erau sălile de masă şi de tratament, la celelalte etaje, de deasupra, dormitoarele, camere cu oameni bolnavi, veniţi în staţiune. Damian îşi frîngea mîinile pierit, ce să facă, ce să facă acum ?

Ce să facă ? El, Radu Gherasim, ce naiba putea să facă ? Era ora 18;20. La 18,30 se deschidea cantina, cine putea şti dacă „duhul" nu avea să modifice ora, transmiţînd „un nou mesaj" ?

Îi spusese lui Damian să meargă şi să nu lase pe nimeni să intre la masă. Şi-i mai zisese, „dacă se-ntîmplă ceva", să-i spună fiică-si, Ana, „să nu plîngă... pentru că n-are de ce". Altceva nu-i venise în minte atunci, o vedea deja pe Ana primind vestea...

Nu, asta nu se putea, nu trebuia să greşească, cum ar fi zis Dumitrescu, nu pentru el şi Ana, cît...

Deşi... Damian ştia nemţeşte, se-nţelesese cu „bolundul". Radu Gherasim nu ştia nici boabă de limbă străină.

Din fericire nu era în uniformă. Coborîse în sala cazanelor şi-i explicase — după aia fusese pus să repete, dar nu mai reuşise —atunci însă îl găsise pe nebun rugîndu-se, „în extaz", iar el, Radu Gherasim, îi explicase că face parte din aceeaşi sectă — nu ştia măcar care — că vrea, la ora 19, să „urce" şi el, dar nu sfărîmat, sufletul sfărîmat în bucăţi n-ar fi putut să se prezinte la marea judecată de apoi !

Era o prostie, desigur, explicaţia asta ultimă nu-l convinsese pe nebun ; nici nu scontase de fapt asta, gesticula însă, gesticula tot mai „în extaz" şi el, pînă prinsese momentul şi-i trimisese un pumn zdravăn, cu cinci minute înainte de ora 19. Apucase geanta, auzise în ea ticăind. N-o deschisese, gonise cu ea prin sala sucită şi întunecoasă a staţiei de termoficare, pe scări se-mpiedicase şi se lovise cumplit la un genunchi, alergase şontîcăind mai departe, tot mai departe, cu inima zbătîndu-i-se în piept, ieşise din complex, alergase în spate, unde erau nişte gropi, se lucra la alt bloc.

Clipele acelea cumplite ! Avea senzaţia că geanta îi va exploda în mînă, că se făcuse ora 19 de mult, zvîrlise în sfîrşit geanta într-o scobitură nu prea adîncă, se prăbuşise apoi, se rostogolise, încercînd să se îndepărteze. Aşteptase apoi pierit, începînd să creadă că totul fusese inutil, auzise însă explozia, simţise pămînt căzîndu-i peste cap, pentru că, totuşi, maşina infernală funcţionase impecabil. Explodase exact la ora 19 !

...Panait ajunsese pe ultima treaptă a scării. Se opri parcă dezorientat. Radu Gherasim trecu pe lîngă el, deschise uşa spre hol. Panait se strecură. Ajunseră la punctul de control. Radu deschise uşa grea, metalică, ce dădea spre stradă şi spuse printre dinţi :

— Sînteţi liber.

Glasul lui probabil sunase tare ciudat. Panait ieşi din starea de apatie, privirea pînă atunci absentă se fixă întrebătoare, parcă şi sfidătoare, pe faţa însoţitorului său.

— Eu nu v-aș fi dat drumul ! rosti din adîncul sufletului Radu Gherasim.

Şi regretă în aceeași clipă, nu-și dădea seama cum îi scăpase, cum nu se putuse stăpîni. Simți că i se urca sîngele în cap de necaz, de furie pe sine. Ochii se întîlniră cu ochii lui Panait.

— Nici eu nu credeam, drept să spun, surîse șters omul cu cravată verzuie și privire incoloră. Adăugă aparent neutru, fără nici o intenție : Dar... s-ar putea să ne înșelăm amîndoi.

„Amîndoi", da ? Reușise să pună un semn de egalitate între ei, chiar dacă se abținuse măcar să fumeze în aceeași cameră cu Panait ! Asta pentru că el, Radu Gherasim, greșise, nu fusese în stare... să-și țină gura !

Surîzător, spionul dispăru dincolo de ușa metalică. Radu rămase cîteva clipe nemișcat, privind strada încă întunecată, dădu în sfîrșit drumul ușii grele, care se închise încet.

Gherasim se întoarse cu pași deodată istoviți, ziua și noaptea care se scurseră i se adunaseră parcă în picioare, își căută mecanic țigările, își aminti că i le fumase pînă la ultima Panait. Se opri lîngă sergentul-major, un băiat brunet, mustăcios, ferches, cu șapca pusă cam pe-o sprînceană.

— Ai o țigară ?

— Da, zise amabil „puștiul". Avea o mustață subțire, tunsă scurt. Căuta țigări prin buzunare ; nu le găsea. Descoperi în sfîrșit pachetul și bricheta. Snagov ! preciză el.

— ...Bună și-aia ! acceptă posomorît Radu Gherasim.

•

„Și ce zi superbă — ori măcar izbutită — ar fi putut fi ziua de azi !" Vlad mai făcu un cocoloș de hîrtie, ținti atent, reuși să-l arunce exact în coșul de hîrtii plantat în mijlocul mesei lungi de ședințe.

Stătea lejer pe un scaun din capul mesei și arunca ghemotoace făcute dintr-un ziar „Sportul", pe care-l găsise pe masa ofițerului de serviciu, ca sancțiune pentru că

exemplarul se dovedise a fi tipărit în urmă cu două săptămîni.

Primele patru cocoloaşe nimeriseră exact în coş. Ceea ce, în ordine — dacă nu ar fi apărut Eugen Panait — putea semnifica : ar fi rezolvat în primele ore ale dimineţii problemele de rutină, l-ar fi găsit pe ofiţerul care se ocupa acum de fişe ; după-amiază ar fi putut să-şi ţină, în sfîrşit, promisiunea şi să participe la un meci de volei cu băieţii din serviciul trei.

Ghemotocul pe care-l confecţiona acum dorea să-i rezolve o dilemă — să se ducă sau să nu cu Magda la o prietenă a ei, care avea „o discotecă grozavă".

Magda îi propusese, de o lună, „să-i deschidă un orizont nou", introducîndu-l „în tainele muzicii". El fusese de acord. Magda avea de regulă prietene reuşite.

Dacă ghemotocul nu nimerea în coş... avea să meargă de la meci direct acasă. Îl aşteptau de asemenea vreo trei filme color nedevelopate.

Da, ziua ar fi putut fi frumoasă, dacă nu ar fi apărut Eugen Panait.

Cum putea arăta prietena Magdei ? De ce nu se nimerise în „reţeaua" lui Panait şi o femeie adevărată ? Cinci oameni, dintre care singura reprezentantă a sexului frumos era bună să sperie un vas de marinari de cursă lungă !

Îşi aminti că Dumitrescu îl aştepta să-i expună „planul" de intrare în contact cu fotograful. Ce-i putea raporta, ca să fie suficient de „elastic" ?

Panait le spusese să acţioneze ca agenţi străini, „fără mănuşi". Da, dar asta, pentru colonel, însemna că nu ar fi avut voie să dea nici măcar o palmă, necum să recurgă la alte procedee de constrîngere fizică, la care un agent străin putea, la nevoie, să apeleze fără mustrări de conştiinţă ! Cel puţin *în plan* era exclus să prevadă aşa ceva, Dumitrescu n-ar fi fost de acord.

Al cincilea cocoloş era perfect rotund. Se gîndi că, dacă nimerea în coş, Diana, prietena cu discotecă a Magdei, era frumoasă. O traiectorie balistică precisă, ghemotocul se afla acum în tovărăşia celorlalte patru. Deci,

dacă Magda ar fi fost și ea liberă azi, ar fi mers împreună la prietena melomană... care era frumoasă !

Ce plan își făcuse oare Magda ? Ea punea mare bază pe planurile astea. Se încăpățîna să caute, să prevadă totul. Ceea ce nu îi reușea întotdeauna, iar asta o înfuria.

De unde pînă unde setea asta „de absolut, de perfecțiune rațională“ la o femeie ? De ce ținea Magda să conceapă neapărat planuri desăvîrșite, ce-o fi fost în capul ei ?...

Poftim. uitase ! Ar mai fi avut ceva de făcut azi. Să se intereseze cine era exact Ligia și ce învîrtea, cine era ființa care „urla“ cînd îi era foame ? ! Un om sau un urangutan ? Dacă al șaselea ghemotoc avea să nimerească în coș...

Ușa se deschise pe jumătate, auzi vocea Magdei care îl întrebă grăbită pe Ionescu :

— Aici ?... A ! făcu Magda intrînd cu o bună dispoziție care dovedea că avusese o discuție contradictorie cu Dumitrescu și că reușise să-l convingă de eficacitatea planului ei. Vlad ! Vlad, n-am mașină ! Nu mai e nici una, n-am cu ce ajunge la Zarițchi, stă tocmai în capul celălalt al Bucureștiului și trebuie să-l prind cînd pleacă de-acasă.

Ultimul ghemotoc de ziar tindea să devină o sferă tocmai bună de azvîrlit la coș. Îl modela metodic, cu gesturi lente.

— Propunere concretă ! îi ceru Vlad.

— Să mă duci pîn-acolo, ce altceva ? ! Ai venit cu mașina, nu ?

Parcă era mai departe coșul acum. N-ar fi fost de dorit cîtuși de puțin ca ființa ce urla să fie om.

— Cu a lui Stoenescu, preciză Vlad. Dar a plecat.

— Ah, nu ! Și a ta unde-i ?

Vlad făcu o pauză de efect, zvîrli ultimul ghemotoc. Nu mai izbuti. Așa se-ntîmpla întotdeauna. Era suficient să apară „în scenă“ o femeie ca totul să iasă „din ordinea firească“...

— Nu m-auzi ? ! se înfurie Magda.

— Ba da. draga mea. Mașinuța mea e la două străzi de-aici. Dacă nu mi-a ridicat-o miliția între timp. Mi

se pare c-am uitat-o într-un loc de parcare nu tocmai indicat.

— Atunci să ne grăbim ! hotărî Magda. El nu se mişcă. Vlad, te rog, urneşte-te odată de pe scaunul ăla !

Îşi privi ceasul. Pînă la opt cînd deschidea atelierul unde lucra fotograful mai era destul timp, se ridică, vîrî ultimul ghemotoc în coş, puse coşul sub masă.

— Ce nu fac eu pentru colegii mei ! exclamă Vlad.

Trecînd prin camera ofiţerului de serviciu o lăsă pe Magda să iasă. Se întoarse din uşă, spre Ionescu, ofiţer de serviciu de cîteva ore.

— Tovarăşul colonel Dumitrescu a spus că *ar fi bine* să-i prezentăm planurile de acţiune. Raportează-i, te rog, că Magda nu avea cu ce ajunge la cercetător. era foarte grăbită, a trebuit s-o conduc cu maşina.

— Am înţeles, răspunse Ionescu prompt.

Totul era în regulă acum. O ajunse pe Magda din cîţiva paşi. Zise zîmbitor :

— Sper că n-ai uitat. Diseară mi-ai promis să-mi prezinţi... un orizont nou !

Magda întoarse capul spre el nedumerită. Nici nu-i trecea, desigur, prin minte ce-i promisese. În clipa aceea se gîndea probabil numai la Zariţchi.

— Muzica simfonică, draga mea !

V. Între patru telefoane

Ranke se răsuci cu faţa în sus pe patul nedesfăcut de hotel, îşi lărgi nodul cravatei cu o mişcare bruscă.

Cum putuse să comită o asemenea neghiobie ? ! Îşi amintea totuşi perfect, uitase, da, *uitase*, ca un începător, să stingă tubul de neon din atelierul „şobolanului" lichidat, iar asta era o evidentă *greşeală !* Unul dintre clienţii care avea să vină a doua zi dimineaţă, unul mai grăbit să-şi recupereze o prăpădită de brichetă, avea să nu ţină seamă de cartonul cu menţiunea „Închis", să încerce uşa, văzînd

lumina din cămăruţă, şi să sfîrşească prin a rămîne pironit cu ochii la cadavru. Iar după aceea...

Nu lăsase nici o amprentă — asta ar mai fi trebuit ! — de găsit cu cîinii nici pomeneală, avusese grijă. Totuşi s-ar fi simţit mai liniştit să ştie că aveau să descopere stîrvul, după ce el n-ar mai fi fost în ţară. Cine-i putea garanta în definitiv că Vincenţiu nu vorbise cu cineva despre „vizita" lui, că nu prevăzuse o lichidare şi lăsase un plic, o scrisoare ? !...

Prostii ! Nu făcuse Vincenţiu aşa ceva... *Probabil*, nu

Şi nici măcar nu era sigur că-i va servi arma la ceva ! Poate că toată treaba urma să se rezolve „curat", poate că...

Ce importanţă avea ? Stupid era că greşise. Greşise, greşise, asta însemna cumva că...

— ...Ai mai îmbătrînit, ştii ?

Şi chicotul gurii ştirbe ! Faţa stafidită, halatul ros..., năpădit de sînge, ochii holbaţi ai mortului, care lăsase sau nu o scrisoare ? !...

Îmbătrînea ! ?... Îmbătrînise într-adevăr, de se gîndea la asemenea prostii ? El... îmbătrînea ?

I-o spusese înainte de-a veni aici şi Rons. În glumă... dar... *chiar glumă* fusese ? !

Dacă avea să iasă prost operaţiunea de-a doua zi ?... Ar fi fost un semn clar. Iar dacă nu apuca să doarmă, două ceasuri măcar să doarmă, în noaptea asta, mîine...

Care noapte ? Se făcuse deja dimineaţă !

Şi nenorocitul de robinet, hotelul ăsta păcătos, pe care el şi-l alesese !... Deşi picăturile ar fi trebuit... picăturile care cădeau regulat în chiuvetă ar fi trebuit să-l ajute s-adoarmă... Uite că nu-l ajutau !

Ranke se ridică dintr-o mişcare, trecu în camera mică de toaletă şi puse culcat sub robinet singurul pahar existent. Zgomotul enervant încetă.

Oglinda. Ceva mai puţin proastă decît cea din gang. Părul des şi castaniu, faţa însă... Faţa bronzată a bărbatului din oglindă era marcată de cearcăne adînci. Cînd căpătase expresia asta de ruină ? Nu strălucea acolo nimic, nimic, avea ochi dezgustători, ochi... de peşte fiert !

Iar albul, albul globului ocular amintea... Iarăși înghițise prea mult alcool în ultimul timp.

Oribilă expresie !

O sclipire aprigă trecu apoi prin privirea cenușie.

Ușa ! Era lîngă ușa de intrare *cineva* ! Nu putea să se fi înșelat, *era cineva* lîngă ușa de intrare-n apartament, cineva care pîndea, îi auzea răsuflarea !

Ranke intră cu pași iuți și moi de pisică în cameră, luă revolverul de sub pernă, reveni lîngă ușă, deblocă yala dintr-o mișcare, deschise brusc, hotărît să termine, să sfîrșească definitiv, orice...

Nimeni.

Ieși cu prudență, pe jumătate, în coridorul lung, privi rapid în ambele direcții.

I se păruse ? Începea să... începeau „să-l lase nervii". Pe el ?! Însemna că Rons nu glumise. Dacă avea să se sfîrșească rău, ori măcar indecis, a doua zi operațiunea, Marta, pe care nu i se permisese s-o ia cu el în această misiune, Marta avea să-l aștepte inutil, avea să moară de durere... în mod sigur !

Nu, mîine trebuia să fie înapoi ! Cu misiunea ireproșabil îndeplinită, niciodată nu ratase „o acțiune blitz", niciodată. Mîine Marta, cu ochii ei aproape omenești, avea să-și culce capul cu urechi mătăsoase pe genunchiul lui.

*

— Și de ce-a trebuit să te duci ? De ce, Cornel ?

— Matei spunea că directorul l-ar fi dat afară pe Bonteș...

— Da ! Și ?

— Maria, sînt sigur că Matei, Bonteș... nu numai ei dealtfel ar fi gîndit că... după ce i-am luat nevasta...

— I-ai *luat* nevasta ?! Păi cum așa ? I-ai șterpelit mașina, casa la cărți, scaunul din laborator ? Pe mine nu *m-ai luat*, l-am *lăsat* eu, încă înainte de a te cunoaște ! Iar dacă cineva gîndește altfel, mă doare-n cot ! Și dacă directorul vostru l-ar fi dat afară, l-ar fi dat pe drept,

bețivul ăla nu mai are ce căuta într-un institut de cercetări. Punct !

Era așa ?... Ar fi spus Maria vorbele astea ?

Era, din păcate. Cel slab, cel laș în ultimă instanță, cel care „se temea de gura lumii“ era el, intelectualul „fără prejudecăți“, cercetătorul, nu Maria. Ieri ar fi trebuit să-i spună cuvintele astea lui Matei. În definitiv, fostul soț al Mariei decăzuse cu adevărat în ultimul timp, nu se mai putea conta pe el...

Dar Maria ar fi judecat într-adevăr așa ? Ar fi spus chiar vorbele astea ? Își imaginase doar dialogul, o cunoștea bine pe Maria ; poate că totuși, în situația asta...

Trenul intra în Gara de Nord. Îmbrăcă pardesiul, își luă valiza, ieși pe coridor, îl izbi aerul rece al dimineții, mirosul specific al gării. Printr-o fereastră deschisă pătrundeau strigătele unei moldovence care-și pierduse copilul. Făcu cîțiva pași pe coridor, simți subit că era slăbit, extraordinar de slăbit și contrariat, nervos și epuizat totodată. Ideea care nu-l lăsase să doarmă. Ideea care, dacă n-ar fi plecat în noaptea asta cu trenul, nu s-ar fi conturat poate niciodată..., îl fascina.

În mod bizar, bețivul Bonteș avea o contribuție indirectă, pozitivă ! Dacă Bonteș nu s-ar fi îmbătat și ar fi venit la București, iar el ar fi rămas acasă, în garsoniera lui, s-o aștepte pe Maria, nu și-ar fi recapitulat toate fazele experimentului, toate explicațiile pe care urma să le dea în fața comisiei ; pe la două noaptea, poate, nu i-ar fi venit Ideea să propună contopirea celor două experimente, cel pentru care venise acum în Capitală și cel pe care trebuia să-l facă mai tîrziu, odată cu proiectul lui... Dacă reușea, deschidea perspective greu imaginabile, cu consecințe... fantastice, pentru întreaga ramură productivă !

Asta, și dacă... *dacă* aveau să-i accepte Ideea. Ideea era simplu de verificat, cu minimum de cheltuieli, dar cîțiva birocrați din Centrală amînaseră chiar experimentul „clasic“ de cîteva ori. Dacă aveau să-i pretindă „să se rezume la cadrul strict al experimentului programat“, nu „să întreprindă improvizații discutabile“ ! ?

Ce urma să facă *el*, dacă *ei* ar fi procedat așa ?

De Maria ar fi fost nevoie aici. Da, dacă Maria ar fi fost cu el...

Își aminti o scenă de-a dreptul uimitoare. Mersese cu o săptămînă în urmă pe șantier, s-o ia pe Maria, după terminarea programului. O găsise într-o hală, cu un grup de tehnicieni. Șeful șantierului perora, cumplit, striga ca un apucat. Asta pînă izbucnise Maria. Care-l întrebase cîte inovații a făcut el în viață. Și cum șeful încercase să schimbe vorba, Maria îl repezise. Mai exact, îl înjurase. Scurt, apăsat. Apoi hotărîse în numele celorlalți, în numele inovatorului care tăcea, că e cazul să meargă să discute problema în altă parte, nu să-și piardă vremea c-un... încuiat. Și-o pornise spre ușă. Uluitor pentru el, picat acolo, în hală, întîmplător, fusese că șeful, în loc s-o dea afară, alergase după ea. Se mai ciorovăiseră un sfert de oră, într-o atmosferă „tare neprincipială", dar pînă la urmă aplicarea inovației, schimbarea de program și modificarea sistemului de aprovizionare se aprobaseră. Operativ, cum spunea Maria.

Ce-ar fi fost oare dacă, la nevoie, ar fi patentat procedeul Mariei la comisia de experimentare ? Surîse. În casa părinților lui nici măcar nu se drăcuia. Își aminti că singura dată în viață cînd înjurase — era student atunci în primul an — fusese penibil. Cuvintele sunau artificial, parcă grăise într-o limbă străină, colegii pufniseră spontan în rîs, iar el se roșise ca un rac.

*

— Pe-aici pe undeva trebuie să fie, zise Vlad.

— E chiar aici ! Mica vilă maură din dreapta. Dar mergi înainte, hotărî Magda. Mașina vișinie e a lui. Bine că n-a plecat.

Ajunseseră în preajma unui părculeț, nu tocmai grozav îngrijit. Două ronduri de iarbă și trei sălcii, două bănci cam scorojite. Un cartier liniștit, parcă adormit. S-ar fi zis că nimeni nu se deșteptase încă din somn. Într-o curte, undeva, cîntau de mama focului doi cocoși, hotărîți pesemne să-i trezească pe locatarii cuibăriți în vilișoarele

vechi, dar nespus de cochete, construite după cele mai diverse gusturi.

— Drăguță și mașina cercetătorului ăsta ! remarcă Vlad.

Era un Peugeot nou-nouț, parcat chiar în fața clădirii „maure". Așa îi zicea Magda. Vila distona în orice caz. Celelalte, ornate cu grinzi mari, negre, mai degrabă aparțineau stilului nordic.

— Și-a cumpărat luna trecută mașina ! La licitație, preciză Magda. Caută un loc pe străduța din stînga, în spate ! Undeva să nu ne vadă din casă.

Vlad răsuci lent volanul, pentru a ocoli rondul. Protestă :

— Draga mea, eu te-am adus pîn-aici...

— Nu fi stupid, doar n-ai să mă lași pe trotuar ! se zbîrli Magda. Intră pe strada pe care ți-am spus, e acolo un Volkswagen verde, parchezi în spatele lui ! Ah, nu pe asta !

— Încetișor, Magda, încetișor ! Nu-i bine niciodată să te pripești, spuse Vlad pe tonul lui aproape indolent. Ocoli două străduțe, intră din sens opus pe strada cu „broscuța" verde și opri cam în spatele ei .

Ce-i drept, colega lui se orientase dintr-o privire ! Locul ales oferea un cîmp de observare bun, strada îngustă era plină de castani și de mașini parcate cam din zece în zece metri. Din locul unde se opriseră puteau urmări, peste caroseria Volkswagenului, și casa, și mașina vișinie. Unghiul era excelent, posibilitatea de a fi remarcați de cineva, practic nulă. Dacă el ar fi ales locul, nu l-ar fi nimerit mai bine.

Magda învăța repede ! Deși avea vreo șase ani mai puțin în meserie ca el. Învăța sau „intuia", cum zicea Dumitrescu ? Vlad nu avea păreri prea bune despre intuiția feminină. Femeile intuiau într-adevăr, dar în chestiunile esențiale, de regulă... prea tîrziu.

Magda rămăsese cu o expresie preocupată, cu ochii fixați spre vilișoară. Se gîndea desigur la Zarițchi.

— Cu bordeiul ăsta s-a pricopsit tot de curînd ?

— I-a rămas de la taică-su. Avocat, zise Magda.

— Îhî !... Și cam pînă cînd ai vrea să stau aici ?

— Pînă pleacă Zarițchi la institut, bineînțeles ! răspunse Magda aruncînd o privire rapidă la cesulețul ei și preveni protestul : O va șterge în cel mult jumătate de ceas, ajungi la opt la violatorul ăla scîrbos, n-avea grijă !

Violatorul scîrbos era fotograful. Își aminti că Magda avea păreri personale, oarecum diferite de Codul penal. Anumite infracțiuni, ca marile delapidări, violurile, tîlhăriile, calomnia și alte cîteva se pedepseau, după opinia ei, „cu o indulgență inexplicabilă".

Își aminti un caz de tîlhărie. Trei bărbați înscenaseră un accident pe șosea, noaptea. Opriseră astfel o mașină, în care era un medic și fiica sa. Cei trei nemernici se amuzaseră pe seama doctorului, îl jefuiseră și îl bătuseră umilitor. O violaseră pe fată sub ochii bătrînului. Fuseseră condamnați la numai cinci ani. Magda spumega cînd auzise verdictul. Se nimeriseră în sala de tribunal, așteptînd un alt proces. Îi șoptise atunci printre dinți : „Eu i-aș fi împușcat !"

Încercase s-o liniștească, erau totuși alte infracțiuni mai grave prin pericolul lor social. Magda se înfuriase mai rău. Parcă ar fi turnat benzină peste foc : „Mai grave ? ! Care, Vlad ? Nimic nu mi se pare mai, mai odios decît să profiți de sentimentele unui om... pentru a-l batjocori, pentru a-l înjosi, pentru a face din el un laș, în viitor, pentru a nenoroci o fată de treisprezece ani ! Ce ți se pare că poate fi mai cumplit ? ! Și pericolul social ? ! Dar că omul acesta va vorbi cu alții, că alți oameni vor auzi și ezita să oprească pe șosea, noaptea, pentru a acorda un prim ajutor, asta ce-i ? Iar fata rămîne schilodită psihic, o viață, în timp ce ei..."

Nu se putea discuta cu Magda în asemenea situații. Din alt unghi de vedere privite lucrurile, ce spunea ea era perfect rațional. Se întrebă totuși dacă Magda ar fi fost în stare să comande un pluton de execuție care să-i fi împușcat pe cei trei tîlhari...

Magdei îi dădeau totuși lacrimile la un film, ori ascultînd o poveste tristă, dar petrecută demult... Oricît de prost ar fi fost povestită, fantezia ei suplinea...

În cascada de păr negru ca noaptea, faţa foarte albă a femeii frumoase de lîngă el părea o statuie enigmatică. Ochii de un albastru acum rece, ochii aceia intens albaştri, aproape mov, care puteau fi şi calzi, prietenoşi, ca de soră — dar asta se-ntîmpla destul de rar — fixau neclintiţi uşa vilei Zariţchi. Şi Vlad se gîndi că totuşi Magda n-ar fi fost în stare să comande execuţia celor trei, chiar dacă pe moment...

Da, odată, Magda desfiinţase doi tipi. Venea într-o seară de la o discuţie cu un fost coleg de facultate, care o cunoştea bine, care-i telefonase, o rugase să se întîlnească, pentru „a-i spune ceva". Îi spusese, discuţia se lungise pînă la miezul nopţii, era o poveste lungă şi complicată. Cunoştinţa Magdei nimerise într-un hăţiş de fapte care începuse frumos, dar sfîrşise cu un şantaj. Se întorcea acasă înfuriată, cînd auzise ţipetele îngrozite ale unei femei pe care o atacaseră doi huligani.

Magda telefonase cinci minute mai tîrziu la ofiţerul de serviciu de la miliţie. Să trimită o ambulanţă, pentru femeie. Şi o dubiţă „pentru două brute" ! Tot salvarea îi cărase însă şi pe cei doi. Magda se apărase. Îi luxase unuia mîna, pe celălalt îl lovise astfel că la venirea salvării zăcea încă fără cunoştinţă.

A doua zi, însă, Magda avusese o surpriză neplăcută. Femeia „leşinată", pe care-o salvase, era fosta „prietenă" a celor doi, înhăitată acum cu alţii, hoaţă şi prostituată cu un cazier vechi.

— Pînă atunci, poate-mi spui ce cadînă te-a zgiriat în halul ăsta ! rosti Magda pe un ton aparent indiferent.

Nu-l privea. Ochii ei fixau stăruitor casa şi maşina vişinie.

Vlad îşi cercetă obrazul în oglinda retrovizoare. Pe maxilarul stîng se vedeau într-adevăr urme care puteau fi luate drept zgîrieturile unor unghii. Avea şi o uşoară vînătaie la coada ochiului. Erau urmele disputei cu cei cinci „cîntăreţi".

— Am alunecat aseară pe scară, se strîmbă el.

Pe Magda o pufni rîsul.

*

Eugen Panait ieşi din camera de baie, ştergîndu-se domol pe mîini, puse prosopul pe spătarul unui scaun, îşi ridică cu un gest pantalonii pijamalei care-i alunecau. Se apropie de noptieră, puse pe ea servieta de voiaj, manevră închizătorile metalice cu mişcări meticuloase, apucă pachetul de biscuiţi, se aşeză pe marginea patului. Pachetul era deja început. Panait luă un biscuit, începu să ronţăie cuminte ca un şoricel.

Ceea ce îl frămînta în clipa aceea era întrebarea dacă, totuşi, nu ar fi putut aranja cumva... să primească dolarii înapoi. Cum ar fi putut face să-i primească ? Nu era o sumă de neglijat şi banii... i-ar fi rămas definitiv lui. Da, trebuia măcar să încerce ; merita să încerce.

*

Dumitrescu închise dosarul pe care-l citise, hotărî că era cazul „să treacă la practică". Trebuia s-o prindă pe Eliza Panait acasă, înainte de-a pleca spre institut. Încă nu-i venise în minte nici un mod concret de a o aborda. Se gîndi că n-ar fi fost bine să-i intre în casă. Dacă, aşa urîtă cum era, avea totuşi un ibovnic ? Dacă vecinele erau cu ochii pe ea din cine ştie ce motiv ? La institut cu atît mai mult n-avea ce căuta. Îl cunoşteau principalii cercetători şi directorul. Se întrebă dacă nu cumva îl cunoştea şi Eliza, fără ca el să ştie. N-ar fi trebuit. Eliza lucra în altă clădire, mai izolată. Venise în institut doar de jumătate de an, iar el nu se întîlnise niciodată cu personalul auxiliar.

Şi dacă, totuşi, Eliza Panait aflase că e ofiţer ? Ar fi fost o catastrofă. Proceda oare bine riscînd să se prezinte în calitate de agent de legătură ? Putea rata grosolan întreaga discuţie, din capul locului şi... nu numai discuţia...

...Atunci pe cine să trimită la Eliza ? Nu-i ieşea din cap ideea că ea era cheia întregii combinaţii. De ce oare ?

Aşa cum îi revenea obsesiv în minte discuţia de ieri cu Marius şi Mirela. Ca şi cum întîrzierea aceea ar fi însemnat cine ştie ce !

Dacă Eliza Panait avea... să-l recunoască — poate îl ştia încă din timpul cînd Eugen Panait se afla în ţară — atunci ?...

Avea să se lămurească de la primele cuvinte. Şi dacă-l cunoştea, nu-i rămînea decît să improvizeze în maniera lui Vlad. Existau cîteva posibilităţi, dar... fiecare implicînd alte şi alte dezavantaje.

Telefonul zbîrnîi scurt, în clipa cînd încuia fişetul în care vîrîse dosarul. Ridică receptorul. Auzi vocea lui Mircea :

— Tovarăşul colonel Dumitrescu ?

— Spune, Mircea. Scurt.

— Proiectantul a plecat de-alaltăieri în concediu. Undeva în judeţul Cluj. Iar rezervistul e în spital, bolnav, zise Mircea dintr-o răsuflare. Adăugă pe un ton grav : Cancer, tovarăşe colonel. Se pare că... nu mai are nici o şansă.

Dumitrescu încremenise. Înţelese că întreaga „dăscăleală" pe care i-o ţinuse lui Mircea devenise de prisos. Întîmplarea îşi jucase rolul, ca de multe ori, întîmplarea sau...

Sau Panait ştiuse de această situaţie şi o specula ? !

Două din cele cinci posibilităţi de verificare a informaţiilor oferite de Panait se epuizaseră deja. Cînd să-l găseşti într-un oraş oarecare din judeţul Cluj pe proiectant, cînd să discute cineva cu el, cînd să...

Al doilea telefon sună ponderat. Dumitrescu ridică receptorul.

— Tovarăşul colonel Dumitrescu ? Vă caută un ziarist.

Asta-i mai trebuia acum !

— O clipă, te rog, spuse Dumitrescu. Reveni la primul telefon, începu rar, acoperind cu palma pîlnia celuilalt receptor : Uite ce faci, Mircea.

— Plec imediat la Cluj, se auzi vocea sigură, grăbită a lui Mircea.

— Nici gînd. Am să vorbesc eu cu Clujul, să-l caute, am datele proiectantului aici. Tu... mergi la spital... Să vorbeşti cu maiorul.

Nu putea vedea fața locotenentului, își imagină totuși foarte clar expresia ochilor lui. Ideea evident nu-i surîdea. După cîteva secunde Mircea zise cam încurcat :

— Tovarășe colonel, cred că... n-am fost eu destul de clar... Omul e pe moarte.

— Ai fost foarte clar, caut să fiu la fel, spuse Dumitrescu și repetă : Mergi și discuți cu maiorul, la spital. A fost ofițer..., o să înțeleagă.

Avea să înțeleagă, într-adevăr ? I se putea cere unui om care știa că-și trăiește ultimele zile, poate ultimele ore, să înțeleagă așa ceva ? Dacă ar fi avut timp să meargă el la spital, în locul lui Mircea, poate ar fi găsit o cale, o cale prin care să transforme această vizită, aproape crudă, inumană, într-o modalitate de a-l ajuta pe om să moară liniștit, convins că și-a făcut datoria pînă în ultima clipă a vieții. Se întrebă dacă Mircea avea să descopere cuvintele necesare pentru acest transfer de sens în fața unui muribund... Oare mai văzuse Mircea un canceros în pragul morții ? Nu-i cerea prea mult ?

— Vei vedea că are să înțeleagă, zise ferm Dumitrescu. La Cluj nu-i deloc sigur că-l vor putea găsi pe proiectant în timpul necesar. Maiorul a devenit deci *una* din cele *patru* șanse ale noastre de verificare. E limpede ?

— ...Da, se auzi vocea lui Mircea, șovăitoare. Apoi, mai hotărît, locotenentul adăugă : Am înțeles, fug la spital!

Telefonul fusese închis, Dumitrescu se întrebă ce era acum în mintea lui Mircea. Ce-o fi fost în cea a lui Panait ? Își aminti de receptorul pe care îl avea în mînă, cînd sună al treilea aparat — interiorul.

— Da !

— Pentru ședința de la opt, vreau să...

— Așteaptă puțin ! se strîmbă Dumitrescu. Reveni la al doilea receptor, întrebă : — Ce ziarist, de ce la ora asta, ce dorește ?

— Dorește să-i relatați un caz, începu ofițerul de serviciu cu sfîrșitul. Spune că v-a căutat încă de două ori, nu v-a găsit, de-asta a venit acum și nu mai pleacă de-aici, pînă...

— Acum mi-e imposibil. Roagă-l să revină mîine, dă-i telefonul meu de-acasă...

— Zice că-l scalpează redactorul şef, dacă nu „iese cu materialul" şi că pricepe repede, nu are nevoie decît de cinci minute ca să înţeleagă despre ce-i vorba. Dacă-mi permiteţi, vi-l dau la telefon, să...

— Nu mi-l da, că n-am timp, zise Dumitrescu apucînd alt receptor. Ceru să-i facă legătura cu Clujul. Continuă : Spune-i ziaristului să fie peste zece minute la intrarea B. Îl iau în maşină, pe drum o să discutăm. Va avea material pentru articol, asta-i tot.

Închise, reveni la „telefonul cu şedinţa", gîndindu-se dacă pe ziarist — ştia cine era şi era chel — îl mai scalpase vreodată redactorul şef.

— M-a mai anunţat cineva despre şedinţa asta de la nouă, începu Dumitrescu. N-am să pot veni, regret enorm.

— Asta nu-i la nouă, rîse colonelul Datu, e la opt ! Tema : eficienţa muncii. Să nu te gîndeşti să lipseşti !

— Ba uite că am să lipsesc, zise bosumflat Dumitrescu. Te fac purtătorul meu de cuvînt, spune-le că propun, apropo de eficienţă, să nu se mai pună şedinţe în primele ore ale dimineţii. Să trăiţi !

— Şi-atunci cînd să le pun spune-mi şi mie, cînd ? ! se înfurie Datu. Erau prieteni şi vecini de bloc, se certau de regulă săptămînal pe tema asta. Cînd să le pun, după ora zece dimineaţa nu vă mai prind pe toţi cît îi lumea ! Dă-mi o soluţie ! La ora 24 e bine ?

— Fixeaz-o şi tu la ora 25 ! sugeră Dumitrescu.

Îşi ceru scuze şi închise. Sunase telefonul din nou, centralista îl anunţă că-i va „servi imediat Clujul".

VI. O ratare... desăvîrşită

Ranke îşi întindea untul pe pîine. O făcea cu mişcări aparent pedante, urmărind în acelaşi timp, cu coada ochiului, din rutină, tot ce se petrecea în jurul lui. Erau doar şase mese ocupate, păreau să fie toţi oameni

pașnici, banali, care-și luau micul dejun preocupați sau sporovăind veseli. Sentimentul devenit obsesiv în ultimii ani că este ori ar putea să fie supravegheat, în fiecare moment, chiar și în camera de toaletă, nu-i dădea totuși pace.

Își tăia tocmai felia de șuncă de Praga, cînd simți realmente că „se produsese o schimbare". Pe ușă intrase chiar atunci un tînăr care se așeză modest la prima masă întîlnită ; stătea cam pe jumătate de scaun.

Indiferentă, privirea lui Ranke se îndreptă spre ceainicul acoperit cu șervet alb pe care chelnerul i-l lăsase, își mai turnă ceai. O fracțiune de secundă ochii săi „fotografiară" silueta de lîngă ușă.

Nu se înșelase. Era tînărul care, în noaptea trecută, stătuse de vorbă cu recepționerul pînă venise el. Orice confuzie era exclusă. Renunțase acum la jerseul pe gît și haina de scai, purta un costum gri-fer și cravată, o cravată ieftină, ștearsă. Și îl fixa pe el, se prefăcea indiferent, dar la el se uita tot timpul, desigur, tot cu coada ochiului. Tînărul scosese un ziar și se prefăcea că citește cu ardoare.

Era limpede, îl dibuiseră. Dacă se mențineau în limitele unui filaj discret, era simplu. Să scape de-o „coadă" nu era mare greutate, motorul mașinii era „adaptat" și, în general, știa să facă bine operația asta, chiar cu filori calificați și bătrîni, care erau oricum altceva decît puștiul ăsta prăpădit.

Întrebarea era cum trebuia procedat dacă ar fi încercat să-l rețină ? Avea acum arma la el !

Să-l rețină pentru ce ? Pe Vincențiu era puțin probabil să-l fi descoperit deja. Și chiar dacă l-ar fi descoperit, era exclus să ajungă atît de repede de la Vincențiu la el.

Pașaportul îi făcuse figura ? Descoperiseră mica șmecherie ? Ar fi fost neplăcut, dar era la fel de puțin probabil. Lucrătura era perfectă.

Dacă însă... recepționerul „amabil" vorbise ceva ? Dacă tînărul care citea acum ziarul liniștit îi ceruse bancnota și descoperise falsul ? Uite, altă greșeală stupidă, pe care ar fi putut s-o evite ! I se pretinsese însă, la plecarea spre România, să folosească acești bani, era o acțiune „blitz",

dacă nu în asemenea acţiuni se utilizau banii falşi, atunci cînd ?

I se garantase că, timp de trei zile, bancnota rămînea „desăvîrşită". Da, asta dacă nu cumva..., dacă nu cumva era trecut fără să ştie pe vreo listă de agenţi... „balast". Gluma lui Rons cu „ai început să îmbătrîneşti, dragul meu", fusese o şarjă amicală sau... altceva ?

Simţi nevoia să verifice, să se uite la celelalte bancnote din portofel. Se stăpîni, ar fi fost din nou o greşeală. Şi, în definitiv, avea şi alţi bani la el. Dacă ăsta era motivul pentru care „îl dibuiseră", putea oferi alţi bani, pretinzînd că fusese şi el înşelat. Ori putea să nu recunoască, pur şi simplu — martori n-aveau — că i-ar fi dat vreun ban recepţionerului. Cu o seară-n urmă strecurase bancnota în paşaport foarte discret.

Ranke îşi plimbă placid privirea spre colţul opus al restaurantului, o mută brusc, dar păstrînd acelaşi aer indiferent, spre masa de lîngă uşă. Tînărul cu cravată îşi coborî la fel de repede ochii pe ziar.

Era clar cu cine avea de-a face. Din fericire, întîlnise un începător. Dacă, însă, neisprăvitul ăsta nu era singur ?

*

„Şi pe cîmpia nesfîrşită.
Erau doar ei şi calul lor".

Melodia amuzantă, vag nostalgică, auzită la micul aparat de radio, agăţat de mînerul ferestrei, îi rămăsese în minte, o distrăgea de la lucru, o făcea să-şi imagineze foarte clar o preerie „ca-n filme", mărginită totuşi, nu ştia de ce, de stînci roşietice. Se vedea pe un cal negru, ea era acolo, cu obrazul lipit de spatele bărbatului, strîngînd cu braţele pieptul puternic al blondului care se numea Vlad — Vlad, nu Dracu, hm, cum l-o fi chemat în definitiv ? — gonind sub soarele unei dimineţi senine. Spre nicăieri !... Fericită...

Fericită de ce ?...

Oare ce putere de fascinaţie avea melodia asta ? Ce resurse ascunse, ori reminiscenţe puerile existau în sufle-

tul omului, de ce ea, Ligia Răduţ, cercetător principal la unul din cele mai mari institute din ţară, aflată în pragul finalizării unei experienţe de mare valoare, îşi imagina fericirea — auzi, fericirea ! — redusă la pustiul unei preerii, la un cal şi-un lungan blond în şa ?

Era ridicol ! Sigur că era ridicol, dar... atît de reconfortant jocul ăsta de-a „ce-ar fi dacă", pe care-l jucase de-atîtea ori, în adolescenţă, cînd avea vreo 14—15 ani. Se îndrăgostise atunci, ca o gîsculiţă, de-un cîntăreţ de operetă. Mergea împreună cu Roxana, sora sa, la toate spectacolele unde cînta idolul lor. Dormea sub cap cu fotografia lui tăiată dintr-o revistă. Povestea durase vreun an, pînă într-o zi, cînd, „trădînd-o cu neruşinare" pe Roxana, mersese singură la unul din spectacole. După spectacol se strecurase în culise, cu inima bătînd, hotărîtă să intre în cabina maestrului, să-i ceară un autograf şi... să-i declare că-l iubeşte.

Numai că nimerise prost...

Într-un moment total nepotrivit, ori poate că idolii nu trebuie priviţi prea de aproape. Idolul se certa cu nevasta. Era însurat „nemernicul", se certau pentru bani, maestrul era pe deasupra chel şi burtos, deplorabil în maioul asudat în care apăruse, îşi scosese costumul strălucitor de pe scenă, pe deasupra purta bretele, nişte bretele soioase.

Fugise îngrozită, dezgustată, nebăgată în seamă de nimeni, fusese prima ei „mare deziluzie", prostească desigur, dar care o făcuse „să urască tot", să zacă vreo două săptămîni, nu-i spusese nici Roxanei măcar motivul, Roxana care... se încurcase atunci cu un student de la arhitectură, la fel de bărbos ca idolul pe care-l abandonase.

Care era misterul, în ce consta — raţional — fascinaţia dorinţei aceleia de... singurătate, „ea singură *cu* iubitul şi calul lor în cîmpia nesfîrşită" ?

Iubitul ?... Se îndrăgostise într-adevăr, aşa, la prima vedere, ca-n „Romeo şi Julieta", de lunganul blond ?

Nu crezuse niciodată în „iubirea la prima vedere". I se părea ceva depăşit, anacronic. De Lucian se îndrăgostise în timpul facultăţii, după ce fuseseră prieteni buni luni în şir, erau colegi de grupă, „logodna" lor survenise abia...

Logodna ! Și fariseul de Lucian era însurat ! Toți erau însurați, ori prea aiuriți. Mare minune dacă și Vlad nu era însurat, chit că nu purta verighetă. Cîți purtau ? ! Îl revedea tot timpul, înalt, cu surîsul acela disprețuitor-plictisit, cu degetele înfipte în cureaua pantalonului, în lumina săracă de pe peluza din fața restaurantului, cînd apăruse din noapte cu impermeabilul lui alb, ca o fantomă. Apoi mișcarea scurtă cu care-l culcase la pămînt pe pletosul ce-l atacase. Trecuse peste cel prăbușit, apropiindu-se cu pas relaxat, spunînd ceva, ridicînd brațul cu o distincție la fel de blazată, pentru ca ea să i-l ia, să plece împreună. Îl cosise din mers pe ultimul care se interpusese între ei și mașina cu portiera deschisă...

De ce oare, de ce scenele din mașină, cînd discutaseră, cînd îl văzuse mai bine, nu-i rămăseseră atît de clare în minte ? De ce scenele acelea nu reveneau, de ce bătaia, secvențele dure, detestabile, o obsedau, pe ea, tocmai pe ea, care ura violența dintotdeauna ?

Era un instinct uitat ? Al femeii care se dorea apărată ?

De ce-o impresionase... în așa hal lunganul blond și flegmatic, ce nu dovedise de fapt decît că era un bun bătăuș ? De ce-i reconstituia fragment cu fragment chipul... reușit, prelung, bronzat, zîmbetul plictisit, de individ versat. Ea detesta bărbații cu „aere de cuceritori" !

Sau... de ce despica firu-n patru ?

Se-ndrăgostise. Ei și ?

Dar se-ndrăgostise, într-adevăr ? Ori... îi *plăcea* pur și simplu acel bărbat. În definitiv nu era măritată, nu era legată de nimeni, el însă...

Rememoră o nouă scenă. Nevasta lui Lucian aflase de legătura lor și venise la căminul studențesc c-o falcă-n cer și alta-n pămînt, revendicîndu-și „soțul legitim" !... Ce penibil, ce oroare, ce tărăboi jalnic ! Nu, așa ceva...

Dar era oare însurat Vlad ?

Uite ce putea s-o preocupe la ora asta ! Se prostise.

Unul din termometrele de control țiui lung. Ligia se ridică, reglă temperatura, trecu în revistă mecanic ochii ciclopici ai celorlalte aparate, constată că la radio se transmitea acum un tango mîngîietor... ca valuri verzi și dan-

telate de mare, sub un cer albastru, pur, pe care se profila un promontoriu cu palmieri luxurianţi.

Poftim la ce putea visa Ligia Răduţ, cercetătoare aflată în pragul... Se opri lîngă aparatul de radio, îl închise...

„Ne-am putea revedea !“

„De ce nu... Lumea-i atît de mică !“

Şi dacă nu avea să-l întîlnească niciodată în lumea asta „atît de mică“ ? !

*

Ranke terminase de mîncat, îşi împinse farfuria din faţă cu un aer satisfăcut, deşi simţea că mîncarea îi cam rămăsese în gît. Căută cu privirea chelnerul, nu era nicăieri. Descoperi în aceeaşi clipă că tînărul cu cravată se ridică de la masă, abandonîndu-şi ziarul, se apropie cu paşi repezi de masa lui.

Hotărîrea lui Ranke era luată. Dacă urma să fie invitat să-l urmeze pe tînăr, avea să-l doboare fulgerător şi să dispară pe uşa de serviciu. Era pregătit să-şi procure alt paşaport şi altă fizionomie.

— Permiteţi ? şopti tînărul cu cravată.

Nu aşteptă însă încuviinţarea, se aşeză în dreapta, tot pe-o margine de scaun, avea ochi apropiaţi, nas cam lung, o gură cu buze subţiri, tunsoarea însă perfectă, părea după trăsăturile feţei şi după voce un tip slab, tipul care se lăsa manevrat de alţii.

— Domnule, şuşoti la fel de moale, dar şi grăbit tînărul, n-aveţi cumva... Vreun casetofon, ceasuri, ţigări ? ! Preiau orice.

Voiau să-l prindă că ştie româneşte ? Voiau să-l încurce într-o „afacere“ ieftină, din care să facă apoi „un caz“ ?

Ranke nici nu clipi, îl privea cu răceală, bănuitor.

— Ce limbă vorbiţi ? reluă tînărul. Privirea lui fugea în lături uşor speriată, era poate la prima lui operaţie de-acest fel. Franse ? Ingliş ? întrebă cu un accent ridicol în ambele limbi.

Trăgea mai departe cu coada ochiului spre colţul din spatele lui Ranke. Ranke privi într-acolo şi descoperi

deodată că se păcălise. În colţul acela apăruse chelnerul, care se uită crunt la tînărul cu cravată. Nu, asta nu era o privire pe care s-o adresezi unui poliţist, rămînea doar de văzut dacă jăvruţa de lîngă el, analfabetă în ale meseriei, nu-i întindea totuşi o cursă, dacă altă mînă, fermă, nu ţinea firul.

Ranke îl mai cîntări o dată din ochi, pocni sigur din degete, chelnerul se apropie iute, cu o mină înfuriată, gata să-l repeadă pe tînărul nepoftit, acesta nu aşteptă însă, se ridică şi se prelinse ca o umbră pe lîngă pereţi, se mulă parcă pe uşa batantă, dispărînd din local.

Chelnerul îndruga scuze franţuzeşte. Ranke făcu un gest de lehamite, desfăcu portofelul. Acum era acum ! Nu, bancnotele erau perfect vizibile, toate, nu fusese „trişat“, putea oferi una cu generozitate chelnerului, care-l salută cu distincţie. Era un băiat „stilat“ !

Ranke se ridică, parcurse cu pas lejer drumul spre uşă, îşi aranjă puţin părul în oglinda mare, cercetînd încă o dată, din obişnuinţă, atitudinea oamenilor din local. Mîncau liniştiţi, nimeni nu se grăbea să-l urmeze, ori să facă plata.

În hol aşteptă vreo cinci minute, cu ţigara între degete. Nimeni nu apărea, o aprinse, trecu în holul mare al hotelului, unde tînărul cu cravată nu se zărea. La recepţie era acum o blondă care bea cafea cu telefonista probabil, sporovăind ceva şi gesticulînd. Nu, nu despre el era vorba, „cerul rămînea încă pur“ !

*

Salutar era faptul că o femeie cu fantezie — fantezie Magda avea fără doar şi poate, chiar prea multă ! — dispunea şi de-o capacitate de concentrare a atenţiei remarcabilă. De cînd oprise maşina în spatele Volkswagenului, ochii Magdei nu se desprinseră de vila şi maşina lui Zariţchi.

— Şi dacă nu vrea să te ia în maşină cînd pleacă ?

Păruse a nu-i fi recepţionat întrebarea. Sprînceana stîngă a Magdei se arcui, apoi se întoarse spre el, surîsul abia schiţat era de suveran dispreţ sau de milă. S-ar fi

zis că nu i se adresa lui în special, ci întregii specii masculine. Şi constată amuzat, totodată, că nu părea să fi existat într-adevăr în lume vreun bărbat lîngă maşina căruia să se oprească Magda, îndrugîndu-i desigur zîmbitoare o poveste, şi care să o poată refuza !

— Dacă iese din vilă şi cu o femeie ? nu se lăsă Vlad.

— Am prevăzut şi asta, zise Magda. Se rezolvă. Nu-ţi cer „să urmărim maşina din faţă", n-avea grijă !

— Dacă-i singur, îi spui parola de la început ?

— Nici gînd. Şeful a aprobat să-l tatonez pe „amicul" Emil Zariţchi şi să mi-l apropii un pic înainte de a intra în subiect. Lasă-mă să mă gîndesc.

Să se gîndească ! La ce naiba ?... Era o zi de toamnă atît de frumoasă şi de liniştită, zgîriată doar de ţipetele unui copil.

— În ce calitate şi cît „să-l apropii" ? zîmbi Vlad.

— Nu mă plictisi ! se strîmbă Magda ; adăugă deodată : Uite-l că iese. Îţi mulţumesc, şopti ea şi coborî grăbită din maşină.

Bărbatul cu ochelari pe care-l văzuse în fotografia procurată de Mircea ieşise într-adevăr din vilă, singur încuia uşa, mîna cealaltă ţinea aruncată pe umăr o haină din piele de căprioară.

Purta un pulover alb, pe gît, pantalonul era operă unui croitor bun. Coborî treptele vilei cu un aer degajat, se îndreptă spre Peugeotul parcat cam neregulamentar lîngă trotuar.

Magda ajunsese între timp în capul străduţei, păşind repede, repede, cu mersul ei uşor săltat, ceva mai săltat chiar, taiorul bleumarin, strîns bine pe talia subţire, bluza de un bleu pal o făceau să semene cu o stewardesă. Impresie la care contribuia şi silueta zveltă, pasul energic şi „cam ondulat", tinereţea ei remarcabilă.

Cine o vedea pe Magda nu-i dădea, de regulă, mai mult de 18—19 ani.

O mai zări traversînd strada şi... o pierdu... Se întrebă ce se întîmplase, ce intervenise ?

Zariţchi deschise portiera maşinii, se urcă, introduse cheia de contact. Magda nu se zărea nicăieri... Ce-o făcuse să abandoneze ?

Constată apoi că se înșelase. Magda alerga spre mașină din față, Zarițchi o remarcă, ezită să demareze, rămase cu ochii la silueta care venea spre mașina lui.

Magda se opri lîngă portiera din dreapta, se aplecă, făcu un semn mic, Zarițchi se aplecă și deschise portiera. Nu putea auzi „povestea“ Magdei, era însă desigur „palpitantă“. Bărbatul zîmbi, spuse ceva, luă un obiect de lîngă el și-l puse pe bancheta din spate. Magda se instală senină alături de cercetător.

Mersese ! Nu-și făcea probleme nici în continuare. Magda rata rar și, de regulă, cînd rata făcea astfel încît să iasă bine pînă la sfîrșit ; chiar dacă asta însemna să uite planul minuțios conceput.

Mașina demară și îi ieși din unghiul vizual. Vlad aruncă o privire spre ceas. Pornise motorul, cînd observă în piață o altă mașină care trecea tot în direcția în care plecase mașina lui Zarițchi.

Era Mustangul pe care-l văzuse c-o seară în urmă la șosea. Ori unul asemănător, asta se putea însă verifica.

Vlad demară în viteză, apucă să mai vadă partea din spate a limuzinei, pierzîndu-se după colț.

*

La capătul firului, vocea unui ofițer, din alt serviciu, răsuna de aproape două minute, explicînd cît de bine-i părea că „l-a prins“ la telefon și ce importantă era ședința ce urma să înceapă la ora nouă.

— Bine, am înțeles, spuse Dumitrescu și trînti receptorul în furcă.

Rămase cîteva clipe cu mîinile sprijinite de birou, avînd un aer teribil de nemulțumit. Ce-ar fi putut face ca telefoanele să nu-l mai întrerupă exact cînd era mai concentrat ?

Cine era de fapt Eliza Panait ? Ce rol o fi avut ? Nu reușea să ajungă la nici o concluzie. Aveau practic prea puține informații despre suspecți, iar Panait..., Panait sconta desigur pe asta.

Își luă haina, o îmbrăcă, era pe punctul de-a ieși din cameră, cînd se auzi, de data aceasta, apelul aparatului

radio, de lîngă telefoane. Reveni, apăsă clapa, auzi vocea grăbită a lui Vlad :

— Zețaru aici, permiteți să...

— Spune !

— Magda și subiectul ei au o codiță. Mustang argintiu.

Telefonul de oraș sună la rîndul lui.

— Așteaptă puțin, zise colonelul. Ridică receptorul. Da !

— Tovarășe colonel, se auzi în aparat vocea lui Mircea.

— Ce mai e, Mircea, spune repede !

— Maiorul... A murit. Azi-noapte, la trei. Familia nici nu știe încă...

Dumitrescu rămase două secunde fără replică. La asta nu se gîndise. Maiorul dispăruse așadar, totul era zadarnic, pista definitiv înfundată. Pe Mircea deci... îl „dăscălise“ *cu totul* inutil. Știuse ori bănuise Panait care era starea maiorului ? Era o simplă coincidență ?

— Ce fac ? întrebă locotenentul.

Ce să mai facă ? Își aminti că Mircea fusese de serviciu.

— Te duci și te culci, decise Dumitrescu. Dar reveni imediat : Ba nu. Stai, ești cu mașina ?

— Da.

— Ia legătura cu Vlad prin radio, preiei o acțiune cu un Mustang argintiu !

— Am înțeles, zise repede Mircea.

Dumitrescu apăsă din nou clapa :

— Vlad, i-l predai lui Mircea, va lua legătura cu tine prin radio, tu vezi-ți de fotograf.

— Am înțeles, se auzi și vocea lui Vlad, în mod ciudat marcată de un anumit regret.

Colonelul închise. Porni spre ușă, același telefon, de oraș, sună în urma lui. Dumitrescu reveni furios...

— Da ! !

— Maior Stoenescu, raportez. „Amicul“ a mers direct la hotel, n-a mai ieșit din cameră.

— Ei și ?

— Ascultă muzică la radio, pe drum nici o legătură, cu nimeni, nimic, nimeni nu l-a căutat.

— Şi ce vrei ? Să-i fac eu legături ? strigă aproape Dumitrescu.

Noaptea nedormită, sîcîielile, întrebările, Mustangul ăsta, dracu ştie de unde apărut şi el, toate se acumulaseră. Îşi dădu seama că Stonenescu n-avea nici o vină, se obişnuise doar, cătană bătrînă, să raporteze la fiecare pas.

— Continuă misiunea ordonată ! rosti mai domol colonelul.

Alt „am înţeles", uşor nedumerit. Dumitrescu închise, făcu doi paşi, se întoarse spre telefoane, aşteptînd să mai sune vreunul. Părea hotărît în clipa aceea să le întrerupă, oricine ar fi fost...

Ştia totuşi... că n-ar fi făcut-o.

Uite că nu zbîrnîia nici unul. Porni spre uşă, ieşi, traversă mica încăpere ce servea de secretariat, o luă pe coridorul care nu era pustiu, trei tineri locotenenţi şi-un căpitan se îndreptau spre birouri, făcînd pronosticuri asupra unui meci ce urma să se desfăşoare, pesemne, a doua zi.

— ...Noi, adică cine ?

Nu ştia ? Tatona, „trăgea de timp" ?

— Eu, preciză simplu Magda, şi persoana căreia i-aţi promis că-i veţi da informaţii. Care v-a dat parola pe care v-am spus-o. Cînd eraţi în străinătate, acum un an. În martie.

Spera că Panait nu încurcase ceva. Nu. În martie fusese Zariţchi într-adevăr în străinătate. De ce atunci tăcerea asta, de ce îndoiala ? Un om care nu ar fi avut de-a face un serviciu de spionaj ar fi reacţionat mai prompt Un agent ar fi întrebat în ce zi din martie, şi la ce oră. Ea însă ştia şi asta.

În sfîrşit, Zariţchi surîse, ironic, mimînd nedumerirea :

— Am promis eu aşa ceva ? se miră el tărăgănînd cuvintele. „Parola" ! Domnişoară, cred că citeşti prea multe cărţi de aventuri. Ce parolă ?

Îi azvîrli o nouă privire, reţinu scînteierea din ochii ei, deveni iarăşi uşor crispat. Magda hotărî că trebuie mers pînă la capăt :

— S-ar putea... să regretaţi amnezia asta, sublinie ea. Şi încă foarte curînd, dragă domnule Zariţchi !

Vorbele toarse, parcă, avură un efect neaşteptat. Cercetătorul zise acum serios :

— A, nu ! Eu nu vreau să supăr pe nimeni, să fie clar ! Vreau să fiu lăsat să-mi văd de lucrări, dar să nu mă supăr *cu nimeni*. Înțelegi, domnișoară ?

Era o mărturisire ? Că nu voia să discute cu ea, că nu mai voia să discute cu nimeni din serviciul care-l recrutase ? Că nu ştia despre ce-i vorba, dar prefera nici să nu ştie ? Nu afirmase totuşi nimic clar. Zariţchi nu excludea nici posibilitatea ca ea să fie ofiţer, dacă ăsta era sensul formulei lui ambigui. Era un simplu „şoarece de laborator" care voia într-adevăr să n-aibă nici un fel de probleme ?

Observă că Zariţchi oprise lent maşina, aproape de intersecţie, lîngă un miliţian care fluiera de zor, făcîndu-i semn „să circule". Ar fi fost nostim s-o predea „ca pe o spioană" !

Miliţianul se apropia. Zariţchi privi drept în ochii ei, ezită, se întoarse spre omul în uniformă, lăsă geamul portierei :

— Fii te rog amabil, zise cercetătorul pe cel mai natural ton, domnişoara vrea să ştie unde este o stradă de undeva din apropiere.

— Da... Ce stradă ? întrebă miliţianul grăbit. Se aplecase şi o zărise pe Magda.

— N-am spus ce trebuia ? şopti Zariţchi. Părea să fie un avertisment prin care-i sugera „sîntem chit de-acum", pentru că „n-o predase"... Cu bine, domnişoară ! încheie Zariţchi şi Magda înţelese că era poftită să coboare.

Miliţianul îi privea nedumerit.

— Îţi mulţumesc că m-ai adus pînă aici, domnule Zariţchi, ciripi glasul Magdei. Dar adăugă deodată foarte scăzut, dur, cu subînţeles : *Adio !*

Ieşi repede din maşină, ocoli prin spate, se apropie de miliţian care o salută abia acum. Nu cumva o cunoştea ? Dacă mai şi spunea ceva...

— Strada Gabroveni ştiţi unde este ? întrebă Magda.

Miliţianul îi explică doct, cuminte. Maşina lui Zariţchi se îndepărtă, cu viteză.

Ratase deci ! Nu-şi putuse da măcar seama dacă Zariţchi ştia parola ori nu ! O ratare desăvîrşită !

VII. „Fără nervi ! N-avem timp de-aşa ceva !"

— Magda a coborît, X se ţine după maşină, eu ce fac ? auzi Vlad în radioportativ glasul grăbit al lui Mircea.

Îl botezase X pe bărbatul din Mustang. Acum acest X se ţinea după maşina cercetătorului. Era totuşi bine. Grav ar fi fost să o fi luat pe urmele Magdei, Magda să nu bage de seamă şi să intre în clădirea ministerului. Dacă îl fila pe Zariţchi, avea să-l conducă pînă la institut, în cazul că nu îşi programaseră o întîlnire pe care prezenţa Magdei le-o amînase. Ce reuşise Magda oare ? Descoperise că maşina domnului X îi filase ?

— Ai prefera s-o secondezi pe Magda ? întrebă Vlad amuzat, răsucind volanul maşinii.

— Ei, nu ! spuse încurcat Mircea. Dar... pînă cînd ?

— După domnul X, pînă-n pînzele albe ! hotărî Vlad. Adăugă uşor ironic. Ţi-e somn rău ?

— Nu rău, bine, mormăi Mircea indispus.

După voce, părea într-adevăr obosit. Cînd îl văzuse ultima oară, era extrem de vioi, ca şi cînd n-ar fi fost ofiţer de serviciu în noaptea precedentă. Ce se întîmplase între timp ?

Eşec ? Maiorul în rezervă ? Tehnicianul ? Eşecurile oboseau mai mult ca orice.

N-avea însă ce-i face. Mircea trebuia „călit", după principiul cazon, dur, asemănător cumva cu procedeul „aruncă-l în apă şi să vezi cum învaţă să-noate !"

— Dacă pocneşti maşina, o plăteşti ca nouă ! rîse Vlad. Și vezi să nu te observe X. Răspunzi cu capul. Succes !

— Mulţumesc, terminat, se mai auzi vocea lui Mircea.

Vlad închise aparatul portativ. Îl aruncă în torpedo, viră pe o stradă, descoperi atelierul foto pe care-l căuta. Mișu Greabăn binevoise să sosească ?

În atelier se vedea lumină. Cineva era deci acolo. Neplăcut ar fi fost ca în locul lui Greabăn să fi venit alt salariat ; dacă exista altul. Ar fi trebuit atunci să-l caute acasă pe Mișu Greabăn. Oare dormise în noaptea trecută acasă ?

Parcă mașina ceva mai departe, o încuie. Ajunse cu pas leneș în faţa atelierului. Citi orarul de lucru, se opri în dreptul vitrinei pline cu fotografii, cele mai multe de tineri miri, care zîmbeau fericiţi ca nişte îngerași. Nu erau însă rău executate ; deloc.

Prin geamul vitrinei nu se zărea nimeni. Prin ușa deschisă din fundul camerei pătrundea o lumină slabă ; restul atelierului era în clar-obscur. Nu se vedea nici un fel de aparatură fotografică. Încăperea pe care-o cerceta cu privirea servea, probabil, doar ca birou de primire. Camera în care se executau „pozele" era cea alăturată. Mișu Greabăn era acolo sau altcineva ? Singur ori cu vreun client ?

Vlad hotărî să aștepte cu răbdare, studiind între timp împrejurimile. Totul părea în ordine. Era o străduţă mai mult comercială.

La ora asta, lipsea încă forfota obişnuită.

Constată că avea noroc. Zări silueta mătăhăloasă a lui Mișu Greabăn ieșind din atelierul propriu-zis, unde stinsese lumina. Era deci singur. Nu avea rost să mai aștepte. Puteau apărea amatori de fotografii dintr-o clipă în alta.

Planul ? Unde era „planul inspirat" ?

Privirea lui Vlad se opri pe cartonul cu orarul de lucru al atelierului. Planul era gata. Cel puţin în privinţa discreţiei şi siguranţei discuţiei.

Intră, străbătu camera, se apropie zîmbitor de Mişu Greabăn, întrebînd din mers :

— Singur, singurel ?

Aşezat pe scaun în spatele unui birouaş, Mişu Greabăn se mulţumi să continue să se tragă de mustaţă, avea mustăţi groase, negre, care-i dădeau un aer de morsă plictisită. Nu se obosi să răspundă. Vlad merse deci pînă la uşa din fund, o deschise.

Acolo s-ar fi putut adăposti totuşi cineva ca să se îmbrace. Aprinse lumina pe care abia o stinsese fotograful, descoperi o încăpere în care se aflau doar lămpile, un scrin vechi, taburete, o masă joasă, un cuier şi-un fotoliu pat, întins. Clişee la uscat peste tot.

Să fi fost adevărată sesizarea despre clişeele porno pe care le făcea Mişu ? Că încăperea şi fotoliul pat rătăcit acolo ştiau multe... asta da, părea verosimil.

Vlad stinse lumina, reveni în încăperea unde Greabăn aştepta privindu-l uşor nedumerit, ţinîndu-şi acum ambele braţe pe birouaşul care, sub pumnii lui, părea fragil.

Vlad se întoarse cu acelaşi pas lejer la uşa de intrare, deblocă yala, întoarse spre stradă cartonaşul pe care scria „Închis", trase dintr-o mişcare draperia.

O porni spre alt colţ al camerei, se instală pe un scaun în faţa lui Mişu Greabăn. Îi despărţea micul birou plin de chitanţiere, plicuri cu fotografii, telefonul, o veioză şi-o ceaşcă de cafea, întoarsă cu gura în jos. În farfurioara pe care era ceaşca se vedeau, lucind în semiîntunericul ce domnea în atelier, urme de lichid negru. Mişu Greabăn avusese deci timp să-şi bea şi cafeluţa de dimineaţă.

Asta era o idee, o idee pentru a intra în subiect. Vlad luă cu un aer degajat ceaşca, o cercetă atent, spuse surîzător :

— Interesant !

Mişu Greabăn îl privea apatic, întrebîndu-se probabil dacă nu-i nebun. Vlad se întrebă la rîndul lui dacă Mişu nu era mut, ori arierat, prea fusese cuminte tot timpul.

— Ce doriţi ? îi spulberă fotograful îndoielile, cu o voce groasă, cam răguşită. Tonul era totuşi politicos, absolut liniştit.

— Să-ţi ghicesc ! zise prompt şi indiferent Vlad.

— ...Pe cine căutaţi ? continuă Mişu Greabăn. Nu se clintise măcar, nici un muşchi nu zvîcnea pe obrazul smolit, puţin fanat, ochii negri îşi fixau mai departe vizitatorul cu o răbdare care dovedea — ori dorea să dovedească — nervi tari.

— Uite, ce ciudat ! remarcă Vlad, răsucind ceşcuţa mînjită de cafea. Da, foarte interesant, o ceaşcă în care se vede doar trecutul ! Hm ! Cam năclăit trecut, dar nimic, absolut nimic despre viitor ! Vezi ? Viitorul e... un semn de întrebare !

Mişu Greabăn reacţionă, în sfîrşit. Unul din pumnii săi se ridică încet, încheietura degetului mare mîngîie mustaţa stufoasă, întîi o parte, apoi cealaltă, buzele groase mormăiră c-un soi de iritare :

— Cine dracu eşti ?

— Unde sînt fotografiile ? zise sec Vlad.

— ...Care fotografii ? întrebă Mişu.

Mîna sa se îndreptă spre veioză, apăsă butonul, desigur din dorinţa de a putea privi mai atent faţa interlocutorului care se aşezase cu spatele la lumina slabă, ce pătrundea prin geamul îngust al vitrinei. Vlad stinse veioza imediat, trăgînd cordonul din priză.

— Preiau afacerea, Mişu Greabăn ! rosti el pe un ton scăzut. Din clipa asta ! Îmi dai cincizeci de mii şi negativele ; iar miliţia nu află nimic ! Facem tîrgul ?

— Care negative ? întrebă de data asta şovăitor Mişu Greabăn.

Uite că era ceva adevărat în sesizarea primită de miliţie. După zbaterea uşoară a unui muşchi de pe chipul fotografului, se părea că nimerise cît se poate de bine. Era vorba şi de şantaj ?

— Negativele cu care-ai scos bani albi de la făpturile care-au închiriat fotoliul pat de dincolo ! explică Vlad. Constată că iarăşi nimerise în plin. Adăugă inflexibil : Nu scoţi marfa, o scoate miliţia ; poate fi aici, într-un sfert de ceas.

Pumnul masiv al fotografului poposise la loc pe marginea birouaşului. Mişu Greabăn îl cerceta atent, urme de panică i se cuibăriseră însă în ochi. Trebuia speculat momentul, cu talent.

Vlad trase spre el aparatul de telefon, fără să se grăbească, gata fiind să reacţioneze la o izbucnire, ori măcar la un cuvînt „nu tocmai delicat", cum ar fi zis Magda. Mişu Greabăn nu se mişca însă, nu spuse nimic.

Vlad luă receptorul, aşteptă venirea tonului, cu ochii aţintiţi în ochii fotografului. Începu apoi să formeze numărul real al miliţiei, la dispeceratul capitalei.

— Miliţia ? întrebă el şi îndepărtă puţin receptorul de ureche, astfel ca Mişu să poată auzi răspunsul.

Un locotenent-major se prezentă prompt, foarte clar, întrebă cu cine vorbea.

— Vreau să vă semnalez, începu Vlad...

Nu apucă să spună mai mult, mîna fotografului fulgeră, lovi incredibil de iute şi precis, întrerupînd convorbirea. În următoarea clipă birouaşul zbură în lături, răsturnat cu o forţă şi viteză deosebite. În cealaltă mîna a „gazdei" apăruse o sticlă goală de coniac, cu care intenţiona să-l lovească în cap. Abia cînd Mişu se avîntă furtunos, Vlad fentă, îl izbi în gleznă, fotograful trecu pe lîngă el şi se prăbuşi pe podea. Rămase cîteva clipe uluit, pumnul în care ţinea încă sticla se încordă.

Greşise. N-ar fi trebuit să-i lase „arma". Mişu Greabăn făcu exact ce era de aşteptat. Se adună încet de pe jos, trăgîndu-se înapoi, se ridică, sparse fundul sticlei de rafturile metalice care acopereau un perete pînă în plafon. „Obiectul" devenea în mîna unui bătăuş calificat, cum părea a fi Mişu Greabăn, o armă tot atît de periculoasă ca un şiş. Cu un asemenea uriaş, procedeul de apărare cel mai sigur se solda cu dislocarea umărului ori ruperea mîinii din cot. Dumitrescu n-ar fi fost însă încîntat să audă de executarea unui asemenea „plan". Nu pentru asta venise aici.

— Faci foarte rău, domnule Greabăn ! îl avertiză Vlad surîzînd. Foarte rău, subliniez, cincizeci de mii nici nu-i mult. Iar clişeele... La puşcărie oricum n-ai ocazia să faci altele, chiar dac-am ajunge acolo împreună.

Ultimele cuvinte nu le adăugase întîmplător, puteau fi și „o punte de înțelegere". Celălalt nu acceptă însă șantajul. Se repezi spre el cu intenția clară de a-l izbi cu ciobul în burtă.

Nimeri în gol. În clipa următoare sticla se spărgea definitiv de podea, Mișu Greabăn era fixat de perete, cu mîna dreaptă răsucită la spate, gemînd ca un taur înjunghiat.

— Zău că cincizeci de mii nu-i mult, zise Vlad.

Își trase din buzunarul de la spate revolverul-brichetă, care nu funcționa sărmanul nici măcar ca brichetă, îl fixă în obrazul buhăit al fotografului.

Greabăn încercă să zărească arma. Auzi șoapta groasă și gîtuită :

— Ți-i dau.

— Acum !

— Acum... n-am ! exclamă sufocat de spaimă Greabăn, dar peste-o oră... mi-aduce cineva... treizeci de mii.

Gîfîia încă, era disperat. Treizeci de mii peste-o oră. Mișu „lucra în stil mare", într-adevăr !

— Și negativele ? !

— Sînt acasă, spuse repede, prea repede omul fixat la perete. Cele pe care le mai am !

— Minți ! șuieră Vlad și înfipse mai mult țeava „armei" în obrazul fotografului.

Dacă era să joace rolul unui agent străin, apoi trebuia jucat.

— Sînt... sînt în tăblia mesei ! aproape strigă Greabăn, părînd gata să se lepede acum ca de Satana: Completă ! Și fotografii, și clișee, tot !

Dacă mințea încă, n-avea nici o importanță. Nu pentru clișee și negative venise de fapt aici. Era momentul să treacă la subiect, introducerea fusese făcută. După pregătirea asta, agentul *posibil* al lui Panait n-avea să facă mofturi, nu putea decît să ofteze ușurat.

— „Aș vrea șapte fotografii color, șase pe doisprezece jumătate", șopti Vlad rar, coborînd „arma", dar strîngînd încheietura mîinii lui Greabăn în pumnul său.

Reuși să surprindă tresărirea de pe obrazul lui Mișu Greabăn. Nu stătea deci cu nervii chiar atît de bine.

Fotograful scăpă o șoaptă într-adevăr de relaxare, în ciuda poziției chinuite în care se afla :

— „Nu fac decît alb-negru, 9 pe 12 și 30 de milimetri“, răspunse Greabăn. Apoi ca o imputare : De ce n-ați spus așa de la început ?

Uite că Panait nu mințise ! Parola era pe cît de idioată, pe atît de exactă, cuvînt cu cuvînt. Trebuia acum să afle alte detalii care să justifice timpul lung cît centrul nu luase legătura cu Mișu.

— De ce n-ai răspuns așa, cînd te-a căutat omul meu ?

— Jur că nu m-a căutat nimeni ! se îngrozi fotograful. Nu m-a căutat decît anul trecut omul care mi-a dat noua parolă : cea cu „fotografiile color“ ! Mi-a zis să strîng clișee compromițătoare. Le-am strîns. N-a venit nimeni după ele. Ce era să fac ?

Noua parolă ? Anul trecut ? De cînd lucra oare ? Și de ce fotografii compromițătoare ?

Crezuse cîndva că erau fleacuri, în orice caz nu bază de recrutare în spionaj.

— Vă jur că, dacă venea cineva, le-aș fi dat ! gemu Mișu.

Bănuia din tăcerea lui că nu e crezut și asta îl înspăimînta. Transpirase tot, îi simțea mirosul sudorii abundente, sărat-acide, mirosul acela *al fricii*. Greabăn încerca de zor, cu coada ochiului, să surprindă o reacție pe fața lui.

— Și te-ai apucat să faci clișeele bani ! rosti Vlad pe un ton de reproș, slăbind ușor strînsoarea încheieturii.

— Păi... informații n-aveam cui să dau, bani ioc ! explică, revenindu-și treptat fotograful.

— Și riscai să te umfle miliția ! Era de-ajuns să te denunțe unul care n-avea de unde să plătească.

— A, nuu ! surîse timid Mișu Greabăn. Știu eu pe cine s-arunc năvodul, iar să mă denunțe... Ce le dă mîna ?! Nu mi-ați văzut clișeele !

•

— Încă o fază reușită ! anunță victorios Dinu. Sînteți liniștită acum ?

— Să trecem datele în fișe.

— Lăsaţi, am să le trec eu mai tîrziu. De ce să vă pierdeţi vremea ?

— Nu, zise cu fermitate Ligia Răduţ. Acum trebuie trecute. Dictează-mi-le.

— Sînteţi conştiinţa personificată ! zîmbi Dinu.

Era un băiat şaten, politicos, abia ieşit de pe băncile facultăţii. Îi despărţeau ca vîrstă puţini ani, nu îndrăznea să-i spună însă pe nume ei, care era deja „cercetătoare cu lucrări publicate". Pentru el însemna ceva extraordinar !

„Conştiinţa personificată" ! Ce-ar fi zis oare Dinu dacă ar fi aflat că ea prefera să noteze rezultatele *pentru a le memora mai bine* ?

Ce-ar fi zis Dinu dacă ar fi aflat că, doar cu o seară în urmă, avusese o întîlnire în maşina unui agent de legătură, reprezentant al unui serviciu de spionaj străin ?

Ce-ar fi zis acest ochelarist simpatic dacă ar fi ştiut... Ah, Roxana, idioată mică... De ce mică ? Roxana era cu doi ani mai mare decît ea şi putea fi numită „o mare idioată", fără nici o rezervă !

În clipa aceea se auzi urletul lui Zoro. Ce-i păsa lui Zoro ? ! Pe el nimeni nu-l racola. Stătea în cuşca lui şi urla cînd i se făcea foame !

— Pot să încep ? întrebă Dinu preocupat.

— Începe, notez.

*

Ziaristul coborîse din maşină încîntat, nu-i lăsase însă timp să se gîndească la „plan". Dumitrescu privi posomorît silueta Elizei Panait care ieşise din casă şi se îndrepta cu pas grăbit spre staţia de autobuz. Corpul nu era nici pe departe urît. Părea că pe trupul bine legat, aproape armonios, încă tînăr, capul acela respingător fusese plantat dintr-o eroare.

Esenţial, înainte de orice, era să afle dacă Eliza îl cunoştea.

Dumitrescu demară, o depăşi pe femeia care continua să meargă iute, cu capul în pămînt. Opri, coborî, o aşteptă, compunîndu-şi un zîmbet îndoielnic. Abia cînd era la trei paşi de el, Eliza ridică privirea. Nu înregistră nici o reacţie, aşa încît Dumitrescu rosti :

— 'Mneața, Eliza Panait !

Nu-l cunoștea. Sau era o excelentă actriță, cu nervi foarte tari.

— Nu cumva nu mă mai cunoști ? ! rîse puțin silit, voit silit, colonelul.

Femeia îl privea încă nedumerită, atît de nedumerită, încît Dumitrescu se întrebă dacă nu cumva truca, ori, dimpotrivă, habar n-avea de nici o parolă. Eugen Panait poate voise să se răzbune pur și simplu, incluzînd-o, alături de tehnician și rezervist, într-un lot de oameni poate nevinovați.

Trebuia să meargă oricum cu verificarea pînă la capăt. Dumitrescu străbătu distanța pînă la femeia încremenită, o luă cu familiaritate de braț, șopti însă printre dinți :

— Sînt colonel de securitate, o să ne cunoaștem. Urcă în mașină.

Eliza rămăsese nemișcată, cu privirea în caldarîm, păli ușor, cercetă apoi rapid, expert strada, pe care nu se vedeau decît cîteva bătrîne și un puști. Privirea trecu peste mașina în care de asemenea nu se vedea cineva. Șopti, agasată parcă :

— Legitimația !

Era clar, Eugen Panait nu-i mințise.

— Ai s-o vezi la sediu ! zise repede și brutal Dumitrescu.

Încercă s-o urnească de braț, ca s-o conducă spre mașină. Ea se împotrivi, smucindu-și scurt brațul din mîna lui.

— Legitimația ! repetă ea apăsat, așteptînd parcă să explodeze ceva. Era încordată pînă la ultima fibră, crispată, colonelul aprecie că venise momentul să-i spună parola ; i-o spuse zîmbitor.

Eliza nu reacționă cum se așteptase. Nu reacționă inițial în nici un fel. Se întoarse apoi spre el încet, îl privi în ochi, cu ură. Șopti deodată aprig, cu scîrbă, ca și cum l-ar fi scuipat în față :

— Idiotule !

Apoi, după alte cîteva secunde de confruntare, îi răspunse la parolă, ocoli mașina, se instală liniștită pe scaunul de lîngă șofer. Cînd Dumitrescu urcă și el, o auzi bombănind :

— Imbecili !... Dacă măcar aţi avea fantezia să schimbaţi din cînd în cînd placa. Trucul ăsta *eu* l-am inventat, pentru verificări, acum patru ani !

Exagera, desigur. Trucul era mult mai vechi, nu-l inventase ea, fusese imaginat odată cu primele servicii de informaţii, adică în urmă cu multe sute de ani. Dar se folosea şi azi, nu fără succes. Vlad fusese verificat astfel de cîteva ori, cînd intrase într-un joc asemănător, anul trecut. Exceptînd tehnica modernă, procedeele de verificare a agenţilor care lucrau într-o ţară străină nu evoluaseră prea mult de-a lungul secolelor. Depindea doar... cum le utilizai.

Cel mai interesant rămînea însă acel „patru ani" ! De cît timp „lucra" ? Ce dăduse în timpul ăsta ?

Ori îl verifica ea acum, strecurînd în discuţie formula „patru ani" ? Eugen Panait spusese că o racolaseră pe Eliza doar de un an. Lucrase înainte pentru altcineva ?

— Hai să lăsăm fleacurile ! stabili Dumitrescu. Ce-mi poţi da azi, într-o oră ? La prînz vreau să fiu departe.

•

— Cornel ? ! Salut, colega ! Pentru experiment ai venit, nu ?

Îl chema Milcar ? Da, George Milcar, un tip veşnic zîmbitor, complet chel la cei patruzeci de ani, pe care-i arăta. Se oprise acum lîngă el în holul mare al ministerului. Cornel răspunse salutului cu aerul lui cam „împrăştiat", întrebîndu-se dacă era cazul să discute întîi cu acest Milcar ideea contopirii experimentelor, ori „să ia taurul de coarne", cum ar fi zis Maria, şi să prezinte propunerea direct în faţa comisiei adunate în plen, comisie în care Milcar era doar un simplu membru.

— Crezi că o să reuşim ? Sincer vorbind, crezi că o să reuşim ?

Avea obiceiul să repete, parcă pentru a găsi „tonul just". Ce urma „să reuşim", ce contribuţie avusese, de fapt, George Milcar la lucrarea respectivă ? Tot ce izbutise pînă atunci fusese să le amîne de două ori experimentarea. Nu se îndoia că, dacă aveau să înregistreze un eşec, Milcar schimba şi el tonul, spunînd grav : „Era normal

să nu reușiți, dom'ne. Sincer vorbind, eu v-am prevenit de mult." Dacă însă o lua acum cu „o să reușim", însemna că spera să iasă bine. Aspect demn de reținut.

— O să reușim ; poate chiar mai mult decît ne-am propus.

— Aha ! Bravo ! Bravo, Cornel, îmi place optimismul, numai că...

— Numai că, pentru asta, comisia ar trebui să fie de acord cu o mică suplimentare de program... și de utilaj.

— Cum, cum ? Ce suplimentare ? De ce ? făcu Milcar circumspect, parcă i se aprinsese subit sub creștetul pleșuv un beculeț.

— Documentația proiectului ăsta e aici, a celuilalt proiect, 227, de asemenea. Le cunoști. Mă gîndeam că ar fi posibil să facem o *singură* experimentare, acum. Să-l experimentăm adică și pe 227, nu peste două săptămîni. E perfect posibil, ideile sînt din aceeași familie, proiectele înrudite. Iar contopirea celor două experimente ar dovedi...

Cornel începu să explice precipitat, în timp ce urcau amîndoi treptele de marmură. Apoi înțelese că proceda greșit. Îl luase prea repede pe Milcar. Îl determina să-și exprime „un punct de vedere", un punct de vedere care ar fi putut fi discordant față de cel al șefului comisiei, iar Milcar se ferea de așa ceva ca de foc. Pe deasupra, îi propunea „o schimbare de program", o abatere de la ceea ce „fusese statornicit", adică o inovație în plan, iar omul care se ocupa de invenții și inovații se arătase pînă atunci întotdeauna refractar, la orice gen de schimbare. Maria l-ar fi categorisit repede, cu una dintre formulările ei „neacademice", dar teribil de expresive.

Cornel continuă totuși să argumenteze, tot mai nervos, tot mai incoerent, ajunseseră în fața sălii unde urma să se prezinte teoretic proiectul. Se opriră. Fața roșcovană, cu frunte lată se întindea spre creștet lucioasă, șlefuită parcă. Fruntea fără o cută se înnegură, sau avu doar impresia că era așa, că Milcar „medita profund", cu ochii în pămînt, pregătindu-și desigur un răspuns „echilibrat", „ponderat", care să-l pună la punct pe provincialul cu idei năstrușnice.

— Uite ce e, începu Milcar. Uite ce este, Cornel, ideea ta mi se pare... Căută mult cuvîntul, cu același aer preocupat. Spuse grav : Teribilă, domnule !... Da, da, teribilă !

Asta ce mai era ? Cum de i se părea lui Milcar „teribilă" ideea lui ? O fi fost chiar atît de proastă ?

Găsi răspunsul la aceste întrebări abia cîteva minute mai tîrziu, cînd află că Milcar fusese „rotat" ; era ultima lună pe care o petrecea în centrală. Aveau să devină colegi. Milcar urma să lucreze la institutul din provincie. Ideea lui nu era deci proastă ! Întrebarea era cum aveau s-o primească și ceilalți membri ai comisiei ?

*

— Șeful e-aici ? se interesă Vlad.

Aneta se opri. Dactilografia un text ce aducea a raport. Ridică spre el ochii. Oglindeau perfect caracterul echilibrat și firea răbdătoare a secretarei. Aneta împlinea în curînd douăzeci și cinci de ani de muncă în minister. Începuse ca stenodactilografă, la 18 ani. Pe-atunci era o femeie tare drăguță. Anii adunaseră încet pe chipul ei urme greu de îndepărtat. Aneta nici nu se obosea dealtfel să le îndepărteze. Arăta acum ca o gospodină cumsecade, puțin mai împlinită decît ar fi trebuit. Cine o vedea pe stradă își putea imagina anevoie că are în față secretara unui serviciu de contraspionaj.

— Nu a revenit încă, zise ea. Adăugă cu o notă de îngrijorare : L-a căutat de trei ori tovarășul colonel Rădulescu. Spune că a-nceput deja o ședință foarte importantă, la care era invitat să participe. Îi reamintise azi-dimineață, în mod special.

— Din cîte știu, mai avea azi încă vreo două, la fel de importante, rosti Vlad. Una acum un ceas, la care trebuia, tot dacă bine-mi aduc aminte, să merg și eu.

Aneta îl privi reprobator. Vlad constată că femeia aceasta, prin mîna căreia treceau cele mai importante rapoarte și sinteze ale unor acțiuni operative pline de tensiune, avea un fel de cult pentru ședințe. Care, pe el și pe Dumitrescu, îi exasperau.

— N-ar trebui să vă duceți ? Măcar acum ?

— Nu. Că s-a anunțat să fie „operativă". explică Vlad. Dacă a fost operativă, s-a terminat. Dacă n-a fost, bine că n-am intrat. Magda unde-i ?

— În sala de şedinţe, răspunse cu seriozitate Aneta. La noi, însă, unde nu-i şedinţă. Acum o jumătate de ceas a venit. M-a rugat, dacă mai telefonează cineva, să-i fac legătura acolo. A fost căutată de vreo trei ori de cineva, dar...

— Te rog acelaşi lucru, hotărî Vlad şi trecu în „sala de şedinţe".

Magda stătea singură, cu ochii rătăcind pe fereastră. Îi aruncă doar o privire scurtă. Era un semn rău la Magda. Însemna că ceva „nu mersese" în discuţia cu Zariţchi.

În scrumiera din faţa ei erau două ţigări strivite aprig. Magda fuma rar o ţigară după alta. Discuţia cu cercetătorul părea să fi fost un eşec deplorabil. De ce ? Şi cum o putea el „remonta" ?

Vlad se apropie, scoase din buzunar setul de fotografii luat de la Mişu Greabăn, le desfăcu în evantai.

Tehnic vorbind, pozele erau reuşite. Cîteva înfăţişau femei dezbrăcîndu-se. Alte clişee fuseseră evident făcute cu acordul „victimelor". Cele mai multe surprinseră scene de dragoste. Bărbaţi şi femei sărutîndu-se. Unele perechi fuseseră prinse în situaţii şi mai intime, fie în încăperea mizeră a atelierului, fie în altă cameră, probabil acasă la Mişu Greabăn.

Folosise un aparat cu declanşare automată, lentilă şi peliculă de o calitate deosebită. Ca bun fotograf, Vlad nu putea să nu remarce faptul.

Restul fusese treabă de profesionist, iar Greabăn se dovedea un meşter calificat.

Vlad desfăcu pe cît posibil „evantaiul", îl puse pe masă, în faţa colegei sale.

Ochii Magdei se opriră două secunde pe imaginile scandaloase. Întoarse spre el o privire care exprima milă.

— A, nu, draga mea ! N-am îmbătrînit în aşa hal, o preveni Vlad surîzător, adunîndu-şi „marfa". Nu strîmba din năsuc. Numai pentru poza asta, de exemplu, nevasta unui dentist a adus treizeci de mii şi i-a dat lui Greabăn sub ochii mei. S-ar părea că oamenii căsătoriţi au o optică aparte faţă de asemenea „documente". Cincisprezece mii ea, cincisprezece el, căsătorit, specialist la o staţie

pilot... Şeful are dreptate, reveni Vlad pe un ton posomorît. O să se lase cu autocritică dură, dură !

— Mai ales în ceea ce mă priveşte, preciză Magda.

Întorsese din nou spre el ochii aceia albaştri, care aveau acum o expresie dureroasă, cum nu mai zărise de mult.

— Am spus întotdeauna că femeile n-au ce căuta în munca asta ! rosti Vlad zeflemitor. Adăugă pe un ton oficial : Cum ai putut să ratezi, tovarăşă Deleanu Magda ? Cum a fost posibil ?

De regulă, cînd afirma ceva despre „incompatibilitatea" femeilor cu activitatea de contrainformaţii, Magda îl ironiza. Sau îi demonstra, încălzindu-se treptat, că bărbaţii sînt mult mai slab pregătiţi pentru aşa ceva. Acum Magda tăcea. Tăcea nemişcată.

— Nu-i nimic ! o-ntoarse Vlad. Şeful nostru zice că-n munca asta „izbînzile şi greşelile pot fi, ori deveni, contrariul lor, cînd nici nu te-aştepţi" ! Consideră aşadar...

— Vlad ! spuse Magda deodată pe un ton chinuit.

Nu, Magda nu era pentru munca asta. Punea la inimă mult prea mult, nu voia să accepte cu nici un chip că eşecurile temporare erau inerente. Stoenescu făcuse chiar un fel de situaţie statistică, în care demonstra matematic, aşa cum făcea totul Stoenescu, de cînd îl ştia, că „lipsa unui eşec într-un şir consecutiv de reuşite trebuia să constituie un semnal de alarmă". Însemna că „cineva" prinsese celălalt capăt al firului şi se delecta oferind cu generozitate „succese trucate". Teoria nu era lipsită de un sîmbure de adevăr.

— Vlad, am ratat prosteşte ! spuse Magda scăzut, obosită. Ridică din umeri. Şi ceea ce-i mai rău, nu pricep unde anume !

— Ai remarcat că eraţi filaţi ?

— Filaţi ? ! tresări Magda. De cine ?

— De-un tip simpatic, tuns scurt. Mircea l-a botezat X. Se afla într-un Mustang argintiu. Şi care, cine ştie dacă nu luase legătura cu Zariţchi înaintea ta. Poate telefonic.

Magda încremenise. Da, mai avea atîtea de-nvăţat ! Prinsă de joc, de intenţia de a-şi aplica „planul" conceput temeinic, omisese să privească şi-n oglinda retrovizoare,

„din rutină“, cum se obişnuia. Zariţchi remarcase probabil Mustangul. În această probabilitate ridica zeci de întrebări : Zariţchi era în legătură cu X ? ! Povestea căpăta atunci altă turnură. Panait avea ori nu vreo vină ? Putea să n-aibă, X să fi aparţinut, de pildă, unui serviciu concurent. Venise poate în România, pentru „a-l torpila“ pe Panait.

— Glumeşti, nu ? întrebă Magda.

Cum să glumească ? ! Acel X o filase ca un profesionist, extrem de prudent. Avea însă un Mustang — de ce pare nu o maşină care să n-atragă deloc atenţia ? ! Era alt mister. Vru să mai spună ceva. Uşa se deschise în aceeaşi clipă. Intră Dumitrescu.

Se ridicară, salutară cu voci anemice. Colonelul sesiză atmosfera imediat.

— Unde v-a plouat aşa ?

Vlad îşi vîrîse pozele la loc, în buzunar. Le scoase hotărît să înceapă el raportul. Magda i-o luă înainte.

— Eşec total, în cazul meu, anunţă ea fermă.

Îşi muşca buzele. Dumitrescu nu reacţionă, ca şi cum n-ar fi auzit.

— Păi cum ? întrebă după o pauză.

— Nu ştiu, nu înţeleg ! se zbătu glasul Magdei. Am procedat conform planului, tipul..., Zariţchi, se corectă ea, n-a răspuns însă la parolă..., a oprit maşina lîngă un miliţian şi mi-a făcut vînt.

„Îi făcuse vînt“ ! Se exprima, ca întotdeauna, cînd era emoţionată, într-un limbaj „total neştiinţific“. Făcea rău. Dumitrescu nu agrea maniera, deşi uneori o folosea şi el. Numea însă atunci exprimarea „plastică“, adăuga, după ce scăpa cîte ceva, „asta plastic vorbind“. Colonelul păru să fi intuit acum sensul expresiei „plastice“, întrebă fixînd ochii Magdei :

— Ţi-a făcut impresia că ştia parola ?

— Da ! răspunse Magda. Da, m-am gîndit bine, sînt convinsă c-o ştia !

Dumitrescu nu se interesă de ce era „convinsă“ ; îşi ţuguie buzele posomorît, făcu doi paşi, hotărî :

— ...Gîndeşte-te atunci şi unde ai greşit !

— Dar asta e, nu-mi pot da seama ! se zbuciumă Magda, ridicînd tonul puţin peste nivelul „regulamentar“.

Simțea nevoia să explice. Dumitrescu o întrerupse cu glas scăzut, pronunțînd cuvintele rar :

— Fără panică, fără nervi !... N-avem timp de-așa ceva.

Magda tăcu. Își mută apoi ochii de la Dumitrescu spre Vlad. Nu știa încă dacă „glumise“ relativ la Mustang. Nu voia să facă o gafă.

— Mustangul argintiu ar putea fi o explicație, interveni Vlad.

— Ce-ai făcut cu fotograful ? se întoarse Dumitrescu spre el, ca și cînd n-ar fi auzit de Mustang.

Îi luă din mînă fotografiile, le examină cu mai multă atenție decît Magda.

— Paisprezece perechi, explică Vlad. „Imortalizate“ discret. Fotografii porno, impecabile, selectate desigur. Lucrează c-un robot. Pe opt dintre ei îi șantajează de trei luni. De-atunci a început, văzînd că nu-i cere nimeni nici un raport. Dau bani toți opt, nici unul n-a scos un cuvînt. Am verificat la miliție. De ceilalți nu s-a ocupat încă. Crede că nu-i bine să stocheze prea mulți bani. Ia cam cincisprezece mii de... „de căciulă“, ar fi vrut să zică, spuse însă : de persoană.

Dumitrescu îl privea neliniștit :

— Ce fel de oameni, Vlad ?

Asta era nenorocirea. Se scărpină după ureche.

— Trei fete ori neveste de doctori, patru de ingineri..., două de ofițeri. Bărbații sînt civili, dar...

— Dar ce ? întrebă prompt colonelul, presimțind ceva.

— ...Greabăn susține că aproape un sfert din clienți... lucrează în instituții de interes militar. Așa a fost instruit. În camera care servește „de studio“, era un miros de țigară cumplit. O masă joasă, taburete, nu m-ar mira să aibă loc tot acolo și partide de poker.

Dumitrescu zvîrli fotografiile pe masă, ca și cum i-ar fi cerut să înceteze. Mormăi printre dinți :

— A solicitat informații vreunuia din ei ?

— Nu. „Pierduse legătura cu centrul“. Nu avea mandat să ceară informațiile personal. N-a acționat. Mă-ntreb însă...

— Bine că te-ntrebi ! răbufni deodată Dumitrescu furios. Tu te-ntrebi, Stoenescu se miră, Mircea nu găsește,

Magda nu înțelege ! Superb, ce să spun ! Panait vine peste o oră să-i dăm informațiile contrafăcute și să plece ! Și-o să i le dăm ! Și-o să plece ! grăi aprig Dumitrescu.

Se vedea că ideea îl sîcîia de mult.

— Trișează, șopti Magda.

Alt lucru pe care nu-l învățase Magda era că, atunci cînd șefii se-nfurie, trebuie lăsați să se potolească întîi, chiar dacă șef le era Dumitrescu.

— Undeva trișează, simt eu, reluă Magda.

Colonelul izbucni mai aprins :

— Procurorului n-ai să-i spui ce simți, Magda ! Vrea probe ! Ce-i dăm ? Am simțit și eu că Panait minte, din prima clipă. Faptul că maiorul e mort și tehnicianul dispărut, mi-a întărit bănuiala, numai că astea pot fi coincidențe, n-avem cum dovedi că Panait a mințit ! Ne-a dat-o și pe nevastă-sa, care... ce-a mai lucrat ?! Parcă s-ar fi născut spioană, scorpia !

„Scorpia" era desigur o expresie „plastică".

Și Mircea ratase deci. Exista însă fotograful și exista „scorpia", care contraziceau bănuielile inițiale, care păreau să indice buna credință a lui Panait.

Ei și ? Cu simțămintele astea puteai să-ți faci harachiri, după ce Panait ar fi fluturat batista de la geamul mașinii, cînd trecea frontiera !

Ce informații o fi furnizat „scorpia" ? Dumitrescu le aflase ?

— Informații de valoare ? se interesă Magda.

Dumitrescu se foi în scaunul pe care se așezase. Vorbi de data asta măsurat. Se liniștise.

— E doar laborantă. Are acces limitat. Dar a profitat de fiecare greșeală, de fiecare prostie, de fiecare vorbă scăpată de cercetătorii noștri scumpi, care, cînd le amintești de vigilență, se uită la tine de parcă le-ai povesti tabla-nmulțirii !

Se ridică de pe scaun, începu să măsoare din mers nervos biroul.

„Nu este bine, tensiunea ! — ar trebui să se menajeze", se gîndi Vlad. Se întrebă deodată dacă nu era cinic. Nu. Pur și simplu, nu înțelegea ce rost avea să te enervezi cînd se-ntîmplă să ratezi. Ori judeca așa pentru că el ratase foarte rar ?

Reacția de indignare a colonelului însemna că datele furnizate de Eliza Panait... nu erau tocmai de neglijat. Contribuia desigur la izbucnirea aceea și faptul că, numai cu o lună în urmă, Dumitrescu fusese invitat la „o masă rotundă", la institutul unde lucra Zarițchi. Fuseseră invitați, de asemenea, un procuror și directorul unui institut similar, care făcuse studii în străinătate. Colonelul se pregătise două zile, temeinic, pentru discuția cu cercetătorii, deși nu-i plăcea deloc să apară în public. Le prezentase o cazuistică internă, dar și externă, întîlnită în reviste occidentale : în care articolele-reportaj referitoare la spionajul tehnico-științific erau frecvente ; în ciuda faptului că mai toate firmele aveau detectivi proprii.

Și după acea masă rotundă... Colonelul avea motive să fie tulburat, văzînd ce adunase „scorpia" ; pesemne unele informații erau recente. Numai de n-ar fi întrebat Magda nimic. Nu era încă momentul.

— Vreți să spuneți că a ajuns... la date esențiale ? se auzi glasul Magdei.

Dumitrescu se întoarse pornit pe-o replică dură, însă chipul pierit al Magdei avu darul să-l calmeze. Scoase portvizitul, și din el o hîrtie.

— Poftim ! spuse așezînd foaia pe masă. Este specialitatea dumitale. Cunoști importanța institutului. Apreciază singură.

— Atît ? întrebă Magda.

Hîrtia era scrisă mărunt, neciteț, dar rîndurile ordonate, înșirate metodic. Nici un cuvînt în afara rîndurilor.

— Citește întîi ! se răsti Dumitrescu și se-ntoarse spre Vlad : Iar povestea cu Mustangul... să nu-mi bați capul cu ea ! Individul l-a „însoțit" pe Zarițchi la institut, dar s-a întors în capătul celălalt al orașului, pe-o arteră paralelă, a continuat să se plimbe prin București. Poate o face și-acum ! L-am identificat după numărul mașinii. Îl cheamă Ranke, n-a mai venit niciodată în țară, nu e înregistrat cu nimic suspect. Turist ! A publicat anul trecut în presa străină cîteva articole despre România. Elogioase ! Totul pînă aici „sublim" !

— Bine, încercă Vlad, dar...

— Poate fi o coincidență faptul că l-a urmărit pe Zarițchi, înțelegi ? ! sublinie Dumitrescu. Poate fi ! Nouă

ne trebuie dovezi ! Iar singurele pe care le avem pînă-n prezent arată că Panait a fost corect în declarații !

Dumitrescu se întrerupse brusc.

Vlad încercă să tempereze atmosfera, declarînd senin :

— Vom putea constata dacă ne minte.

— Zău ? ! întrebă Dumitrescu.

— Cred că am un plan, zise Vlad.

•

Așadar povestea reîncepuse, pe alt plan, se țineau mai departe de capul lui, apăruse acum și „un înger cu ochi senini" ca să-i spună un „adio" pe care-l simțise de-a lungul șirei spinării.

Emil Zarițchi se ridică de la birou, trecu prin camera computerelor, intră în laborator. Nu-și găsea locul nicăieri. Se învîrti fără rost, ieși pe terasă.

Ce avea să facă el, acum, cu nebuna care-i zisese acel „adio" ? Nu părea deloc dispusă să renunțe la ideea de a se juca de-a parolele...

Îl lăsa oare să se chinuie cîteva zile și avea să apară iar ?

Sinteza lucrării de care răspundea ar fi trebuit predată la prînz. N-o începuse măcar. Fișele stăteau pe biroul lui, n-avea încă chef de lucru, era incapabil să se concentreze.

De la bufetul aflat la parter venea un miros îmbietor. Nu apucase să înghită de dimineață decît un pahar de lapte bătut, dar nu-i venea să pună ceva în gură.

Zarițchi se desprinse de balustrada pe care o strînsese bine în pumni, porni înapoi, traversă holul și deschise ușa bibliotecii. Nu era nimeni în sala de lectură. Nici măcar bibliotecara. Intră și se așeză în fața unui pupitru gol, își luă capul în mîini. Bibliotecara apăru din spatele draperiei. Veni lîngă el să-l întrebe „ce ar dori".

Ce dorea în definitiv ?

•

Eugen Panait cobora fără grabă scările hotelului, cu senzația unei dureri de mijloc. Asta i-ar mai fi trebuit, o criză de lumbago ! Ajunse în holul mare, în care poposise

un grup de sportivi. Sacii de sport, identici și numerotați, erau întinși de-a lungul întregului perete exterior, sub ferestrele largi, o puștime gălăgioasă, degajată și blondă, in treninguri, peste care purtau scurte de scai galben, umplea holul. În rest, doar vreo patru-cinci „civili". Panait se întrebă care din ei îl aștepta pe el, pentru a-l însoți ca o umbră prin oraș. Ar fi putut recurge la oricare dintre trucurile cunoscute pentru a-și descoperi „paznicul". Dar n-avea nici un rost. Și, de fapt, nu-l interesa.

Lăsă cheia la recepție, ieși din hotel. Își găsi mașina, urcă, demară liniștit, porni spre centru, gîndindu-se dacă fraza prin care intenționa să-i solicite lui Dumitrescu dolarii confiscați era bine aleasă.

VIII. Doar date derizorii

Vlad se opri lîngă fereastră, cu sentimentul că nu mai pricepe nimic. Planul lui, care i se păruse bun, fusese făcut țăndări în trei replici de colonel. Altceva nu găsea însă nimeni. Magda, atît de inventivă, tăcea și ea, citind și recitind hîrtia scrisă de Eliza Panait.

Liniștea prevestitoare de furtună fu spartă de apelul telefonului. Dumitrescu se întoarse ca ars, se uită crunt la cutia de ebonită care zbîrnîia încă, smulse receptorul cu o mișcare enervată.

— Ți-am spus că nu sînt aici ! se burzului el. Ascultă totuși ceva și zise : Aha !... Bine. Bine, sînt încîntat !

Însemna că vestea pe care-o primise era la fel de proastă. Colonelul puse receptorul în furcă, își țuguie buzele, spuse :

— Panait a pornit deja încoace... Da, Magda !

Aștepta „verdictul de specialitate" evident interesat.

Vlad citise și el hîrtia adusă de Dumitrescu de la Eliza Panait. Nu înțelesese nimic. Erau doar formule și adnotări, menționîndu-se și ziua cînd fuseseră culese informațiile. Ultimele erau procurate cu o săptămînă în urmă.

— Datele sînt totuși derizorii, spuse Magda.

Tonul era sigur, privirea rămînea fixată mai departe pe hîrtia adusă de colonel.

— Singure, aceste informații n-au valoare, preciză și mai decisă Magda, își ridică abia acum ochii albaștri spre Dumitrescu, explică : A cules probe din vasele de laborator, le-a analizat... ori aflat cumva, știe exact... mai bine de jumătate din substanțele care intră în procesul de elaborare al produsului finit. Nu rezultă însă nimic referitor la modul de preparare, iar asta e esențial !

— Ești sigură ? tăie colonelul.

— Absolut sigură, zise Magda liniștită.

— Dar dacă unul ca Zarițchi, de exemplu, întrebă aprig Dumitrescu, a dat sau dă informații de completare a acestor informații ? Dacă se coroborează ?

Magda se scutură realmente, părea că o luase cu frig. Spuse cu o voce albă, privind drept în ochii colonelului :

— Atunci... Ar însemna compromiterea completă a lucrării B-23. Și... punerea în pericol a vieții unui om.

Rămaseră apoi așa, într-un duet mut de priviri. Dumitrescu nu clipea măcar, încremeniseră amîndoi.

Vlad se scărpină și mai nedumerit în cap. De B-23 auzise ceva. Era un dosar strict secret, la care lucrau doar Dumitrescu și Magda. Simți însă că „miza" era, fără doar și poate, mult mai mare decît bănuise.

— Prelucrați tot ce-am primit pînă în prezent, zise Dumitrescu. Să avem ce-i da lui Panait. Să fie fals, dar plauzibil, nu ne e permis să greșim ! preveni colonelul. Făcu apoi cîțiva pași prin cameră, medită : Dracu știe... dacă Panait nu-i pe deplin cinstit cu noi ! ? Poate fi și viața lui în joc, dacă greșim ! E clar ?

— Da, zise Vlad.

— Nu, spuse Magda învîrtind între degetele lungi și subțiri hîrtia primită de la Eliza Panait.

— Ce nu-i clar ? se interesă colonelul.

— Ce-i dăm... să fie în concordanță sau nu cu lucrarea B-23 ?

Vlad avu impresia că Dumitrescu voise să dea un răspuns grăbit. Se opri însă, se reașeză încet pe un scaun, fixînd cu privirea postavul verde al mesei. Întrebarea era desigur dificilă. Înțelese că o anumită subtilitate îi scăpa

iar, ascultă apoi stupefiat două replici care îl nedumeriră definitiv :

— Nici așa, nici așa, zise colonelul. Ridică privirea spre Magda. Acum e clar ?

— Da, spuse simplu Magda, mușcîndu-și buzele. Cred că-i cel mai bine.

•

Ranke era mulțumit de locul pe care și-l alesese. Se afla într-un colț din care putea supraveghea toate mesele restaurantului. Ușa spre camerele de serviciu nu era nici ea departe. Prin fereastra mare, avea permanent în fața ochilor mașina.

Care din cele cinci persoane ce intraseră imediat după el era „omul lui" ?

Primii doi, o pereche, erau foarte tineri, niște adolescenți. Intrase apoi o femeie blondă, singură, bine făcută, avînd expresia aceea degajată a hoinarelor prin hotelurile de lux. Ultimii doi, tot pereche. Bărbatul spre cincizeci de ani, femeia patruzeci. Aspect de burghezi satisfăcuți. Altcineva nimeni.

Să nu fi descoperit „ei" stratagema cu numele ?

Să fi lucrat „mai fin" ? De pildă... supa pe care-o sorbea acum ?... Jack se arsese c-o supă de broască țestoasă nu demult. Adormise cu friptura în față, se trezise într-o „salvare", care îl transportase exact la interogatoriu.

Femeia blondă îl țintuia. Vorbi ceva cu chelnerul... Apoi chelnerul se apropie de masa lui.

Ranke renunță la supă, făcu un semn, chelnerul se aplecă ușor, șopti într-o franceză aproximativă ceva, din care nu înțelese decît că femeia era suedeză.

— Suedeză, monsieur ! repetă șoptit chelnerul.

Femeia urmărea scena surîzătoare, chelnerul aștepta. Încercau deci să i-o vîre pe gît pe „suedeza" asta !

Ranke își luă un aer de pastor ultragiat. Plastronul alb tresări.

— Scuze, monsieur ! Scuze ! bîigui chelnerul retrăgîndu-se de-a-ndăratelea. Se înclină încă o dată, dispăru.

Blonda păru să pufnească în rîs. Își fixă apoi privirea asupra unui bărbat voinic ce se afla în stînga ei, în compania unei femei cam trecute, foarte fardată. Scoase o țigară din poșetă și începu să scotocească inutil după brichetă.

*

În fotoliul comod, Panait nu mai părea acum chiar atît de mic. Surîdea chiar, un surîs despre care nu s-ar fi putut spune dacă era trist, dezamăgit sau ironic

— Și Zarițchi a refuzat ! zise el ca o concluzie.

— N-a răspuns la parolă, preciză Dumitrescu.

Panait medită la ceva, frecîndu-și încet degetul mare de cel mijlociu, cu privirea pierdută. Surîsul începea să devină îngrijorat. S-ar fi zis că-și cunoștea destinul și noua întîmplare nu venea decît să confirme că făcuse un pas greșit, pe care avea să-l plătească !

— Se vede, începu agale Panait, că ofițerul care a luat legătura în locul meu cu Zarițchi a greșit undeva.

Stoenescu afirma că ar fi fost exclus ca Panait să fi luat legătura cu Ranke. Într-un hotel nu puteai fi totuși sigur niciodată. Iar Ranke părea că-i urmărise din umbră pe Zarițchi și pe Magda. Or fi fost simple coincidențe ? Îl supraveghea Ranke pe Zarițchi din alt motiv ? Ar fi vrut să discute cu el și Magda i-o luase înainte ? Ranke era ziarist. Nu cumva venise să smulgă un interviu, iar ei, din deformație profesională, credeau...

Și dacă, totuși, între Ranke și Panait exista o legătură ?

— Ofițerul meu n-a greșit, zise apăsat Dumitrescu.

— Sînt sigur, sînt sigur că nu, se apără Panait. În sensul că a memorat parola. Dar din toți cinci, Zarițchi este cel mai bun. Lucrează de mult, a căpătat un anume fler, e posibil ca o greșeală măruntă, aparent neînsemnată, să-l fi pus în gardă !

Magda bănuia același lucru. Pe de altă parte, dacă Ranke împiedicase intenționat întrevederea, ținîndu-se cu mașina după cea a lui Zarițchi ?

Totuşi Mircea susţinea că Ranke îi urmărise ca un profesionist, de la distanţă. Cine era de fapt Ranke ? Şi era singur ? Nu cumva şi Eliza Panait fusese supravegheată foarte discret de cineva, nu cumva şi fotograful... ?

O lua razna. Atîţia oameni într-o asemenea afacere ? ! De fapt, cercetările care se efectuau acum la institut însemnau în viitor miliarde. Poate merita să fi fost trimisă în România o echipă întreagă ! Ce carte se juca aici, ce ştia acest Panait, nu cumva era un simplu pion ?

Vru să întrebe direct. Se abţinu.

— În mod sigur parola pe care ne-ai dat-o era completă ?

— Asta fără îndoială ! zise Panait. Am o memorie încă excelentă şi sper, adăugă el cu un surîs care lui Dumitrescu i se păru de-a dreptul insolent, sper ca alţi ofiţeri, care au discutat cu restul reţelei... să fi fost mai norocoşi.

*

Sunetul ascuţit al claxonului maşinii îi rămăsese lui Cornel înfipt în urechi. I se părea că-l aude continuu, ca şi înjurătura cumplită, „şoferească" a celui de la volan, care-i strigase ceva referitor la beţivii care ar trebui adunaţi de pe drumuri, măcar ziua-n amiaza mare !

Tăcuse. Tăcuse privind cu o expresie nătîngă, probabil, la omul care ţipase, ştia că avea dreptate, că fusese cît pe-aci să ajungă sub roţi, fără ca şoferul să aibă vreo vină. Automobilul rula corect, omul care îl conducea reuşise să frîneze cu un reflex nemaipomenit. Îşi descărca acum nervii.

Da, poate că Milcar avea dreptate. Ar fi trebuit să accepte o maşină care să-l transporte pînă la fratele său, simţise însă că i-ar fi fost imposibil să stea închis într-o maşină, n-ar fi putut suporta să nu se mişte, să nu umble singur, pe străzi, singur cu gîndurile lui, era beat într-adevăr, beat însă de izbîndă, experimentul se dovedise *peste aşteptări,* ambele experimente se dovediseră de fapt chiar peste aşteptările lui, trebuia să se oprească la prima poştă şi să-i telefoneze Mariei, să le spună şi celor de la

institut... Apoi se gîndi că cinci minute mai înainte totul putea fi *altfel*, că el ar fi putut zace acum în mijlocul străzii, dacă șoferul care-l înjurase n-ar fi reușit să-l ferească la timp !

I se părea îngrozitor ! Cu atît mai îngrozitor cu cît își dădea seama că s-ar fi pierdut altă Idee, altă Idee care-i venise în ultima fază a experimentului. O Idee pe care trebuia desigur s-o verifice, care avea să dea bătaie de cap, pentru că lungea termenul de aplicare a proiectului, singurul care fusese efectuat atît de operativ, dar *era posibil*, era pe *deplin posibil* ca noul procedeu pe care îl imaginase să reprezinte mult mai mult decît tot ce făcuse el pînă atunci !

Ce realizase de fapt pînă atunci ?...

Fusese „un om cu idei" încă din perioada studenției. Publicase de-atunci mai multe comunicări, reușise să-și breveteze și cîteva invenții, toate însă mărunte, *nici una* din familia *marilor izbînzi*, care deschideau o perspectivă, un drum demn de urmat. Abia în noaptea trecută și-n timpul experimentului, mai ales, apăruseră *două deodată*, două Idei, din cele care se ivesc rar, din cele care sînt visul secret, obsesiv, al oricărui cercetător !

Se speriase pur și simplu. Despre a doua nici nu șoptise vreun cuvînt. I se părea că ar putea totuși să greșească. Trebuia să verifice întîi. Să verifice cît mai repede, dar temeinic. Prea veniseră una după alta, ascultase ca un somnambul felicitările, strînsese mecanic mîini, cu mintea — mintea pe care o credea obosită, epuizată — fixată doar pe întrebarea *dacă nu se înșela*, dacă *într-adevăr* avea să facă el acel *pas*, uriaș, în cercetare, în aplicarea pe o scară imensă a unui gînd simplu, ce țîșnise din creierul său muncit, „împrăștiat", din logica lui „sucită", pe care i-o reproșau mulți, în afară de Maria... Da, Maria spunea că-l iubește... pentru că este așa zăpăcit, sucit, pentru că nu știe niciodată ce vrea, nici ce-i trebuie, dar... *găsește* ; înaintea celor ce caută !...

Traversă prudent strada, pe „zebră", pe verde, începu să urce în fugă scările poștei..., mîinile îi erau parcă prea ușoare, descoperi că-și uitase valijoara de voiaj undeva.

Se opri întrebîndu-se unde ? În vagonul de tren ? Nu, parcă de-acolo plecase cu ea...

*

Nu, îi era imposibil să înțeleagă ceva. Teancul de volume pe care-l ceruse rămînea inutil pe pupitrul din față, camera de studiu din biblioteca institutului unde venise de atîtea ori, unde avea întotdeauna impresia că se putea refugia liniștit, pentru a-și regăsi ideile și a le pune în ordine... nu ajuta azi la nimic.

Emil Zarițchi își privi ceasul. Se ridică de la masă fără să știe de ce. Se hotărî să ia teancul de volume, îl duse tot fără să știe de ce pe masa bibliotecarei, Fetișcana apăruse din spatele draperiei cu nelipsitul ei zîmbet.

— Plecați atît de repede ?

Nu-i răspunse. Nu știa de fapt ce să-i răspundă. Ieși aiurit din sală, se opri în micul hol, întrebîndu-se încotro s-o apuce. Auzi apoi vocea bibliotecarei care se plîngea pe un ton ce contrasta complet cu cel de pînă atunci. Îi spunea cuiva bosumflată :

— Uite, așa-mi fac ! Mă pun să le dau jos din rafturi cîte șapte volume, stau zece minute și pleacă !

Cui îi vorbea ? În sala de studiu doar nu rămăsese nimeni ! Vorbea singură ?

— Eu nu fac așa ! se auzi atunci răspunsul unui bărbat.

Zarițchi descoperise fără să vrea secretul domnișoarei de la bibliotecă. În spatele draperiei, ce despărțea sala de studiu de cea a depozitului de cărți, nu fusese deci singură.

Cine putea fi adoratorul din umbră ? De cînd se afla acolo ? Pe unde intrase ?

Avu impresia că bibliotecara se săruta cu individul misterios. Un șușutit, apoi auzi pași, pași grăbiți, se trase repede după o coloană. Un bărbat foarte tînăr, necunoscut, ieși repede din sala de lectură, trecu pe lîngă el, dispăru pe coridorul pustiu.

De ce plecase tocmai acum ? De ce după ce părăsise el sala de lectură ? Cine era de fapt „adoratorul" bibliotecarei ? Ce urmărea sau, mai exact spus..., pe cine ?

— Considerați că nu e ceva în ordine ? întrebă Dumitrescu.

Panait privea de aproape un sfert de oră cele două coli de hîrtie pe care Vlad și Magda așternuseră „informațiile" cerute. Le fixa fără nici o expresie. Parcă nici nu le-ar fi văzut.

— Nu, spuse în sfîrșit Panait, fără să ridice ochii de pe hîrtii. Totul e... perfect plauzibil, într-adevăr, adăugă el.

— Transcrieți textul ?

Panait surîse, își ridică privirea, zise cu un calm aproape sfidător :

— Niciodată nu obișnuiesc. L-am memorat.

Îi întinse cele două coli de hîrtie.

— Doriți să verificați, domnule colonel ?

I se adresa prima oară cu „domnule colonel". Vocea avea o nuanță ironică. Dumitrescu se întrebă ce se mai ascundea și aici. Era pur și simplu o întrebare între „doi parteneri", care puseseră la cale „o afacere" avantajoasă „de ambele părți" ? Panait obișnuia într-adevăr să memoreze întotdeauna textele pe care le avea de transmis ? Reușea să facă asta grație unui antrenament îndelungat ? Îl provoca inadins „să-l asculte", tocmai pentru că nu reținuse de fapt nimic din text, pentru că textul ăsta fals nu-l interesa ?...

Dumitrescu fu tentat „să-i verifice memoria", renunță totuși. Întrebă :

— Cînd plecați ?

— Dacă-mi dați drumul într-adevăr, spuse Eugen Panait, nu părea încă sigur de așa ceva, atunci... îmi iau valiza de la hotel și... Conform dispoziției pe care am primit-o, trebuie să fiu în seara asta în avionul care decolează din Sofia. Am loc reținut.

— De ce din Sofia ?

— Ca să nu par grăbit, surîse din nou Panait. Să nu bată la ochi că-mi abandonez în România mașina cu care-am venit...

Iarăși era plauzibil ce spunea și iarăși Dumitrescu avu senzația clară că în spatele acestei grabe calculate se ascundea ceva.

„Convenția" rămînea însă convenție. Promisese să-l ajute pe Panait să plece „la timp", dacă „rețeaua" exista. Se dovedise că exista. Ei aflaseră în fond, mulțumită acestui Panait, numele a trei oameni.

— Chiar îmi dați drumul ? se interesă Panait.

— Și vă mulțumim ! zise colonelul. Sună. Apăru Radu Gherasim. Condu-l pe domnul ! hotărî Dumitrescu. Este liber.

Privise pînă atunci atent chipul lui Panait. Se ridică în picioare. Panait de asemenea. Simți în clipa următoare ochii lui Radu Gherasim fixîndu-se asupra sa. Făcu abstracție de reacția subofițerului. Orice schimb mut de priviri ar fi fost sesizat, iar Panait nu trebuia să bănuiască nimic. Colonelul spuse apăsat :

— La revedere, Eugen Panait.

Omul șters îl cercetă mirat. Nu-i venea totuși să creadă sau ar mai fi vrut să spună ceva ? Se întoarse spre Dumitrescu, surîse, un surîs în care nu se putea citi decît o umilă dorință de iertare :

— Vă mulțumesc, zise Panait. Vă mulțumesc... că m-ați înțeles... La revedere...

Ezită să adauge „domnule colonel", ochii aproape-i înotau în lacrimi. Aruncă o privire spre Gherasim, completă :

— La revedere, deși... nu cred că voi reveni în România.

Se răsuci, ieși cu pasul lui împleticit, aproape furișat. Dumitrescu i se adresă din nou lui Gherasim care încremenise lîngă ușă :

— Condu-l !

Plutonierul nu se clinti. Aștepta parcă să-i mai spună ceva, ori măcar o clipire a colonelului. Dumitrescu nu făcu nici un gest. Era mai bine așa. Radu Gherasim ieși din încăpere cu dinții încleștați.

Ar fi trebuit să discute cu Gherasim. Suferea vizibil. Avusese impresia că plutonierului îi venise să țipe cînd primise ordinul și că se abținuse doar datorită disciplinei. Dumitrescu se întrebă totuși ce i-ar fi putut explica pentru a-l liniști, cînd avea să-și termine misiunea de a-l conduce pe Panait.

Făcea bine ori rău, lăsîndu-l pe Panait să plece ? Nu cumva „bătrînelul“ ăsta aparent inofensiv reuşise să-i distragă atenţia lui Stoenescu ? Dacă ridicase de la recepţie sau de la vreuna dintre salariatele hotelului un mesaj real, pe care-l memorase şi pleca acum, de sub nasul lor, cu o informaţie importantă ?

Simţi prezenţa cuiva. Silueta înaltă a lui Vlad apăruse din camera vecină. Ca şi plutonierul, căpitanul nu părea de acord cu punerea în libertate a lui Panait.

— Spun şi eu ca Magda, mormăi Vlad, abătut ca niciodată. Simt că trişează ! Şi cred că am fi putut...

— Cum ? ! i-o tăie Dumitrescu. Aveam motive să-l reţinem ?

Se înfuria de fapt pe sine. Vlad se mulţumi să ridice din umeri.

— Unde-i Magda ?

— I s-a telefonat din oraş. Ceva important.

De ce plecase. Magda fără să-i raporteze nimic ? Ce putea fi atît de important ? Considera şi ea acţiunea terminată ? Ratată ? Subalternii lui începeau să creadă că a îmbătrînit ? Dar dacă fusese depăşit ? Nu cumva îi scăpase o subtilitate ? Cum apăruse sentimentul că Panait i-a păcălit... deşi nu putuseră obţine nici o dovadă.

„În munca noastră, cînd nu poţi obţine nici o dovadă...“ Îşi amintea, erau cuvintele lui, le repetase de numeroase ori... Iar munca „echipei“, echipa lui faimoasă, o coordonase el. Acum o condusese, probabil, prost.

— Ajută-l atunci tu pe Stoenescu, decise cu vocea lui obişnuită Dumitrescu. Nu-l slăbiţi pe Panait pînă trece frontiera ! Nici o secundă.

— Am înţeles, zise Vlad şi ieşi repede din încăpere.

Colonelul rămase cu ochii la cele două foi de hîrtie pe care Panait pretinsese că le memorase.

Ce altceva memorase ? Nu cumva îl ajutaseră chiar ei cu aceste file de informaţii false să afle un anumit adevăr ?

Textul fusese bine gîndit, dar cine mai putea şti ?... Totul depindea de celelalte informaţii pe care Panait le deţinea, ori avea să le obţină pînă la frontieră...

„Ministerul de Interne.
Biroul de informații și sesizări".

Emil Zarițchi reciti placa, ezită, avu senzația că oamenii din jur se uitau la el. Intră grăbit în clădirea cu pereți de cărămidă roșie.

Un hol, cîteva fotolii, două canapele, măsuțe.

Un ghișeu în dreapta, cîțiva oameni care așteptau la rînd, alți trei sau patru în picioare, două femei cam de patruzeci de ani, un bătrîn și un puști pe un fotoliu maroniu. Puștiul oare ce căuta aici ?

Ușa se închisese automat în urma lui. Nu se vedea nici o uniformă, bărbatul ce se zărea în spatele ghișeului era tot civil.

Dacă ar fi plecat ? Unul dintre civilii care „așteptau" în hol s-ar fi luat oare după el ?

Zarițchi se așeză la rînd. Mai erau doar două persoane înaintea lui. Scoase din buzunarul hainei hîrtia pe care notase cîteva rînduri. Nu voia să audă nimeni ce i-ar fi spus omului de la ghișeu.

Se întrebă ce ar fi răspuns dacă i-ar fi cerut date suplimentare. Și dacă, de fapt, făcuse bine. Încă nu era timpul trecut să dispară.

— Am reținut. Reveniți mîine la ora 9, pentru audiență. Azi generalul Antoniu nu-i în București, anticipă un protest omul din spatele ghișeului.

Bătrînul din fața lui mormăi ceva, strîmbîndu-se. Plecă însă. Zarițchi se trezi în fața ghișeului, ezită, puse stîngaci pe placa de marmură hîrtia împăturită.

Hîrtia fu luată, desfăcută, citită, fără urmă de mirare.

Civilul îl privi abia acum, zise cu aceeași voce lipsită de nuanțe :

— Vă rog să luați loc. Va veni imediat cineva să discutați.

Apucase deja telefonul de lîngă el, formă un număr. Zarițchi înțelese că săgeata pornise deja din arc.

Și dacă femeia care-i spusese acel „adio", tînărul care se afla în bibliotecă ori altcineva îl urmărise pînă aici ? ! La asta nu se gîndise !

Poate îl urmăreau de azi-dimineaţă ! Ei sau... ăştia de-aici. Ce-aveau cu el toţi, de ce nu-l lăsau în pace ? Nu făcuse nimic nimănui !

Emil Zariţchi privi speriat în jur, se retrase de la ghişeu, se instală pe unul din fotolii, cu impresia că toată lumea din hol se uita foarte atent numai la el.

*

Eugen Panait îşi înfundă în valijoară prosopul, cămaşa şi ciorapii murdari, gîndindu-se că totuşi ratase. Da, ratase ce-şi propusese atît de exact. Ratase prosteşte şi asta numai din cauza blestematului de plutonier ! Dacă nu ar fi intrat în cameră...

Nu pricepea cum, dar fraza pe care şi-o pregătise îndelung, fraza înduioşătoare pe care, era sigur, în faţa colonelului ar fi fost în stare să o rostească... dinaintea păcătosului ăla de plutonier... uite că nu-i venise s-o zică !...

De ce ?

Dacă ar fi făcut-o însă ?...

Oricum nu ar fi avut ce să-i strice şi poate..., cine ştie, în virtutea faptului că fuseseră colegi de şcoală, ori măcar pentru agenţii pe care li-i predase... Marin ar fi aranjat cumva... să-i restituie banii confiscaţi !

Ori o parte din ei ! Tot ar fi fost ceva, cît de puţini, ar fi fost „suplimentul“ lui la operaţiune, supliment de care n-ar fi ştiut nimeni... Şi, cît de mic,... banul...

Doamne, ce tont putuse să fie ! Cretin bătrîn ! Acum se dusese pe apa Sîmbetei totul. Ce urma...

IX. „Nu-mi plac treburile făcute pe jumătate“

Era o senzaţie pe care n-o mai întîlnise de mult. O oboseală nefirească, strivitoare, o senzaţie de... incapacitate de a se mai mişca...

Undeva greşiseră, se gîndi Dumitrescu. Altfel n-ar fi stat acum proptit de birou, privind stupid cele două coli

de hîrtie. Altfel Panait n-ar fi plecat liniştit, satisfăcut. Parcă zărise o scînteie de satisfacţie în ochii aceia inexpresivi, în timp ce vorbeau, în expresia impenetrabilă iniţial, imploratoare apoi, care nu reuşise să-l păcălească... deşi...

Panait izbutise ! Izbutise „să-i ducă“, el ştia cum. Avusese impresia că, în ultima clipă, voise să-i mai spună ceva, poate o frază aparent banală, al cărei sens abia mai tîrziu l-ar fi descifrat, dar nu riscase, se abţinuse. *Poate* acolo se afla „cheia“ !...

Prin uşa pe care o lăsase întredeschisă, auzi din secretariat strădaniile disperate ale Anetei de a-l salva de un vizitator insistent. Magda era „vizitatorul“. Colonelul vru să le scutească pe amîndouă de-o dispută inutilă, deşi el o rugase pe Aneta „să nu lase pe nimei să intre, timp de zece minute“.

Nu mai era nevoie. Magda nu făcea parte dintre oamenii care să renunţe uşor. O văzu deschizînd uşa, în spatele ei apăru Aneta cu o expresie nefericită, că „se trecea în felul ăsta peste ea“.

Dumitrescu înclină doar din cap. Aneta renunţă să se mai scuze ori să acuze, se retrase închizînd uşa.

Magda se apropie de birou. Îi puse în faţă, fără un cuvînt, o hîrtie despăturită, pe care scria ceva. Un scris mărunt şi ordonat umplea ambele feţe. Lipsea un antet sau un titlu.

— Ce-i asta ?

— Citiţi, vă rog ! spuse Magda. Era nervoasă. Adăugă : E-n legătură cu B-23.

Dumitrescu abandonă poziţia anterioară, se lăsă greoi în scaun, renunţînd să se mai sprijine de masă cu mîinile. Începu să citească.

Telefonul sună ca de obicei. Interiorul.

— Da !

— N-ai venit la şedinţă ! se auzi vocea colonelului Datu.

— N-am venit, recunoscu Dumitrescu, citind mai departe.

— În fine, sustragerile astea sistematice o să le mai discutăm noi. Nu uita că peste o oră plecăm amîndoi. Trebuie să fim măcar la finalizarea controlului.

Chiar uitase. Era vorba de un control care se făcea într-un inspectorat județean.

— Nu pentru asta te-am chemat însă acum, rîse Datu.

— Dar pentru ce ?

— Parcă mi-ai spus săptămîna trecută că aveai o problemă la Institutul numărul 3.

— Da. Și ?

— Mi-a dat telefon plutonierul de la biroul de informații. Zice că a venit cineva de-acolo, un anume Zarițchi. Eu n-am timp acum. Dacă ai putea merge sau trimite pe cineva să vadă despre ce-i vorba...

— Emil Zarițchi ?

— Exact. Îl cunoști ?

— Nu personal, dar am să mă ocup ! zise plat Dumitrescu. Îți mulțumesc.

Închise, Magda îl privea stupefiată.

— Zarițchi ? ! A venit la noi ? !

— Să vedem întîi cu ce scop. Hai pînă la lift. Pe drum rezumă-mi conținutul hîrtiei. După aia dispari.

Își îmbrăca haina, cu sentimentul că, undeva, un colț de cer începea să se lumineze.

Dacă nu cumva... se pregătea o tornadă !

Panait își cercetă încă o dată ceasul. Aruncă o ultimă privire în camera de hotel, deschise ușa, o închise în urma lui cu grijă, încuie de două ori, parcurse culoarul lung al hotelului, la ora aceea mult mai populat.

Il supraveghea oare cineva ?

Firesc era să-l supravegheze. Nu încercă să se convingă. N-avea rost.

În fața liftului nu aștepta nimeni, asta era important. Apăsă pe buton, așteptă pînă cînd liftul opri în dreptul etajului, acum privi în urmă, nu, nici un individ „nu se grăbea să prindă ocazia", liftul era și el gol. Îl subapreciau oare într-atît ?

Intră, apăsă pe butonul pe care scria cifra „șase". Un etaj mai jos liftul opri, ușile se deschiseră iar.

Ranke citea cu interes un ziar. Se ridică fără grabă, fără să se uite în jur, împături ziarul, intră în lift.

Erau singuri. Era perfect, ușile se închiseră, Ranke apăsase pe butonul „Parter".

— Totul conform planului, șopti Panait. Ultimul punct rămîne fără modificări ?

— Da, zise simplu Ranke.

Îl privea parcă și cu o anume suspiciune. Faptul că fusese „acolo", în clădirea Ministerului de Interne, îi provoca pesemne lui Ranke o reacție instinctivă de dispreț.

— Zarițchi e arestat ?

Tîmpitul ! N-ar fi trebuit să pronunțe nici un nume. Ranke începea să se ramolească, să tremure. În condiții normale, nici un fel de emoție nu ar fi trebuit să-l facă să uite abecedarul meseriei. Da, stupidul Ranke era depășit realmente de situație. Un „joc cu poliția" îl derutase.

— N-au probe, surîse Panait. Ei lucrează numai cu probe, îi explică el cu umor. În ochii lui Ranke remarcă o sclipire de suspiciune mai accentuată. Misiunea este însă îndeplinită, putem pleca, adăugă liniștitor Panait.

— Eu nu ! zise Ranke prompt.

Idiotul ! Era în stare să strice tot. Putea să-i încurce și lui plecarea din țară. Ce-o mai fi avut de gînd ?

— N-are rost să riști inutil, spuse apăsat Panait. Te sfătuiesc să pleci, tipul a intrat pe linie moartă. Te asigur eu.

— Să sfătuiești pe cine-ai mai sfătuit ! răspunse brutal Ranke. Adaugă înainte ca liftul să se oprească : Nu-mi plac treburile făcute pe jumătate !

*

Emil Zarițchi ridică privirea. În fața lui se oprise un bărbat voinic, de statură mijlocie, cu părul des, complet alb, pieptănat cu grijă peste cap. Trăsături regulate, aer morocănos. Îl cunoștea de undeva. De unde ? A, da, venise,

venise parcă o dată... la institut. Ședința cu ei, cu cercetătorii, cînd și procurorul... Acum să te ții prelucrare !

— Bună ziua. Vă rog să mergeți cu mine, zise bărbatul voinic. Pornise deja înainte.

Emil Zarițchi se ridică fără un cuvînt, îl urmă, întrebîndu-se cum să înceapă... „spovedania" !

*

Panait coborî din mașină, intră în debitul de tutun, după ce așteptase puțin în fața lui, ezitînd. Trebuia să-i lase timp celui ce-l fila să coboare din mașină, să se-apropie. Intră, în sfîrșit, în debit. Avea să vadă cine era „umbra sa". În mod cert nu-l lăsau să discute nesupravegheat cu vînzătorul de țigări. Apăru un bărbat de vreo cincizeci de ani, uscățiv, cu păr rărit, cînepiu. Aspect liniștit, aproape banal. Panait fu sigur totuși că era cel așteptat. Se apropie abia acum de masă. Ceru cu un aer firesc :

— Un pachet de Kent, vă rog.

— N-avem Kent, spuse sec vînzătorul.

— Atunci ce țigări străine aveți ?

— Nu ținem : nici un fel.

Panait jucă mai departe scena nedumeririi. Se dădu cîțiva pași înapoi, privi revistele înșirate pe peretele chioșcului, întrebîndu-se amuzat ce va face urmăritorul lui. Schimbase o sută de lei. Ce truc vechi !

Regretabil. Uite ce oameni îl filau ! Da, domnul colonel Dumitrescu îl subestima în mod clar !

*

Vlad își dădu seama că nu parcase într-un loc tocmai bun. Putea să vadă perfect mașina lui Panait, oprită dincolo de piațetă, în fața unui debit. Pentru discreția operației de supraveghere, locul unde se afla era deci bun. Ieșind din debit, Panait l-ar fi descoperit greu în șirul de automobile de diferite culori, înșirate unul lîngă altul la parcaj. Era însă neplăcut că se afla cam departe și trebuia să observe clipă de clipă mașina străinului, geamul portierei. Panait îl lăsase deschis. Întîmplător ? Cineva putea să

treacă pe stradă şi să arunce din mers în maşină „o nevinovată cutie de chibrituri“, în timp ce Panait îşi cumpăra la fel de „nevinovat“ ţigări din debit.

Constată cu îngrijorare că în jurul maşinii se adunaseră cîţiva gură-cască, admirîndu-i modelul mai puţin obişnuit. Dacă pasiunea pentru autoturisme avea să-i împingă să coboare de pe trotuar, pentru a examina vehiculul pe partea dinspre carosabil..., i-ar fi acoperit portiera care îl interesa.

Nimeni nu se aventură în mijlocul străzii. Vlad se gîndi să iasă din maşină şi să alerge să se-amestece printre admiratori. Ar fi fost însă o soluţie inoportună. Ca orice profesionist, Panait avea o memorie vizuală bună. Şi-ar fi reamintit silueta lui înaltă, chipul blond, şi-ar fi dat seama că este urmărit. Mai ales că Stoenescu fusese nevoit să intre în debit.

Apelul radioului portativ :

— Da !

— Domnul X a avut o întîlnire în lift cu subiectul, se auzi grăbită şi abia distinctă vocea lui Mircea.

Ranke ? Întîlnire cu Panait ? Asta nu mai era o coincidenţă !

— Unde-i X acum ? întrebă Vlad fulgerat de-o idee.

În clipa aceea, chiar, zări în cofetăria ce se învecina cu debitul o figură cunoscută. Ligia ? Da, Ligia era, la o masă, chiar lîngă fereastră, sorbind cu un pai o băutură dintr-un pahar înalt. Ligia — Ranke. Ranke — Panait...

Înţelese dintr-o dată. Asta era stratagema. Iar el, dacă n-ar fi avut norocul să fie cu o seară în urmă în restaurantul unde Ligia se întîlnise cu Ranke, n-ar fi priceput nimic.

— În barul hotelului, bea whisky ! se auzi răspunsul lui Mircea.

Ligia îşi abandonase paharul, începuse să mănînce cu gesturi leneşe o îngheţată.

Ipoteza care i se conturase în minte trebuia verificată urgent. Vlad rosti un „mulţumesc“ grăbit.

Ieşi din maşină, traversă cu paşi mari piaţeta, trecînd neregulamentar strada. Cînd intră în cofetărie, îl văzu pe

Panait ieşind din debit şi îndreptîndu-se cu mersul lui şovăielnic spre maşină.

*

Stoenescu se instală nervos la volan. Maşina lui Panait avea un avans de aproape treizeci de metri. Era enorm! Blestematele de stopuri! Nu trebuia, nu trebuia să-l piardă cu nici un preţ! Demară, schimbă viteza; luă radioul, spuse nervos:

— Alo, Vlad! Vlad, trebuie să-l preiei! Vlad, unde eşti? Răspunde!

*

Cofetăria era plină. Vlad se desprinse din coada adunată în dreptul raionului de bomboane. Observase tot ce era necesar. Mîna Ligiei cotrobăise cu jumătate de minut mai înainte în sacoşa de plastic aflată pe scaunul de lîngă ea, scosese un pachet de ţigări şi-o brichetă. Îşi terminase îngheţata. Voia să-şi aprindă o ţigară, un Kent. O zări însă pe fata care servea, îi făcu semn. Ligia puse două hîrtii pe masă, fata le luă, alt semn mic, fata şopti ceva, se îndepărtă.

Vlad se oprise aproape în faţa Ligiei. O privea atent. Ligia suporta. Simţise privirea bărbătească fixată asupra ei. Îşi aprinse însă ţigara, făcînd abstracţie de admiratorul indiscret.

Vlad mai făcu un pas, era acum chiar lîngă masă. Ea ridică ochii, în sfîrşit. Vlad reuşi să schiţeze un zîmbet:

— Hello!

— A! tresări Ligia.

Părea plăcut surprinsă. În lumina puternică a zilei, chipul era nespus de frumos şi mult, mult mai expresiv decît în seara precedentă. Ochii catifelaţi, obrazul tînăr, surîsul enigmatic radiau o feminitate rafinată.

— Nu spuneam eu că lumea e mică?! exclamă veselă Ligia.

Dinţii erau perfecţi, ca de reclamă. Şi-n asta semăna cu Magda. Degetele subţiri, nervoase, care ţineau ţigara, încheietura delicată a mîinii îi aminteau tot de colega lui.

În afară de culoarea ochilor şi-a părului — coama bogată a Ligiei se dovedea a fi la lumina zilei de-un castaniu viu — ceva dramatic le diferenţia net pe aceste două femei. Descoperi, deodată, că ar fi vrut să nu fie aşa, că ar fi vrut să greşească.

Ligia stinse cu indiferenţă ţigara abia începută, paharul de citronadă era băut pe jumătate, se ridică de la masă. Acum era acum. Îşi luase poşeta. Vlad puse mîna pe mînerele sacoşei. Un gest iute şi precis.

Nu greşise, din păcate... Panica ivită fugar în ochii Ligiei o dovedea. Apăruse o fracţiune de secundă doar. Suficient însă. În clipa următoare Ligia rosti cochet :

— Nu-i nevoie să mă ajuţi. Mulţumesc. Dar dacă eşti cumva cu maşina..., mă conduci ?

Chipul frumos se străduia să rămînă calm, destins. Surîsul avea totuşi o undă de crispare.

Încercă inutil să-şi tragă sacoşa de sub mîna lui. Renunţă. Îl privi lung, întrebă cu vocea ei caldă :

— Ce-i cu tine ?

Şi parcă din întîmplare, mîna cu degete subţiri a Ligiei se opri pe braţul lui.

Îl fixă cu o privire aparent senină. Mîna lui Vlad trase încet din buzunarul din spate al pantalonului legitimaţia îmbrăcată în piele. O deschise discret. Ochii Ligiei stăruiau asupra lui. Coborîră apoi. Zări fotografia în uniformă, sprîncenele fine se arcuiră surprinse.

— Ei ! Ia te uită ce prieteni am ! zise parcă amuzată. Asta înseamnă că nu mă poţi duce cu maşina ? !

Vlad puse legitimaţia la loc. O privea pe Ligia, dacă aşa se numea. Nu-i venea totuşi să creadă. Era o femeie, deşteaptă, frumoasă, de o cochetărie seducătoare... Ce căutase în mocirla aia ?

Îşi aminti fulgerător de alte femei... Nici una nu fusese atît de frumoasă... ca aceasta... pe care poate avea s-o aresteze...

— Te supără că te-am lăsat atunci în stradă ? şoptiră buzele Ligiei.

Şi şoaptele ei îi aminteau vocea Magdei. Vocea Magdei din clipele de derută, cînd se îndoia că „era făcută pentru meseria asta". Erau nuanţe ce sugerau zbuciumul pătimaş venit din adîncul fiinţei ei. Cît semănau cu neliniştea Ligiei de-acum ? ! Înţelesese... ?

— Iartă-mă, am greşit atunci, am să mă revanşez cumva.

Cît se poate de firesc, se lipi aproape de el. Îi simţea parfumul discret, se gîndi că dacă ar fi sărutat-o, nu l-ar fi respins. Nu păreau s-o deranjeze cei din jur.

— Ai să-mi spui ceva care să mă intereseze, Ligia ?

Acum surîdea el. Dar surîsul era trist. Nu, nu cu trucuri de-astea avea să-l păcălească. Nu-şi găsise omul.

— Care să te intereseze ? !...

Mîna ei căuta în acelaşi timp să ia sacoşa.

Refuza ! Păcat ! Fusese „ultima şansă". Ligia îşi jucase rolul pînă la capăt. Dacă ar fi spus „da", dacă în locul întrebării prosteşti ar fi zis „Da, Vlad !", el ar fi declarat că mărturisise înainte de a i se proba vinovăţia. În instanţă conta foarte mult.

Vlad deschise sacoşa brusc.

Ligia îl privi cu ochi mari, speriaţi.

— Da... Să mergem, te conduc, zise Vlad.

Femeia reacţionă prompt. Nu accepta înfrîngerea... Ochii ei străluciră provocator :

— Mă conduci ? ! Bine. Stau aproape, pe Rosetti.

Era atît de ademenitoare... şi o ştia. Miza totul pentru a nu ajunge în puşcărie ?

— Nu ! zise Vlad. Mergem mai bine la mine, Ligia !

„Unde, la tine ?" strigară ochii. Vlad îi prinse braţul cu fermitate. Ligia îl cerceta nedumerită. Buzele îi tremurau uşor. Fusese sigură de succes ?

— Te rog ! spuse Vlad apăsat.

Luă sacoşa, porniră cu paşi rari, strecurîndu-se printre mesele din cofetărie.

*

Ieşeau din Bucureşti. Panait gonea, desigur, spre frontieră !

Stoenescu zări mașina verzuie în convoiul din față. Era nemulțumit. Panait probabil îl reperase. Vlad, Dumitrescu, Mircea nu răspundeau. Ce se întîmplase cu ei ? Ce trebuia să facă el ? Să ia legătura cu altă echipă, pe altă frecvență ? !

Dar n-avea ordin să facă așa ceva !

Și ce să le spună ? Cine l-ar fi putut „prelua" nepregătit pe Panait ? Nu cunoșteau acțiunea. Ce le putea explica prin radio ? ! !

— Alo ! Baza ! Baza ! Dacă s-a stricat receptorul, rețineți ! N-a stabilit nici o legătură ! Dar a ieșit din București. Gonește ca un nebun, trebuie să fiu înlocuit ! Mă auziți ? ! Alo, mă mai auziți ?

Dumitrescu se încruntă. În fața biroului său, instalat comod în fotoliu, Emil Zarițchi surîdea dezarmant, ca și cum nu despre el ar fi fost vorba, ca și cum ar fi relatat surprizele unei partide de șah.

— Și de ce n-ați spus nimic pînă acum ? întrebă colonelul.

— Mi-era teamă, zise Zarițchi ridicînd din umeri. Mi-era teamă că vor începe... unele tracasări...

— Tracasări ? tresări Dumitrescu, stăpînindu-se anevoie.

— Da. Mă gîndeam că dacă voi declara că „sînt vizat", că am fost „racolat", mă veți chema, declarații... un semn de întrebare ar fi planat irevocabil asupra mea. Aș vrea să mă-nțelegeți... Îmi place să călătoresc, doresc să văd cît mai mult, îmi cumpăr cînd merg în străinătate publicații de specialitate N-aș face tîmpenia să rămîn afară, am vorbit cu atîția ajunși acolo, știu ce viață duc. Nici n-aș fi capabil să divulg ceva. Pînă azi m-a căutat o singură dată cineva, acum vreo șase luni, și mi-a spus parola...

— Aceeași parolă ?

— Da. Bineînțeles, zise convins Zarițchi. M-am făcut că nu știu nimic. N-am răspuns...

— Parola era și-atunci completă ?

— Da... Sau nu... Cum să vă explic ?

— Da sau nu ?

— Cuvintele erau exacte, dar rostite aşa, cu zîmbetul pe buze. Ştiam răspunsul, nu l-am dat însă. Am simulat surpriza. Şi-atunci, primul „mesager“ a părut speriat, speriat în adevăratul sens al cuvîntului. A dispărut imediat. Bruneta despre care vă relatam, a început cam la fel. S-a suit în maşina mea, rugîndu-mă s-o duc pînă-n centru, fiindcă întîrzia la aeroport. Am crezut-o, am vorbit de una, de alta. Mă gîndeam s-o duc chiar eu pînă la aeroport, cînd mi-a trîntit parola. Tot zîmbind. Am încremenit, o clipă. Credeam că voi scăpa ca prima oară. M-am făcut iar că nu înţeleg. Speram să mă roage să opresc maşina, să coboare. Numai că... n-a fost aşa. A insistat. Iar la despărţire, mi-a trîntit un *Adio* care... Vă rog să mă ajutaţi, n-am chef... să găsesc în maşină o bombă sau...

— Pînă azi nu v-aţi gîndit la o asemenea eventualitate ? mormăi Dumitrescu.

Ştia bine că serviciile secrete nu prea înghiţeau „cacialmalele“. Ale începătorilor cu atît mai puţin.

— Nu. V-am spus. Celălalt „mesager“ părea speriat. Mi-am dat seama în ce mă vîrîsem, că ar putea să nu se termine bine..., că nu vor renunţa, abia cînd... am auzit acel „adio“ ! Simt că au de gînd să mi-o plătească.

Primul „mesager“, cum spunea Zariţchi, fusese probabil simplu agent, trimis să stabilească doar contactul şi să solicite, pentru început, informaţii vagi, uşor verificabile. Cînd cercetătorul nu răspunsese, „mesagerul“ reacţionase normal. Ca profesionist, era învăţat să nu rişte. Misiunea lui înceta în clipa cînd nu primea răspunsul la parolă. Însemna fie că persoana nu era cea recrutată de ei, fie că aceasta refuza să lucreze. Se retrăsese urgent. Acum îl trimiseseră pe Panait ?... Sau ?...

Dumitrescu avu impresia că începea să pătrundă în tainele combinaţiei. Era o idee... Trebuia verificată...

— Sigur nu le-aţi dat nici o informaţie ? Nici măcar una falsă ? Gîndiţi-vă bine !

Zariţchi se întunecă:

— Vedeţi, zise el, de-asta mă temeam şi n-am venit la dumneavoastră de la început. Acum v-am spus, şi tot nu mă credeţi.

— Gîndiţi-vă bine dacă le-aţi dat vreo informaţie, vreo relaţie, oricît de mică, insistă Dumitrescu.

Era esenţial, chiar dacă Zariţchi încă nu-şi dădea seama.

— Nu, răspunse cercetătorul.

— Recrutarea lor totuşi aţi acceptat-o. Le-aţi promis, atunci, din cîte înţeleg, să le daţi informaţii. De ce ?

Zariţchi îşi atinse fruntea cu mîna, vorbi ezitant :

— Pentru că... nu aveam altă soluţie. Am acceptat formal, ca să mă-ntorc în ţară. Cînd m-am văzut aici..., n-am mai călcat în ţara aia. Am vrut să uit, cum v-am spus. Ajuns în România, parola mi se părea ceva... caraghios. Spusă şi aşa, cu zîmbetul pe buze...

Nu mai „călcase în ţara aia“ ! Ca şi cum un serviciu de informaţii modern ar fi acţionat într-o singură ţară ! Hotărîse „să-i păcălească“. De unul singur. Era grozav ! Iar parola i se părea caraghioasă, incompletă, pentru că fusese spusă „cu zîmbetul pe buze“ ! Ce-o fi aşteptat oare ? Să i-o rostească tenebros ? !

— Ce-nseamnă exact „nu aveam altă soluţie“ ?

Zariţchi ezită iar. Spuse nu îndeajuns de preocupat :

— Mi-au înscenat ceva, cînd eram în străinătate. Foarte ingenios. Dacă aveţi timp şi vă interesează, pot să vă relatez pe larg.

Dumitrescu îl privi lung. „Dacă aveţi timp şi vă interesează“ ! Pentru ce altceva s-o fi gîndit că-şi putea face timp şi ce l-ar fi putut interesa mai mult decît o înscenare soldată cu şantaj şi recrutarea unui cercetător român cu un an în urmă ? !

Telefonul sună, ca întotdeauna, cînd dorea mai puţin.

— Da.

— Paşaportul e falsificat, domnul X, despre care mi-aţi cerut relaţii..., auzi vocea unui subofiţer dintr-un serviciu vecin.

Dumitrescu îl întrerupse :

— Am pe cineva în birou.

— Am înţeles.

— Îţi telefonez eu, adăugă Dumitrescu. Pînă atunci vreau noi detalii. E important. Mulţumesc !

*

Ce putea face ? Să-l oprească pe Panait la frontieră ? N-avea nici un ordin. Nu putea acţiona „de capul lui“ !

Stoenescu privi îngrijorat acul indicator. Culmea ! Mai avea şi benzină puţină în rezervor !

În coloana din faţă, Panait rula fără grabă, spre frontieră.

*

Telefonul de oraş întrerupse cele cîteva clipe de meditaţie ale colonelului.

— Da ! !

— ...Tati !... Bună, eu sînt, Mirela.

— Spune repede, am foarte puţin timp !

O discuţie de familie era tot ce putea fi mai puţin oportun.

— Nu ştiu cum să încep... Mama nu a venit, i-am lăsat însă un bilet. Am vrut... să-ţi spun ţie, şovăi Mirela şi, deodată, Dumitrescu pricepu că se întîmpla ceva... grav. Tonul acela ezitant... biletul... Cînd plecase cu bocceluţa de-acasă, Mara îi lăsase maică-sii tot un bilet.

— Ce fel de bilet ? De tramvai ? ! se interesă colonelul.

Era sigur că Zariţchi auzea frînturi din convorbirea lor.

— Nu, zise Mirela. E... o scrisoare, de fapt. Scurtă, dar...

La capătul celălalt al firului se instală o pauză suspectă, punctată de şuşoteli. Dan era la şcoală. Marius se afla deci în casă.

— Am să plec, tati ! reluă pe un ton mai hotărît Mirela. Ne-am decis, Marius şi cu minte, să mergem să lucrăm undeva.

— ...Unde ?

— Marius a făcut practică acolo. E un şantier foarte interesant... unde o să trăim pe picioarele noastre, rosti fata grăbit, aşteptîndu-se parcă din clipă în clipă la o răbufnire.

Iată cine îi dădea o lovitură neaşteptată. Şi în ce moment! Ce-or fi fost părinţii tînărului student Marius? Nu ştia, dar presupunea că Marius dusese, ca şi Mirela, o viaţă liniştită, ferită de griji, care-l făcea să creadă că totul era grozav de simplu şi de plăcut. Ca în viaţa de student. Avusese probabil o existenţă plictisitoare prin confort. Ceea ce îl nemulţumea şi îl nedumerea pe Dumitrescu nu era faptul că fata lui se-ndrăgostise, că luase o asemenea hotărîre, ci acela că reuşise să se ascundă atît de bine. Că ea şi Marius lăsaseră impresia că totul nu e decît o prietenie. Să se fi hotărît atît de repede? Îşi aminti expresia degajată a Mirelei cînd i-l prezentase pe Marius, privirea directă a tînărului, care era poate decis în clipa aceea. Nu-şi dădeau seama că-l va şoca vestea? Îi speriase. Fiică-sa se temea de el?

— Foarte bine v-aţi gîndit, zise cît putu de firesc Dumitrescu. Aţi aranjat ceva şi cu locuinţa?

Altă pauză. Reacţia nu fusese pesemne cea scontată. Mirela izbucni extrem de mirată şi de bucuroasă:

— Nu te superi?!

— De ce să mă supăr?

— Nici nu ştii ce bine-mi pare! Cu locuinţa o să aranjăm cumva. Nu-i chiar atît de important.

— A, nu? Atunci e şi mai bine. Aveţi de gînd să vă şi căsătoriţi?

— ...Da! Da, tati, nu ştiam, zău, cum să-ţi spun. Mamei i-am scris, numai că ea, sînt sigură, va plînge! Dacă era aici, mi-ar fi spus să-mi termin şcoala mai întîi, poate şi facultatea, n-ar fi înţeles, n-ar fi înţeles nimic!

— ...Ba ar fi înţeles! spuse cu glas trist Dumitrescu. Garantez. De plîns ar fi plîns puţin, dar ar fi înţeles mai multe decît crezi. Nu eşti prea originală cu bileţelul acela.

— Crezi, chiar, crezi că ar fi înţeles? întrebă neîncrezătoare Mirela.

— Da. A făcut la fel, numai că eu le spusesem părinţilor că vrem să ne căsătorim.

— Mama?! Mama... a fugit cu tine?! Lăsînd un bilet?!

Nu era doar uimire în glasul ei, ci şi un fel de admiraţie. Îşi redescoperea mama, dintr-un gest pe care îl considerase cutezător, liber de prejudecăţi !

— Numai că ea nu era însărcinată ! zise Dumitrescu.

Din nou pauză.

— Dar... nici vorbă. Cine să... De ce crezi aşa ceva ?

După ton, puteai jura că-i sinceră. Îşi reaminti privirea Mirelei, a lui Marius. Nu, cu ei nu puteai fi sigur de nimic.

— Atunci de ce atîta grabă ? Şi de ce iubitul tău nu a avut curajul să-mi vorbească deschis ? Dă-mi-l la telefon !

— ...Pe Marius ?... Dar...

Se auzi însă imediat vocea lui Marius, hotărîtă :

— Pentru că nu ştiam cum veţi reacţiona, tovarăşe colonel !

Îl lua aşadar cu „tovarăşe colonel" !

— Ştiam că se spune întîi „bună ziua", mormăi Dumitrescu.

— Nu cred că e chiar atît de bună, spuse Marius. Iar ieri nu v-am spus nimic, pentru că nu-mi plac niciodată complicaţiile inutile ! Şi discuţiile de prisos. Noi sîntem hotărîţi, bagajele făcute, chiar dacă ne-aţi cere să mai aşteptăm, n-o vom face, am maşina jos.

Îşi făcuseră şi „bagajele". Mirela nu pleca la fel ca maică-sa, cu o bocceluţă. Îşi luase „un trusou de şantier". Şi maşina ! Care maşină ? A tatălui viitorului său ginere, probabil. Să fi ştiut de escapada asta ?

— Vă urez drum bun atunci, dragul meu ! zise colonelul uitîndu-se pe fereastră. Nu mai suporta privirea atentă a lui Zariţchi. Sper să-mi schimb cu timpul părerea proastă pe care mi-ai lăsat-o.

— Nu mă îndoiesc spuse Marius, că v-am lăsat o impresie proastă ! Aş putea şti totuşi de ce ?

— Dacă nu te îndoieşti, înseamnă că ştii, nu ? Dacă nu ştii, înseamnă că stai rău cu memoria. Nu-mi plac oamenii care nu sînt în stare să-şi respecte cuvîntul.

— A, pentru asta ? Pentru că a întîrziat troleibuzul, considerați dumneavoastră...

— Chiar a întîrziat ? !

— Se întîmplă și așa. A, uitasem, dumneavoastră mergeți la serviciu cu mașina mică.

— Pe care mi-am cumpărat-o din banii mei ! preciză Dumitrescu. N-am șterpelit-o de la nimeni. În privința troleibuzului, mă dezamăgești.

— ...Vă și dezamăgesc acum !...

— Ca să fiu sincer, am crezut că ați uitat de timp pe vreo bancă, prin parc. Acum un minut credeam că ați discutat detaliile expediției. Toate astea le-aș fi înțeles. Că nu ți-ai respectat prima promisiune, pentru că „a întîrziat troleibuzul", nu mai înțeleg. Eu aș fi luat un taxi. Iar dacă n-aveam bani, ori nu găseam, o luam pe Mirela pe umăr și făceam cros cu ea. Cîntărește cît un echipament complet de infanterie, iar dumneata ești bărbat tînăr.

— Pe care vă gîndiți desigur să „aranjați" să-l încorporeze ? Nu vă obosiți...

— Nu m-am gîndit la asta, continuă trist Dumitrescu. Și n-ai înțeles nimic. Am vrut să-ți explic că, dacă n-ai fost în stare să te achiți de-o obligație măruntă, nu pricep de ce te angajezi într-una de-o sută de ori mai complicată. Dar faci cum vrei. Și spune-i Mirelei, adăugă el convins că fata ascultă, că poate să revină acasă liniștită cînd se va lămuri ce fel de om ești.

— ...Ce fel de om sînt ? întrebă Marius.

Glasul nu mai era însă atît de sigur ca pînă atunci.

— Vrei să pari tare, spuse rar colonelul. Liber și fără prejudecăți. Indiferent la sfaturile părinților. Dar, sînt sigur, nu prea e-așa !... De fapt ești un om slab, Marius... și nu mai știu cum te cheamă... Dă-mi-o pe Mirela !

Se așternu iarăși tăcerea. Avu impresia că îl vedea pe Marius ținînd strîns receptorul la ureche. Trecură cinci, șase secunde, apoi auzi glasul Mirelei. Simțea că era dezorientată, emoționată.

— Tati ? !... Tati, de ce strici tot ?... Am crezut că ai înțeles ! Ne iubim, ce-i greu de priceput ? Și de ce...

— Am înţeles, draga mea, spuse obosit Dumitrescu. Am înţeles tot ce era de înţeles. Şi a înţeles şi el!... Tu trebuie să te lămureşti... că faci aceeaşi greşeală pe care o comiţi cînd jucăm şah.

— Cînd jucăm şah ?! întrebă Mirela dezorientată.

Era o jucătoare pasionată, care plîngea cînd pierdea.

— Da. Te aventurezi după prima idee care-ţi trece prin cap şi, pînă la sfîrşitul partidei, cauţi să cîrpeşti greşeala. Cu eforturi uriaşe. Reţine, şi ăsta-i singurul sfat pe care ţi-l dau. Viaţa e un jucător experimentat. Nu te iartă dacă te-a prins pe picior greşit !

Mirela tăcea. Dumitrescu încheie pe un ton cald, patern. Nu-şi amintea să-l fi folosit cam de mult :

— Puloverul gros, albastru, ţi l-ai luat ?

— ...Nu.

— Ia-l ! Şi, dacă eşti sigură că e bine ce faci, îţi urez noroc ! N-am să vin acasă pînă noaptea tîrziu. Dacă-i laşi nişte rînduri maică-tii, lasă-i măcar o scrisoare convingătoare, nu „un bilet“. Atîta merită şi ea. E... tot ce te rog ! Cu bine, Mirela.

Închise telefonul. Zariţchi îl privea cu ochi mari, aproape consternat. Dumitrescu se întrebă ce era în capul cercetătorului şi cum ar fi procedat dacă ar fi fost în locul lui ? Ce era în sufletul Mirelei ? Şi ce-i spunea Marius acum ?

— Să continuăm, spuse colonelul ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Închipuiţi-vă că mă interesează peripeţiile dumneavoastră din străinătate !

*

Pînă la punctul de frontieră mai erau zece minute de drum. Ce-avea să facă el, chiar dacă-i ajungea benzina, chiar dacă oprea altă maşină şi se urca în ea ? !

Stoenescu îşi căută cu disperare o ţigară. Nu găsi. Se întrebă care era, de fapt, nenorocirea dacă Panait pleca... Nu luase legătura cu nimeni. Iar ordinul său fusese, în definitiv, să-l supravegheze. Atît.

X. Ce este o rețea „S"

Vlad smulse foaia din mașina de scris. Luă sacoșa albă de plastic, porni cu pași mari, ieși pe coridorul lung al ministerului, intră în camera-secretariat, unde Aneta îi aruncă o privire circumspectă.

— Șefu-i aici ?

— Da, zise Aneta, n-a terminat discuția. Nu poate fi deranjat în nici un caz.

— Cu cine e ? întrebă Vlad, punînd sacoșa de plastic pe o măsuță.

— Cu un civil, Zarițchi.

— A, făcu Vlad pe un ton neglijent. Se apropie, apăsă pe clapa de apel a dictafonului.

— Ce faceți ? strigă Aneta. Adineauri l-a chemat Magda Deleanu. I-am spus că tovarășul Dumitrescu nu poate fi deranjat. Nu m-a lăsat pînă nu i-am făcut legătura. Acum dumneavoastră...

Beculețul roșu se stinse, semn că Dumitrescu terminase de vorbit cu Magda. Se aprinse altul.

Recunoscu vocea colonelului :

— Ce s-a întîmplat ?

— Iertați-mă, ceva urgent, zise Vlad.

Beculețul se stinse. Putea pune pariu că Dumitrescu îi așeza acum în față lui Zarițchi o coală albă de hîrtie. Cîteva secunde mai tîrziu îl zări pe colonel în ușa biroului. Ieșiră amîndoi din secretariat. Pe coridor, Vlad începu abrupt.

— Am telefonat la frontieră să-l rețină pe Panait. Ne înșelase.

— Cum ? ! se întoarse spre el Dumitrescu, părîndu-i-se că n-a auzit bine.

— A oprit mașina, a intrat într-un debit. Tot timpul, un radio-casetofon, aflat în mașina lui, înregistra ce emitea jucăria asta ! Vlad scoase din sacoșă aparatul confiscat. Radio-emițător cu bătaie mică, autoarea — Ligia Răduț, colegă de institut cu Zarițchi și cu Eliza Panait. A recunoscut că transmitea informații. Întrevederea cu Panait i-a fost fixată aseară de Ranke. S-au întîlnit la șosea. Atunci i-a înmînat și casetofonul.

Spusese totul dintr-o suflare. Dumitrescu îl ascultase fără să-l întrerupă.

— Ai reţinut-o, deci...

— Da, zise Vlad oarecum nedumerit. Asta e textul transmis ! Formule, diverse date de la institut. Mult mai complexe decît cele ale laborantei.

Colonelul parcurse rapid hîrtia dactilografiată. Ceva îl nemulţumea. Ce se petrecea oare ? Dacă n-ar fi prins-o pe Ligia, Panait ar fi plecat cu informaţiile, aparent, fără a lua legătura cu cineva. Putea să-l urmărească Stoenescu mult şi bine. Era imposibil ca Dumitrescu să nu-şi dea seama că fuseseră doar la un pas de a se lăsa păcăliţi.

Îl văzu pe colonel intrînd în primul birou. Ridică receptorul unui telefon, formă un număr.

— Dă-mi 111 !... Alo, Victore, tu eşti ?... Da, Dumitrescu. Ai un consemn de la căpitanul Vlad Zeţaru, da ?... Perfect, se anulează... Eugen Panait să plece liniştit. Asta-i tot, mulţumesc.

Colonelul închise, rămase tăcut, cu capul în piept.

Trecură astfel cîteva secunde. Vlad nu mai pricepea nimic.

— Vasăzică, ai reţinut-o ! repetă Dumitrescu.

Îl luă de braţ, ieşiră din birou, parcurseră coridorul pînă în dreptul camerei cu numărul 304. Dumitrescu se opri, îi eliberă braţul, zise meditativ :

— Aşteaptă acum... Să mă consult.

Şi intră în camera 304. Vlad nu se putu abţine, făcu un pas la dreapta, o zări o clipă pe Ligia stînd liniştită într-un fotoliu, cu o ceaşcă de cafea în faţă. Magda alături de ea...

Şi pricepu, deodată, tot.

Nu era ratare, era o gafă. Şi el era autorul ! Stricase probabil tot, ca un neghiob.

Uşa se deschise din nou. Dumitrescu reapăru, îi făcu semn să intre.

Patru fotolii joase erau dispuse în jurul unei măsuţe. În dreapta, un birou.

Magda şi Ligia ocupau două dintre fotolii. Aveau un aer foarte grav. Alături de ceşcuţele de cafea aburinde, zări pe măsuţă hîrtia pe care i-o dăduse colonelului.

Vlad arăta dezarmant. Cele două femei pufniră în rîs în același timp. Sacoșa albă, cu aparatul confiscat, pe care o ținea încă în mînă, îi crea un sentiment de ridicol.

— Ai înțeles ? întrebă Dumitrescu.

Vlad pălise.

— Acțiunea B-23, nu ?

— Exact, spuse Dumitrescu, luîndu-l din nou de braț și aducîndu-l lîngă măsuță. Fii liniștit, Ligia le va comunica pur și simplu că a fost chemată pentru Zarițchi și Eliza Panait. N-ai provocat, totuși, o catastrofă... Stai jos !

Da, se putea repara greșeala și-așa. Serviciul de spionaj putea lua drept firești unele discuții despre Zarițchi și Eliza purtate cu salariați ai institutului. Abia dacă Ligia nu ar fi „raportat", s-ar fi născut suspiciuni, în cazul că ar fi fost văzută în mașina lui intrînd în clădirea Ministerului.

Se așeză abătut în fotoliu. Colonelul se instală și el.

— Nu prea obișnuiesc să spun cuvinte de laudă, începu în sfîrșit Dumitrescu.

Magda își susținu șeful, pe un ton foarte serios :

— Niciodată, într-adevăr !

— Pe dumneavoastră însă vă felicit, continuă calm Dumitrescu, trecînd peste remarca subalternei.

— Meritul e al Magdei ! interveni Ligia, fără nici o undă de falsă modestie. Eu le-aș fi dat toate datele false dintr-o odată. Or Magda mi-a explicat că ar fi fost o greșeală elementară.

Așa și era. Agenții care furnizau prea multe informații deodată, care nu se lăsau dirijați inițial de cei care îi racolaseră în străinătate, deveneau suspecți. Era însă numai una dintre numeroasele curse în care putea cădea un amator ce încerca „să păcălească" un serviciu de spionaj. N-avea de unde să cunoască procedeele de verificare ale profesioniștilor.

— Acțiunea a fost condusă ireproșabil, recunoscu Dumitrescu, adresîndu-i-se Magdei. Dumneata însă, Ligia, ai fost cea care ai acționat propriu-zis. Și ai acționat excelent. Dovadă, serviciul pentru care lucrează Eugen Panait s-a hotărît să-ți creeze... „o acoperire solidă".

— Acoperire ? întrebă Ligia neînțelegînd.

— S-au gîndit că am putea descoperi totuşi o sursă de sustragere a informaţiilor, explică Dumitrescu. De la institutul unde lucrezi dumneata. Şi ni l-au plasat pe Zariţchi, ca să se şi răzbune pe el.

— Au încercat să-l racoleze şi pe el ? întrebă Ligia.

Da, se dovedea a fi o femeie isteaţă această Ligie Răduţ, cu ochii ei de culoarea alunei, iscoditori, care nu păstrau acum nimic din licărirea senzuală pe care o avuseseră în cofetărie.

Dar... de ce voise Ligia să-l atragă la ea acasă..., din moment ce puţin îi păsa dacă o aresta sau nu ? Să nu-i fi fost indiferent... ? Profitase de împrejurare pentru a juca rolul spioanei şi a-i verifica intransigenţa ? !

— Da. Pe Emil Zariţchi l-au recrutat tot prin şantaj, ca şi pe dumneata, îi lămuri Dumitrescu. Lui i-au înscenat în străinătate un accident de maşină, lăsîndu-l „să aleagă".

Care fusese oare motivul şantajului în cazul Ligiei ?

— Numai că Zariţchi a binevoit să nu ne spună nimic, pentru a nu fi „tracasat", adăugă Dumitrescu.

— Dar nu le-a dat informaţii ! tresări Magda.

— Nu. S-a făcut c-a uitat, se strîmbă colonelul. Iar ei l-au inclus într-o „reţea S" — de sacrificiu.

— ...Asta era deci „jocul" ! şopti Magda.

— Da. Iar ideea sacrificiului... i-a aparţinut soţiei lui Panait, sublinie colonelul. Şi-a dat seama că mutarea ei ca simplă laborantă într-un institut putea atrage atenţia, că am fi putut remarca „un transfer" de informaţie peste hotare ; s-a gîndit la o „acoperire". Pentru ea. Numai că informaţiile ei erau minore, în comparaţie cu cele mult mai plauzibile pe care le-aţi trimis voi. Aşa că... I-au preluat ideea, dar au inclus-o şi pe Eliza Panait în lotul de sacrificiu, alături de fotograf, proiectant şi de maiorul decedat de curînd. Au crezut că descoperindu-i pe cei patru, îl vom aresta şi pe Zariţchi, care primise totuşi o parolă şi acceptase „să lucreze". În felul acesta „vinovatul era găsit", iar dumneata, Ligia, sursa principală, ferită de orice suspiciune.

— ...În lotul de sacrificiu ! repetă Ligia. Se întoarse spre Magda. Privirile lor se întîlniră. Ligia şopti : Folosindu-i-se propria idee... E oribil !

— E grav ! spuse scăzut Dumitrescu. Avem de-a face cu un serviciu care sacrifică foarte uşor... oamenii deveniţi inutilizabili ; sau pe cei care încearcă să trişeze, precum Zariţchi. Înţelegeţi ?

Întrebarea îi fusese adresată de data asta şi Magdei. Vlad pricepu acum încotro „bătea“ şeful lor, Magda de asemenea. Ochii albaştri sclipiră scurt.

Doar Ligia nu înţelese. Întrebă surîzînd :

— ...Că trebuie să rămîn o agentă de valoare ?

Ca şi Magda, cînd surîdea — surîdeau parcă mai mult cu ochii ! — devenea mai frumoasă. Întreaga expresie a feţei vădea o viaţă interioară intensă. Se producea un transfer ciudat — inteligenţa aceea ironică, aproape agresivă, „masculină“, se transforma într-o bizară feminitate.

Ori i se părea aşa numai lui ? Dumitrescu nu era deloc impresionat. Întinse pachetul de ţigări în tăcere. Cele două femei se serviră fiecare. Colonelul uitase probabil că şi Vlad trebuia să devină fumător. Îşi aprinse şi Dumitrescu ţigara, căutîndu-şi parcă vorbele :

— E mai grav decît bănuiţi, zise în sfîrşit colonelul. Zariţchi mi-a spus că îl tenta la un moment dat ideea... să le ofere informaţii false. Ca să scape de ei !

„Isteţ !“ se gîndi Vlad. Şi-o fi spus că aşa încheie tranzacţia, ca şi cum un serviciu de informaţii care punea mîna pe o sursă, ar fi acceptat demisia cu una cu două.

— Sper că n-a făcut-o ? ! interveni Magda.

— Jură că nu, răspunse evaziv colonelul.

Ligia îşi mută privirea de la Dumitrescu spre Magda. Magda o evită, aşa că Ligia îşi fixă ochii asupra lui.

Mai mult pentru a face un gest, Vlad se trezi luînd o ţigară din pachetul colonelului. O aprinse uitînd să îi ceară permisiunea. Înţelegea că Dumitrescu avea dreptate. Era foarte grav.

— Din moment ce Zariţchi ar fi dat tot informaţii false, unde e nenorocirea ? nu pricepu cercetătoarea.

Cîteva clipe de tăcere... apoi Dumitrescu zise rar, privind-o la rîndul lui fix :

— Ar fi diferit de informaţiile pe care le-aţi conceput. S-ar fi pus un semn de întrebare asupra lui..., dar şi asupra dumitale.

Ligia păli.

— Zariţchi poate spune adevărul, murmură colonelul. Dar nu am încă certitudinea !... Cum nu am certitudinea că mîine nu vor găsi alt Zariţchi.

— Şi asta înseamnă ?... întrebă Ligia.

— Din toate tipurile de oameni cu care avem de-a face, sublinie apăsat colonelul, mi-e teamă de unul... Care face rău celorlalţi din inconştienţă. Ca Zariţchi.

— ...Şi asta înseamnă ? repetă Ligia.

— Înseamnă că vom găsi o soluţie, zise moale Dumitrescu. O soluţie absolut fără risc, pentru a te scoate din joc. Va prelua... altcineva rolul dumitale, este... mai bine aşa...

— Iertaţi-mă ! interveni Ligia, întrerupîndu-l pe Dumitrescu, dar adineauri ne-aţi felicitat ! Spuneaţi că am lucrat ireproşabil, nu ?

Nu mai zîmbea, ochii deveniseră parcă mai mari, în voce se simţea un tremur uşor, obrajii i se colorară.

Vlad îşi aminti că Magda era la fel de sensibilă. Se aprindea în disputele din birou, susţinîndu-şi ideile aproape cu violenţă. În contact însă cu oameni din afară, Magda îşi juca rolurile cu un calm, cu o seninătate princiară, fără a o trăda nici un muşchi de pe chip, ori nuanţă a glasului. Ligia putea realiza oare performanţa asta la fel de bine ? De pildă în faţa unui veritabil spion ?

— Ne-aţi felicitat, dar aveţi prejudecăţi ! atacă Ligia. Care nu-mi plac. Deloc !

Mica scînteie din ochii ei devenise fulger.

Dumitrescu o privi lung, nefiind sigur că lui i se adresa.

— Eu ? Am prejudecăţi ? !

— Da, spuse încet, dar sigur Ligia.

Simţea parcă încurajarea tacită a Magdei, în ai cărei ochi lucea aceeaşi agresivitate.

— Vă deranjează că sînt femeie, că sînt „un civil“, nu-i aşa ? !... nu-l cruţă Ligia. Dumneavoastră greşiţi ! Asta mi se pare la fel de grav !

— Stai puţin, Ligia, încercă s-o domolească Vlad.

Privirile celor două femei se mutară asupra lui. Ligia îi tăie replica spunînd apăsat :

— Dacă Eugen Panait iese din țară cu informațiile pe care i le-am dat, totul e perfect ! Nu mă vor suspecta ! Și nu mi-e frică, sublinie ea.

Nu era sfidare în tonul ei, ci siguranța omului care își cunoștea bine capacitatea.

— Nu uitați, vă rog, i se adresă Ligia colonelului, că sînt cercetătoare. Nu fac parte dintre oamenii care bat în retragere, cînd se ivește ceva. Cît timp voi lucra cu ea — Magda nici nu clipi — vă asigur că nu vom face nici o greșeală. Am dovedit-o în ultimul an.

În cameră se așternu o tăcere încordată. Vorbele Ligiei pluteau parcă în aer, cuvintele ușor patetice fuseseră rostise răspicat, așa cum o fac oamenii tari. Dumitrescu simțise asta, pentru că o studia atent, ca și cum abia acum o descoperea.

Ceva nu-i convenea totuși colonelului. Ca și lui dealtfel. Un an de joc dezinformativ dus impecabil însemna mult. Dar jocurile de acest gen nu puteau rezista la infinit. Undeva se strecura o eroare, ori putea apărea alt Zarițchi, să răstoarne întregul sistem, cu consecințe greu previzibile. După cum nervii celor două femei, mai ales ai Ligiei, puteau ceda într-un moment nefavorabil.

Vlad își aminti că, la sfîrșitul mesajului pe care Ligia i-l transmisese prin radio-casetofon lui Panait, se afla un text străin de conținutul informațiilor ; vocea Ligiei răsunase scurt, dar dureros : „Mult noroc, Roxana !"

Cine era Roxana ? Dacă Magda ar fi avut timp să vadă textul pe care, de data asta, Ligia fusese nevoită să-l conceapă singură — modificînd informațiile reale din institut — ar fi acceptat oare acel „Mult noroc, Roxana ! ?" Era o primă greșeală pe care Ligia o comisese ? !

Roxana era oare o rudă a Ligiei aflată în străinătate ? Asta să fi fost motivul șantajului ? Și atunci era o greșeală ? Ori era o greșeală intenționată, care să provoace surîsul disprețuitor al experților ce ar fi primit mesajul, dar care să le întărească desigur convingerea că Ligia „lucra corect, pentru că ținea la Roxana, care..."

— A început să-ți placă jocul ăsta ? ! întrebă Vlad schițînd o grimasă.

— E detestabil, șopti Ligia. Pe fața ei se așternu o expresie de dezgust. Dar cineva trebuie să-i convingă, sublinie ea, că Eliza Panait şi alţii „trişează", ori sînt incompetenţi ! Eu pot s-o fac ! Am căpătat o anumită experienţă !

Telefonul sună pe biroul din spatele lor. Colonelul nu se clinti din fotoliu. O urmărea prea atent pe Ligia. Vlad vru să se ridice. Mîna lui Dumitrescu îl opri. Colonelul se urni greoi și încruntat spre birou, ridică receptorul.

— Da !... Spune-mi ce doreşte !

Ligia aruncă iute o privire spre Magda, care-i răspunse printr-o uşoară înclinare a capului, în semn de acord. Ligia se destinse din nou. Ochii căprui se opriră apoi asupra lui.

— Îmi pare rău, dar nu puteam să-ţi spun ! îi explică ea zîmbind. La cofetărie, cînd m-ai „arestat"...

Trecerea aceasta de la o stare la alta îl derută. Se gîndi că trebuia să accepte opinia Magdei despre maleabilitatea, despre mobilitatea prin care femeile „erau net superioare".

— Magda m-a dădăcit să nu discut absolut cu nimeni, indiferent ce legitimaţie mi-ar arăta, continuă Ligia.

Surîdea deschis, prieteneşte, vrînd să-i sugereze : „Înţelegi situaţia, nu ?"

Înţelegea. Și trebuia să recunoască meritele didactice ale Magdei, în locul lui putea fi un agent de verificare. Pentru un serviciu de informaţii de tipul celui pentru care lucra Panait, o legitimaţie falsă, greu de recunoscut de un neprofesionist, nu constituia o problemă.

— A, nu-i nimic, spuse Vlad reluîndu-și aerul ironic. Singurul lucru pe care-l regret, adăugă pe un ton linear, e că am refuzat propunerea. Cu Rosetti !

Ligia pufni în rîs. În ochi i se strecură o lucire intimă care nu-i scăpă Magdei.

— Ce propunere ? se interesă colega lui.

Ligia îi privi pe amîndoi, păstrîndu-și zîmbetul :

— Asta nu pot să-ţi spun ! hotărî ea rîzînd.

— Aha ! se dumiri Magda. Cu Rosetti, cînd să te aresteze... Nici nu-i nevoie... Aţintindu-și ochii în tavan, preciză : Numai că eu nu te-am instruit „să te sacrifici" chiar așa !

Vocea colonelului îi readuse la realitate :

— Zariţchi locuieşte în vilă cu cineva ?

— ...Nu, zise Ligia. Din cîte ştiu, nu.

Dumitrescu închisese telefonul. Se opri lîngă uşă.

— Vlad, vino, te rog !

Iar se ivise ceva !

Dumitrescu porni spre secretariat cu paşi mari. Cînd Vlad ajunse lîngă el, îi explică :

— Misteriosul tău domn Ranke ! A intrat în vila în care locuieşte Zariţchi. Mircea îl urmărea, mi-a comunicat adineauri.

În încăperea secretariatului, în locul Anetei se afla Ionescu. În mînă avea un receptor.

— Păstrează legătura cu Mircea ! îi spuse Dumitrescu din mers, deschizînd uşa biroului său.

Vlad rămase în secretariat.

•

— Cine e acasă la dumneavoastră ? întrebă colonelul categoric.

Emil Zariţchi îl privi nedumerit. Abia începuse să-şi scrie declaraţia. Descoperiseră vreo femeie ? De ce-i interesa asta ?

— Nimeni.

— Ba e ! rosti ferm Dumitrescu. Un om a sunat acum cîteva minute la uşă, cineva i-a deschis, a intrat în vila unde locuiţi.

Ia te uită ! Şi i-o spunea aşa ! Emil Zariţchi răspunse aproape insolent.

— Nu ştiam că-mi supravegheaţi casa ! Deci... aţi început !

Colonelul făcu involuntar un pas înainte, se stăpîni. Întrebă din nou, apăsat :

— Cine este în casă ?

Cine putea fi ? Nu lăsase pe nimeni în casă. Să fi venit... ?

— ...Poate fratele meu, sugeră Emil Zariţchi cu dezinvoltură. Cornel locuieşte în provincie, vine cîteodată, are cheia.

— Domnule Zariţchi, pe mine nu m-a păcălit încă nimeni !

Ce voia omul ăsta de la el ? De ce ţinea ţeava pistolului îndreptată spre stomacul lui ? Cine putea fi cel în ochii căruia zărea ceva crud, ca în cei ai unui animal de pradă ?

Cornel Zariţchi se dădu înapoi, cu ochii ţintă la armă. Se împiedică de marginea covorului, bîigui ridicîndu-şi cu un deget ochelarii care-i alunecaseră pe nas :

— Cine... cine sînteţi ?

— Ai făcut destul pe cretinul ! îl repezi bărbatul cu alură de boxer.

Părul tuns scurt, maxilarele puternice, fruntea îngustă... ce voia bruta asta de la el ?

— N-ai vrut să respecţi promisiunea, nu-i nimic, ai să ne-ajuţi şi-aşa ! continuă necunoscutul.

Surîdea, dacă aşa se putea numi rînjetul lui sinistru. Avea să-l omoare, nenorocitul, dementul ăsta, avea să-l omoare azi, aici, şi Ideea extraordinară despre care doar apucase să-i spună Mariei. Ideea pe care începuse s-o schiţeze, avea să moară ridicol, odată cu el ! De ce, de ce oare, ce-i făcuse el... ?

— Poliţia va înţelege, adăugă cu acelaşi rînjet necunoscutul, că un trădător s-a sinucis, „de frică“, înainte de-a fi anchetat ! Pentru că a vîndut, timp de un an, informaţii...

*

— Am înţeles ! strigă Mircea.

Atîrnă receptorul în furcă, ţîşni din cabina telefonului, sări în maşină, demară în forţă. Parcurse ca o vijelie distanţa pînă în piaţetă, făcu un viraj nebun şi frînă exact în faţa Mustangului.

Apucă portativul, revolver n-avea la el, tocmai azi, coborî din maşină, urcă dintr-un salt treptele vilei, sună grăbit la uşă.

Apăsă pe clanţă. Era încuiată. Uşă masivă, de stejar. Desigur, dacă se întîmpla acolo... ce bănuia colonelul că ar fi putut să se întîmple, n-avea să-i deschidă nimeni.

Exista altă ușă sau vreo fereastră deschisă ?

Coborî din alt salt treptele, ocoli vila, trecînd pe sub o pergolă cu trandafiri, în spatele vilei era o curte întinsă, și...

Ranke alerga prin fundul curții spre o portiță aflată într-un zid scund, care dădea în altă stradă.

— Stai ! !

Ranke se răsuci, îngenunche fulgerător. Mircea auzi două gloanțe țiuindu-i pe la ureche, al treilea i se înfipse în picior, în timp ce se arunca la pămînt. Bărbatul pe care-l urmărea se ridică dintr-un salt, trecu peste gardul de zid într-o clipită, dispărînd.

*

Ranke constată că, spre norocul lui, străduța din spatele vilei Zarițchi era pustie. Dincolo de ea — un părculeț pe care îl străbătu în fugă, cu pistolul în mînă. Trecu prin fața unui bătrîn, prin dreptul unei tinere ce veghea imperturbabilă doi gemeni care urlau într-un cărucior.

Abia cînd ajunse în a doua stradă aruncă o privire în urmă. Îl zări pe puștiul brunet cu radioul portativ intrînd în parc.

Nu-l doborîse, deci. Și mai avea trei cartușe, doar trei, din care unul... unul era pentru el ! Viu n-avea să le cadă în mînă ! În nici un caz ! Ratase oricum, ca un nătărău, ca un începător, „înscenase o sinucidere", dar uitase să lase pistolul în mîna mortului ! Ca un imbecil ! Se speriase !

Puștiul parcă șchiopăta. Îl rănise ? De ce nu trăgea totuși ? De ce alerga prostește după el, cu aparatul în mînă ? ! Or fi fost ceilalți pe-aproape ? Îl voiau viu ?

Altă mică piață, un fel de fundătură de formă circulară, în jur tot vilișoare !

O mașină roșie sport ! Din ea coborî un tînăr în haine de culoare închisă, care ocoli, deschise portiera din dreapta. Apoi apăru o fată de 18 ani, în rochie albă, avînd în mîini un imens buchet de flori. Erau îmbujorați amîndoi, singuri-singurei, zîmbitori ca o dimineață de primăvară. Tînărul sărută mîna fetei, privind-o în ochi. Cînd remarcă, în sfîrșit, că se apropia de ei, Ranke îl izbi în bărbie cu

patul pistolului, o îmbrînci cu cealaltă mînă pe fată, se azvîrli în maşină.

Cheia era la locul ei. Demară, ieşi printr-un viraj nebun din mica piaţă, lăsîndu-i pe cei doi năuciţi pe caldarîm. Apucă să-l vadă în oglinda retrovizoare pe puşti apărînd şi se gîndi că scăpase încă o dată. În mica fundătură pe care tocmai o părăsea nu se mai afla nici o maşină.

*

Claxonînd nebuneşte, Vlad se strecură printre două maşini, pătrunse pe o stradă mai liniştită. Cartierul unde se afla vila Zariţchi era pe undeva pe aproape, naiba mai ştia însă unde ? O luase, pentru a scurta, pe alt drum decît cel pe care venise cu Magda, iar străduţele erau un adevărat labirint.

Auzi apelul lui Mircea, cuplă portativul, vocea locotenentului răsună gîfîind :

— Alo, Vlad, Vlad !

— Te-aud, Mircea ! Unde eşti ?

— Mi-a scăpat ! strigă cu disperare Mircea. E-ntr-o Dacie roşie, se-ndreaptă spre bulevard !

Un singur bulevard era în apropiere. Îl traversase acum un minut !

*

Din urmă venea o dubiţă... Mircea se aruncă şchiopătînd în mijlocul străzii, barînd drumul.

Şoferul frînă, era un bărbat voinic, tînăr, cu o şapcă maro pe cap. Mircea alergă spre cabină, strigînd mai departe în aparat :

— Dacia are numărul 2-B-50 şi ceva, caută să iasă în centru. E înarmat, pistol cu amortizor... Securitatea ! adăugă el, punînd în faţa şoferului uluit legitimaţia pe care o scosese dintr-o mişcare din buzunar. Dă-i drumul, repede !

Şoferul privi legitimaţia, reacţionă mult mai prompt decît s-ar fi aşteptat, adică nu întrebă nimic, demară vijelios.

În spate zdrăngănea ceva cumplit.

Mircea întoarse capul. Privi prin ferestruică. Se îngrozi. Platforma era plină de butelii de aragaz.

— Sînt pline ? strigă el speriat, căci şoferul gonea, claxonînd, cu motorul în plin.

— Aş ! N-aveţi nici o grijă, sînt goale ! spuse omul. Părea încîntat grozav de „acţiunea“ la care participă. Prea încîntat chiar. Expresia şoferului nu era numai de concentrare, avea şi ceva exaltat. Urmărirea îl fascina. Îi remarcă totuşi privirea şi-l asigură :

— Sînt goale, tovarăşe locotenent ! Adăugă apoi convins : Şi ajungem Dacia, n-aveţi grijă ! Am făcut armata la tancuri !

O intersecţie, un miliţian, stop. Ranke aşteptă aparent calm, cu ochii în oglinda retrovizoare. Cît nu apărea nimic din urmă, n-avea rost să-l alerteze inutil pe miliţian. Probabil ei căutau acum o maşină care gonea prin oraş.

Auzi în spate claxonul lung al unei maşini care se apropia. Miliţianul îl auzise desigur şi el. Ezită, îşi schimbă poziţia dînd drum liber.

La timp ! Ranke demară liniştit, trecu pe lîngă omul în uniformă albastră, mai zări în oglinda retrovizoare o dubiţă care venea cu farurile aprinse.

Schimbă viteza, apăsă acceleratorul, porni la dreapta pe prima stradă, apoi din nou la dreapta.

Alt stop, blestematul ăsta de bulevard era plin de stopuri ! Aici, din fericire, nu era nici un agent de circulaţie.

Ranke claxonă scurt. Se prelinse atingînd aproape botul unei Skode, ajunse în artera largă, viră pe alte două străzi, tot la dreapta.

Se apropia practic de cartierul vilei Zariţchi, adică tocmai de locul unde aveau să-l caute acum mai puţin. Puştiul avea doar un radio portativ, nu ?

Sergentul-major Ion Gărcean simţi că-şi pierde cumpătul.

Stătea pe trotuar, ce-i drept, nu în intersecţie, cum ar fi trebuit, lămurind o tînără drăguţă, care tocmai traversase neregulamentar. Numai că acolo, în mijlocul străzii, spînzurat chiar în centrul intersecţiei era un stop pe roşu.

Cine îşi permitea să treacă pe roşu, sfidîndu-l ? Ce era el acolo, stîlp, să dispară ăla, cu Dacia lui roşie, ca la un concurs ?

— Ia stai ! Stai numai niţel ! îi spuse codanei ce se dovedise a-i fi consăteancă. Stai niţel, să vezi ce-i fac !

Ion Gărcean deschise radioul-portativ, anunţă grăbit :

— Postul 73 ! Aici postul 72, apel urgent ! O Dacie roşie vine spre tine din bulevard. Trecu pe roşu, acuşi. Insul de la volan pare beat, pericol de accidentare ! Alo, Gică, m-auzişi ?

*

— Dar ce s-a-ntîmplat ? ţipă Zariţchi începînd să se enerveze.

Colonelul îl tîrîse de mînă ca pe-un copil pînă la maşină, goneau de cinci minute pe străzi, fără să-i spună o vorbă. În urma lor venea altă maşină, în care erau Ligia Răduţ şi o femeie, la volan. Nu pricepea nimic.

— Cine-i acasă la mine ? !

Colonelul, care conducea ca într-un raliu, nu-i aruncă măcar o privire. Mîrîi printre dinţi :

— Unul dintre cei pe care-i „păcăliţi“ de-un an, fără să spuneţi nimic !

Din staţia radio de la bord veneau acum apeluri care se suprapuneau, se întrerupeau, se spunea mereu ceva despre o Dacie roşie, se dădeau nume de străzi. Ei mergeau însă glonţ spre cartierul în care locuia. Colonelul urmărea cu atenţie larma apelurilor radio.

— Ca să evitaţi „tracasările“ ! adăugă la fel de dur Dumitrescu.

Maşina claxonă lung, un miliţian se răsuci spre ei, îl recunoscu pe colonel, opri circulaţia fluierînd cumplit, îl salută cu deosebit respect. Trecură meteoric pe lîngă omul în uniformă. Maşina în care era Ligia îi urmă la numai cîţiva metri, ancorată parcă de-a lor. Şi-atunci, uluit, Emil

Zariţchi o recunoscu pe femeia de lîngă Ligia. Ea era ! Bruneta cu ochi senini, care-i amintise parola, de dimineaţă, şi încheiase cu acel „adio"...

XI. „Sînt lucruri care trebuie spuse! Oricînd !"

— Am înţeles, am pornit, terminat. Dă-i zor, caz de prioritate unu ! O Dacie roşie !

Plutonierul de la volan, un bănăţean paşnic, îşi încheie liniştit centura de siguranţă, îşi fixă bine cascheta, rostind doar atît :

— Nu ne scapă, tovarăşe maior ! N-are cum !

Maşina albastră ţîşni de sub castanii care o ascunseseră. Sirena suna vehement.

În jurul vilei Zariţchi, nimeni ! Dar Mustangul său era blocat.

Cît regreta că-l parcase cu spatele spre vilă ! Deşi făcuse astfel pentru a se putea strecura uşor în orice direcţie. Puştiul cu aparat portativ îşi aşezase însă rabla de maşină exact în faţa Mustangului.

Ranke auzi sirenele maşinilor de miliţie. Se apropiau ! Îi descoperiseră stratagema şi veneau aici !

Trebuia să renunţe la Mustang. Păcat ! La volanul lui nu l-ar mai fi prins.

Poate era mai bine aşa. Oricît de puternic era Mustangul, urmăritorii erau mulţi, dacă alertaseră şi patrulele de circulaţie. Limuzina avea să fie urmărită simultan de cîteva zeci de echipaje.

Nu, nu o limuzină îi trebuia acum !

Ranke trecu în plină viteză, ajunse într-o stradă vecină, apoi în alta.

Un bătrîn cobora dintr-un Fiat verde.

Ranke frînă disperat lîngă bătrînul care încremenise în stradă, îl lovi cu portiera mașinii, sări în Fiat, demară și viră pe prima stradă la stînga.

*

— Asta e! Opriți, sînt sigur că asta e! strigă Ion Gărcean.

Locotenentul-major făcu un semn cu capul, plutonierul frînă, se opriră lîngă Dacia roșie, parcată chiar în mijlocul străzii.

Cîțiva bărbați, două femei, vreo patru copii se strînseseră pe trotuar, în jurul unui bătrîn, îmbrăcat foarte îngrijit, dar așezat într-o poziție nefirească, pe marginea de piatră a unui gard, cu capul rezemat de grilajul de fier, cu ochii închiși.

— Nu-i el! spuse Gărcean. Nu-i el, sînt sigur! Și ne scapă!

— A fugit! Cu mașina dumnealui!

— Un Fiat verde! strigară doi copii, aproape în același timp.

— Tăceți o dată! le repezi un bărbat pe cele două femei care începuseră să se vaite, dînd explicații inutile.

— L-a lovit pe dumnealui, a fugit! Uitați, încolo a luat-o! adăugă unul dintre copii, arătînd cu mîna direcția și preciză: A făcut apoi la stînga.

*

— Atenție! auzi Vlad în aparat. Sergent-major Gărcean, raportez: a schimbat Dacia roșie c-un Fiat verde. Se-ndreaptă acum spre marginea orașului.

Fiat verde?!

Un Fiat verde trecuse pe lîngă el cu cîteva secunde în urmă. Îl zări în oglinda retrovizoare ocolind pe-o stradă care ducea înapoi, spre bulevard.

— Alo, aici postul 69, raportez !

— Raportează odată ! ţipă Gărcean.

Se aşezase pe bancheta din faţă, lîngă şofer. Asculta încordat.

— A trecut acum pe bulevard un Fiat verde 1300, cu numărul 4-B-23... Ultimele două cifre nu le-am zărit. A luat-o spre piaţă !

— Care piaţă, neică, sînt două ? ! întrebă Gărcean.

— Piaţa... de zarzavat !

— N-auziţi ? ! se-ntoarse Ion Gărcean spre şofer. Spre piaţă ! Repede ! La stînga !

Plutonierul de la volan aruncă o privire spre sergentul-major care dădea dispoziţii cu aere de şef. Şeful lui rămăsese lîngă bătrînul accidentat. Mormăi bătrîneşte :

— Ce vorbeşti, *neică ?* Şi dacă o fi alt Fiat ?

Dar o luă la stînga.

„Piaţa de zarzavat" !

Era o piaţă pe-aici, undeva. Vlad răsuci volanul, intrînd pe o stradă largă. I se păru că ducea în direcţia bună. Văzu deodată ieşind în trombă, de pe o stradă laterală, Fiatul verde. Parcă zbura.

— Mircea, unde eşti ?

— Intru acum în piaţă ! se auzi în aparat răspunsul locotenentului.

— Atenţie, vine dinspre bulevard. Sînt în urma lui, blochează-l ! Nu-l lăsa să intre în piaţă, goneşte cu peste o sută pe oră !

— Am înţeles !

Strada era lungă, nesfîrşită, în capătul ei se zărea ceea ce părea a fi „piaţa de zarzavat". Văzu o dubiţă ieşind în întîmpinarea Fiatului, se întrebă dacă era suficient de lungă pentru a bloca strada şi... ce va face Ranke în cazul acela.

De pe o stradă laterală apăru o maşină albastră cu girofar. Cît pe-aci să se ciocnească ! Şoferul reuşi să evite coliziunea în ultimul moment.

*

Două maşini erau acum în spatele său ! Una de la circulaţie, cealaltă, desigur, a securităţii. Veneau aripă lîngă aripă, ocupînd toată strada. Cea a miliţiei pusese în funcţiune sirena, care ţiuia cumplit.

Dubiţa din faţă...

Dumnezeule, şi dubiţa era a lor ! Încetinise, se întorcea, manevrînd astfel încît să se-aşeze de-a curmezişul drumului.

Nu era a lor ! Lîngă şofer părea a fi puştiul cu aparat portativ. Dar dubiţa era cu butelii, plină cu butelii de aragaz !

Nici o stradă laterală ! Era prins !

Asta era sfîrşitul ? Sfîrşitul lui ? ! Aici, pe o stradă banală din Bucureşti ? ! Şi ? Dacă s-ar fi întors ? Rons, „înscenarea sinuciderii“ complet ratată !...

Ei bine, atunci să fie !

Rînjind, Ranke apăsă pedala acceleratorului pînă la refuz. Erau cel puţin douăzeci de butelii de aragaz ! Da, avea să le ofere „un foc de artificii“ grozav !

*

— Eşti sigur că toate buteliile sînt goale ? ! ţipă Mircea.

— Da, tovarăşe locotenent ! îl asigură şoferul.

Manevra cu grijă, dubiţa se aşezase exact în mijlocul drumului. Prin parbriz, Mircea văzu o curte plină de verdeaţă, cîţiva copii care se căţăraseră pe gard, alertaţi de sirenele miliţiei. Casele liniştite, trecătorii care încremeniseră, Fiatul verde care năvălea spre ei ca un bolid, totul începu să se învîrtească, ordinul lui Vlad era să blocheze, Vlad nu ştia însă pe ce dubiţă era... Casele, copiii, şoferul care „fusese la tancuri“, ochii aceia dilataţi, dacă o singură butelie, copiii de pe gard...

Brusc, aproape fără să-și dea seama, piciorul rănit al lui Mircea zvîcni, călcă scurt acceleratorul, dubița aproape oprită făcu un salt scurt și se propti în gard...

*

Niciodată Vlad nu simțise că îngheață de spaimă ca acum.

Văzu Fiatul verde zburînd spre dubița cu butelii, se ducea drept spre ea, platforma rămăsese încă pe jumătate în afara trotuarului, Ranke gonea glonț...

În ultima clipă, instinctul de conservare fu probabil mai puternic, Fiatul viră scurt, trecu fulgerător prin spatele dubiței, alergînd mai departe... spre viață !

Mașina miliției frînase, el trecu în goană, după Ranke, prin spatele dubiței, încremenită în gard, văzu, dincolo de Fiat, alte două mașini de la circulație ieșind din piață și venind, una lîngă alta, în întîmpinarea lui Ranke !

Erau încă departe, Ranke ar fi putut frîna. Se gîndi că n-avea s-o facă. Fiatul viră în plină viteză la stînga, pe o stradă care se deschidea acum acolo, se demolase ceva...

Auzi apoi un scrîșnet cumplit de frîne, o izbitură, alta, claxonul Fiatului urlînd lung, nesfîrșit...

Și înțelese că se terminase... Cînd ajunse, văzu o schelă și-o varniță pe care le izbise Fiatul, un morman de pietriș, urmele pneurilor treceau peste el, geam de parbriz spart, Fiatul se dăduse probabil peste cap, revenise pe roți, dar se oprise într-un salcîm. Sirenele miliției amuțiră. Claxonul Fiatului sfîșia mai departe liniștea cartierului.

Vlad coborî. Cei cîțiva muncitori se lipiseră de zid, înlemniți. Din față apăru încă o mașină a miliției, în spatele lui era alta.

Vlad se apropie de Fiatul mînjit cu var. Ranke era prăbușit peste volan, cu capul răsucit. Ochii aproape nu se mai distingeau, de sub părul tuns scurt sîngele curgea abundent. Doar mîna puternică a lui Ranke strîngea crispată volanul strîmb, un volan îmbrăcat într-un material pufos, alb pînă acum un minut.

— De ce nu m-aţi lăsat, dom'ne, de ce ? ! striga şoferul izbind cu şapca în parbrizul dubiţei de-ai fi crezut că voia să-l spargă. Nu v-am spus că erau goale ? !

Mircea îl privea buimăcit, neînţelegînd ce vrea. Era transpirat, genunchii îi tremurau, descoperi că avea încă în mînă aparatul portativ pe care-l ţinea stupid, lipit strîns de piept.

La toate gardurile, la ferestre, apăruseră oameni, copii, cei mai mulţi. O bătrînă striga prelung, parcă bocea, luîndu-se la întrecere cu ţipătul îndepărtat al claxonului. Îşi plîngea „gardul nou", stricat de dubiţa care rupsese cîteva şipci...

— Nu eram sigur că toate erau goale, şopti Mircea cu ochii la copiii care fugeau spre strada de unde se auzea claxonul.

Îi răsunară în urechi cuvintele furioase ale şoferului care striga încă, exaltat de aventura prin care trecuseră :

— Dar v-am spus că sînt goale ! La ora asta mă duceam la depozit !

Ochii şoferului se opriră pe mîna lui Mircea, în care spînzura aparatul. Spuse deodată :

— V-a fost frică !

Claxonul încetă să ţipe. În sfîrşit ! Nedumerită parcă, bătrîna care se văita se opri şi ea. Sau nu o mai auzea el ? Prea era ciudată liniştea aceea. Mircea zări ca prin ceaţă feţele celor din jur. Se adunaseră vreo douăzeci de oameni. De unde apăruseră atîţia ? Îşi imagină ce-ar fi însemnat dacă Ranke ar fi ezitat... numai o fracţiune de secundă, dacă n-ar fi virat prin spatele dubiţei, iar cîteva butelii... n-ar fi fost *totuşi* goale !

Era tot mai ameţit. Sîngele îi udase pantalonul, se prelingea în pantof. Mircea se sprijini de maşină, şopti cu un surîs ostenit :

— Da. Mi-a fost frică.

Magda închise telefonul. Ambulanța deja pornise. O expediase din proprie inițiativă, „puștiul“, Ionescu, încă din clipa cînd plecaseră ei val-vîrtej din minister. Magda se întrebă însă dacă mai avea vreun rost. Ranke era profesionist. Și trăsese de la un metru.

Camera, foarte elegantă. Ferestrele înguste și înalte, împodobite pe dinafară cu o dantelărie complicată de fier forjat, pe dinăuntru cu perdele grele. Mobila stil ! Pe covorul gros, trupul lui Cornel Zarițchi se chircise. Se prăbușise cu fața în jos, lîngă o etajeră cu picioare suple, din lemn scump.

Dumitrescu încercase să-i ia pulsul. Se ridică încet, cu buzele țuguiate, fixîndu-l pe Emil Zarițchi, care rămăsese în picioare, lîngă ușă, privind împietrit trupul fratelui său.

Ligia se apropie, atinse ușor brațul colegului ei. Cercetătorul nu reacționă. Mîinile îi atîrnau pe lîngă trupul... gîrbovit deodată...

— A fost... o întîmplare nenorocită, șopti Ligia. Nimeni nu putea ști că va veni tocmai azi !

Și iarăși Zarițchi păru a nu fi priceput ceva... Privirea sa se întîlni cu aceea a colonelului. Dumitrescu îi răspunse cu un soi de furie încrîncenată, pe care nu și-o putea stăpîni. Cuvîntul „întîmplare“ îl intrigase.

— Credeți că... doar atît ?!

Magda văzu ochii lui Zarițchi dilatîndu-se neverosimil. Fața de un alb straniu, fantomatic, se schimonosi, bărbatul alunecă pe covor, lîngă fratele său, plîngînd spasmodic, înfigîndu-și degetele în covorul gros și pătat de sînge.

Mîna Ligiei căută un sprijin. Se așeză încet într-un fotoliu. Dumitrescu rămăsese nemișcat, privind cele două trupuri de pe covor. Se întoarse apoi spre ea, veni cu pași apăsați, ridică receptorul telefonului. O cercetă cu aceeași expresie aprigă.

— Trebuia..., credeți că mai trebuia să-l întrebați asta? șopti Magda cu glas sugrumat.

Expresia dură din ochii lui Dumitrescu crescu în intensitate. Colonelul ezită o clipă. Răspunsul se auzi însă pătimaș :

— Da!... Trebuia! Sînt lucruri care trebuie spuse! Oricînd! Adăugă vibrînd de indignare, de furie, ură, revoltă supremă, un amestec de sentimente care se topea greu în cuvinte, ce i se păreau prea sărace: Omul ăla a murit fără nici o vină, fără să priceapă măcar de ce!... Înţelegi?!!

Privirea scăpăra. Magda coborî pleoapele, neştiind ce să răspundă. Cînd redeschise ochii, văzu faţa masivă a colonelului crispată. Stătea cu receptorul în mînă, nereuşind parcă să-şi reamintească numărul centralei ministerului...

Renunţă, trînti receptorul în furcă. În camera mobilată cu un lux rafinat, nu se mai auzea acum decît plînsul zbuciumat, geamătul aproape neomenesc al lui Zariţchi.

Telefonul sună. Dumitrescu smulse receptorul cu gestul lui obişnuit.

— Da!

Era acelaşi „Da!“, dintotdeauna, şi totuşi altul.

— Da, Vlad... Ascult!

XII. Cînd foşnesc castanii...

Frontiera românească rămăsese în urmă.

Fu tentat să oprească maşina pe marginea şoselei, să respire cîteva minute în linişte.

Eugen Panait hotărî că n-avea voie să rişte! Era de preferat să ajungă din timp pe aeroportul din Sofia. Dacă ar fi pierdut avionul...

Nu trebuia să-l piardă! Ranke! Dumnezeu ştie ce avea de gînd să mai întreprindă! Dacă acţiona prosteşte şi-l prindeau?... Ar fi fost cumplit să-l trimită autorităţile de-aici „ramburs“, în România, din cauza lui Ranke!

Ce intenţiona oare să facă, de ce-l dublaseră cei de la centru cu un asemenea bezmetic?

Ranke fusese pilot pe reactoare. Devenind inapt, îl preluase serviciul „operaţiuni speciale“. Erau echipe de

şoc, în care se acţiona cu automatul în mînă. Ranke se descurcase la început prost, apoi tot mai bine. Se adaptase. Un glonţ nimerit foarte aproape de coloană îl făcuse inapt şi pentru acţiuni şoc, de durată. Fusese preluat de serviciul lui Rons, pentru scurte misiuni, de execuţie ori de acoperire. Mintea mult prea liniară a lui Ranke nu era capabilă de altceva. Nu înţelegea că o acţiune de spionaj nu se reducea la a trage cu pistolul, la a lua totul în piept, ca într-o operaţiune de comando !

Spera că, măcar pentru javra de cîine roşcat pe care-l iubea, Ranke n-avea să rişte prosteşte, n-avea să se lase prins ca un neghiob. În fond... operaţiunea izbutise !

Mesajul radio fusese înregistrat perfect, pe Zariţchi aveau să-l urmărească acum pas cu pas, inutil, să-l piseze probabil cu întrebări. Asta îl va bloca măcar un an de zile pe cercetător.

Planul reuşise ! Se întrebă dacă, odată ajuns la bază, ori chiar de pe aeroportul din Sofia, n-ar fi fost cazul să-i trimită lui Paul Marin Dumitrescu o mică scrisoare, nevinovată, în care... să-i mulţumească pentru cooperare...

Panait chicoti, imaginîndu-şi expresia colonelului primind scrisoarea. Sub nasul lor, el, prăpăditul Jenică Panait, obţinuse tot ce dorise.

De fapt, nu cu Dumitrescu avea ce-avea, ci cu ălălalt, cu plutonierul. Da, lui i-ar fi făcut plăcere să-i trimită scrisoarea.

„Eu nu v-aş fi dat drumul !"

Ha ! Uite că şefii plutonierului hotărîseră altfel ! O scrisoare, zău, merita să-i trimită, o scrisoare concepută astfel încît plutonierului să-i vină să plesnească de ciudă...

Numai că nu ştia numele nemernicului ăla !

Cum să facă să-l afle ?

I-ar fi plăcut grozav să-i expedieze măcar o ilustrată, încă de pe aeroportul din Sofia, în care să-i scrie doar...

Nu. Nu se putea. N-avea dezlegare să facă aşa ceva. Şi, pe deasupra..., cine putea şti dacă la anu' sau peste alţi ani, Rons nu intenţiona să-l trimită iar în România... În calitate de pensionar, de pildă, care venea să-şi viziteze

„țara în care s-a născut, pe care o iubea, după care plîngea în clipele de singurătate..."

Eugen Panait chicoti din nou. Da, merita. Merita să renunțe la ilustrată, pentru satisfacția secretă de a mai vedea o dată fața lată și hotărîtă a plutonierului, cînd avea să-l conducă la Dumitrescu... pe „nevinovatul pensionar, venit să petreacă în România cîteva săptămîni liniștite pe plaiurile natale..."

Hotărît lucru, merita!

*

Vlad privi cu un ochi critic cele șase file de hîrtie pe care le scrisese, lăsînd nenumărate spații albe. Raportul ar fi trebuit completat cu date pe care el nu le cunoștea.

Dumitrescu fusese chemat încă de la prînz, urgent, în provincie. Făcea parte dintr-o echipă de control. Colonelul Datu îi telefonase indignat generalului Antoniu, generalul îi dăduse ordin tot telefonic lui Dumitrescu să se prezinte în județul unde „nu se putea încheia controlul fără el"... Din fericire, era un județ apropiat.

Stoenescu se încăpățîna să rămînă la spital, la căpătîiul lui Ranke, deși medicii se pronunțaseră — era în comă.

Îmbucurător era că doctorii sperau încă în salvarea lui Cornel Zarițchi, despre care inițial crezuseră că-i pierdut. Constataseră apoi că glonțul tras de Ranke trecuse la cîțiva milimetri pe lîngă inimă, că „existau încă șanse", că pacientul „avusese noroc".

Ce noroc! Cum de nimerise în casa fratelui său, tocmai la ora cînd Ranke... ?

Mircea ar fi putut să-i dea unele amănunte pentru raport, dar era indisponibil; „la pat"; medicii îi interziseseră să se miște.

Și uite-așa, căzuse beleaua pe el! Unde dispăruse Magda, de nu dădea măcar un telefon? Ea ar fi putut completa spațiile albe din raport. Cele mai multe erau determinate de acțiunea B-23.

Era ocupată cu Ligia?

Vlad începu să strîngă dosarele de pe birou. Își aminti încăierarea netoată cu cei cinci „cîntăreți veseli", de la restaurant. Așa avusese „norocul" s-o cunoască pe Ligia.

În urmă cu un an s-ar fi descurcat mult mai ușor cu asemenea derbedei. Își cam neglijase pregătirea fizică în ultimul timp. E drept că atunci, în urmă cu un an, îl aveau instructor pe Zonea.

Victor Zonea fusese un instructor nemaipomenit. Și-un prieten bun, un om echilibrat, foarte echilibrat chiar, pînă în ziua cînd...

Vorbind cu un subofițer de la Inspectoratul județean unde lucrase, Victor aflase că un prieten, fost boxer, fusese înjunghiat.

Boxerul crezuse într-o pramatie, pe care tocmai o arestase. Îl rugase să nu-i pună cătușe, să nu meargă astfel prin oraș, avea o prietenă etc. Nu-i pusese cătușe. Nu-l percheziționase atent, greșeală aparent măruntă, de fapt fatală. Nemernicul pe care-l însoțea spre sediu trăsese ușor din mînecă un cuțit cu arc, i-l înfipsese în gît fostului boxer, în plină stradă.

În ziua aceea, Victor nu fusese bun de nimic. Lipsise pentru prima oară din sala de antrenament, umblase năuc prin parcuri. Seara, intrase într-un local de la periferie, devenit un fel de „cartier general" al unor bișnițari. Băuse trei coniacuri, el, Zonea, care nu punea alcool în gură niciodată, care, la primul antrenament, le spusese din capul locului : „Cine bea sau fumează, să-și caute alt instructor!"

Zonea dăduse așadar peste cap cele trei păhărele, singur, la o masă. Îi venise apoi poftă, așa, să discute cu șeful bișnițarilor. Nu-l cunoșteau. Unul încercase să-l lovească. Victor părea pirpiriu.

Și-atunci... a început prăpădul.

Golise în două minute localul, bătuse paisprezece indivizi, scoțîndu-i pe unii prin ferestre, ca-n filme...

Șeful localului chemase un milițian. Zonea îl privise fix pe bărbatul în uniformă rugîndu-l să-l lase în pace. „Voia să fie singur, acolo, să bea... cu prietenul lui care murise..."

Milițianul îl cunoștea. Îl știa și pe fostul boxer. Pricepuse, plecase fără să rostească un cuvînt. L-a anunțat pe șeful lui Zonea, care a venit într-un suflet, dar inutil. Victor se baricadase în local și băuse, singur, pînă picase sub masă.

Fusese pus în discuția ofițerilor. Victor adoptase însă o atitudine deloc autocritică. Pretindea chiar să fie lăsat să curețe Bucureștiul de „jigodii", într-o săptămînă!

Încercaseră zadarnic să-l convingă... munca lui...

Ministerul pierduse, practic, prin moartea fostului boxer și pe unul dintre cei mai buni instructori sportivi.

Zonea își luase soția și plecase din București. Se angajaseră amîndoi la o cherhana, din județul unde copilărise. Orice tentativă de a-i schimba hotărîrea, eșuase...

Aparatul țiuia prelung. Doctorul îl opri. Ieși din cameră.

Liniște. Stoenescu înțelese că nu mai avea rost să rămînă. Își pierduse o întreagă după-amiază inutil, lîngă trupul lui Ranke. Crezuse că va rezista: în ciuda pronosticurilor medicale. Stătuse pînă în ultima clipă lîngă el, sperînd că, înainte de a muri, va mai spune ceva, un cuvînt, un nume! Orice sunet era important. Putea fi numele altui om, pe care Ranke avusese misiunea sau intenția să-l lichideze, ori să-l șantajeze. În locul lui Ranke, putea să apară mîine altcineva și...

Ranke nu scosese nici o vorbă. Nu scăpase un suspin. Murise cu dinții strînși.

Stoenescu se apropie, privi mai atent fața lividă, gîtul puternic, umerii largi.

Un exemplar reușit... Tip atletic.

Cîți ani avusese acest Ranke? Părea încă tînăr.

Stoenescu se apropie mai mult, își puse ochelarii. Avusese impresia că vede ceva... Da, așa era... La rădăcina firelor, abia vizibil... părul des și castaniu... era alb.

Eliza Panait privi lung sticlele de vin negru, din rafturile magazinului cu autoservire. Nu mai pusese de ani de zile vin în gură. Asta era „punctul ei slab“, poate singurul punct slab — la băutură... nu rezista.

Dar azi putea să-şi permită. Avea să-l bea încuiată în casă. Singură ! După cinci ani de „linie moartă“, după tot felul de „creaturi“ care nu ştiau decît să strîmbe din nas, se găsise, în sfîrşit, cineva care să o aprecieze, care să-i spună deschis, clar, că a lucrat bine.

Ea ştia că lucrează bine. Dintotdeauna. Lucrase chiar foarte bine.

Iar dacă aveau să-i dea să conducă o reţea...

Ligia citi încă o dată textul. Trebuia să-l memoreze bine, pentru cine ştie cît timp.

Arse apoi hîrtia, arse şi textul cifrat, luă ilustrata în care implantase micropunctul şi pe care trebuia s-o ducă la poştă.

Se opri lîngă fereastră, întrebîndu-se dacă era cel mai bun text. Magda spunea că da ; că „vor avea mînă liberă“ să acţioneze în viitor în orice variantă... Chiar şi în una de retragere !...

Asta era adevărat.

De ce avea însă şi Magda rezerve acum ? O speriase „cazul Zariţchi“ ? Voia şi ea să n-o expună ?

Pasajul cu „anchetarea“ şi cu teama ei era oricum necesar. Cel cu „anchetarea“ altor colegi, tot referitor la Emil Zariţchi, de asemenea. Finalul în care pretindea o epistolă detaliată scrisă de mîna Roxanei, bine plasat, şi el. Acum era momentul. Cînd aveau mai multă nevoie de ea ca oricînd, cînd aveau tot interesul „s-o liniştească“, acum era momentul să afle odată, clar, ce era cu sora sa... oricare ar fi fost situaţia !

Prin geam zări, în stradă, un bărbat înalt și blond. Avu o clipă impresia că era Vlad. Nu era.

Ce stupid! Întîlnise în sfîrșit un bărbat care să-i placă într-adevăr, care să nu fie însurat, nici bețiv, nici... prea aiurit. Și totuși, de-aici înainte, trebuia să se poarte... ca și cum nu s-ar fi cunoscut.

Dar dacă serviciul pentru care lucra Eugen Panait avea să renunțe la serviciile ei?... Dacă Roxana murise, de fapt?

Prostii! Avea sentimentul că Roxana nu murise, că n-aveau să renunțe la ea, constituia o sursă prea importantă, acum, în preajma experimentării și... oricum...

Vlad o iubea pe Magda. Pe... singura prietenă întîlnită de cînd se știa... Și chiar dacă Vlad n-o iubea, îl iubea Magda. Observase asta în discuția precedentă, deși Magda se ascundea.

Ligia puse ilustrata în poșetă. Declanșă, cu un gest devenit reflex, micul dispozitiv secret primit de la Magda, care ar fi ajutat-o să constate dacă intra cineva în lipsă în garsonieră. Ieși, încuie, începu să coboare scara întrebîndu-se ce putea face Roxana în timpul ăsta? În urmă cu cîteva zile, Magda îi promisese că se vor face demersurile necesare pentru întoarcerea Roxanei în țară. Cu condiția ca Roxana să vrea. Aveau s-o găsească? Avea să vrea?...

Pe unde-o fi fost acum nebuna de Roxana? Cînd plecase, plecase într-o excursie, în concediu, cu soțul ei, se „rătăcise“, însă, ea știa cum, acolo...

*

— Și nu credeți că e sinucidere?! îl întrebă Magda.

Aștepta răspunsul ca pe un verdict. În fața ochilor îi persista imaginea înfiorătoare, din camera alăturată, unde un bărbat blond atîrna spînzurat.

— N-aș putea să vă spun încă exact, zise căpitanul de miliție. Unele indicii mă fac să cred că e sinucidere. Va veni imediat o echipă de specialiști, trebuie să facă întîi fotografii. Vor cerceta după aceea amănunțit. M-am gîndit că e bine să vă anunț. M-ați rugat să vă comunic orice

despre traficantul ăsta. După mine, dacă nu-i sinucidere, l-au lichidat nişte complici care au lucrat însă foarte „curat".

Da, lucraseră teribil de „curat" — dacă era vorba într-adevăr de-o înscenare de sinucidere — ca să pară mîna unor complici-traficanţi. *Dacă* era înscenare, se putea bănui „altă şcoală" !

Magda simţi că o ia cu frig. Omul spînzurat era Petre Lungeanu. Vlad ar fi trebuit să-l substituie pe nefericitul ăsta... care fusese lichidat... cine ştie pentru ce motiv. Probabil, în afara traficului de bijuterii şi de ce mai aflase echipa lor, Lungeanu fusese amestecat şi în altceva. Să se fi săturat serviciul străin de „învîrtelile" lui şi să-l fi redus la tăcere ?

Dacă însă nu era aşa ?...

Dacă „serviciul" ar fi hotărît să-l lichideze cînd se prezenta la întîlnirea cu agentul ce venea din exterior ? Şi în locul lui Lungeanu, care prefera, ca şi Zariţchi, *să lucreze singur*, ar fi fost ucis Vlad ?

Atunci Vlad, căruia ea îi pregătise planurile, substituirea... Îl determinase pînă şi să se apuce de fumat, pentru a deveni, „la momentul oportun", Petre Lungeanu, pentru a putea fi confundat cu el...

— Vă e rău ? Nu prea e o atmosferă potrivită pentru dumneavoastră aici ! îi întrerupse gîndurile căpitanul de miliţie.

Planurile ei ! Planurile ei „trăsnite", ideile ei „îndrăzneţe" de substituire, atît de bune... Uite că maiorul Stoenescu avea dreptate să obiecteze mereu, avea dreptate să spună cu aerul lui morocănos : „În meseria asta, e suficient să greşeşti o dată..., pentru a nu mai uita tot restul vieţii !"

— Nu ! Rămîn. Aştept să vină echipa, zise Magda hotărîtă.

Se gîndea de fapt la Vlad, Vlad căruia ea trebuia să-i explice... Vlad care acum habar n-avea că...

Da, azi, la ora asta... ar fi fost posibil ca Vlad...

Iar ea ar fi trăit, ar fi fost chemată aici sau aiurea..., iar în locul lui Lungeanu, într-o maşină abandonată ori spînzurînd de ţevile caloriferului...

2

Doctorul Stoica auzi două glasuri... Al unui bărbat şi al unei femei... Tonul era ridicat... Recunoscu vocea Lizicăi, asistenta lui, care striga... Urmă o bufnitură ca şi cînd ar fi fost mutat sau răsturnat un dulap metalic, ceva se sparse, uşa se dădu de perete, o văzu pe Lizica în prag, încercînd parcă să oprească pe cineva.

Nu era obişnuit cu asemenea scene. Doctorul se ridică indignat de la birou. Încremeni însă în mijlocul camerei.

Lizica fu azvîrlită din prag, o femeie cu salopetă intră ca un taifun în cabinetul lui, închise şi încuie uşa, se întoarse spre el cu ochi arzători :

— Eşti directorul spitalului ăsta, da ? !

— ...Da, îngînă Stoica, trăgîndu-se instinctiv înapoi.

Nebuna pornise spre el, era nebună fără doar şi poate, scăpată pesemne...

— Bun ! Dă-mi 335 de lei numaidecît !

Doctorul căută în buzunar, scoase portofelul cu degete nesigure, extrase pentru hîrtii de-o sută, nu, dacă 335 voia, nu trebuia s-o enerveze mai tare, căută din nou, îi dădu suma cerută femeii cu părul şi ochii ca smoala, care aştepta neclintită, la un pas în faţa lui, cu pieptul tresăltînd. Ea îi smulse banii din mînă, îi vîrî cu un gest bărbătesc în buzunarul salopetei. De-ar pleca măcar acum... Ce făcea oare Lizica şi... şi ceilalţi... cum îl lăsau aici ?...

— Şi-acum, ascultă-mă, doctore ! începu şi mai aprig femeia. Ochii exprimau o teribilă forţă lăuntrică. Am venit, cum mă vezi, cînd am auzit ! De Cornel Zariţchi e vorba ! Am sărit de pe macara pe primul Aro, am gonit pîn-aici, am găsit spitalul cum am putut şi m-am oprit, ca o toantă, în stradă. N-aveam curaj să intru. Portarul mi-a spus că „nu-i voie, să aştept pînă mîine, la vizită, că aici e spital" !

Stoica începu să priceapă despre ce e vorba.

— Ca o bleagă stăteam. L-am crezut ! Că „nu poate" ! Pînă i s-a făcut milă unuia de mine şi mi-a şoptit... Zece lei javrei de la poartă, şi-am intrat ; 25 sorei scorţoase, şi-am trecut ; 300 doctorului, să mă lase-n rezervă, şi m-a lăsat. Alţi bani n-aveam, de-aia aici a trebuit să intru cum ai văzut !

Stoica își dădu seama că femeia nu era totuși nebună. Își recompuse deci imediat aerul oficial, făcu cîțiva pași prin cameră, începu cu voce severă :

— Am înțeles ! Bine ! Am înțeles acum tot și-mi pare rău că s-a-ntîmplat ! Am să iau măsuri.

— Da ? ! întrebă batjocoritor femeia.

— Nici un „da". Asta nu-ți dădea dreptul... în fine, poți fi liniștită ! Cunosc cazul Zarițchi, îl știu pe fratele său, securitatea dealtfel... A trecut pe-aici și un colonel de la ei, să-mi spună personal... Chiar dacă nu putem face minuni...

— Puțin îmi pasă ce știi și ce ți-a spus, oricine !

Ochii ei luciră sălbatici. Se apropie de el, îl apucă de halat cu o mișcare aprigă, aproape urcîndu-l pe birou.

— Auzi, doctore ? ! Rostea „doctore" cu silă, de-a dreptul jignitor. Puțin îmi pasă. Ascultă ce-am să-ți spun eu ! Ce se poate și ce nu într-un spital, am văzut ! Bani n-am ! Dar Cornel Zarițchi valorează cît voi toți de-aici la un loc ! Ține minte ! Să nu dea dracu să uiți că ești director, eu cu tine vorbesc. Dacă nu-l scăpați, cu mîinile astea te omor, jur ! Peste-o zi sau un an, oriunde te-ai ascunde, nu-mi scapi ! Ai priceput ? !

Cine... cine era de fapt ? !

Telefonul zbîrnîi pe birou. Stoica se îngrozi la gîndul că i s-ar fi putut comunica acum moartea lui Zarițchi... Asta ar fi fost în stare...

Îl iubea pe Zarițchi ? Da, și se părea că *altfel* decît era unanim conceput sentimentul ăsta, ori *se manifesta* altfel... Doctorul avu revelația că se afla în fața, în mîinile unei forțe titanice, a unuia dintre „marii nebuni" care jucau totul pe-o carte, care, în timpuri de război sau de calamități, îndrăzneau să facă ceea ce oamenii obișnuiți, paralizați de spaimă, nu puteau îndrăzni, care ieșeau doar atunci din anonimat, deodată, incredibil !

Ori „mari nebuni" care deveneau peste noapte mari savanți, după ce o viață întreagă urmăriseră cu tenacitate aparent dementă o idee, fără să le pese de rîsetele proștilor, pentru că nu știau — sau nu voiau să știe — că există *imposibilul !*

— Am priceput, șopti Stoica pierit... Am priceput.

— Va să zică, de dimineață n-ai putut veni, răsună în receptor vocea Getei. Bun, ai avut „ceva deosebit", deși erai în zi liberă ! După serviciu mi-ai spus că sînteți întotdeauna liberi, iar ieri tot tu mi-ai spus că ești de serviciu...

Mircea simți că nu mai suporta. Îl sîcîia febra, durerea de picior, o întrerupse iritat :

— A fost într-adevăr ceva deosebit. Și-am crezut că după-masă voi fi liber ! S-a încheiat, de fapt...

— Și dacă „s-a încheiat de fapt", se aprinse Geta, nu puteai măcar să nu mă lași plantată jumătate de ceas lîngă statuie, să-mi fi spus doar „nu mai sta, proasto, aici, eu am altă combinație și gata !"

— N-am putut ! Înțelege odată ! strigă Mircea. Reluă mai calm. Îmi pare rău că ai așteptat, dar...

— Unde ești acum ? !

— Acasă, încerc să-ți spun...

— Minți, nu ești acasă !

— Închid, sună-mă, tu, și-ai să vezi că sînt !

— Singur ?

— Nu ! țipă Mircea. Sînt cu cîte o femeie pe fiecare genunchi și-alta după gît ! Ești mulțumită ? !

— ...Vino acum la mine, numaidecît !

— Nu pot. Mi-e imposibil să...

— A, nu ! Bruneta cu ochi albaștri nu-ți dă voie.

Iar începea cu povestea aia ! Îl văzuse într-o zi la un bar, cu Magda, erau în misiune. El ar fi trebuit s-o întrebe pe Geta ce căuta la bar, Geta i-o luase însă înainte. Îl tortura de trei săptămîni cu „bruneta cu ochi albaștri". Nu-i putea explica unde lucrează și cine e Magda.

— Ai amuțit ?

— ...Geta, ești o proastă ! rosti obosit Mircea. O mare proastă, care... nu pricepe, pentru că nu vrea și... N-are rost să mai discutăm ! Cu bine !

Închise telefonul și oftă ușurat, întinzîndu-se la loc pe pat. Așa poate se termina „povestea" lor de dragoste... Păcat... s-ar fi putut despărți altfel.

Telefonul sună. Mircea ridică receptorul.

— Ascultă, ce-i cu tine ?

Vocea Getei nu părea supărată deloc.

— Nimic. Ce doreşti ?

— ...Vin imediat, spuse hotărît Geta. Poţi... Le poţi păstra pe celelalte trei. Cu ele n-am nimic.

8

— A, nu, nici acasă nu se mai poate ! Îmi pare rău, zise Mişu Greabăn categoric. Cine ştie ce „individă“ mi-aduci iar în casă, îi mai umblă gura şi mă trezesc cu ăia de la moravuri...

— Fii, dom'ne, serios ! Cum o să-i umble ? ! Dacă află ta-su că iese cu mine, o excomunică sau aşa ceva, că-i popă ! Nenorocita, şi-n pat şi-aduce aminte de el, cel puţin aşa zice Sile ! Hai, nea Mişule, n-am unde să mă duc cu ea, nu-mi face figura, scoate, zău, cheia !

Popă ? ! Popii i-or fi interesat ? Hm ! Ce fel de popă o fi fost ?

— Nu pot ! se foi Mişu Greabăn. Nu pot, că mi-a venit în vizită soră-mea. E acasă.

— A ! Păi asta-i altă treabă. Îmi dau seama cam ce soră, dar...

— Ba, ai să rîzi, dar e chiar soră, insistă Mişu. Numai că... uite cum facem, să nu zici că aşa şi pe dincolo. Acum nu pot, dar peste un sfert de oră am închis aici..., merg şi-o duc la gară. Îţi dau cheia acum, dar nu intri acolo decît peste-o oră !

— S-a făcut, nea Mişule !

Avea deci timp suficient să pregătească nu numai aparatul foto, ci şi magnetofonul. Era ultima idee care-i venise. Nişte imagini completate de-o bandă...

Şi chiar dacă nu-i interesau pe ăia fetele de popă, puteau rămîne pentru sufleţelul lui „documentele". Avea să scoată bani fetiţa, dacă era aşa speriată de părinţel. La scos bani se pricepeau ele...

O clipă Mişu îşi reaminti figura lunganului care-i spusese „să nu mai rişte“ ! Păi da, că parcă lucrînd cu ei nu risca !

*

— O cafea nu bem ? întrebă Dumitrescu.

Colonelul Datu făcu o grimasă, se suci pe scaun. Erau într-o cămăruţă la popota unui inspectorat judeţean, singuri, luau masa de prînz la şase după-amiaza.

— Nu, mulţumesc, zise Datu.

Dumitrescu nu se miră. Cîndva Datu bea cîte şapte-opt cafele pe zi. Se vede că doctorii îi interziseseră şi asta, aşa cum îl preveniseră în urmă cu doi ani că nu mai trebuie să fumeze.

Datu fusese un fumător înrăit — patru pachete pe zi... Cînd cineva îi spunea că nu face bine, explica simplu : „Am încercat, degeaba, nu mă pot lăsa şi pace." Pînă într-o zi, cînd dăduse peste un doctor care, la sugestia discretă a lui Dumitrescu, fusese categoric : „Tovarăşe Datu, dumneata, dacă vrei să laşi fumatul, bine, dacă nu, iar bine. Dacă însă nu-l laşi, la mine să nu mai vii, că-i degeaba. Orice-ai face, în şase luni te-ai curăţat."

Doctorul era bun. Datu ştia asta. Ieşise din cabinet, aruncase pachetul de ţigări în primul coş. Renunţase aşa, fără medicamente, fără dezintoxicare treptată ori bomboane de mentă. Ce nu aflase Datu nici pînă azi era rolul jucat de Dumitrescu în povestea asta.

— Ce ziceai că ai vrea să-mi spui ? întrebă Dumitrescu.

— Să-ţi mai relatez, începu Datu, una, alta. S-ar putea să te cam plictisesc zilele astea. Curg iar reclamaţiile cu privire la oamenii tăi, să ştii.

Era o veche dispută a lor. Datu era ferm convins că vechiul lui coleg se complica inutil — cine mai zisese aşa ? A, da, Marius ! — cu ofiţeri „suciţi" şi indisciplinaţi. Dacă nu era vorba de Vlad, mare minune ! Vlad avea obiceiul să i-l pună pe Datu pe cap, cam în fiecare lună, cu cîte o boroboaţă. Şi dacă nu era Vlad, era Magda. Magda îi călca pe urme cu „ideile ei originale".

— Despre cine-i vorba ? se interesă Dumitrescu.

— Uite, de plutonierul ăla, Radu Gherasim. Te-am prevenit, dar ai ţinut să-l iei în echipa ta. Ştii ce-a făcut...

— Pentru ce a făcut a plătit, se încruntă Dumitrescu.

Radu nu fusese reclamat niciodată. Nu avea „rodajul" lui Vlad și-al Magdei, la boacăne. Ce se întîmplase cu Radu ?

— Poate că n-a plătit destul ! zise Datu gînditor. Am văzut zilele trecute o revistă străină. Mi-a arătat-o cineva. I se lua un fel de interviu omului ăla, nu mai știu cum îl cheamă, cu care a ieșit tărăboiul acum opt ani.

— Elefterescu ? !

— Așa ! Elefterescu.

— I se lua deci un interviu, mormăi Dumitrescu. Aha ! Și cam ce spunea ?

— Multe, rosti Datu aproape misterios. De pildă, că i-ar face mare plăcere să mai vină în România, care e o țară frumoasă, cu un peisaj încîntător, dar se teme să nu aibă iarăși neplăceri „cu poliția", cu plutonierul Radu Gherasim. Îi dădea și numele. Și urma pe două coloane toată tărășenia pe care o cunoști, înflorind desigur lucrurile. Cum l-a luat la băutură subofițerul Gherasim, l-a „provocat la discuții politice", apoi l-a arestat fără nici un temei, „l-a dus noaptea, la sediul securității", unde a fost „șicanat", ore în șir.

Ia te uită ! „Țară frumoasă, cu peisaj încîntător" ! Pe care-ar fi vrut s-o revadă ! Se teme însă de șicanele plutonierului Gherasim !

— Desigur, continuă Datu, revista e dintre cele deocheate. Cine știe să citească, vede exagerările, dar vorba aia, „dacă nu faci foc, fum nu iese". De greșit, atunci, Gherasim al tău a greșit ! Și i-a dat prilej ăluia să ne facă o propagandă proastă. M-aș mira să fie prima oară cînd povestește asta.

— Înțeleg foarte bine, mormăi Dumitrescu. Mai e și altceva ?

— De ce crezi că ar mai fi ? rîse Datu.

— Păi ai spus „curg iar reclamațiile". Asta nu-i reclamație.

Dumitrescu se întrebă dacă Mara ajunsese acasă. Îi telefonase înainte de a pleca din București. Se mai întrebă dacă, ajunsă acasă, Mara o mai găsise pe fiică-sa, căreia îi căşunase să se mărite. Da, trebuia să mai dea un telefon.

— Sînt şi reclamaţii, n-avea grijă, zise surîzător Datu.

Urma Vlad, precis.

— Despre Magda Deleanu e vorba, îi explică Datu.

— A !... Ce-a mai făcut ?

— Fetei ăsteia nu-i intră o dată în cap că există nişte modalităţi corecte de a se lua atitudine împotriva unora, care...

— Ce-a făcut, de fapt ?

— Poftim, ce-a făcut ? ! se enervă Datu, fiindcă fusese întrerupt.

Scoase un bilet din portofel şi-l puse pe masă.

Era o hîrtie ruptă dintr-o carte. Ce-o mai fi fost şi-asta ?

— Venea în tren noaptea trecută, explică Datu, cu doi cercetători, doi inventatori români. Colegi fiind, au discutat de una, de alta, despre o invenţie de-a lor... Sigur, au greşit, c-au vorbit prea multe. Chiar ei recunosc asta. La un moment dat, au remarcat că trenul ajunsese în Gara de Nord. Cînd să-şi ia unul pălăria, ce găseşte în ea ? Biletul ăsta ? E stilul Magdei şi scrisul ei. Nu va putea tăgădui !

Dumitrescu citi textul scris în germană :

„Domnule Manea, felicitări pentru procedeul ingenios pe care l-aţi găsit, pentru a-mi comunica informaţiile. Am înregistrat tot, banii vă vor sosi la timp.

P.S. Sper că amicul dumneavoastră nu ştie nemţeşte. Dacă ştie, lichidaţi-l. E mai sănătos. Vă sugerez procedeul fulger K-2 !“

— Îţi dai seama ? se indignă Datu. Cel care ar fi trebuit ucis „prin procedeul K-2“ ştia nemţeşte şi i-a tradus celuilalt. Dacă unul dintre ei făcea un atac de cord ?

— S-au plîns ? întrebă Dumitrescu aproape amuzat. Îşi imagina figurile celor doi cînd citiseră biletul.

— Nu-i vorba de asta.

— Eu te-ntreb clar, reluă Dumitrescu. S-au plîns ?

— Nu s-au plîns, au discutat cu cineva de la minister care mă cunoştea. M-au chemat acolo. Cînd am văzut scrisul, l-am recunoscut imediat. S-au gîndit că putea fi o farsă, dar la început au înmărmurit. Îţi dai seama, nu sînt obişnuiţi cu aşa ceva... Oameni de laborator !

— Mai ai altele ? se interesă Dumitrescu.

Se gîndea însă la Mirela. Dacă Mara n-o mai găsise acasă ?

Era păcat că nu-şi terminase şcoala. Dar avea să vadă şi ea cum se trăieşte pe picioare proprii.

— Mai am, dacă vrei să ştii, bombăni Datu.

Calmul cu care-i erau primite observaţiile îl supăra.

— Îmi dau seama ! oftă Dumitrescu ridicîndu-se.

— Am înţeles, zise Datu ridicîndu-se şi el. N-ai vorbit cu ei, îi iei însă din nou în braţe. Ce fac cei din „echipa lui Dumitrescu“ e sfînt !

— Întîi şi-ntîi, continuă netulburat Dumitrescu, nu sînt „oamenii mei“ ! Că nu i-am cumpărat de nicăieri.

— Ei, vorba vine ! Toţi spun, cînd vorbesc de ei, „cei din echipa lui Dumitrescu“, bombăni iritat Datu. De ce „echipa“, nu înţeleg. Nu serviciu, nu secţie, „echipă“ ! Şi ăsta-i termenul tău !

Ar fi fost greu să-i explice lui Datu ce-nsemna „o echipă“, o echipă cu oameni atît de deosebiţi, dar care ştiau să se completeze reciproc şi să lucreze ca degetele unei mîini. Asta voise şi... reuşise. Era unul dintre puţinele lucruri pentru care considera că nu se zbătuse inutil treizeci de ani. Dar nu era momentul de pledoarii.

— În al doilea rînd, adăugă metodic Dumitrescu, „farsa“ Magdei cu biletul ... nu-i farsă. După mine e un procedeu. Inteligent !

— Asta-i bună !

— Într-adevăr. Sînt sigur că inventatorilor ălora li s-a spus de nu ştiu cîte ori să nu-şi bată joc de muncă, fiecărind, că li s-au prelucrat tot felul de cazuri, numai că „omul e om“. Uită. Şi atunci Magda s-a gîndit la ceva care să-i facă să priceapă că s-ar putea întîmpla să-şi regrete imprudenţa toată viaţa.

— Da, de uitat ziceau şi ei că n-au să uite, spuse Datu, dar să recunoaştem, „procedeul“...

— Dacă au zis aşa, înseamnă că procedeul e bun ! răspunse Dumitrescu pe un ton categoric. Ar fi putut face infarct... Tu ziceai... că sînt oameni inteligenţi. Deci au simţul umorului, Magda şi-a dat desigur seama de asta ascultîndu-i. Dar dacă în locul ei se afla în compartiment cineva care ar fi înregistrat discuţia ? Ce-ar mai fi făcut

inventatorii tăi văzîndu-şi ideea, la care lucraseră cine ştie cît, publicată într-o revistă străină de specialitate ?

— Teoretic este şi asta posibil, spuse Datu.

— În ceea ce-l priveşte pe Radu Gherasim, să-l laşi în pace. Un cuvînt să nu-i aminteşti de Elefterescu !

— De ce ?

— Aşa ! De Gherasim răspund eu ! Dacă mîine întreb cine merge cu mine într-o acţiune unde ne putem lăsa viaţa, primul care face un pas înainte este el !... Iar Elefterescu, tare mi-aş mai dori să apară ! Dar te-asigur că nu va face curînd o asemenea prostie. Nu Radu Gherasim îl sperie. Dacă vrei amănunte, du-te la colonelul Florescu şi spune-i să-ţi dea cîteva tăieturi, tot din reviste străine. Ai să vezi ce-a făcut Elefterescu în ultimii zece ani.

— E un mare ticălos, asta am aflat, mormăi Datu.

— În seara asta ce vrei să faci ? întrebă Dumitrescu după o pauză, considerînd discuţia încheiată.

— Trebuie să mai văd nişte dosare. Acţiuni finalizate, dar...

— Dă-le-ncolo ! făcu Dumitrescu strîmbîndu-se. E un film bun în oraş...

— Bine, atunci... ne întîlnim aici, zise Datu.

— Cred că ai să mănînci singur diseară, zise Dumitrescu privind absent pe fereastră. Or, mai bine, vino şi tu la Tinu. M-a invitat. N-o să-l deranjeze că-i aduc un musafir. Te-asigur. Are o familie în care ai să te simţi ca acasă.

— La Tinu ? Colonelul ? Asta nu !

— De ce nu ?

— Pentru că sîntem aici în control ! sublinie Datu grav. Pentru că am găsit, dacă vrei să ştii, în dosarele lui şi-ale secţiei pe care-o conduce, o harababură.

— Ei, şi ?

— Cum, ei şi ? îl privi Datu uimit. Îţi dai seama ? Astăzi să merg să mănînc la el acasă, şi mîine...

— Dacă e vorba de blestematele de hîrţoage, rîse Dumitrescu, ar trebui să vii la mine !

— Nu pe tine te controlăm acum !

— Măi, omule, zise Dumitrescu, aprinzîndu-şi ţigara. Tinu a condus, în vara asta, cea mai frumoasă acţiune din inspectorat. I-am propus s-o aştearnă pe hîrtie, pentru

şcoală. Am vorbit cu patru băieţi din secţia lui. Toţi sînt cu capul pe umeri, ştiu exact ce vor şi ce trebuie făcut. Toţi mi-au vorbit despre Tinu ca despre un model.

— Poftim unde era modelul !

— Poate am exagerat, admise Dumitrescu. Am vrut să spun că-i un om pe care-l admiră. Ar vrea să fie ca el. Vreo doi sînt sigur că vor reuşi. I-a învăţat să gîndească... eficient, să hotărască pe loc, *bine !* Şi, dacă mai vrei să ştii, îl cunosc pe Tinu de mult timp. Odată, m-a cărat în spate patru kilometri printr-o zăpadă pînă la brîu ; după ce îngheţasem două nopţi, într-o cabană, aşteptînd doi ticăloşi. Şi avea şi el o rană la braţ, care sîngera. Altădată, l-am scos eu dintr-o casă unde era încolţit. Dacă ajungeam un minut mai tîrziu, azi era o amintire. Şi crezi că acum, cînd nu l-am văzut de doi ani, cînd sînt în oraş, n-am să merg să beau un pahar de vin cu el, pentru că nu-i sînt în ordine nişte hîrtii din dosare închise ? !

— Faci cum vrei, zise Datu. Du-te la film, la Tinu, eu mă întorc la „hîrţoage".

Dumitrescu stinse ţigara, în uşă îi aminti :

— Dacă tot răscoleşti hîrtiile alea, nu i le pune în ordine.

— ...De ce ?

— Cu dosarele astea vechi, ştii cum e. Pot redeveni noi. Ţi-am spus că şi dosarele mele, aparent, sînt în dezordine. Dar ştiu unde am pus fiecare hîrtie. Dacă aş căuta în grabă una şi n-aş găsi-o „la locul ei"..., m-ar apuca pandaliile.

Telefonul sună. Vlad se răsuci alene. Se oprise meditativ în faţa biroului gol. Încuiase raportul în fişet. Ridică receptorul.

— Mda !

— Vlad ? ! Ce făceai acolo ? întrebă bine dispusă Magda.

— Jucam şah, aşteptîndu-te să apari. Am o poftă nebună să terminăm în seara asta raportul. Am auzit că generalul e-n drum spre Bucureşti... Unde te afli ?

— Acasă. Numai că n-am chef acum de raport ! zise Magda.

— Să-i spui asta și generalului dacă ne invită să-i facem o vizită.

— Am să-i spun.

Era în stare. Ce i-o fi venit să-i telefoneze însă ?

— După cîte-mi dau seama, ai ceva noutăți..., începu Vlad.

— Eu ? !... Nu. De ce ?

Nu, pe naiba ! Asta suna a „introducere". Iar Magda părea cam încurcată. Unde umblase toată după-masa ? Ce născocise iar ?

— Știi, Vlad, m-am gîndit că-i o seară de toamnă frumoasă. Povestea de azi s-a terminat bine oricum, am telefonat la spital, doctorii mi-au spus că frații Zarițchi au scăpat, nu mai e nici o problemă...

— Amîndoi ?

— Fusese puțin șocat și Emil, acum însă...

— A !

— Mă gîndeam, reluă Magda, ce-ai zice... dacă am face o plimbare, așa, fără nici un scop ?

— Precis fără nici un scop ?

— Precis !

Simțea că minte. Se întrebă ce-i ascundea de fapt ? Vocea Magdei continuă pe un ton nostalgic, ademenitor, neobișnuit :

— Castanii foșnesc !... Nu te-ar tenta o plimbare, la șosea ? Fără mașină !... Nu-i auzi cum foșnesc ?

— Nu ! răspunse Vlad fără chef.

— Foarte rău că nu-i auzi ! se înfurie Magda. Vreau să fac o plimbare, în seara asta, cu tine, la șosea ! Te invit, te rog, Vlad, se mlădie din nou glasul ei, să-mi acorzi o oră de hoinăreală fără scop. Să nu ne gîndim decît... să nu ne gîndim la nimic !

„Fără scop !" Însemna că exista unul ! Încotro voia să-l poarte *întîmplător* ? Aflase cumva de „sinuciderea" lui Lungeanu și-și pregătea „spovedania" ?

— Cred că e o idee bună, zise Vlad.

Magda tăcea, bănuitoare.

— Foarte bună, chiar, repetă el, o plimbare, desigur! Nu crezi însă că ar fi şi mai nimerită o audiţie muzicală ?

— ...Nu ! rosti Magda.

— Ba da, draga mea ! Mi-ai promis că mă introduci într-un „univers nou". Ziceai că ai o prietenă parcă... Diana, nu ? Care dispune de o discotecă nemaipomenită ! Nimic n-ar fi mai odihnitor decît o simfonie ascultată în fotolii...

— Bine, bine ! îl opri Magda. Tonul ei exprima contrariul...

— Mergem atunci la audiţie, dacă eşti de acord.

— Dar după aceea hoinărim ?

După aceea, rămînea de văzut. Vlad zise cît mai convingător :

— Desigur. Trec deci să te iau. Peste-o oră, la intrarea în parc.

— Te-aştept.

Închise telefonul. Îşi aminti că Magda i-o arătase într-o zi, pe stradă, pe prietena ei, Diana. O făptură suplă, cu ochi superbi... De sperat că ea era Diana la care se duceau. Dar îşi mai aminti că-şi propusese să meargă la sala de antrenament în seara asta. Uite-aşa îmbătrîneşte omul, din comoditate ! Lăsînd totul pentru o plimbare pe sub „castanii care foşneau", şi-o lenevealã simfonică... Ei, nu ! Avea la dispoziţie o oră ! Le putea „îmbina ştiinţific". Avea să ajungă acasă cu maşina în zece minute. Douăzeci de minute de lucru temeinic la inelele spînzurate de nucul din spatele casei făceau aproape cît un antrenament la sală ! Un duş, trei minute să-şi pieptene părul mereu ciufulit, dacă tot... mergeau la audiţie... A, trebuia să se şi bărbierească !

Se ridică să plece. În uşă se auzi un ciocănit. Doar nu revenise Aneta ca să bată raportul !

— Da !

Uşa se deschise. Apăru Radu Gherasim.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan !

— Bună seara ! spuse Vlad nedumerit.

— ...Tovarăşul colonel Dumitrescu ştiţi cumva unde e ?

— În provincie. Şi mîine ! De ce ?

Plutonierul-major Gherasim părea tare frămîntat de ceva şi posomorît. Întrebă fără să-l privească :

— Ştiţi cumva cum se face... un raport de pensionare ?

Ce se întîmplase ? Discutaseră luna trecută. Gherasim declarase că rămîne „atît cît l-or ţine“. Se petrecuse în mod clar ceva, colonelul ar fi aflat adevărul, dar nu era aici. Vlad înţelese că, dacă el ar fi încercat să-l descoasă nu ar fi avut şanse de reuşită. Radu părea hotărît... Îi trebuia o soluţie şi-aici !

— Drept să spun, nu ştiu, începu Vlad. Că nu prea m-am gîndit la pensionare pîn-acum. Dar dumneata faci foarte bine că te gîndeşti. Anii-i ai, nu ?

— Da. Anii-i am, rosti şi mai întunecat Radu. Îi am... şi-mi dau seama că nu mai..., nu mai pricep unele lucruri... E mai bine...

— Sigur că-i mai bine ! Pistolul ăla mic am să te rog să mi-l laşi mie. Dumneata tot nu mai ai nevoie de el. Hai să mergem ! zise Vlad, luîndu-l pe Gherasim de braţ.

Ieşiră pe coridorul lung şi pustiu. Radu avea un mic pistol, ca o jucărie, pe care-l primise de la generalul Antoniu, demult. Ţinea la pistol ca la o comoară. Amănuntul trebuia speculat.

— Da... Am să vi-l las, promise încruntat Gherasim.

— Foarte bine ! Mi-ai spus că-i un pistol bun... Să nu înţelegi unele lucruri... mi se-ntîmplă şi mie, dar cînd omul oboseşte, e cazul să mai stea şi pe lîngă vatră. Am un vecin care s-a pensionat de trei luni. A învăţat acum, de la nevastă-sa, să împletească ciorapi ! Să vezi ce frumos lucrează...

Radu Gherasim se opri, îl privi deodată lung, crîncen, părea să spună că nu acceptă să-şi bată cineva joc de el într-un asemenea moment. Vlad continuă cu deplină seriozitate :

— E foarte important să te gîndeşti din vreme, poate dumneata te-ai şi gîndit, la ce vei face după pensionare. Primele luni sînt cele mai grele ! Să vezi ce-a păţit un unchi de-al meu ! inventă Vlad. Deşi el avea o pasiune, prindea fluturi. Fluturi, gîze de tot felul, are nişte insectare mari, uite-aşa, de toată frumuseţea ! Să vezi totuşi ce-a păţit...

*

Magda strivi cu gesturi mici și repezi țigara. Deschise ușa dulapului, întrebîndu-se ce rochie să-și pună ?

...Muzică simfonică ! De cînd i se trezise lui Vlad interesul pentru muzica simfonică ? Uite că ea n-avea nici un chef, în seara asta, de muzică simfonică. Nici de Diana ! Mai ales de Diana !

Telefonul ! Formă un număr, auzi o voce, întrebînd moale :

— Alo ! Cine e ?

— Magda. Bon soir, iubito, ce făceai ?

— Magda ? ! Ce bine-mi pare !

— Ia spune, o întrerupse Magda. Mai ai discoteca aia faimoasă ?

— Daa, sigur că da.

— I-am vorbit despre ea unui coleg. Ieșim prin oraș. Ai ceva împotrivă să-ți facem o vizită și să ascultăm cîteva plăci ?

La capătul celălalt al firului se instală tăcerea.

— Cu un coleg ? !... Nu aș avea... Dar...

— Dar ce ?

— Magda, să nu mă înțelegi greșit...

— Deloc ! Spune !

— Să nu mă înțelegi greșit, dar... la nouă, vine la mine Marcel.

— Cine-i Marcel ?

— ...Un poet !... Foarte sensibil, foarte punctual și... gelos.

Gelos ? ! Drace, cum o fi arătat Marcel. Cornelia era o fată excelentă, cu un suflet ca mierea, se pricepea să facă și niște prăjituri delicioase, dar... avea un metru cincizeci, vreo optzeci de kilograme... și privea cam cruciș.

— Nici o grijă ! Am înțeles perfect ! spuse Magda. Plecăm pînă vine Marcel, te-asigur. A, încă ceva !

— Daaa ?... Ce ?

— Colegul ăsta al meu e tot o fire sensibilă și cam sucit. Înțelegi, nu ?

— Da ! Ca și Marcel ..

— O.K. ! Îi place foarte mult, îl fascinează numele „Diana“ ! O idee fixă ! Ai avea ceva împotrivă să te cheme în seara asta Diana ? Aşa, pentru o jumătate de ceas !

— ...Nuuu... Desigur că nu, rîse Cornelia. Dacă...

— Aşteaptă-ne atunci, îţi mulţumesc mult, draga mea „Diana“, nu uita !

Şi închise. Zîmbi, imaginîndu-şi-l pe Vlad aranjîndu-şi părul. Prostul ! Habar n-avea că-i stătea mai bine ciufulit. Nici că în seara asta avea să asculte, totuşi, castanii foşnind...

Problema care îi rămînea deci de rezolvat era... ce rochie să îmbrace ? !

SFÎRŞIT

Cuprins

Redactor: VIORICA NEAGU
Tehnoredactor: GH. CUCOŞ

Bun de tipar 26.02.1982. Apărut 1982. Coli de tipar 12. B 233

Comanda nr. 20 041
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii",
Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti,
Republica Socialistă România

Lei 8

COLECȚIA SFINX

COLECȚIA SFINX

COLECȚIA SFINX

COLECȚIA SFINX

Magda se opri lîngă portiera din dreapta, se aplecă, făcu un semn discret. Zarițchi îi deschise. Nu putea auzi „povestea" Magdei. Era desigur palpitantă. Bărbatul zîmbi, spuse ceva, luă un obiect de lîngă el și-l puse pe bancheta din spate. Magda se instală senină alături de cercetător.